

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

із наведенням фрагментів дисертації Цзі Іпіна
та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів
без зазначення авторства

Збіги текстів виділені **жовтим** кольором, перефразування та синоніми – **бірюзовим**, перестановки слів місцями – **зеленим**, неправдиві вислови дисертанта про те, що це нібито він особисто робить висновки чи щось пропонує – **фіолетовим**.

Червоним шрифтом поданий коментар щодо фрагментів дисертації Цзі Іпіна.

№	Фрагменти тексту дисертації, у якій виявлено факти порушення академічної доброчесності	Фрагменти опублікованих текстів інших авторів (без зазначення в дисертації Цзі Іпін посилань на джерело)
Вид виявленого порушення: плагіат		
1	<p style="text-align: center;">Цзі Іпін.</p> <p>Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.</p> <p>Дис. ... доктора філософії. – Харків, 2022. (http://hnpu.edu.ua/uk/specializovana-vchena-rada-df-64053060-zahyst-dysertaciyi-czi-ipina-07022022-r)</p>	<p style="text-align: center;">Пахомова Т. Е.</p> <p>Формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа с учётом междисциплинарной интеграции в условиях цифровизации образования.</p> <p>Дисс. ... канд. пед. наук. – Чита, 2020. (https://www.bsu.ru/content/disser/851/pahomova-t.e.-dissertaciya.pdf)</p>
С. 9.		С. 17–18.
	<p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 1</p> <p>ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КНР</p> <p>1.1. Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін як філософська і психолого-педагогічна проблема в світовій педагогічній думці</p> <p>На переконання китайських учених [112; 119; 129; 145; 189; 246], в освіті цифровізація спрямована на забезпечення неперервності процесу навчання (life long learning), а також його індивідуалізації на основі технологій передового навчання (Advanced learning technologies), які включають використання в навчанні великих даних (big data), віртуалізації, віртуальної і доповненої реальності (VR, AR), хмарних обчислень, мобільних технологій тощо. Продуктивне застосування цифрових технологій в освіті, включення здобувачів освіти у самостійний пошук, відбір інформації, участь у проєктній діяльності формує у майбутніх фахівців компетенції 21-го століття, в тому числі цифрові компетентності [112; 119; 129; 145; 189; 246].</p> <p>Покликання [112] – це українські вчені, а не китайські. Текст перекладено з російської дисертації. Плагіат.</p>	<p>Глава 1. Теоретические основы формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа с учётом междисциплинарной интеграции в условиях цифровизации образования</p> <p>1.1. Цифровизация образования на современном этапе развития информационного общества</p> <p><...> <...> Процесс цифровизации представляет собой глубокую конвергенцию цифровых технологий с материальными и социально-гуманитарными технологиями и практиками, в том числе образовательными [121]. По мнению Т.В. Никулиной и Е.Б. Стариченко [99], в образовании цифровизация направлена на обеспечение непрерывности процесса обучения (life long learning), а также его индивидуализации на основе технологий продвинутого обучения (advanced learning technologies), которые включают использование в обучении больших данных (big data), виртуализации, виртуальной и дополненной реальности (VR, AR), облачных вычислений, мобильных технологий и др. Продуктивное применение цифровых технологий в образовании, включение обучающихся в самостоятельный поиск, отбор информации, участие в проектной деятельности формирует у будущих специалистов компетенции 21-го века, в том числе ИКТ-компетенции [99, 196, 197, 198, 205, 210].</p>
С. 9–10.		С. 18.
	У китайській Концепції цифрової професійної освіти і навчання визначені чинники, що викликають потребу в побудові цифрового освітнього про-	В «Проекте дидактической концепции цифрового профессионального образования и обучения» отмечены факторы, вызывающие потребность в

<p>цесу професійної освіти і навчання. Даними чинниками виступають три складові цифрового суспільства: цифрове покоління (нове покоління здобувачів освіти, що мають особливі соціально-психологічні характеристики; «покоління Z», «діти процесора», «діти-планшетники», «діти-чипи»); нові цифрові технології («передові», «розумні», «SMART»), що формують цифрове середовище і розвиваються в ньому (наприклад, телекомунікаційні технології; big data; штучний інтелект; технології розподіленого реєстру (в т.ч. блокчейн); інтернет-речей; технологія цифрового сліду; віртуальна і доповнена реальність); цифрова економіка і породжувані нею нові вимоги до кадрів [29].</p> <p>Дані тенденції особливо актуальні для навчання майбутніх педагогів, які покликані в подальшому готувати молоде покоління до життя і діяльності в сучасному цифровому суспільстві.</p> <p>Покликання [29] – це: Грітченко А. Інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі вищого навчального закладу. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2011. № 39(1). С. 97–102. Жодного стосунку до китайської концепції ця стаття не має. Плагіат.</p>	<p>построении цифрового образовательного процесса профессионального образования и обучения. Данными факторами выступают три составляющих цифрового общества: цифровое поколение (новое поколение обучающихся, имеющее особые социально-психологические характеристики; «поколение Z», «дети процессора», «дети-планшетники», «дети-чипы»); новые цифровые технологии («передовые», «умные», «SMART»), формирующие цифровую среду и развивающиеся в ней (например, телекоммуникационные технологии; big data; искусственный интеллект; технологии распределенного реестра (в т.ч. блокчейн); интернет вещей; технология цифрового следа; виртуальная и дополненная реальность); цифровая экономика и порождаемые ею новые требования к кадрам [121].</p> <p>Данные тенденции особенно актуальны для обучения будущих педагогов, которые призваны в дальнейшем готовить молодое поколение к жизни и деятельности в современном цифровом обществе.</p>
<p>С. 10.</p>	<p>С. 18–19.</p>
<p>Майбутній педагог у процесі реалізації своєї професійної діяльності в сучасних умовах повинен бути готовий до вмотивованого використання всієї сукупності і різноманітності комп'ютерних засобів і цифрових технологій, що обумовлено рядом нових проєктів у межах модернізації освіти. Так, у межах національного китайського проєкту «Освіта» [34] розглядаються проєкти, що стосуються підготовки майбутніх фахівців, зокрема майбутніх викладачів мистецьких дисциплін: «Цифрове освітнє середовище», завданням якого є створення до 2024 року «сучасного та безпечного цифрового освітнього середовища, що забезпечує високу якість і доступність освіти всіх видів і рівнів»; «Молоді професіонали (Підвищення конкурентоспроможності професійної освіти)», що включає модернізацію середньої професійної освіти, «в тому числі за допомогою впровадження адаптивних, практико-орієнтованих і гнучких освітніх програм». Отже, навчання майбутнього педагога в педагогічному коледжі у даний час має здійснюватися на базі практико-орієнтованої підготовки із застосуванням інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, що потребує глибоких знань у галузі інформатики та ІКТ як фундаменті інноваційного розвитку, тобто формування його цифрової компетентності.</p> <p>Покликання [34] – це: Доценко С. О. Досвід організації дистанційного навчання в Китаї. Педагогічний альманах, 2021. 47. doi.org/10.37915/pa.vi47.145. У цій статті немає тексту, який їй приписується. Плагіат, фальсифікація джерел.</p>	<p>Будущий педагог при реализации своей профессиональной деятельности в современных условиях должен быть готов к мотивированному использованию всей совокупности и разнообразия компьютерных средств и цифровых технологий, что обусловлено рядом новых проектов в рамках модернизации образования. Так, в рамках национального проекта «Образование» [98] описаны федеральные проекты, касающиеся подготовки будущих специалистов, в том числе педагогов: «Цифровая образовательная среда», задачей которой является создание к 2024 году «современной и безопасной цифровой образовательной среды, обеспечивающей высокое качество и доступность образования всех видов и уровней»; «Молодые профессионалы (Повышение конкурентоспособности профессионального образования)», включающий модернизацию среднего профессионального образования, «в том числе посредством внедрения адаптивных, практико-ориентированных и гибких образовательных программ». Распоряжение Правительства Российской Федерации от 28.07.2017 № 1632-р «Об утверждении программы «Цифровая экономика Российской Федерации» (раздел 2 – «Кадры и образование») [140] регламентирует подготовку кадров цифровой экономики. Соответственно, обучение будущего педагога в педагогическом колледже в настоящее время должно осуществляться на базе практико-ориентированной подготовки с применением информационно-коммуникационных и цифровых технологий, определяющей глубокие знания в области информатики и ИКТ как фундамента инновационного развития, т.е. формирование его ИКТ-компетентности.</p> <p>Покликання [98] – це російське джерело: Национальный проект «Образование». (https://strategy24.ru/rf/projects/project/view?slug=natsional-nyy-proyekt-obrazovaniye&category=education)</p>
<p>С. 10–11.</p>	<p>С. 19–20.</p>
<p>Побудова цифрового освітнього процесу в ос-</p>	<p>Построение цифрового образовательного про-</p>

<p>вітній організації сьогодні має ґрунтуватися на новій галузі педагогічної науки – цифровій дидактиці, що є науковою дисципліною про організацію процесу навчання в цифровому освітньому середовищі. Предметом цифрової дидактики є діяльність людини, а не функціонування цифрових освітніх засобів. Як зазначає Лю Вей, «цифрова дидактика може розглядатися як транс-інтеграційна область наукового знання», що характеризується «взаємним перенесенням визначених наукових ідей і підходів з однієї області в іншу і їх інтеграцією» [126]. Предметом цифрової дидактики професійної освіти і навчання є «взятий в цілому процес навчання як система організації процесу навчання в цифровому освітньому середовищі», який включає: цілі навчання (відповідно до вимог цифрової економіки і цифрового суспільства), зміст навчання та вимоги до його формування, способи організації процесу навчання (на основі використання можливостей цифрових технологій), організаційні форми, технології та методи навчання (максимальне використання дидактичних можливостей цифрових технологій), засоби навчання (в тому числі цифрові – мережеві і програмно-апаратні, об'єднані в єдиний інтелектуальний комплекс), вплив цифрового освітнього процесу професійної освіти і навчання на розвиток суспільства і економіки [125].</p> <p>Покликання [125, 126] – це китайські джерела; ці покликання фальшиві. Плагіат, фальсифікація джерел.</p>	<p>цесса в образовательной организации сегодня должно быть основано на новой отрасли педагогической науки – цифровой дидактике, являющейся научной дисциплиной об организации процесса обучения в цифровой образовательной среде. Предметом цифровой дидактики является деятельность человека, а не функционирование цифровых образовательных средств. Как отмечает В.И. Блинов «цифровая дидактика может рассматриваться как транс-интегративная область научного знания», характеризующаяся «взаимным переносом определенных научных идей и подходов из одной области в другую и их интеграцией» [121, с.6]. Предметом цифровой дидактики профессионального образования и обучения является «взятый в целом процесс обучения как система организации процесса обучения в цифровой образовательной среде», включая: цели обучения (в соответствии с требованиями цифровой экономики и цифрового общества), содержание обучения и требования к его формированию, способы организации процесса обучения (на основе использования возможностей цифровых технологий), организационные формы, технологии и методы обучения (максимальное использование дидактических возможностей цифровых технологий), средства обучения (в том числе цифровые – сетевые и программно-аппаратные, объединенные в единый интеллектуальный комплекс), влияние цифрового образовательного процесса профессионального образования и обучения на развитие общества и экономики [там же, с. 25].</p>
<p>С. 11–12.</p>	<p>С. 20.</p>
<p>У даний час учасниками освітнього процесу є ті, що належать до «цифрового покоління» (народжені наприкінці 90-х – початку 2000-х років). Вчені [23; 29; 34; 57; 87; 112; 234] відзначають, що дане покоління виросло в цифровому середовищі, обумовленому розвитком цифрових технологій. Сяо Пін [23] вказує, що поняття «цифрове покоління» виникло в межах теорії поколінь, що розробляється Н. Хоув і В. Штраусом [132]. «Відповідно до цієї теорії, цінності поколінь складаються під впливом умов життя і виховання дитини до 12-14 років, вони визначають формування особистості і впливають на життя, діяльність і поведінку людей» [23]. Учений виділив ряд особливостей представників цифрового покоління: «спілкування за допомогою мобільних телефонів і комп'ютерів; перевага віртуального спілкування над особистим; використання візуальної мови при віртуальному спілкуванні; зростання швидкості сприйняття інформації, проте затруднене утримання уваги на одному предметі; образ думок відрізняється фрагментарністю, а судження – поверховістю; «кліпове мислення» (від англ. «To clip» – обрізати, обривати, робити вирізки), що складається в «цифровому просторі» життя дітей і підлітків» [11].</p> <p>Вчені відзначають, що стратегія роботи з представниками цифрового покоління повинна виходити з того, «що їх практично неможливо інтегрувати в традиційний освітній процес, необхідна його суттєва трансформація, результатом якої стає побудова нового, цифрового освітнього процесу» [10].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В настоящее время участниками образовательного процесса являются обучающиеся, принадлежащие к «цифровому поколению» (родившихся в конце 90-х – начале 2000-х годов). Учёные [30, 99, 121, 184] отмечают, что данное поколение выросло в цифровой среде, обусловленной развитием цифровых технологий. А.А. Вербицкий [30] указывает, что понятие «цифровое поколение» возникло в рамках теории поколений, разрабатываемой Н. Хоувом и В. Штраусом [201]. «Согласно данной теории, ценности поколений складываются под влиянием условий жизни и воспитания ребенка до 12–14 лет, они определяют формирование личности и оказывают влияние на жизнь, деятельность и поведение людей» [30, с.10]. Учёный выделил ряд особенностей представителей цифрового поколения: «общение посредством мобильных телефонов и компьютеров; преобладание виртуального общения над личным; использование визуального языка при виртуальном общении; возрастание скорости восприятия информации, однако затруднительное удержание внимания на одном предмете; образ мыслей отличается фрагментарностью, а суждения – поверхностностью; «клиповое мышление» (от англ. «to clip» – обрезать, обрывать, делать вырезки), складывающееся в «цифровом пространстве» жизни детей и подростков» [30, с. 11].</p> <p>Учёные отмечают, что стратегия работы с представителями цифрового поколения должна исходить из того, «что их практически невозможно интегрировать в традиционный образовательный процесс. Необходима его существенная трансформация, результатом которой становится построение нового, цифрового образовательного процесса» [121, с.10].</p>

<p>С. 12.</p> <p>Особливістю побудови цифрового освітнього процесу є впровадження і використання цифрових технологій, багато з яких мають наступні дидактичні властивості: свобода пошуку різної інформації в глобальній мережі; персональність (необмежені можливості для індивідуалізації згідно з потребами і особливостям учасника навчального процесу); інтерактивність (забезпечення багатосуб'єктності в процесі навчальної взаємодії); мультимедійність (комплексне задіяння різних каналів сприйняття інформації); гіпертекстовість (вільне переміщення по тексту, використання перехресних посилань, довідковий характер інформації тощо); субкультурність (відповідність звичного способу світу для цифрового покоління) [45].</p> <p>Покликання фальшиве. Плагіат.</p>	<p>С. 21.</p> <p>Особенностью построения цифрового образовательного процесса является внедрение и использование цифровых технологий, многие из которых обладают следующими дидактическими свойствами: свобода поиска различной информации в глобальной сети; персональность (неограниченные возможности для персональной настройки согласно потребностям и особенностям обучающихся); интерактивность (обеспечение многосубъектности в процессе учебного взаимодействия); мультимедийность (комплексное задействование различных каналов восприятия информации); гипертекстовость (свободное перемещение по тексту, использование перекрёстных ссылок, справочный характер информации и т.д.); субкультурность (соответствие привычному образу мира для цифрового поколения) [121].</p>
<p>С. 12–13.</p> <p>Вчені [123; 148; 238] до даного переліку цифрових технологій додають технологію цифрового двійника, технології електронної ідентифікації і аутентифікації, цифрові технології спеціалізованого освітнього призначення [15]. Цифрові технології надають можливість забезпечити індивідуалізацію освітньої траєкторії, методів, форм і темпу освоєння освітнього матеріалу для кожного учня [18]. Крім того, сьогодні значущу роль у цифровому освітньому процесі відіграють цифрові освітні технології (змішане навчання, мобільне навчання, гейміфікація, дистанційні освітні технології, електронне (онлайн) навчання тощо), що базуються на використанні технічних засобів і спеціалізованого інтерактивного устаткування (ПК, ноутбуки, планшети, робототехнічні набори, інтерактивні дошки, електронні фліпчарти, інтерактивна панель, інтерактивна пісочниця, інтерактивна підлога, інтерактивні кубу та ін.).</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>С. 21–22.</p> <p>В Распоряжении Правительства Российской Федерации от 28.07.2017 № 1632-р «Об утверждении программы «Цифровая экономика Российской Федерации» отмечены сквозные цифровые технологии, среди которых могут быть выделены образовательно значимые цифровые технологии: большие данные, системы распределенного речевого интеллекта, компоненты робототехники, технологии беспроводной связи, технологии виртуальной и дополненной реальности [140]. В.И. Блинов, М.В. Дулинов, Е.Ю. Есенина, И.С. Сергеев к данному списку цифровых технологий добавляют технологию цифрового двойника, технологии электронной идентификации и аутентификации, цифровые технологии специализированного образовательного назначения [121], а также интернет вещей, который отмечен в Указе Президента РФ «О стратегии развития информационного общества в РФ на 2017-2030 годы» [132]. Цифровые технологии предоставляют возможность обеспечить индивидуализацию образовательной траектории, методов, форм и темпа освоения образовательного материала для каждого обучающегося [78].</p> <p>Кроме того, сегодня значимую роль в цифровом образовательном процессе играют цифровые образовательные технологии (смешанное обучение, мобильное обучение, геймификация, дистанционные образовательные технологии, электронное (онлайн) обучение и др.), базирующиеся на использовании технических средств и специализированного интерактивного оборудования (ПК, ноутбуки, планшеты, робототехнические наборы, интерактивные доски, электронные флипчарты, интерактивная панель, интерактивная песочница, интерактивный пол, интерактивные кубы и др.).</p>
<p>С. 13.</p> <p>Для організації цифрового освітнього процесу необхідний підготовлений висококваліфікований кадровий потенціал освітніх організацій. Г. Пешкова і А. Самаріна відзначають, що саме кадровий потенціал, «що володіє необхідними компетенціями в умовах постійно зростаючої цифровізації всіх сфер економіки, може стати головним джерелом зростання продуктивності праці та конкурентоспроможності економічних суб'єктів і національної економіки в цілому» [71]. Для його підготовки необхідно належним чином модернізувати систему профе-</p>	<p>С. 22.</p> <p>Для организации цифрового образовательного процесса необходим подготовленный высококвалифицированный кадровый потенциал образовательных организаций. Г.Ю. Пешкова и А.Ю. Самарина отмечают, что именно кадровый потенциал, «обладающий необходимыми компетенциями в условиях постоянно растущей цифровизации всех сфер экономики может стать главным источником роста производительности труда и конкурентоспособности экономических субъектов РФ и национальной экономики в целом» [116, с.71]. Для его</p>

<p>сійної освіти, привести освітні програми у відповідність з потребами цифрової економіки, широко впровадити цифрові технології в освітній процес освітніх організацій, забезпечити можливість навчання громадян протягом усього життя. Викладачі, які володіють високим рівнем професійної компетентності, зокрема цифрової компетентності, повинні враховувати «принципово нові виховні завдання, які ставить перед освітою цифрова епоха: розвиток готовності до безперервних змін, що вимагає певної трансформації звичної системи цінностей; виховання соціальної відповідальності в системі відносин «Людина – цифрові засоби – суспільство»; формування внутрішніх кордонів між віртуальними і реальними світами, розвиток здатності диференціювати ці світи і відповідні їм типи відповідальності; розвиток здатності критично аналізувати інформацію і фільтрувати інформаційний шум, рекламу тощо» [27].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>підготовки необхідно должным образом модернизировать систему профессионального образования, привести образовательные программы в соответствие с нуждами цифровой экономики, широко внедрить цифровые технологии в образовательный процесс образовательных организаций, обеспечить возможность обучения граждан в течение всей жизни.</p> <p>Преподаватели, владеющие высоким уровнем профессиональной компетентности, в том числе ИКТ-компетентности, должны учитывать «принципиально новые воспитательные задачи, которые ставит перед образованием цифровая эпоха: развитие готовности к непрерывным изменениям, что требует определённой трансформации привычной системы ценностей; воспитание социальной ответственности в системе отношений «человек – цифровые средства – общество»; формирование внутренней границы между виртуальными и реальными мирами, развитие способности дифференцировать эти миры и соответствующие им типы ответственности; развитие способности критически анализировать информацию и фильтровать информационный шум, рекламу и т.д.» [121, с. 26-27].</p>
<p>С. 13–14.</p>	<p>С. 22–23.</p>
<p>Для підготовки компетентних кадрів необхідно належним чином модернізувати систему освіти, «привести освітні програми у відповідність з потребами цифрової економіки, широко впровадити цифрові інструменти навчальної діяльності і цілісно включити їх в інформаційне середовище, забезпечити можливість навчання громадян за індивідуальним навчальним планом протягом усього життя, тобто в будь-який час і в будь-якому місці» [56].</p> <p>Навчання майбутніх педагогів у системі СПО в аспекті проблеми формування цифрової компетентності багато в чому залежить від психолого-педагогічних, дидактичних, методичних та змістових можливостей організації освітнього процесу, створення в освітній організації сучасного інформаційно-освітнього середовища (далі – ІОС). Актуальність і значущість ІОС освітніх організацій відображена в законодавчих актах, нормативно-методичних документах, регламентах, інструкціях, а також локальних нормативних документах освітньої організації, що включають у себе «електронні інформаційні ресурси, електронні освітні ресурси, сукупність інформаційних технологій, телекомунікаційних технологій, відповідних технологічних засобів і забезпечують освоєння учасниками навчання освітніх програм у повному обсязі незалежно від місця знаходження учнів» [56]. Таким чином, ІОС освітньої організації є основою для формування цифрової компетентності майбутніх педагогів.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Для подготовки компетентных кадров необходимо должным образом модернизировать систему образования, «привести образовательные программы в соответствие с нуждами цифровой экономики, широко внедрить цифровые инструменты учебной деятельности и целостно включить их в информационную среду, обеспечить возможность обучения граждан по индивидуальному учебному плану в течение всей жизни – в любое время и в любом месте» [154].</p> <p>Обучение будущих педагогов в системе СПО в аспекте проблемы формирования ИКТ-компетентности во многом зависит от психолого-педагогических, дидактических, методических и содержательных возможностей организации образовательного процесса, создания в образовательной организации современной информационно-образовательной среды (далее ИОС). Актуальность и значимость ИОС образовательных организаций отражена в законодательных документах, нормативно-методических документах, регламентах, инструкциях [129, 135, 136, 169 и др.], а также локальных нормативных документах образовательной организации. Так, в соответствии с Федеральным законом «Об образовании в РФ» от 29.12.12 № 273 ИОС является системой, которая включает в себя «электронные информационные ресурсы, электронные образовательные ресурсы, совокупность информационных технологий, телекоммуникационных технологий, соответствующих технологических средств и обеспечивающей освоение обучающимися образовательных программ в полном объеме независимо от места нахождения обучающихся» [ст. 16, 128]. Таким образом, ИОС образовательной организации является основой для формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов.</p>
<p>С. 14–15.</p>	<p>С. 23–24.</p>
<p>Все більшої значущості набуває організація цифрового освітнього середовища. Пріоритетний національний проєкт «Сучасне цифрове освітнє середовище» [45] спрямований на створення умов для безперервної освіти всіх категорій громадян шляхом розвитку цифрового освітнього простору.</p>	<p>Всё большую значимость приобретает организация цифровой образовательной среды. Приоритетный национальный проект «Современная цифровая образовательная среда в Российской Федерации» [105, 154], утверждённый президентом Совета при Президенте Российской Федерации по</p>

<p>Аналіз нормативних документів, рекомендацій, досліджень в області цифровізації освіти дозволив виділити умови цифровізації освіти, до яких можна віднести: цифрове покоління учнів; створення законодавчої бази для цифровізації освіти; ресурсне забезпечення цифровізації освіти, що включає цифрове освітнє середовище освітньої організації; підготовку кадрового потенціалу цифрової освіти, який володіє цифровою компетентністю, що містить цифрову грамотність; цифрові педагогічні технології та освітньо значущі цифрові технології.</p> <p>Покликання фальшиве. Плагіат.</p>	<p>стратегическому развитию и приоритетным проектам, переводит образовательную среду в цифровой формат, направлен на создание условий для непрерывного образования всех категорий граждан за счет развития российского цифрового образовательного пространства.</p> <p>Анализ нормативных документов, рекомендаций, исследований в области цифровизации образования позволил выделить условия цифровизации образования, к которым можно отнести: цифровое поколение обучающихся; создание законодательной базы для цифровизации образования; ресурсное обеспечение цифровизации образования, включающее цифровую образовательную среду образовательной организации; подготовка кадрового потенциала цифрового образования, владеющий ИКТ-компетентностью, включающей цифровую грамотность; цифровые педагогические технологии и образовательно значимые цифровые технологии.</p>
<p>С. 15.</p>	<p>С. 24–25.</p>
<p>Проведемо аналіз нормативних документів, які регламентують підготовку майбутніх педагогів у системі середньої професійної освіти, з точки зору реалізації зазначених умов цифровізації освіти і формування цифрової компетентності.</p> <p>«Останнім часом з боку держави в напрямі вдосконалення системи підготовки майбутніх педагогів вживається низка заходів. До їх числа відноситься реалізація в освітньому процесі федеральних державних освітніх стандартів нового покоління» [20].</p> <p>На підготовку майбутніх фахівців і на процеси модернізації системи освіти в цілому порівняно з іншими тенденціями дедалі більший вплив починають здійснювати професійні стандарти, що розробляються і застосовуються. «Вони описують вимірвальні вимоги до результатів і якості виконання трудових функцій працівниками конкретних видів професійної діяльності» [65]. Нині урядом визначені правила і повноваження роботодавців, що дозволяють забезпечити врахування позиції роботодавців шляхом їх прямої участі: в розробці і проведенні незалежної експертизи проєктів, у підготовці кадрів у своїх інтересах шляхом цільового навчання; у створенні центрів сертифікації кваліфікацій; у формуванні вимог до результатів навчання в межах варіативної частини; у формуванні зразкової основної освітньої програми освітньої установи; у навчальному процесі (у проведенні занять); у державній підсумковій атестації [92].</p> <p>Таким чином, зміст навчання майбутніх педагогів визначається, а результат навчання – Професійним стандартом педагога [52], що містить вимоги до педагога, розроблені для поліпшення взаємодії між роботодавцями, майбутніми фахівцями і освітніми організаціями.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Доказом плагіату є обрив фрази внаслідок вилучення російського слова «ФГОС» у переписаному тексті:</p> <p>Таким чином, зміст навчання майбутніх педагогів визначається, а результат...</p>	<p>Проведём анализ нормативных документов, регламентирующих подготовку будущих педагогов в системе среднего профессионального образования, с точки зрения реализации указанных условий цифровизации образования и формирования ИКТ-компетентности.</p> <p>«В последнее время со стороны государства в направлении совершенствования системы подготовки будущих педагогов предпринимается ряд мер. К их числу относится реализация в образовательном процессе федеральных государственных образовательных стандартов нового поколения» [126, с. 20].</p> <p>На подготовку будущих специалистов и на процессы модернизации системы образования в целом наравне с другими тенденциями все большее влияние начинают оказывать активно разрабатываемые и применяемые профессиональные стандарты. «Они описывают измеряемые требования к результатам и качеству выполнения трудовых функций работниками конкретных видов профессиональной деятельности» [53]. В Федеральном законе от 29 декабря 2012 г. № 273-ФЗ «Об образовании в Российской Федерации» отмечена необходимость учёта положений профессиональных стандартов в системе образования: при формировании требований ФГОС профессионального образования к результатам освоения <...></p> <p>В настоящее время Правительством РФ определены правила и полномочия работодателей, позволяющие обеспечить учет позиции работодателей путем их прямого участия: в разработке и проведении независимой экспертизы проектов ФГОС; в участии в подготовке кадров в своих интересах путем целевого обучения; в создании центров сертификации квалификаций; в формировании требований к результатам обучения в рамках вариативной части ФГОС; в формировании примерной основной образовательной программы образовательного учреждения; в непосредственном участии в учебном процессе (в проведении занятий); в государственной итоговой аттестации [139].</p> <p>Таким образом, содержание обучения будущих педагогов определяется ФГОС, а результат обучения – Профессиональным стандартом педагога [124], содержащим требования к педагогу в Российской Федерации, разработанные для улучшения взаимодействия между работодателями, бу-</p>

		дущими специалистами и образовательными организациями.
С. 16.	С. 25–26.	
<p>В межах даного дослідження видається актуальною проблема навчання майбутніх викладачів.</p> <p>Тенденції цифрової трансформації сфери освіти вимагають від педагога високого рівня компетентності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації професійної діяльності і досить серйозної практико-орієнтованої підготовки застосування ІКТ та сучасних освітніх технологій (дистанційне навчання (онлайн-навчання), «змішане навчання» (Blended learning), технологія організації проєктної діяльності) для вирішення різних професійних завдань. Вчені [12; 23; 45; 67; 89] відзначають, що система СПО нині залишається одним із найважливіших компонентів педагогічної освіти в нашій країні. Вона характеризується значним обсягом і високою якістю практичної підготовки педагогів. Отже, середня професійна педагогічна освіта передбачає підготовку компетентних мобільних педагогів, які володіють високими професійними компетенціями, здатні до швидкої адаптації до змінного змісту і характеру педагогічної праці в умовах цифровізації суспільства.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В рамках даного дослідження актуальна проблема обучения будущих педагогов в системе СПО. Согласно Федеральному закону от 29.12.2012 N 273-ФЗ (ред. от 25.12.2018) «Об образовании в Российской Федерации» среднее профессиональное образование имеет своей целью <...></p> <p>Тенденции цифровой трансформации сферы образования требуют от педагога высокого уровня компетентности в области информационно-коммуникационных технологий для реализации профессиональной деятельности и достаточно серьезной практико-ориентированной подготовки применения ИКТ и современных образовательных технологий (дистанционное обучение (онлайн-обучение), «смешанное обучение» (blended learning), технология организации проектной деятельности обучающихся для решения различных профессиональных задач. Ряд исследователей (Н.А. Ершова [50], И.В. Смирнова [153] и др.) отмечает, что система СПО на сегодняшний день остается одним из важнейших компонентов педагогического образования в нашей стране, отличающимся значительным объемом и высоким качеством практической подготовки педагогов. Следовательно, среднее профессиональное педагогическое образование предполагает подготовку компетентных мобильных педагогов, обладающих высокими профессиональными компетенциями, способных к быстрой адаптации к меняющемуся содержанию и характеру педагогического труда в условиях цифровизации общества.</p>	
С. 16–17.	С. 26.	
<p>Сьогодні особливого значення набуває компетентність у сфері ІКТ, «яка дозволить майбутньому фахівцю бути конкурентоспроможним на ринку праці, готовим до постійного професійного зростання та професійної мобільності відповідно до потреб сучасної освіти» [39], епохи цифровізації, що відображено в новому документі ЮНЕСКО «ІКТ компетенції ЮНЕСКО для вчителів» («UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. VERSION 3» (ICT CFT)). В даному документі зазначено, що сьогодні поширеність ІКТ має значний потенціал для прискорення прогресу, подолання цифрового розриву і підтримки розвитку інклюзивних товариств знань на основі прав людини, досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей. У контексті досягнення цих цілей технології можуть надати інноваційні рішення, які дозволяють учням здобувати якісну освіту протягом усього життя, отримувати доступ до інформації та знань і брати повноцінну участь у житті суспільства. Цифрове громадянство, що являє собою здатність і етичні цінності для участі в житті суспільства в Інтернеті, стає одним з важливих елементів ХХІ століття [44]. Таким чином, ІКТ-компетентність є частиною професійної компетентності фахівця, однією з провідних компетентностей і в педагогічній діяльності на всіх щаблях безперервної освіти.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Сегодня особое значение приобретает компетентность в области ИКТ, «которая позволит будущему специалисту быть конкурентоспособным на рынке труда, готовым к постоянному профессиональному росту и профессиональной мобильности в соответствии с потребностями современного образования» [186, с.39] эпохи цифровизации, что отражено в новом документе ЮНЕСКО (2018г., русскоязычный вариант – 2019г.) «ИКТ компетенции ЮНЕСКО для учителей» («UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. VERSION 3» (ICT CFT)). В данном документе отмечено, что сегодня распространенность ИКТ имеет значительный потенциал для ускорения прогресса, преодоления цифрового разрыва и поддержки развития инклюзивных обществ знаний на основе прав человека, достижения гендерного равенства и расширение прав и возможностей. В достижении этих целей технологии могут предоставить инновационные решения, позволяющие обучающимся получать качественное образование на протяжении всей жизни, получать доступ к информации и знаниям и в полной мере участвовать в жизни общества. Цифровое гражданство, представляющее собой способность и этические ценности для участия в жизни общества в Интернете, становится одним из важных элементов ХХІ века [212]. Таким образом, ИКТ-компетентность является частью профессиональной компетентности специалиста, одной из ведущих компетентностей и в педагогической деятельности на всех ступенях непрерывного образования.</p>	

<p>С. 17.</p> <p>Наразі в системі середньої професійної освіти реалізуються державні освітні стандарти середньої професійної освіти. В аспекті нашого дослідження викликає інтерес мистецька освіта поглибленої підготовки [45]. Проведемо її аналіз.</p> <p>Об'єктами професійної діяльності випускників виступають: завдання, зміст, методи, форми, засоби організації та процес виховання і навчання майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; завдання, зміст, методи, форми, засоби організації та процес взаємодії з колегами і соціальними партнерами з питань підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; документальне забезпечення освітнього процесу. Майбутній педагог готується до таких видів діяльності: організація заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я дитини і її фізичного розвитку; організація різних видів діяльності і спілкування дітей; організація занять за основними загальноосвітніми програмами мистецької освіти; методичне та цифрове забезпечення освітнього процесу [96].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>С. 26–27.</p> <p>В настоящее время в системе среднего профессионального образования реализуются федеральные государственные образовательные стандарты среднего профессионального образования (далее ФГОС СПО). В аспекте нашего исследования интерес представляет ФГОС СПО по специальности 44.02.01 Дошкольное образование углубленной подготовки [171], проведём его анализ.</p> <p>Согласно ФГОС СПО специальности 44.02.01 Дошкольное образование областью профессиональной деятельности выпускников является воспитание и обучение детей дошкольного возраста в дошкольных образовательных организациях и в домашних условиях. Объектами профессиональной деятельности выпускников выступают: задачи, содержание, методы, формы, средства организации и процесс воспитания и обучения детей дошкольного возраста; задачи, содержание, методы, формы, средства организации и процесс взаимодействия с коллегами и социальными партнерами по вопросам обучения и воспитания дошкольников; документационное обеспечение образовательного процесса. Будущий педагог готовится к следующим видам деятельности: организация мероприятий, направленных на укрепление здоровья ребенка и его физическое развитие; организация различных видов деятельности и общения детей; организация занятий по основным общеобразовательным программам дошкольного образования; взаимодействие с родителями и сотрудниками образовательной организации; методическое обеспечение образовательного процесса [171].</p>
<p>С. 17–18.</p> <p>У даному стандарті зазначено, що «при реалізації програми підготовки фахівців середньої ланки освітня організація вправі застосовувати електронні навчальні курси та дистанційні освітні технології» [73], які сьогодні є невід'ємною частиною процесу цифровізації освіти.</p> <p>Ключовим критерієм підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін виступає формування загальних (ЗК) і професійних компетенцій (ПК) [61]. «В межах даного стандарту випускникам спеціальності «Мистецька освіта» потрібно оволодіти такими загальними і професійними компетенціями: ЗК 4. Здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного і особистісного розвитку; ЗК 5. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вдосконалення професійної діяльності; ЗК 9. Здійснювати професійну діяльність в умовах оновлення її цілей, змісту, зміни технологій; ПК 5.2. Створювати в групі предметно-розвиваюче середовище» [44].</p> <p>Представлені компетенції складають основу цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. «Дані професійні компетенції узгоджуються з компетенціями, представленими в професійному стандарті педагога, містять трудові дії, необхідні вміння та знання для майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; трудові функції процесу навчання, виховної, розвиваючої, педагогічної діяльності» [46]. Виділені компетенції відображають специфіку роботи майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, згідно з якою майбутній викладач мистецьких дисциплін має «володіти цифровими компетентностями, необхідними і достатні-</p>	<p>С. 27–28.</p> <p>В данном стандарте указано, что «при реализации программы подготовки специалистов среднего звена образовательная организация вправе применять электронное обучение и дистанционные образовательные технологии» [172, с.3], которые сегодня является неотъемлемой частью процесса цифровизации образования.</p> <p>Ключевым критерием подготовки будущего воспитателя детей дошкольного возраста является формирование общих (ОК) и профессиональных компетенций (ПК) [171]. «В рамках данного стандарта от выпускников специальности «Дошкольное образование» требуется овладение такими общими и профессиональными компетенциями, как: ОК 4. Осуществлять поиск, анализ и оценку информации, необходимой для постановки и решения профессиональных задач, профессионального и личностного развития. ОК 5. Использовать информационно-коммуникационные технологии для совершенствования профессиональной деятельности; ОК 9. Осуществлять профессиональную деятельность в условиях обновления её целей, содержания, смены технологий; ПК 5.2. Создавать в группе предметно-развивающую среду» [110, с. 44]. Представленные компетенции составляют основу ИКТ-компетентности будущих воспитателей детей дошкольного возраста.</p> <p>«Данные профессиональные компетенции согласуются с компетенциями, представленными в Профессиональном стандарте педагога, содержащем трудовые действия, необходимые умения и знания для педагога дошкольного, начального, основного и среднего общего образования; трудовые функции процесса обучения, воспитательной,</p>

<p>ми для планування, реалізації та оцінки освітньої роботи». При цьому виділені такі види цифрової компетентності: інформаційно-цифрова, загально-педагогічна, предметно-педагогічна [24].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Ці Іпін багаторазово замінював російські вислови на кшталт «педагога дошкільного образования», на «викладача мистецьких дисциплін».</p>	<p>развивающей, педагогической деятельности» [110, с. 46]. Выделенные компетенции отражают специфику работы педагога на дошкольном уровне образования, согласно которому воспитатель должен «владеть ИКТ-компетентностями, необходимыми и достаточными для планирования, реализации и оценки образовательной работы с детьми раннего и дошкольного возраста». При этом выделены виды ИКТ-компетентности: общепользовательская, общепедагогическая, предметно-педагогическая [124].</p>
<p>С. 18–19.</p>	<p>С. 28.</p>
<p>Дана вимога, яка стосується володіння цифровою компетентністю, відображена в змісті мистецької освіти, згідно з яким: освітній простір має бути оснащено засобами навчання і виховання (в тому числі технічними), ... навчальними виданнями в паперовому та електронному вигляді, ... аудіо- і відеоматеріалами, ... електронними освітніми ресурсами, необхідними для організації всіх видів навчальної діяльності і створення розвиваючого предметно-просторового середовища, в тому числі спеціального для дітей з обмеженими можливостями здоров'я [112]. Отже, сучасний педагог повинен володіти цифровою компетентністю для реалізації в повній мірі описаних умов освітнього простору освітньої організації, що задовольняє умови цифровізації освіти.</p> <p>Покликання [112] фальшиве. Плагіат. Російський вислів «дошкільного образования», на «мистецької освіти».</p>	<p>Данное требование, касающееся владения ИКТ-компетентностью, отражено в ФГОС дошкольного образования, согласно которому: образовательное пространство должно быть оснащено средствами обучения и воспитания (в том числе техническими)..., учебными изданиями в бумажном и электронном виде, ..., аудио- и видеоматериалами, ..., электронными образовательными ресурсами, необходимыми для организации всех видов учебной деятельности и создания развивающей предметно-пространственной среды, в том числе специальных для детей с ограниченными возможностями здоровья [170]. Следовательно, современный педагог ДОО должен обладать ИКТ-компетентностью для реализации в полной мере описанных условий образовательного пространства дошкольной образовательной организации, удовлетворяющим условиям цифровизации образования.</p>
<p>С. 19.</p>	<p>С. 28–29.</p>
<p>Сьогодні професійна підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін здійснюється на рівні вищої освіти (далі – ВО) і середньої професійної освіти (далі – СПО).</p> <p>У систему вищої педагогічної освіти введені нові державні освітні стандарти [125]. Вони являють собою модернізовані освітні стандарти, які враховують основні сучасні тенденції, що відбуваються в освіті.</p> <p>Покликання [125] на китайську працю фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Сегодня профессиональная подготовка педагогов (учителей, воспитателей детей дошкольного возраста, педагогов дополнительного образования) осуществляется в условиях высшего образования (далее ВО) и средней профессионального образования (далее СПО).</p> <p>В систему высшего педагогического образования введены новые Федеральные государственные образовательные стандарты (ФГОС ВО 3++): бакалавриат по направлению подготовки 44.03.01 Педагогическое образование (Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации № 121 от 22 февраля 2018г.) [130], бакалавриат по направлению подготовки 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки) (Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации № 125 от 22 февраля 2018г.) [131]. Данные стандарты представляют собой модернизированные образовательные стандарты, учитывающие основные современные тенденции, происходящие в образовании.</p>
<p>С. 19.</p>	<p>С. 29.</p>
<p>Слід зазначити, що підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін також здійснюється в установах вищої професійної освіти. Сьогодні вона регламентована вимогами до результатів освоєння програми бакалаврату та відображає компетенції, які можуть бути віднесені до цифрових компетенцій, а саме: універсальна компетенція (КК-1): випускник здатний здійснювати пошук, критичний аналіз і синтез інформації, застосовувати системний підхід до вирішення поставлених задач; універсальна компетенція (КК-4): випускник здатний здійснювати</p>	<p>Следует отметить, что подготовка специалистов сферы дошкольного образования также осуществляется в учреждениях высшего профессионального образования. Сегодня она регламентирована ФГОС ВО 3++ , указанными выше. Например, в ФГОС ВО 3++ – бакалавриат по направлению подготовки 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки), в разделе «Требования к результатам освоения программы бакалавриата» отражены компетенции, которые могут быть отнесены к ИКТ-компетенциям: Универсаль-</p>

<p>ділову комунікацію в усній і письмовій формах державною мовою та іноземною (-ми) мовою (-ами); загальнопрофесійна компетенція (ЗПК-2): випускник здатний брати участь у розробці основних і додаткових освітніх програм, розробляти окремі їх компоненти, в тому числі з використанням ІКТ [25].</p> <p>Професійні компетенції, згідно з цим стандартом, можуть бути передбачені. Примірною основною освітньою програмою (далі – ПООП) в якості обов'язкових і рекомендованих. Освітньою організацією встановлюються індикатори досягнення компетенцій. Універсальні, загальнопрофесійні, професійні обов'язкові компетенції визначаються ПООП, а професійні рекомендовані і самостійно встановлені компетенції встановлюються ЗВО самостійно.</p> <p>Покликання [25] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ная компетенція (УК-1): випускник способен осуществлять поиск, критический анализ и синтез информации, применять системный подход для решения поставленных задач; Универсальная компетенция (УК-4): випускник способен осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном языке РФ и иностранном(ых) языке(ах); Общепрофессиональная компетенция (ОПК-2): випускник способен участвовать в разработке основных и дополнительных образовательных программ, разрабатывать отдельные их компоненты (в том числе с использованием ИКТ) [131].</p> <p>Профессиональные компетенции, согласно данному стандарту, могут быть установлены. Примерной основной образовательной программой (далее ПООП) в качестве обязательных и рекомендуемых. Образовательной организацией устанавливаются индикаторы достижения компетенций. Универсальные, общепрофессиональные, профессиональные обязательные компетенции устанавливаются ПООП, а профессиональные рекомендуемые и самостоятельно установленные компетенции определяются вузом самостоятельно.</p>
<p>С. 20.</p>	<p>С. 29–30.</p>
<p>Отже, на сьогоднішній день мистецька освіта (з двома профілями підготовки) є актуальною [52]. Цифрові компетентності, відображені в універсальних і загальних компетенціях, на наш погляд, лише частково стосуються здатності випускника працювати з інформацією і використовувати ІКТ у майбутній професійній діяльності. Це дає можливість при розробці зразкової основної освітньої програми віднести цифрові компетентності до блоку професійних компетенцій, що є актуальним в аспекті проведеного дослідження.</p> <p>Світові стандарти освіти і вимог до майбутнього фахівця відрізняються від китайських. У 2012 році Україна приєдналася до міжнародного руху WorldSkills, стандарти якого відображають світові тенденції в розвитку тієї чи іншої професійної компетенції (професії). Місією даного міжнародного некомерційного руху – WorldSkills International – є підвищення стандартів підготовки кадрів. Рух WorldSkills Russia проводить чемпіонати професійної майстерності за п'ятьма напрямками, одним з яких є «конкурси професійної майстерності між майбутніми викладачами мистецьких дисциплін у віці до 22 років». З 2017 року з'явилася окрема вікова лінійка – юніори WorldSkills (16 і молодше років) [112].</p> <p>Слово «росийских» Цзі Іпін замінив на «китайських», «Россия» – на «Україна», але забув змінити назву «WorldSkills Russia». «Студентами колледжей і техникумов» він замінив на «майбутніми викладачами мистецьких дисциплін». Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Следовательно, в актуальном на сьогоднішній день ФГОС ВО 3++ – бакалавриат по направлению подготовки 44.03.05 Педагогическое образование (с двумя профилями подготовки) [131] ИКТ-компетенции отражены в универсальных и общепрофессиональных компетенциях, на наш взгляд, лишь частично затрагивают способность выпускника работать с информацией и использовать ИКТ в будущей профессиональной деятельности. Это даёт возможность при разработке примерной основной образовательной программы по ФГОС ВО 3++ отнести ИКТ-компетенции в блок профессиональных компетенций, что является актуальным в аспекте проводимого исследования.</p> <p>Мировые стандарты образования и требований к будущему специалисту отличаются от российских. В 2012 году Россия присоединилась к международному движению WorldSkills, стандарты которого отражают мировые тенденции в развитии той или иной профессиональной компетенции (профессии). Миссией данного международного некоммерческого движения WorldSkills International является повышение стандартов подготовки кадров. Движение WorldSkills Russia проводит всероссийские чемпионаты профессионального мастерства по пяти направлениям, одним из которых является «Конкурсы профессионального мастерства между студентами колледжей и техникумов в возрасте до 22 лет». С 2017 года появилась отдельная возрастная линейка – юниоры WorldSkills (16 и младше лет)» [213].</p>
<p>С. 20.</p>	<p>С. 30.</p>
<p>Сьогодні навчання в системі СПО з урахуванням професійного стандарту і стандартів WorldSkills Russia дає більше можливостей для розвитку як загальних, так і професійних компетенцій, характерних для певної професії.</p> <p>У 2017 році в систему професійної освіти введена пілотна апробація демонстраційного іспиту за стандартами WorldSkills Russia як форма держав-</p>	<p>Сегодня обучение в системе СПО с учетом профессионального стандарта и стандартов WorldSkills Russia дает больше возможностей для развития как общих, так и профессиональных компетенций, характерных для определенной профессии.</p> <p>В 2017 г. в систему профессионального образования введена пилотная апробация демонстраци-</p>

<p>ної підсумкової атестації випускників за програмами середньої професійної освіти освітніх організацій вищої та середньої професійної освіти».</p> <p>До чого тут стандарти Росії, якщо дисертація про освіту в КНР, та ще «згадується» Україна? Плагіат.</p>	<p>онного екзамена по стандартам WorldSkills Russia в качестве формы «государственной итоговой аттестации выпускников по программам среднего профессионального образования образовательных организаций высшего и среднего профессионального образования». Введение данного экзамена регламентировано рядом нормативных документов: поручение президента России [133], направленного на развитие системы подготовки рабочих кадров <...></p>
<p>С. 21.</p>	<p>С. 31–32.</p>
<p>Сказане вище дозволяє зробити висновок про те, наразі при розробці основних професійних освітніх програм (далі – ОПОП) необхідно об'єднувати професійні стандарти зі стандартами WorldSkills Russia і Worldskills International з урахуванням передових світових практик, спрямованих на формування професійних компетенцій фахівців, і умов цифровізації освіти.</p> <p>Одним із способів, що дозволяють перевірити якість підготовки фахівців, рівень розвитку їх професійних компетенцій, є участь у чемпіонатах Worldskills Russia (WSR) [112]. Стандарти WSR являють собою сукупність чотирьох груп стандартів: компетенцій, оформлення конкурсної документації, проведення чемпіонатів, бренду. У стандарті відображено основні положення мистецької освіти в контексті формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. У даному стандарті (технічний опис компетенції) відображена позиція майбутніх викладачів мистецьких дисциплін цифрової компетентності: «Володіє цифровими компетенціями, необхідними і достатніми для планування, реалізації та оцінки» [49]. Згідно з технічним описом компетенції «Мистецька освіта» фахівець повинен: знати і розуміти ІКТ (інтерактивна дошка, інтерактивний стіл тощо), можливості програм Microsoft Office; SMART Notebook; SMART Table та ін.; вміти застосовувати ІКТ в освітньому процесі, створювати документи за допомогою програм Microsoft Office, працювати на програмах SMART Notebook і SMART Table та ін., тобто використовувати освітньо значущі цифрові технології, що застосовуються в мистецькій освіті (віртуальна і доповнена реальність, компоненти робототехніки, цифрові технології спеціалізованого освітнього призначення) [214].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Сказанное выше позволяет сделать вывод о том, что сегодня при разработке основных профессиональных образовательных программ (далее ОПОП) необходимо проводить сопряжение профессиональных стандартов со стандартами WorldSkills Russia и Worldskills International с учетом передовых мировых практик, направленных на формирование профессиональных компетенций специалистов, и условий цифровизации образования.</p> <p>Одним из способов, позволяющих проверить качество подготовки специалистов, уровень развития их профессиональных компетенций, является участие в чемпионатах Worldskills Russia (WSR) [187]. Стандарты WSR представляют собой совокупность четырех групп стандартов: компетенций, оформления конкурсной документации, проведения чемпионатов, бренда. Стандарт компетенции «Дошкольное воспитание» отражает основные положения ФГОС дошкольного образования. В данном стандарте (техническое описание компетенции) отражена позиция воспитателя детей дошкольного возраста относительно ИКТ-компетентности: «владеет ИКТ-компетенциями, необходимыми и достаточными для планирования, реализации и оценки образовательной работы с детьми раннего и дошкольного возраста» [170, с.9]. Согласно техническому описанию компетенции «Дошкольное воспитание»: специалист должен знать и понимать ИКТ (интерактивная доска, интерактивный стол и др.), возможности программ Microsoft Office; SMART Notebook; SMART Table и др.; специалист должен уметь применять ИКТ а образовательном процессе, создавать документы при помощи программ Microsoft Office, работать на программах SMART Notebook и SMART Table и др., т.е. использовать образовательно значимые цифровые технологии, используемые в дошкольном образовании (например, виртуальная и дополненная реальность, компоненты робототехники, цифровые технологии специализированного образовательного назначения) [165].</p>
<p>С. 21–22.</p>	<p>С. 32.</p>
<p>Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що в даний час навчання майбутніх викладачів мистецьких дисциплін ґрунтується на врахуванні вимог різних стандартів: за фахом «Мистецька освіта», стандартів WorldSkills.</p> <p>Основою взаємодії і сполучення цих стандартів є професійна компетентність педагога, одним із ключових компонентів якої і обов'язковою вимогою підготовки майбутнього педагога є його ІКТ-компетентність, тобто вміння, здатність і готовність вирішувати професійні завдання, використовуючи засоби ІКТ та освітньо значущі цифрові технології в професійній діяльності.</p>	<p>Изложенное выше позволяет сделать вывод о том, что в настоящее время обучение будущих воспитателей детей дошкольного возраста основано на учете требований различных стандартов: ФГОС СПО по специальности «Дошкольное образование», ФГОС ДО, Профессионального стандарта педагога, стандартов WorldSkills по компетенции «Дошкольное воспитание». Основой взаимодействия и сопряжения данных стандартов является профессиональная компетентность педагога, одним из её ключевых компонентов и обязательным требованием подготовки будущего педагога является его ИКТ-компетентность, представляющая собой умение, способность и готовность решать</p>

		профессиональные задачи, используя средства ИКТ и образовательно значимые цифровые технологии в профессиональной деятельности.
С. 22–23.		С. 32–33.
<p>Аналіз літератури [25; 34; 45; 87; 112] показав, що формування компетенцій у сфері ІКТ при навчанні майбутніх педагогів у системі СПО передбачається в межах таких дисциплін: «Інформатика» й «Інформатика та інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності». При цьому необхідне врахування федерального державного освітнього стандарту середньої загальної освіти.</p> <p>Вивчення студентами змісту курсу інформатики пропонується на поглибленому рівні в межах загальноосвітньої дисципліни «Інформатика». Даним стандартом визначені вимоги до предметних результатів освоєння поглибленого курсу інформатики, що включають: володіння системою базових знань, які відображають внесок інформатики в формування сучасної наукової картини світу; оволодіння поняттям складності алгоритму, знання основних алгоритмів обробки числової і текстової інформації; сформованість уявлень про устрій сучасних комп'ютерів, про тенденції розвитку комп'ютерних технологій, про загальні принципи розробки та функціонування інтернет-додатків; сформованість уявлень про комп'ютерні мережі і їх роль у сучасному світі; знання базових принципів організації та функціонування комп'ютерних мереж, норм інформаційної етики і права, принципів забезпечення інформаційної безпеки, способів і засобів забезпечення надійного функціонування засобів ІКТ та ін. [76]. Таким чином, дана дисципліна спрямована на оволодіння знаннями і вміннями в сфері інформатики та формування комп'ютерної грамотності студентів.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Аналіз ФГОС СПО по спеціальності 44.02.01 Дошкольное образование углубленной подготовки [171] показал, что формирование компетенций в области ИКТ при обучении будущих педагогов в системе СПО предполагается в рамках дисциплин: «информатика» и «информатика и информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности». При этом необходим учёт федерального государственного образовательного стандарта среднего общего образования (далее ФГОС СОО) [172].</p> <p>Изучение студентами содержания курса информатики, регламентируемого ФГОС СОО, предполагается на углубленном уровне в рамках общеобразовательной дисциплины «информатика». Данным стандартом определены требования к предметным результатам освоения углубленного курса информатики, включающие: владение системой базовых знаний, отражающих вклад информатики в формирование современной научной картины мира; овладение понятием сложности алгоритма, знание основных алгоритмов обработки числовой и текстовой информации; сформированность представлений об устройстве современных компьютеров, о тенденциях развития компьютерных технологий; об общих принципах разработки и функционирования интернет-приложений; сформированность представлений о компьютерных сетях и их роли в современном мире; знаний базовых принципов организации и функционирования компьютерных сетей, норм информационной этики и права, принципов обеспечения информационной безопасности, способов и средств обеспечения надежного функционирования средств ИКТ и др. [172]. Таким образом, данная дисциплина направлена на овладение знаниями и умениями в области информатики и формирование компьютерной грамотности студентов.</p>	
С. 23.		С. 33.
<p>У структурі програми підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін виділено дисципліни «Інформатика» та «Інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності», що регламентується урядом. Для мистецьких спеціальностей визначені вимоги до знань, умінь і досвіду діяльності в межах засвоєння даної дисципліни, згідно з якими студент повинен: дотримуватися правил техніки безпеки та гігієнічних рекомендацій при використанні засобів ІКТ у професійній діяльності; створювати, редагувати, оформляти, зберігати, передавати інформаційні об'єкти різного типу за допомогою сучасних інформаційних технологій для забезпечення освітнього процесу; використовувати сервіси та інформаційні ресурси мережі Інтернет у професійній діяльності; знати апаратне і програмне забезпечення персонального комп'ютера, що застосовується в професійній діяльності, тощо. Отже, зазначена дисципліна спрямована на більш поглиблене вивчення основ інформатики, формування навичок використання ІКТ з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності педагогів.</p>	<p>В структуре программы подготовки специалистов среднего звена выделена дисциплина математического и общего естественнонаучного учебного цикла «информатика и информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности», регламентируемая ФГОС СПО. Для специальности 44.02.01 Дошкольное образование ФГОС СПО определены требования к знаниям, умениям и опыту деятельности в рамках усвоения данной дисциплины, согласно которым обучающийся должен: соблюдать правила техники безопасности и гигиенические рекомендации при использовании средств ИКТ в профессиональной деятельности; создавать, редактировать, оформлять, сохранять, передавать информационные объекты различного типа с помощью современных информационных технологий для обеспечения образовательного процесса; использовать сервисы и информационные ресурсы сети Интернет в профессиональной деятельности; знать аппаратное и программное обеспечение персонального компьютера, применяемое в профессиональной деятельности и т.д. Следовательно, представленная дисциплина направлена на более углубленное изучение основ информатики, формирование навыков</p>	

		использования ИКТ с учётом специфики будущей профессиональной деятельности педагогов.
С. 23–24.	<p>Таким чином, особливості дисциплін «Інформатика» й «Інформатика та ІКТ у професійній діяльності» у ЗВО для спеціальності «Мистецька освіта поглибленої підготовки» є відповідність змісту даних дисциплін цілям [23] конкретної спеціальності.</p> <p>«Інформатика» як загальноосвітня дисципліна спрямована: на вивчення основних понять галузі інформатики та засобів інформатизації, на оволодіння комплексом необхідних для користувача навичок. А от інша дисципліна – «Інформатика і ІКТ у професійній діяльності» – не передбачає вивчення методик використання ІКТ у майбутній професійній діяльності, розробки комплексу електронних дидактичних засобів для роботи зі здобувачами освіти. Таким чином, можна зробити висновок про те, що зміст даних дисциплін свідчить про фрагментарність формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Покликання [23] фальшиве. Плагіат.</p>	С. 33–34.
С. 24.	<p>Формування цифрової компетентності при вивченні розглянутих вище дисциплін реалізовується тільки в межах лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів, вивчення теоретичного матеріалу зазначених дисциплін відсутній. Це також свідчить про фрагментарність формування цифрової компетентності майбутніх педагогів.</p> <p>Сьогодні багато дослідників вважають, що при формуванні цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін необхідне врахування міждисциплінарної інтеграції на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Дане положення обґрунтовується в роботах китайських учених [178; 202; 234; 264].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	С. 34.
С. 24.	<p>У дослідженні Ван Сяо вказує на необхідність побудови змісту навчального матеріалу дисциплін, спрямованих на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, з інтеграцією предметної підготовки і реалізації системних міжпредметних зв'язків. Також автор наголошує на потребі врахування інтеграції ІКТ і дидактичних одиниць у навчальному процесі майбутньої професійної діяльності. Науковець вважає, що для успішного формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін «повинна бути побудована схема загальної підготовки, яка може бути представлена у вигляді міждисциплінарної програми на основі навчального плану, де кожен окремий курс реалізовує певний компонент (модуль). Програма з предмета може бути складена на основі загальної програми підготовки в умовах, коли відомий модуль, який є базою, і модуль, який буде побудований у подальшому» [139].</p> <p>Про «дослідження Ван Сяо» – неправда. Покликання [139] фальшиве. Плагіат.</p>	С. 34.
С. 24–25.		С. 34–35.

<p>У напрацюваннях Лю Вея розроблена концепція, заснована на інтегративному підході до формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, одним із напрямків якої є інтеграція інформаційних дисциплін і предметів професійної підготовки, що відображає специфіку діяльності вчителя в умовах інформатизації початкової школи [141].</p> <p>Про «напрацювання Лю Вея» – неправда. Покликання [141] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В докторской диссертации С.А. Зайцевой разработана концепция, основанная на интегративном подходе к формированию ИКТ-компетентности будущих педагогов, одним из направлений которой является интеграция информационных дисциплин и предметов профессиональной подготовки, отражающая специфику деятельности учителя в условиях информатизации начальной школы [52].</p>
<p>С. 25.</p>	<p>С. 35.</p>
<p>У своїй наукових працях Сі Вей розглядає методику навчання дисципліни «ІКТ в освіті» на основі модульної міжпредметної інтеграції з опорою на кілька навчальних дисциплін, які раніше викладалися незалежно одна від одної. Ці дисципліни спрямовані на підвищення рівня формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. Під модульною міжпредметною інтеграцією учений розуміє «формування змісту навчального предмета на основі декількох навчальних предметів, які практикувалися раніше незалежно один від одного, при якому навчальна інформація поділяється на модулі, забезпечуючи цілісність бачення інформаційної картини для розширення і вдосконалення професійної майстерності» [132].</p> <p>Щодо «праць Сі Вей» – неправда. Покликання [132] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В кандидатской диссертации М.С. Прокопьев рассматривает методику обучения дисциплине «ИКТ в образовании» на основе модульной межпредметной интеграции с опорой на несколько учебных дисциплин, которые ранее преподавались независимо друг от друга. Эти дисциплины направлены на повышение уровня профессиональной ИКТ-компетенции будущих педагогов. Под модульной межпредметной интеграцией учёный понимает «формирование содержания учебного предмета на основе нескольких учебных предметов, практиковавшихся ранее независимо друг от друга, при котором учебная информация разделяется на модули, обеспечивая целостность видения информационной картины для расширения и совершенствования профессионального мастерства» [122, с.32].</p>
<p>С. 25.</p>	<p>С. 35.</p>
<p>У своєму дослідженні Шо Бо розглядає процес інтеграції в змісті педагогічної освіти гуманітарних і технічних знань, що дозволяє формувати у майбутнього педагога систему професійних знань, отримувати йому навички використання інформаційних технологій у своїй предметній області і вміння вирішувати з їх допомогою професійні завдання [112].</p> <p>Про «дослідження Шо Бо» – неправда. Покликання [112] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В своём диссертационном исследовании И.Н. Смирнова рассматривает процесс интеграции в содержании педагогического образования гуманитарных и технических знаний, позволяющий формировать у будущего педагога систему профессиональных знаний, получать навыки использования информационных технологий в своей предметной области и умения решать с их помощью профессиональные задачи [153].</p>
<p>С. 25–26.</p>	<p>С. 35–36.</p>
<p>Аналіз вимог до освоєння дисциплін «Інформатика» й «Інформатика і ІКТ у професійній діяльності» дає можливість зробити висновок про те, що врахування міждисциплінарної інтеграції інформатики та професійних дисциплін для формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін не передбачене.</p> <p>У структурі Програми підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін виділено професійний навчальний цикл, який складається з загальнопрофесійних дисциплін та професійних модулів відповідно до видів діяльності. До складу професійного модуля входить один або кілька міждисциплінарних курсів. При освоєнні студентами професійних модулів проводиться навчальна і (або) виробнича практика (за профілем спеціальності) [98].</p> <p>Суть модульного навчання полягає в тому, що для досягнення необхідного рівня компетентності студентів на основі відповідних принципів і підходів здійснюється укрупнене структурування навчального матеріалу, вибір адекватних йому методів, засобів і форм навчання. Цілями введення професійних</p>	<p>Анализ требований ФГОС СОО и ФГОС СПО к освоению дисциплин «Информатика» и «Информатика и ИКТ в профессиональной деятельности» позволяет сделать вывод о том, что учёт междисциплинарной интеграции информатики и профессиональных дисциплин для формирования ИКТ-компетентности будущего воспитателя детей дошкольного возраста не предусмотрен.</p> <p>В структуре Программы подготовки специалистов среднего звена (ФГОС СПО) выделен профессиональный учебный цикл, который состоит из общепрофессиональных дисциплин и профессиональных модулей в соответствии с видами деятельности. В состав профессионального модуля входит один или несколько междисциплинарных курсов. При освоении обучающимися профессиональных модулей проводятся учебная и (или) производственная практика (по профилю специальности) [171].</p> <p>Суть модульного обучения заключается в том, что для достижения требуемого уровня компетентности обучающихся на основе соответствующих</p>

<p>модулів є: об'єднання змістових, організаційних, методичних і технологічних компонентів професійного навчання, а також теоретичних і прикладних аспектів; забезпечення структурного зв'язку всього освітнього комплексу [34].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>принципов и подходов осуществляется укрупненное структурирование учебного материала, выбор адекватных ему методов, средств и форм обучения. Целями введения профессиональных модулей в ФГОС СПО являются: объединение содержательных, организационных, методических и технологических компонентов профессионального обучения, а также теоретических и прикладных аспектов; обеспечение структурной связанностью всего образовательного комплекса [87].</p>
<p>С. 26.</p>	<p>С. 36.</p>
<p>Програма підготовки фахівців середньої ланки містить обов'язкову частину за навчальним циклом, яка складає близько 70 відсотків від загального обсягу часу, відведеного на її освоєння, і варіативну частину (близько 30 відсотків), що формується учасниками освітнього процесу відповідно до вимог роботодавців та ринку освітніх послуг. Вона дозволяє розширити і поглибити підготовку, яка визначається вмістом обов'язкової частини, отримати додаткові компетенції, знання і вміння, необхідні для забезпечення конкурентоспроможності випускника відповідно до запитів регіонального ринку праці та можливості продовження освіти.</p> <p>Отже, наявність у програмі варіативної частини дає можливість забезпечити умови для формування компетенцій майбутніх викладачів мистецьких дисциплін відповідно до трудових функцій і дій, зокрема актуальної нині цифрової компетентності.</p>	<p>Программа подготовки специалистов среднего звена содержит обязательную часть по учебным циклам, которая составляет около 70 процентов от общего объема времени, отведенного на их освоение, и вариативную часть (около 30 процентов), формируемую участниками образовательного процесса в соответствии с требованиями работодателей и рынка образовательных услуг. Она позволяет расширить и углубить подготовку, определяемую содержанием обязательной части, получить дополнительные компетенции, знания и умения, необходимые для обеспечения конкурентоспособности выпускника в соответствии с запросами регионального рынка труда и возможностями продолжения образования. Следовательно, ОПОП СПО по специальности 44.02.01 «Дошкольное образование» углубленной подготовки [171], благодаря предоставляемой вариативности при проектировании программы, даёт возможность обеспечить условия для формирования компетенций будущих воспитателей в соответствии с трудовыми функциями и действиями педагога дошкольного образования, в том числе актуальных сегодня ИКТ-компетенций.</p>
<p>С. 26–27.</p>	<p>С. 36–37.</p>
<p>На основі вищесказаного можна зробити наступні висновки:</p> <ul style="list-style-type: none"> аналіз нормативних документів, рекомендацій, досліджень в області цифровізації економіки загалом дозволяє виділити умови цифровізації освіти, до яких можна віднести: цифрове покоління учасників навчання; створення законодавчої бази для цифровізації освіти; ресурсне забезпечення цифровізації освіти, що включає цифрове освітнє середовище освітньої організації; підготовку кадрового потенціалу цифрової економіки, що володіє цифровою компетентністю, яка включає цифрову грамотність; цифрові педагогічні технології та освітньо значущі цифрові технології (великі дані, системи розподіленого реєстру, штучний інтелект, компоненти робототехніки, технології бездротового зв'язку, технології віртуальної і доповненої реальності, технології цифрового двійника, технології електронної ідентифікації та аутентифікації, цифрові технології спеціалізованого освітнього призначення, інтернет-речі); сьогодні підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін заснована на врахуванні вимог різних стандартів. Основою взаємодії і поєднання даних стандартів є професійна компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, однією зі складових якої виступає цифрова компетентність, що являє собою вміння, здатність і готовність вирішувати професійні завдання, використовуючи засоби ІКТ у професійній діяльності; 	<p>На основе вышесказанного можно сделать ряд выводов:</p> <ul style="list-style-type: none"> анализ нормативных документов, рекомендаций, исследований в области цифровизации экономики в целом даёт возможность выделить условия цифровизации образования, к которым можно отнести: цифровое поколение обучающихся; создание законодательной базы для цифровизации образования; ресурсное обеспечение цифровизации образования, включающее цифровую образовательную среду образовательной организации; подготовка кадрового потенциала цифровой экономики, владеющие ИКТ-компетентностью, включающей цифровую грамотность; цифровые педагогические технологии и образовательно значимые цифровые технологии (большие данные, системы распределенного реестра, искусственный интеллект, компоненты робототехники, технологии беспроводной связи, технологии виртуальной и дополненной реальности, технологию цифрового двойника, технологии электронной идентификации и аутентификации, цифровые технологии специализированного образовательного назначения, интернет вещей); сегодня подготовка будущих педагогов дошкольных образовательных организаций в системе СПО основана на учете требований различных стандартов: ФГОС СПО по специальности «Дошкольное образование», ФГОС ДО, Профессионального стандарта педагога, стандартов WorldSkills по компетенции «Дошкольное воспита-

		ние». Основой взаимодействия и сопряжения данных стандартов является профессиональная компетентность воспитателя детей дошкольного возраста, одной из составляющих которой является ИКТ-компетентность, представляющая собой умение, способность и готовность решать профессиональные задачи, используя средства ИКТ в профессиональной деятельности;
	С. 27–28.	С. 37.
	<ul style="list-style-type: none"> • формування компетенцій у сфері ІКТ при підготовці майбутніх викладачів мистецьких дисциплін передбачається в межах таких дисциплін: «Інформатика» й «Інформатика та інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності». Аналіз змісту даних дисциплін свідчить про фрагментарність формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; • системне формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін при їх підготовці в системі СПО можливе при використанні міждисциплінарної інтеграції на основі інформаційно-комунікаційних технологій, що підтверджує аналіз дисертаційних досліджень із даної проблеми; • варіативна частина програми підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін дає можливість забезпечити умови для формування актуальної сьогодні цифрової компетентності. 	<ul style="list-style-type: none"> • формирование компетенций в области ИКТ при подготовке будущих педагогов ДОО в системе СПО предполагается в рамках дисциплин: «информатика» и «информатика и информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности». Анализ содержания данных дисциплин свидетельствуют о фрагментарности формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов ДОО; • системное формирование ИКТ-компетентности будущих педагогов ДОО при их подготовке в системе СПО возможно при использовании междисциплинарной интеграции на основе информационно-коммуникационных технологий, что подтверждает анализ диссертационных исследований по данной проблеме; • вариативная часть программы подготовки специалистов среднего звена даёт возможность обеспечить условия для формирования актуальной сегодня ИКТ-компетентности.
	С. 28.	С. 38.
	<p>1.2. Структура та зміст формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР</p> <p>Напрацювання та аналіз робіт китайських учених у галузі інформатизації освіти [234; 256; 267; 278; 287; 298] надають підстави стверджувати, що здобувачі освіти в процесі навчання повинні формувати й розвивати ключові компетенції, які багатofункціональні, надпредметні і багатовимірні». Оволодіння такими компетенціями дозволяє вирішувати найрізноманітніші проблеми в повсякденному, професійному, соціальному житті [17]. Однією з таких компетенцій сьогодні є цифрова компетентність.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>1.2 Структура и сущность ИКТ-компетентности будущих педагогов дошкольных образовательных организаций</p> <p>Сегодня базовые виды деятельности специалистов любой профессиональной деятельности реализуются на основе постоянного совершенствования общей культуры личности. Соглашались с мнением Л.С. Галкиной, которая в своём исследовании отмечает, что в рамках любых направлений подготовки «должны формироваться и развиваться ключевые компетенции, которые многофункциональны, надпредметны и многомерны» [33, с. 17]. Овладение такими компетенциями позволяет решать самые различные проблемы в повседневной, профессиональной, социальной жизни [33, 7]. Одними из таких компетенций сегодня являются ИКТ-компетенции.</p>
	С. 28.	С. 38.
	<p>Інформатизація, а наразі і новий етап її розвитку – цифровізація освіти – виступає об'єктивною закономірністю розвитку сучасного суспільства. Майбутнім педагогам необхідне застосування інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій у своїй професійній діяльності, тому в якості одним із першочергових завдань системи професійної освіти є формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін присвячені дослідження українських, китайських і зарубіжних учених [34; 47; 98; 134; 237; 287].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Інформатизация, а сегодня и новый этап развития – цифровизация образования являются объективной закономерностью развития современного общества. Будущим педагогам необходимо применение информационно-коммуникационных и цифровых технологий в своей профессиональной деятельности, поэтому в качестве одной из первостепенных задач системы профессионального образования является формирование ИКТ-компетентности будущего специалиста.</p> <p>Проблеме формирования ИКТ-компетентности посвящены исследования ряда отечественных и зарубежных учёных: С.А. Бешенков, Л.Л. Босова, Н.А. Войнова, Л.С. Галкина, Е.А. Козлова, В.П. Корововская, Л.В. Кочегарова, Т.А. Лавина, М.П. Лапчик, Т.В. Панкова, F.W. Horton, M. Knobel, L. Limberg, S. Olof, T. Sanna и др.</p>

<p>С. 28–29.</p> <p>Як уже зазначалося в підрозділі 1.1, у межах нашого дослідження актуальною видається проблема формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, яка розглянута вченими [15; 22; 35; 46; 67; 119; 140; 156; 301]. У цілому ІКТ-компетентність трактується як «сукупність знань, умінь і досвіду діяльності в сфері використання ІКТ в освіті, що виявляється через набір ІКТ-компетенцій» [30].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>С. 38–39.</p> <p>Как уже отмечалось в параграфе 1.1, в рамках нашего исследования актуальна проблема формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов, которая рассмотрена учеными: З.М. Абдурагимовой [2], А.В. Барановой [10], Л.А. Десятириковой [46], Н.А. Ершовой [50], М.П. Лапчиком [83, 84], Ю.А. Машевской [92], Т.В. Панковой [104], М.С. Прокопьевым [122], О.А. Суровой [159], А.К. Тарьмой [163], Е.К. Хеннером [178], В.Г. Шевченко [186], А.Б. Шихмурзаевой [189] и др. Анализ состояния проблемы формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов в педагогической науке представлен в Приложении 1.</p> <p>В целом ИКТ-компетентность понимается как «совокупность знаний, умений и опыта деятельности в сфере использования ИКТ в образовании, проявляющаяся через набор ИКТ-компетенций» [92, с. 30].</p>
<p>С. 29.</p> <p>Для нашего дослідження інтерес складає думка Лі Хейя [175], який зазначає, що ІКТ-компетентність включає діяльні індивідуальні здібності і якості, які визначають такі можливості та вміння: самостійно шукати, збирати, аналізувати, представляти, передавати інформацію; проектувати і моделювати об'єкти і процеси, зокрема власну індивідуальну діяльність; моделювати і проектувати роботу колективу; приймати рішення, творчо і ефективно вирішувати завдання в процесі продуктивної діяльності; орієнтуватися в організаційному середовищі на базі сучасних ІКТ; відповідально реалізовувати свої плани, кваліфіковано використовуючи сучасні ІКТ; застосовувати в своїй професійній діяльності сучасні ІКТ.</p> <p>Особливий інтерес викликає визначення поняття «ІКТ-компетентність майбутнього педагога», запропоноване Цзі Веєм [204]. Під цим терміном учений розуміє «не тільки сукупність знань, умінь, навичок, що формуються в процесі вивчення інформатики і сучасних ІКТ, а й особистісно-діяльну характеристику фахівця сфери освіти, надзвичайно підготовленого до мотивованого використання всієї сукупності і різноманітності комп'ютерних засобів і технологій у своїй професійній діяльності» [204].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Прізвища вчених замінені на китайські.</p>	<p>С. 39.</p> <p>Для нашего исследования интерес представляет мнение Е.К. Хеннера [178], который отмечает, что ИКТ-компетентность включает деятельностные индивидуальные способности и качества, которые определяют следующие возможности и умения: самостоятельно искать, собирать, анализировать, представлять, передавать информацию; проектировать и моделировать объекты и процессы (в т.ч. собственную индивидуальную деятельность); моделировать и проектировать работу коллектива; принимать решения, творчески и эффективно решать задачи в процессе продуктивной деятельности; ориентироваться в организационной среде на базе современных ИКТ; ответственно реализовывать свои планы, квалифицированно используя современные ИКТ; использовать в своей профессиональной деятельности современные ИКТ.</p> <p>Особый интерес представляет определение понятия «ИКТ-компетентность будущего педагога», предложенное М.П. Лапчиком [83]. Под этим термином учёный понимает «не только совокупность знаний, умений, навыков, формируемых в процессе обучения информатике и современным ИКТ, но и личностно-деятельностную характеристику специалиста сферы образования, в высшей степени подготовленного к мотивированному использованию всей совокупности и разнообразия компьютерных средств и технологий в своей профессиональной деятельности» [83, с. 13].</p>
<p>С. 29–30.</p> <p>Сяо Пін [123] визначає ІКТ-компетентність майбутнього педагога як частину професійно-педагогічної компетентності; інтегральну якість майбутнього вчителя, що виявляється в його здібностях і готовності, заснованій на знаннях, уміннях і навичках, досвіді, які придбані в процесі підготовки в навчальному закладі і подальшої професійної діяльності. Погодимось з ученим в тому, що ІКТ-компетентність майбутнього педагога містить сукупність компетенцій, якими він володіє, що дозволяє йому оцінити виникаюче завдання і вирішити його, використовуючи ІКТ.</p> <p>Покликання [123] фальшиве. Плагіат. Прізвище російської вченої замінено на китайське.</p>	<p>С. 39.</p> <p>Л.А. Десятирикова [46] определяет ИКТ-компетентность будущего педагога как часть профессионально-педагогической компетентности; интегральное качество будущего учителя, проявляющееся в его способностях и готовностях, основанных на знаниях, умениях и навыках, опыте, которые приобретены в процессе подготовки в учебном заведении и дальнейшей профессиональной деятельности. Согласимся с учёным в том, что ИКТ-компетентность будущего педагога содержит совокупность компетенций, которыми он владеет, позволяющая ему оценить возникающую задачу и разрешить её, используя ИКТ.</p>

<p>С. 30.</p> <p>Значний інтерес для нас представляє робота Сунь Сяо [133]. Учена під цифровою компетентністю майбутнього педагога розуміє «інтегративну якість, що відбиває наявність у педагога системи характеристик (знань, умінь, навичок, мотивів, потреб, досвіду діяльності), необхідних для ефективного проектування, побудови, реалізації та моніторингу освітнього процесу в освітній організації із застосуванням ІКТ» [133].</p> <p>Сі Вей [199] розглядає ІКТ-компетентність майбутнього педагога як «інтегративне особистісне утворення», яке характеризується: сукупністю системних наукових знань, умінь і навичок, що формуються в спеціально організованому освітньому процесі; здатністю орієнтуватися в інформаційно-освітньому середовищі; готовністю творчого використання ІКТ в своїй професійно-педагогічній діяльності; усвідомленим прагненням до безперервного самовдосконалення в даній сфері. Дане визначення є важливим в аспекті нашого дослідження. У Професійному стандарті педагога [199] ІКТ-компетентність педагога визначена як професійна ІКТ-компетентність, яка являє собою кваліфіковане використання загальнопоширених у даній професійній області в розвинених країнах засобів ІКТ при вирішенні професійних завдань там, де це необхідно. При цьому до професійної цифрової компетентності входять: загальнокористувальна ІКТ-компетентність, загальнопедагогічна ІКТ-компетентність, предметно-педагогічна ІКТ-компетентність. Візьмемо до уваги дане поняття при визначенні компонентів цифрової компетентності.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Прізвища вчених замінені на китайські.</p>	<p>С. 39–40.</p> <p>Значительный интерес для нас представляет работа Н.А. Ершовой [50]. Учёный под ИКТ-компетентностью будущего педагога понимает «интегративное качество, отражающее наличие у педагога системы характеристик (знаний, умений, навыков, мотивов, потребностей, опыта деятельности), необходимых для эффективного проектирования, построения, реализации и мониторинга образовательного процесса в образовательной организации с применением ИКТ» [50, с. 8].</p> <p>Т.В. Панкова [104] представляет ИКТ-компетентность будущего педагога как «интегративное личностное образование», которое характеризуется: совокупностью системных научных знаний, умений и навыков, формируемых в специально организованном образовательном процессе; способностью ориентироваться в информационно-образовательной среде; готовностью творческого использования ИКТ в своей профессионально-педагогической деятельности; осознанным стремлением к непрерывному самосовершенствованию в данной сфере. Данное определение является важным в аспекте нашего исследования.</p> <p>В Профессиональном стандарте педагога [124] ИКТ-компетентность педагога обозначена как профессиональная ИКТ-компетентность, которая представляет собой квалифицированное использование общераспространенных в данной профессиональной области в развитых странах средств ИКТ при решении профессиональных задач там, где это необходимо. При этом в профессиональную ИКТ-компетентность входят: общепользовательская ИКТ-компетентность, общепедагогическая ИКТ-компетентность, предметно-педагогическая ИКТ-компетентность. Примем во внимание данное понятие при определении компонентов ИКТ-компетентности.</p>
<p>С. 30–31.</p> <p>Ля Мин [134] під професійною цифровою компетентністю педагога розуміє «діяльність, спрямовану на використання різних інформаційних інструментів, а також ефективно використання їх у професійно-педагогічній діяльності, яка ділиться на три рівні: загальнонавчальний рівень (ІКТ-компетентність використовується у вирішенні загальних задач навчальної діяльності); предметно-орієнтований рівень (ІКТ-компетентність використовується для вирішення задач, пов'язаних з напрямком підготовки); професійно-педагогічний рівень (ІКТ-компетентність використовується для вирішення педагогічних завдань у професійній діяльності педагога)» [92].</p> <p>Погодимось з думкою М. Кадемія, Л. Шевченко, О. Шестопалюк [52], які зазначає, що «головна ідея формування цифрової компетентності майбутнього педагога полягає в тому, що не слід обмежуватися знаннями, вміннями і навичками, набутими в системі формальної освіти. Ці знання, вміння і навички повинні бути пов'язані з більш широким спектром знань, набутих педагогом поза системою формальної освіти, в тому числі в процесі самоосвіти» [52]. Будемо враховувати дане становище при реалізації структурно-функціональної моделі формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Прізвище Прокопєва замінене на китайське.</p>	<p>С. 40–41.</p> <p>М.С. Прокопьев [122] под профессиональной ИКТ-компетентностью педагога понимает «деятельность, направленную на использование различных информационных инструментов, а также эффективное использование их в профессионально-педагогической деятельности, которая делится на три уровня: общеучебный уровень (ИКТ-компетентность используется в решении общих задач учебной деятельности); предметно-ориентированный уровень (ИКТ-компетентность используется для решения задач связанных с направлением подготовки); профессионально-педагогический уровень (ИКТ-компетентность используется для решения педагогических задач в профессиональной деятельности педагога)» [122, с.92].</p> <p>Согласимся с мнением В.Г. Шевченко [186], которая отмечает, что «главная идея формирования ИКТ-компетентности будущего педагога состоит в том, что не следует ограничиваться знаниями, умениями и навыками, приобретенными в системе формального образования. Эти знания, умения и навыки должны быть связаны с более широким спектром знаний, приобретенных педагогом вне системы формального образования, в том числе в процессе самообразования» [186, с. 41]. Будем учитывать данное положение при реализации структурно-функціональної моделі формування ИКТ-компетентности будущего педагога в образовательном процессе педагогического колл-</p>

		джа.
С. 31–32.		С. 41.
<p>Для нашого дослідження становить особливий інтерес зауваження вчених [28; 78; 92] про те, що професійна ІКТ-компетентність майбутнього педагога об'єднує в собі знання, вміння, навички інформаційної діяльності із застосуванням ІКТ, її усвідомлену мотивацію і креативний стиль мислення.</p> <p>Таким чином, вчені вкладають у поняття «ІКТ-компетентність майбутнього педагога» різні характеристики: сукупність знань, уміння і навички (досвід діяльності) (Л. Десятірікова, М. Лапчик, Ю. Машівська, Т. Панкова, О. Сурова та ін.), особистісно-діяльнісну характеристику фахівця сфери освіти (М. Сподарець, Є. Хеннер та ін.), набір ІКТ-компетенцій (Л. Десятірікова, Ю. Машівська та ін.), готовність творчого використання ІКТ у своїй професійній діяльності (Т. Панкова, О. Сурова та ін.).</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Для нашего исследования представляет особый интерес замечание О.А. Суровой [159] о том, что профессиональная ИКТ-компетентность будущего педагога объединяет в себе знания, умения, навыки информационной деятельности с применением ИКТ, ее осознанную мотивацию и креативный стиль мышления.</p> <p>Таким образом, учёные вкладывают в понятие «ИКТ-компетентность будущего педагога» различные характеристики: совокупность знаний, умения и навыков (опыта деятельности) (Л.А. Десятирикова, М.П. Лапчик, Ю.А. Машевская, Т.В. Панкова, О.А. Сурова и др.), личностно-деятельностную характеристику специалиста сферы образования (М.П. Лапчик, Е.К. Хеннер и др.), набор ИКТ-компетенций (Л.А. Десятирикова, Ю.А. Машевская и др.), готовность творческого использования ИКТ в своей профессиональной деятельности (Т.В. Панкова, О.А. Сурова и др.).</p>	
С. 32.		С. 41–42.
<p>Сьогодні ІКТ-компетентність як складова професійної педагогічної компетентності обґрунтована в стандарті ЮНЕСКО «ІКТ-компетенції ЮНЕСКО для педагогів» («UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. VERSION 3») (ICT CFT), розробленому в 2018 році [23]. Даний документ містить повний набір компетенцій, які педагогам необхідно інтегрувати в свою професійну практику, щоб сприяти досягненню студентами цілей навчальної програми. У документі ЮНЕСКО термін «компетенція» описує функціонал педагога, а термін «компетентність» – його здатність виконувати відповідні функції. Структура цифрової компетентності педагога відображає всі аспекти його професійної діяльності (розуміння ролі ІКТ в освіті, навчальну програму та оцінювання, педагогічні практики, застосування цифрових навичок, організацію і управління освітнім процесом, професійний розвиток). Вона містить шість модулів, що включають ІКТ-компетенції у відповідності з даними аспектами і трьома рівнями інформатизації освіти («Отримання знань», «Опанування знань», «Створення знань»). Дані рекомендації враховані нами при визначенні структури цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Покликання [23] – це: Гончарова О. М. Теоретико-методичні основи особистісно-орієнтованої системи формування інформатичних компетентностей студентів економічних спеціальностей : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02. К., 2007. Очевидно, що в авторефераті 2007 р. не може бути опису документа, розробленого в 2018 р. Це покликання фальшиве. Покликання на справжнє джерело відсутнє. Плагіат, фальсифікація джерел.</p>	<p>Сегодня ИКТ-компетентность как составляющая профессиональной педагогической компетентности обоснована в стандарте ЮНЕСКО «ИКТ компетенции ЮНЕСКО для педагогов» («UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. VERSION 3») (ICT CFT), разработанном в 2018 году [212]. Данный документ предоставляет полный набор компетенций, которые педагогам необходимо интегрировать в свою профессиональную практику, чтобы способствовать достижению студентами целей учебной программы. В документе ЮНЕСКО термин «компетенция» описывает функционал педагога, а «компетентность» – способность педагогов выполнять соответствующие функции. Структура ИКТ-компетентности педагогов отражает все аспекты профессиональной деятельности педагога (понимание роли ИКТ в образовании, учебная программа и оценивание, педагогические практики, применение цифровых навыков, организация и управление образовательным процессом, профессиональное развитие). В ней отражены шесть модулей, включающие ИКТ-компетенции, в соответствии с данными аспектами и тремя уровнями к информатизации образования («Получение знаний», «Освоение знаний», «Производство знаний») (см. табл. 1). Данные рекомендации учтены нами при определении структуры ИКТ-компетентности будущего педагога дошкольной образовательной организации.</p>	
С. 32.		С. 42.
<p>Система компетенцій ЮНЕСКО в сфері ІКТ для педагогів ICT CFT [23] також рекомендує використовувати сучасні тренди освіти у відповідних аспектах і на всіх трьох рівнях інформатизації («Отримання знань», «Освоєння знань», «Створення знань»), а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відкриті освітні ресурси (OER) – будь-які освіт- 	<p>Таблица 1</p> <p>Система компетенций ЮНЕСКО в области ИКТ для педагогов</p> <p><...></p> <p>ICT CFT [212] также рекомендует использовать современные тренды образования в соответствующих аспектах и на всех трех уровнях информати-</p>	

<p>ні ресурси (підручники, потокове відео, мультимедійні додатки тощо), які доступні для використання педагогам і учням без необхідності оплати за використання або ліцензійних зборів (безкоштовно);</p> <p>Покликання [23] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>заци (Получение знаний, Освоение знаний, Со- здание знаний):</p> <ul style="list-style-type: none"> • открытые образовательные ресурсы (OER) – это любые образовательные ресурсы (например, учебники, потоковое видео, мультимедийные приложения и др.), которые доступны для использования педагогам и обучающимся, без необходимости оплаты за использование или лицензионных сборов (бесплатно);
<p>С. 33.</p>	<p>С. 42–43.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • соціальні мережі – вебсайти або додатки, які забезпечують онлайн-зв'язок у мережах з людьми, об'єднаними загальним інтересом або діяльністю (Facebook, Twitter, Instagram і ін.). Соціальні мережі можуть бути використані для поліпшення педагогічного спілкування, полегшення організації інтерактивного навчання, зміцнення спільноти студентів і педагогів; • мобільні технології (смартфони, планшети та ін.) – пристрої, що пропонують педагогам і учням більш гнучкий підхід до навчання в будь-який час і в будь-якому місці, а також забезпечення зв'язку між формальним і неформальним навчанням; • інтернет-речі (IoT) – мережу обчислювальних пристроїв, вбудованих у повсякденні предмети побуту, крім комп'ютерів і смартфонів, що дозволяє відправляти і отримувати дані через Інтернет; • штучний інтелект (AI). Не існує загальноприйнятого визначення AI. Зазвичай термін «штучний інтелект» застосовується тоді, коли машина, особливо комп'ютер, імітує людське мислення або поведінку, яке люди пов'язують з людським інтелектом, таким як навчання, мова і вирішення проблем. Додатки штучного інтелекту включають експертні системи, розпізнавання мови і обробку природної мови, технології машинного зору і зображень. Нині в освіті AI використовується в формі: контенту налаштування за допомогою адаптивних програм навчання і програмного забезпечення, відстеження та моніторингу діагностики, автоматизації оцінки, AI-репетиторів; 	<ul style="list-style-type: none"> • социальные сети – это веб-сайты или приложения, которые обеспечивают онлайн-связь с людьми в сетях, объединенных общим интересом или деятельностью (Facebook, Twitter, Instagram и др.). Социальные сети могут быть использованы для улучшения педагогического общения, облегчения организации интерактивного обучения, укрепления сообщества обучающихся и педагогов; • мобильные технологии (смартфоны, планшеты и др.) – устройства, предлагающие педагогам и обучающимся более гибкий подход к обучению в любое время и в любом месте, а также обеспечению связи между формальным и неформальным обучением; • Интернет вещей (IoT) - это сеть вычислительных устройств, встроенных в повседневные предметы обихода, кроме компьютеров и смартфонов, что позволяет им отправлять и получать данные через Интернет. • искусственный интеллект (AI). Не существует общепринятого определения AI. Обычно термин «искусственный интеллект» применяется, когда машина, особенно компьютеры, имитируют человеческое мышление или поведение, которое люди связывают с человеческим интеллектом, таким как обучение, речь и решение проблем. Приложения искусственного интеллекта включают экспертные системы, распознавание речи и обработку естественного языка, технологии машинного зрения и изображений. В настоящее время в образовании AI используется в форме: настраиваемого контента с помощью адаптивных программ обучения и программного обеспечения, отслеживания и мониторинга диагностики, автоматизации оценки, AI-репетиторы;
<p>С. 33–34.</p>	<p>С. 43–44.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • віртуальну реальність (VR) і доповнену реальність (AR). Віртуальна реальність (VR) – це комп'ютерна симуляція середовища, з яким людина може взаємодіяти. Вона занурена в це імітоване середовище і здатна маніпулювати об'єктами або виконувати ряд дій. Доповнена реальність (AR) – це уявлення про реальне середовище, елементи якого розширюються за допомогою комп'ютерних зображень; вони перекривають фізичне середовище в реальному часі. AR змінює поточне сприйняття людиною реального навколишнього середовища, в той час як VR замінює реальне середовище імітованим; • великі дані (big data). Оскільки люди і пристрої дедалі більше підключаються до мережі, суспільство генерує цифрові дані з надзвичайною швидкістю, безпрецедентною в історії людства. Соціальні обчислення, мережеві пристрої, електронні бізнес-транзакції, мобільні обчислення, датчики і сканери навколишнього середовища генерують мільярди подій у секунду, багато з яких зберігаються для подальшого аналізу або можуть бути проаналізо- 	<ul style="list-style-type: none"> • виртуальная реальность (VR) и дополненная реальность (AR). Виртуальная реальность (VR) - это компьютерная симуляция среды, с которой человек может взаимодействовать. Человек погружен в эту имитируемую среду и способен манипулировать объектами или выполнять ряд действий. Дополненная реальность (AR) - это представление о реальной среде, элементы которой расширяются с помощью компьютерных изображений; они перекрывают физическую среду в реальном времени. AR изменяет текущее восприятие человеком реальной окружающей среды, в то время как VR заменяет реальную среду имитируемой; • большие данные (big data). Поскольку люди и устройства все больше подключаются к сети, общество генерирует цифровые данные с необычайной скоростью, беспрецедентной в истории человечества. Социальные вычисления, сетевые устройства, электронные бизнес-транзакции, мобильные вычисления, датчики и сканеры окружающей среды генерируют миллиарды событий в секунду, многие из которых сохраняются для по-

	вані як потік даних у реальному часі;	следующего анализа или могут быть проанализированы как поток данных в реальном времени;
С. 34.	С. 44.	<p>• програмування (coding), тобто те, що дозволяє створювати комп'ютерні програми, програми та вебсайти. Код – це набір інструкцій, які можуть зрозуміти комп'ютери. Комп'ютерна програма являє собою послідовність інструкцій, які комп'ютер може інтерпретувати і виконувати, вона фактично виступає засобом автоматизації процесів. В основі всіх комп'ютерних програм лежать алгоритми, які визначають, як повинно виконуватися завдання;</p> <p>• етику і захист конфіденційності (кібербезпеку). Для того, щоб інновації в галузі ІКТ розроблялися і використовувалися на службі освіти і людства, необхідна орієнтованість на ціннісний підхід до використання ІКТ в освіті. Відповідно, виникає потреба в навчанні педагогів та учнів захисту даних, а також у виробленні навичок, які дозволяють їм краще контролювати свої особисті дані.</p>
С. 34–35.	С. 44.	<p>• программирование (coding) - это то, что позволяет создавать компьютерные программы, приложения и веб-сайты. Код – это набор инструкций, которые могут понять компьютеры. Компьютерная программа представляет собой последовательность инструкций, которые компьютер может интерпретировать и выполнять, и фактически является средством автоматизации процессов. В основе всех компьютерных программ лежат алгоритмы, которые определяют, как должна выполняться задача;</p> <p>• этика и защита конфиденциальности (кибербезопасность). Для того чтобы инновации в области ИКТ разрабатывались и использовались на службе образования и человечества, необходима ориентированность на ценностный подход к использованию ИКТ в образовании. Существует необходимость в обучении педагогов и обучающихся защите данных, а также о навыках, позволяющих им лучше контролировать свои личные данные.</p>
С. 35.	С. 44–45.	<p>Таким чином, цифровізація освіти змінює педагогічну професію, позаяк вимоги до цифрової кваліфікації педагога зростають.</p> <p>Сьогодні ІКТ-компетентність, що включає цифрову грамотність, повинна бути елементом всіх форм педагогічного навчання і професійної підготовки протягом життєвого циклу. Цифрова грамотність – це здатність особистості використовувати цифрові технології, засоби зв'язку або мережі для пошуку, оцінки, використання і створення інформації. До цифрової грамотності також належить здатність особистості: розуміти і використовувати інформацію в декількох форматах з широкого спектру джерел; ефективно виконувати завдання в цифровому середовищі [23].</p> <p>Покликання [23] фальшиве. Плагіат.</p>
<p>Професійна діяльність майбутнього педагога в галузі мистецької освіти має свої особливості і специфіку. Вище нами зазначалося, що сьогодні підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін заснована на врахуванні вимог різних стандартів. Таким чином, необхідне врахування вікових особливостей здобувачів освіти, видів діяльності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що в аспекті проведеного дослідження необхідне уточнення поняття «цифрова компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін». Під цифровою компетентністю майбутніх викладачів мистецьких дисциплін будемо розуміти їх інтегральну особистісно-діяльну якість, що виявляється: в здібностях, які формуються на базі знань, умінь і досвіду діяльності, набутих у процесі підготовки в ЗВО, щодо вирішення професійних завдань за допомогою цифрових технологій і на основі володіння цифровою грамотністю; в готовності мотивованого застосування ІКТ з урахуванням специфіки галузі професійної діяльності.</p>	<p>Професійна діяльність майбутнього педагога в області дошкільного образования имеет свои особенности и специфику. В параграфе 1.1 отмечалось, что сегодня подготовка будущих педагогов ДОО основана на учете требований различных стандартов (ФГОС СОО, ФГОС СПО по специальности «Дошкольное образование», ФГОС <...>). Таким образом, необходим учёт возрастных особенностей детей, видов деятельности дошкольников, трудовых функций воспитателя.</p> <p>Изложенное выше позволяет сделать вывод о том, что в аспекте проводимого исследования необходимо уточнение понятия «ИКТ-компетентность студента педагогического колледжа». Под ИКТ-компетентностью студента педагогического колледжа будем понимать его интегральное личностно-деятельностное качество, проявляющееся: в способности, основанной на знаниях, умениях и опыте деятельности, приобретенных в процессе подготовки в педагогическом колледже, к решению профессиональных задач с помощью ИКТ и на основе владения цифровой грамотностью; в готовности мотивированного применения ИКТ с учётом</p>	

		специфики области профессиональной деятельности.	
С. 35–36.	<p>Багато вчених виділяють компоненти формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, забезпечують цілісність її значення. І. Доброскок [3] в дослідженні визначає ІКТ-компетентність вчителя як «складну особистісно-професійну характеристику, що включає мотиваційно-ціннісний, когнітивно-операційний і рефлексивно-проектувальний компоненти, забезпечує гнучкість і готовність вчителя адаптуватися до змін у професійній діяльності в умовах інформатизації освіти, а також переміщувати ідеї з області інформатики та інформаційних технологій в інші галузі знань і прагнути до творчого самовираження з використанням можливостей ІКТ».</p> <p>О. Наливайко [59] виділяє три основних компоненти ІКТ-компетенцій: ціннісно-мотиваційний, інформаційно-технологічний, комунікативний. Кожен з цих компонентів складається з набору визначених умінь і навичок: «ціннісно-мотиваційний – усвідомлена потреба в освоєнні ІКТ, в самоосвіті, самовдосконаленні засобами ІКТ, усвідомлення ролі ІКТ для сучасного фахівця; інформаційно-технологічний – вміння оформляти власний програмний продукт в різних форматах, обробляти числові дані за допомогою інструментів статистики і візуалізації, сформовані навички пошукової вибірки, відбору релевантних джерел інформації; комунікативний – знання різних способів організації комунікації, знання засобів відеоконференцзв'язку, вебінарів, стрімів; вміння вести ділову переписку по електронній пошті з дотриманням мережевого етикету, навички роботи з соціальними мережами, блогами в цілях освіти, самоосвіти» [59].</p> <p>Замінено прізвища вчених на неправильні. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	С. 45–46.	
С. 36–37.	<p>Особливий інтерес у даних дисертаційних дослідженнях викликає мотиваційно-ціннісний (ціннісно-мотиваційний) компонент, який відображає усвідомлену потребу особистості в застосуванні ІКТ у повсякденному житті і професійній діяльності.</p> <p>Вчені [29; 67; 89] виділяють наступні компоненти цифрової компетентності педагога: особистісний, мотиваційний, когнітивний і діяльнісний. Особистісний компонент виражений у рефлексивних умінях і навичках педагога, що виявляється в здатності дати адекватну оцінку ефективності та доцільності використання ІКТ. Мотиваційний компонент відповідає за позитивне ставлення до використання ІКТ у навчальному процесі, освоєння нових технологій і обмін досвідом інформатизації з колегами. Когнітивний компонент передбачає наявність необхідних знань у сфері ІКТ (володіння понятійним апаратом, класифікацією ЕОР, орієнтування в нормативних документах, уявлення про принцип роботи технології й інші теоретичні відомості). Діяльнісний компонент характеризується сформованістю умінь і навичок роботи з електронними освітніми ресурсами.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Многие учёные выделяют компоненты ИКТ-компетентности, обеспечивающие целостность значения ИКТ-компетентности для будущего педагога.</p> <p>Т.А. Лавина [81] в кандидатской диссертации определяет ИКТ-компетентность учителя как «сложную личностно-профессиональную характеристику, включающую мотивационно-ценностный, когнитивно-операционный и рефлексивно-проектировочный компоненты, обеспечивающие гибкость и готовность учителя адаптироваться к изменениям в профессиональной деятельности в условиях информатизации образования, а также перемещать идеи из области информатики и информационных технологий в другие области знаний и стремиться к творческому самовыражению с использованием возможностей ИКТ».</p> <p>Н.Б. Сэкулич [161] обозначает три основных компонента ИКТ-компетенций: ценностно-мотивационный, информационно-технологический, коммуникативный. Каждый из этих компонентов состоит из набора определенных умений и навыков: «ценностно-мотивационный – осознанная потребность в освоении ИКТ, в самообразовании, самосовершенствовании средствами ИКТ, осознание роли ИКТ для современного специалиста; информационно-технологический – умение оформлять собственный программный продукт в различных форматах, обрабатывать числовые данные с помощью инструментов статистики и визуализации, сформированные навыки поисковой выборки, отбора релевантных источников информации; коммуникативный – знание различных способов организации коммуникации, знание средств видеоконференц-связи, вебинаров, стримов; умение вести деловую переписку по электронной почте с соблюдением сетевого этикета, навыки работы с социальными сетями, блогами в целях образования, самообразования» [161, с. 96].</p>	С. 46.

		ми.
С. 37.		С. 46–47.
<p>О. Жерновникова [46] в своєму докторському дослідженні визначила наступні компоненти цифрової компетентності: гностичний (дослідний), проєктувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний. Гностичний (дослідний) компонент передбачає вивчення й аналіз учителем можливостей ІКТ, а також різних видів діяльності учнів при використанні засобів ІКТ. Проєктувальний компонент передбачає формулювання педагогічних цілей і завдань використання засобів ІКТ у навчально-виховному процесі. Конструктивний компонент передбачає діяльність вчителя з підготовки та планування уроків, позакласних заходів тощо в певних умовах з використанням засобів ІКТ. Організаторський компонент діяльності вчителя включає дії, пов'язані з організацією навчально-виховного процесу. Комунікативний компонент передбачає інформаційну взаємодію між учасниками освітнього процесу в умовах локальної і глобальної комп'ютерних мереж, в тому числі інформаційно-комунікаційного середовища школи.</p> <p>Покликання [46] фальшиве – це стаття кількох авторів, а не докторське дослідження. Плагіат.</p>	<p>Т.А. Лавина [82] в своем докторском исследовании определила следующие компоненты ИКТ-компетентности: гностический (исследовательский), проектировочный, конструктивный, организаторский, коммуникативный. Гностический (исследовательский) компонент предполагает изучение и анализ учителем возможностей ИКТ, а также различных видов деятельности обучающихся при использовании средств ИКТ. Проектировочный компонент предполагает формулирование педагогических целей и задач использования средств ИКТ в учебно-воспитательном процессе. Конструктивный компонент предполагает деятельность учителя по подготовке и планированию уроков, внеклассных мероприятий и т.д. в определенных условиях с использованием средств ИКТ. Организаторский компонент деятельности учителя включает действия, связанные с организацией учебно-воспитательного процесса. Коммуникативный компонент предполагает информационное взаимодействие между участниками образовательного процесса в условиях локальных и глобальной компьютерных сетей, в том числе информационно-коммуникационной среды школы.</p>	
С. 37–38.		С. 47.
<p>Деякі вчені [14; 37; 84] пропонує вибудувувати процес формування цифрової компетентності майбутніх вчителів на основі актуалізації її мотиваційного, когнітивного, діяльнісного і рефлексивного компонентів. Мотиваційний компонент характеризується усвідомленою потребою майбутнього педагога опанувати ІКТ і використовувати їх у викладанні. Когнітивний компонент виражається у володінні майбутнім вчителем знаннями про можливості інформаційних технологій в удосконаленні педагогічної діяльності, орієнтованої на розвиток інтелектуального потенціалу учня, формування умінь самостійно здобувати знання, а також на реалізацію інформаційно-дослідницької діяльності. Діяльнісний компонент включає володіння майбутнім педагогом знаннями про можливості інформаційних технологій в удосконаленні майбутньої професійної діяльності. Рефлексивному компоненту притаманна здатність майбутнього педагога самостійно моделювати навчальний процес з використанням ІКТ, що виражається, зокрема, в умінні свідомо і самостійно здійснювати і регулювати контроль рівня власного розвитку і особистісних досягнень.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>А.К. Тарыма [163] предлагает выстраивать процесс формирования ИКТ-компетентности будущих учителей на основе актуализации его мотивационного, когнитивного, деятельностного и рефлексивного компонентов. Мотивационный компонент характеризуется осознанной потребностью будущего педагога овладеть ИКТ и использовать их в преподавании. Когнитивный компонент характеризуется обладанием будущим учителем знаниями о возможностях информационных технологий в совершенствовании педагогической деятельности, ориентированной на развитие интеллектуального потенциала обучаемого, на формирование умений, самостоятельно приобретать знания, а также на реализацию информационно-исследовательской деятельности. Деятельностный компонент предполагает обладание будущим педагогом знаниями о возможностях информационных технологий в совершенствовании будущей профессиональной деятельности. Рефлексивный компонент характеризуется способностью будущего педагога самостоятельно моделировать учебный процесс с использованием ИКТ, которая выражается, в частности, в умении сознательно и самостоятельно осуществлять и регулировать контроль уровня собственного развития и личностных достижений.</p>	
С. 38.		С. 47–48.
<p>Як зазначалося в п.1.1, у Професійному стандарті педагога професійна педагогічна ІКТ-компетентність визначена як «кваліфіковане використання загальнопоширених у даній професійній області в розвинених країнах засобів ІКТ при вирішенні професійних завдань там, де це необхідно» [34]. Компонентами професійної педагогічної цифрової компетентності є: загальнопоширена ІКТ-компетентність, загальнопедагогічна ІКТ-компетентність, предметно-педагогічна ІКТ-компетентність.</p>	<p>Как отмечалось в §1.1, в Профессиональном стандарте педагога определена профессиональная педагогическая ИКТ-компетентность как «квалифицированное использование общераспространенных в данной профессиональной области в развитых странах средств ИКТ при решении профессиональных задач там, где это необходимо» [124]. Компонентами профессиональной педагогической ИКТ-компетентности являются: общепользовательская ИКТ-компетентность, общепедагогическая ИКТ-компетентность, предметно-педагогическая</p>	

<p>Покликання [34] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>кая ІКТ-компетентність.</p>				
<p>С. 38–39.</p>	<p>С. 48.</p>				
<p>Вчені, ґрунтуючись на понятті професійної ІКТ-компетентності, закріпленому в Професійному стандарті педагога, виділяє загальнопоширений, загальнопедагогічний, предметно-педагогічний компоненти цифрової компетентності майбутнього педагога. Погодимося з думкою ученого, що положення Професійного стандарту педагога має служити основою й стандартів підготовки фахівців, що реалізуються за напрямками педагогічної освіти основних професійних освітніх програм. У зв'язку з цим дана структура цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін є актуальною в межах нашого дослідження. Загальнопоширений компонент включає використання прийомів і дотримання правил роботи із засобами ІКТ, техніки безпеки та інші питання, що входять до результатів освоєння ІКТ в освітній організації. Загальнопедагогічний компонент розглядається як педагогічна діяльність в інформаційно-освітньому середовищі (ІОС) і постійне її відображення в ІОС відповідно до професійних завдань. Предметно-педагогічний компонент включає професійну діяльність з використанням ІКТ, пов'язану зі специфікою конкретної педагогічної області [95].</p> <p>Покликання [95] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>А.Н. Сергеев, основываясь на понятии профессиональной ИКТ-компетентности, представленном в Профессиональном стандарте педагога, выделяет общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический компоненты ИКТ-компетентности будущего педагога. Согласимся с мнением учёного, что положения Профессионального стандарта педагога должны служить основой и стандартов подготовки специалистов, реализуемых по направлениям педагогического образования основных профессиональных образовательных программ. В связи с этим, данная структура ИКТ-компетентности будущего педагога становится актуальной в рамках нашего исследования. Общепользовательский компонент включает: использование приемов и соблюдение правил работы со средствами ИКТ, техники безопасности и другие вопросы, входящие в результаты освоения ИКТ в образовательной организации. Общепедагогический компонент включает педагогическую деятельность в информационно-образовательной среде (ИОО) и постоянное ее отображение в ИОО в соответствии с профессиональными задачами. Предметно-педагогический компонент включает профессиональную деятельность с использованием ИКТ, основанную на специфике конкретной педагогической области [146].</p>				
<p>С. 39.</p>	<p>С. 48–49.</p>				
<p>На нашу думку, компоненти цифрової компетентності, представлені в Професійному стандарті педагога, найбільш повно відображають сутність і зміст цього поняття. Погодимося з думками ряду вчених [42; 117; 210], які пропонують доповнити структуру цифрової компетентності компонентом, що відображає мотиви і ціннісні орієнтації в галузі інформатики та ІКТ, активність людини і потреби в професійній діяльності, пов'язаній з інформатикою та ІКТ. У зв'язку з цим виділимо в структурі цифрової компетентності додатковий компонент – мотиваційно-ціннісний.</p> <p>Таким чином, на основі розглянутих дисертаційних досліджень, положень Професійного стандарту педагога, ІСТ СФТ ми пропонуємо чотирьохкомпонентну структуру цифрової компетентності, яка включає наступні компоненти: мотиваційно-ціннісний, загальнопоширений, загальнопедагогічний, предметно-педагогічний (табл. 1.1).</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>По нашему мнению, компоненты ИКТ-компетентности, представленные в Профессиональном стандарте педагога, наиболее полно отражают сущность и содержание данного понятия. Согласимся с мнениями ряда учёных [82, 155, 160, 161, 163 и др.], предлагающих в структуре ИКТ-компетентности компонент, отражающий мотивы и ценностные ориентации в области информатики и ИКТ, активности человека и потребности в профессиональной деятельности, связанной с информатикой и ИКТ. В связи с этим, выделим в структуре ИКТ-компетентности дополнительный компонент – мотивационно-ценностный.</p> <p>Таким образом, на основе рассмотренных дисертационных исследований, Профессионального стандарта педагога, ІСТ СФТ мы предлагаем четырехкомпонентную структуру ИКТ-компетентности: мотивационно-ценностный, общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический компоненты (табл. 2).</p>				
<p>С. 39–40.</p>	<p>С. 49.</p>				
<p style="text-align: right;">Таблиця 1.1</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;"> <p>Структура цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p> <p>Мотиваційно-ціннісний компонент</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>активність і потреба особистості у використанні ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ЗВО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ у мистецькій освіті, ціннісних орієнтацій в галузі інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p> </td> </tr> </table>	<p>Структура цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p> <p>Мотиваційно-ціннісний компонент</p>	<p>активність і потреба особистості у використанні ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ЗВО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ у мистецькій освіті, ціннісних орієнтацій в галузі інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p>	<p style="text-align: right;">Таблиця 2</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;"> <p>Структура ІКТ-компетентності студентів педагогического колледжа</p> <p>Мотивационно-ценностный компонент</p> </td> </tr> <tr> <td> <p>активність і потреба людини к використанню ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ДОО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ в дошкільному освітньому середовищі, ціннісних орієнтацій в області інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p> </td> </tr> </table>	<p>Структура ІКТ-компетентності студентів педагогического колледжа</p> <p>Мотивационно-ценностный компонент</p>	<p>активність і потреба людини к використанню ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ДОО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ в дошкільному освітньому середовищі, ціннісних орієнтацій в області інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p>
<p>Структура цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p> <p>Мотиваційно-ціннісний компонент</p>					
<p>активність і потреба особистості у використанні ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ЗВО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ у мистецькій освіті, ціннісних орієнтацій в галузі інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p>					
<p>Структура ІКТ-компетентності студентів педагогического колледжа</p> <p>Мотивационно-ценностный компонент</p>					
<p>активність і потреба людини к використанню ІКТ, потреба в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ в ДОО. Даний компонент характеризується наявністю мотивації навчання у сфері застосування ІКТ в дошкільному освітньому середовищі, ціннісних орієнтацій в області інформатики та ІКТ; визначення і контроль питань, пов'язаних з правилами поведінки в Інтернеті та безпекою.</p>					

<p>Загальнопоширений компонент</p> <p>характеризує знання, вміння та особистісні установки для: роботи з сучасними інформаційними технологіями; використання цифрових ресурсів, баз даних, локальних і глобальних комп'ютерних мереж; взаємодії в інформаційно-освітньому середовищі освітньої організації; забезпечення інформаційної безпеки і дотримання медико-санітарних норм і правил та ін.; використання стандартного ІКТ-устаткування; аналізу і оцінювання цифрових освітніх ресурсів.</p> <p>Загальпедагогічний компонент</p> <p>підготовка до педагогічної діяльності в інформаційно-освітньому середовищі і постійне її відображення в даному середовищі відповідно до планування і організації освітньої діяльності; підготовка і проведення виступів, обговорень, консультацій, групової діяльності в інформаційно-освітньому середовищі; візуальна комунікація, цифрова грамотність педагога та ін.; використання цифрових ресурсів для підтримки особистісно-орієнтованого навчання та соціальної взаємодії; розробка онлайн-матеріалів і завдань для залучення учнів (дітей) в спільне дослідження і вирішення проблем.</p> <p>Предметно-педагогічний компонент</p> <p>розширення і поглиблення сформованих знань, умінь і особистісних установок майбутніх педагогів з урахуванням специфіки професійної педагогічної діяльності з використанням засобів ІКТ; визначення відповідних технологій, включаючи мобільні пристрої, і використання їх для досягнення цілей навчання; застосування ІКТ в проектному навчанні; використання програмного забезпечення, орієнтованого на визначення предметної області для розвитку в учнів навичок мислення вищого рівня; розробка різних стратегій інтеграції ІКТ в освітній процес за своєю предметною або професійною областю; допомога учням (дітям) у створенні цифрових медіа-ресурсів, які сприяли б навчанню і взаємодії з іншими аудиторіями.</p>	<p>Общепользовательский компонент</p> <p>характеризует знания, умения и личностные установки для: работы с современными информационными технологиями; использования цифровых ресурсов, баз данных, локальных и глобальных компьютерных сетей; взаимодействия в информационно-образовательной среде образовательной организации; обеспечение информационной безопасности и соблюдения медико-санитарных норм и правил и др.; использование стандартного ИКТ-оборудования; анализ и оценивание цифровых образовательных ресурсов</p> <p>Общепедагогический компонент</p> <p>подготовка к педагогической деятельности в информационно-образовательной среде и постоянное ее отображение в данной среде в соответствии с планированием и организацией образовательной деятельности; подготовка и проведение выступлений, обсуждений, консультаций, групповой деятельности в информационно-образовательной среде; визуальная коммуникация, цифровая грамотность педагога и др.; использование цифровых ресурсов для поддержки личностно-ориентированного обучения и социального взаимодействия; разработка онлайн-материалов и заданий для вовлечения обучающихся (детей) в совместное исследование и решение проблем</p> <p>Предметно-педагогический компонент</p> <p>расширение и углубление сформированных знаний, умений и личностных установок будущих педагогов с учетом специфики профессиональной педагогической деятельности с использованием средств ИКТ; определение соответствующих технологий, включая мобильные устройства, и использование их для достижения целей обучения; применение ИКТ в проектном обучении; использование программного обеспечения, ориентированного на определенные предметные области для развития у обучающихся навыков мышления более высокого уровня; разработка различных стратегий интеграции ИКТ в образовательный процесс по своей предметной или профессиональной области; помощь обучающимся (детям) в создании цифровых медиа-ресурсов, которые содействовали бы обучению и взаимодействию с другими аудиториями</p>
<p>С. 40.</p>	<p>С. 49–50.</p>
<p>Як відзначають вчені [78; 122; 127; 137; 146], формування компонентів цифрової компетентності, їх єдність і взаємодія є основною умовою сформованості високого рівня цифрової компетентності.</p> <p>Н. Ільїна зазначає, що формування – це оформлення («отримання форми») і вдосконалення [78]. О. Шубкіна поняття «формування» розглядає як педагогічну діяльність, орієнтовану на створення умов та управління процесом розвитку окремих якостей особистості за допомогою взаємодії викладача, студента і студентів між собою. Формування компетентності учена визначає як «багатофакторний, ієрархічний і тривалий у часі процес вдосконалення одних умінь і набуття нових, приріст особистісних якостей, набуття впевненості і здатності діяти самостійно в нових ситуаціях» [61].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Как отмечают ученые [10, 50, 104, 163, 186, 189, 190 и др.], формирование компонентов ИКТ-компетентности, их единство и взаимодействие является основным условием сформированности высокого уровня ИКТ-компетентности.</p> <p>Н.Ф. Ильина отмечает, что формирование – это оформление («обретение формы») и совершенствование [60]. О.Ю. Шубкина понятие «формирование» рассматривает как педагогическую деятельность, ориентированную на создание условий и управление процессом развития отдельных качеств личности посредством взаимодействия преподавателя, обучающегося и обучающихся друг с другом. Формирование компетентности учёный определяет как «многофакторный, иерархический и длительный по времени процесс совершенствования одних умений и приобретения новых, приращение личностных качеств, обретение уверен-</p>

		ности и способности действовать самостоятельно в новых ситуациях» [190, с. 61].
С. 41.	<p>В. Биков зазначає, що формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін є поетапним і неперервним процесом [2].</p> <p>Таким чином, у контексті нашого дослідження під формуванням цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін будемо розуміти вдосконалення її змісту як сукупності компонентів (мотиваційно-ціннісного, загальнопоширеного, загальнодидактичного, предметно-педагогічного) в їх єдності і взаємодії.</p> <p>Вчені виділяють окремі рівні формування цифрової компетентності, наповнюючи їх різним змістом.</p> <p>У дослідженнях науковців [213; 233; 244; 256; 287] представлені три рівні сформованості цифрової компетентності – низький, середній, високий. Низький рівень, на думку вчених, обов'язковий для всіх учнів, він передбачає їх здатність відтворювати базові знання в сфері ІКТ, застосовувати вміння діяти за зразком і отримувати заздалегідь відомий результат. Характеризуючи середній рівень, учені відзначають, що він передбачає здатність учнів застосовувати знання в сфері ІКТ і вміння самостійно організовувати свою діяльність відповідно до поставленої мети в різних умовах, а також самостійно виявляти проблему і вирішувати її, використовуючи відповідні засоби ІКТ. Високий рівень, як відзначають науковці, передбачає здатність учнів виконувати завдання і приймати рішення в умовах підвищеної складності, застосовуючи знання та вміння у сфері ІКТ. Слід зазначити, що рівні сформованості цифрової компетентності у дослідників відрізняються наявністю різних наборів ІКТ-компетенцій, характерних для окремої області діяльності.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	С. 50–51.
С. 41–42.	<p>Зокрема В. Білоус [3] виділяє наступні рівні сформованості цифрової компетентності, спираючись на American Library Association: просунутий, вище базового, базовий, нижче базового, розвиваючий. «Дані рівні актуальні в умовах побудови індивідуальних освітніх траєкторій освоєння інформатичних дисциплін. При невисокому рівні сформованості цифрової компетентності для індивідуальної освітньої траєкторії характерна її лінійна структура траєкторії, їх притаманне включення в зміст дисципліни підготовчих та основних лабораторних робіт. При середньому рівні сформованості цифрової компетентності індивідуальній освітній траєкторії властива лінійна структура, в її зміст включаються контекстні практичні завдання, а також основні і прикладні лабораторні роботи. При рівні сформованості цифрової компетентності вище середнього для індивідуальної освітньої траєкторії характерна циклічна структура або поєднання лінійної і циклічної структур, у змісті переважають контекстні практичні завдання, і студенти прагнуть виконувати прикладні лабораторні роботи» [3].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	С. 51.
		<p>А.Н. Ершова отмечает, что формирование ИКТ-компетентности будущих педагогов представляет собой поэтапный и непрерывный процесс [50].</p> <p>Таким образом, в контексте нашего исследования под формированием ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа будем понимать совершенствование её содержания как совокупности компонентов (мотивационно-ценностный, общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический компоненты) в их единстве и взаимодействии.</p> <p>Учёные выделяют уровни формирования ИКТ-компетентности, наполняя их различным содержанием.</p> <p>В исследованиях Е.А. Козловой [69], А.К. Тарымы [163], В.Г. Шевченко [186], А.Б. Шихмурзаевой [189] представлены три уровня сформированности ИКТ-компетентности – низкий, средний, высокий. При описании низкого уровня учёные схожи во мнении, что данный уровень является обязательным для всех обучающихся, он предполагает способность обучающихся воспроизводить базовые знания в области ИКТ, применять умения действовать по образцу и получать заранее известный результат. Характеризуя средний уровень, учёные отмечают, что данный уровень предполагает способность обучающихся применять знания в области ИКТ и умения самостоятельно организовывать свою деятельность в соответствии с поставленной целью в различных условиях, а также самостоятельно выявлять проблему и решать её, используя подходящие средства ИКТ. Высокий уровень, по мнению учёных, предполагает способность обучающихся выполнять задачи и принимать решения в условиях повышенной сложности, применяя знания и умения в области ИКТ. Следует отметить, что уровни сформированности ИКТ-компетентности у исследователей отличаются наличием различных наборов ИКТ-компетенций, характерных для определённой области деятельности.</p>
		<p>В своём исследовании Ю.А. Машевская [92] выделяет следующие уровни сформированности ИКТ-компетентности, опираясь на American Library Association: продвинутый, выше базового, базовый, ниже базового, развивающийся. «Данные уровни актуальны в условиях построения индивидуальных образовательных траекторий освоения информатических дисциплин. При невысоком уровне сформированности ИКТ-компетентности для индивидуальной образовательной траектории характерна линейная структура траектории, включение в содержание дисциплины подготовительных и основных лабораторных работ. При среднем уровне сформированности ИКТ-компетентности для индивидуальной образовательной траектории характерна линейная структура, в содержание включаются контекстные практические задания, а также основные и прикладные лабораторные работы. При уровне сформированности ИКТ-компетентности выше среднего для индивидуальной образовательной траектории характерна циклическая структура или сочетание линейной и циклической структур, в содержании преобладают контекстные практические задания, и студенты стремятся выпол-</p>

		нять прикладные лабораторные работы» [92, с. 77].
С. 42–43.		С. 51–52.
<p>У дослідженні Р. Горбатюк [24] виділено три рівні сформованості цифрової компетентності: загальнонавчальний, предметно-орієнтований, професійно-педагогічний. «Загальнонавчальний рівень передбачає ІКТ-компетентність у вирішенні загальних задач навчальної діяльності. Для формування загальнонавчального рівня професійної цифрової компетентності, на думку дослідника, необхідно: мати уявлення про функціонування комп'ютерної техніки та обмежені можливості ІКТ у дидактиці; володіти методичними основами для створення наочних дидактичних матеріалів засобами прикладних програм; використовувати мережу Інтернет і ЕОР у професійно-педагогічній діяльності; формувати мотиваційну діяльність учнів до використання ІКТ. Предметно-орієнтований рівень передбачає ІКТ-компетентність для вирішення завдань, пов'язаних з напрямом підготовки. Для формування даного рівня необхідно: брати участь у семінарах і вебінарах щодо використання ІКТ відповідно до напрямку підготовки; брати участь у професійних конкурсах з використання ІКТ. В основі професійно-педагогічного рівня лежить ІКТ-компетентність для вирішення педагогічних завдань у професійній діяльності педагога. Для формування зазначеного рівня необхідно: забезпечити використання колекції ЦОР і ресурсів Інтернет у професійній діяльності; створювати банк навчальних завдань для оцінки знань з активним використанням ІКТ; створювати і розробляти власні проекти з використанням ІКТ» [24].</p> <p>Покликання [24] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В диссертационном исследовании М.С. Прокопьева [122] выделены три уровня сформированности ИКТ-компетентности – общеучебный, предметно-ориентированный, профессионально-педагогический. «Общеучебный уровень предполагает ИКТ-компетентность в решении общих задач учебной деятельности. Для формирования общеучебного уровня профессиональной ИКТ-компетентности, по мнению исследователя, необходимо: наличие представлений о функционировании компьютерной техники и возможностях ИКТ в дидактике; овладение методическими основами для создания наглядных дидактических материалов средствами прикладных программ; использование сети Интернет и ЭОР в профессионально-педагогической деятельности; формирование мотивационной деятельности обучающихся к использованию ИКТ. Предметно-ориентированный уровень предполагает ИКТ-компетентность для решения задач связанных с направлением подготовки. Для формирования данного уровня необходимо: участвовать в семинарах и вебинарах по использованию ИКТ в соответствии с направлением подготовки; участвовать в профессиональных конкурсах по использованию ИКТ. В основе профессионально-педагогического уровня лежит ИКТ-компетентность для решения педагогических задач в профессиональной деятельности педагога. Для формирования указанного уровня необходимо: обеспечить использование коллекции ЦОР и ресурсов Интернет в профессиональной деятельности; создавать банк учебных заданий, для оценки знаний с активным использованием ИКТ; создавать и разрабатывать собственные проекты с использованием ИКТ» [122, с. 92].</p>	
С. 43.		С. 52.
<p>Особливий інтерес викликають рівні сформованості цифрової компетентності, представлені в диссертационному дослідженні С. Доценко [34]. Ученим виділені чотири рівні сформованості цифрової компетентності: репродуктивний, адаптивний, евристичний і творчий. Репродуктивний рівень характеризується: використанням педагогом засобів ІКТ у педагогічній діяльності за заданим алгоритмом або копіюванням дії інших осіб; відсутністю або слабкою вираженістю мотивів використання засобів ІКТ у навчанні. На адаптивному рівні педагог здатний самостійно переносити засвоєні алгоритми педагогічної діяльності в аспекті застосування засобів ІКТ в нові, але типові ситуації. При досягненні евристичного рівня педагог може вибрати як засоби ІКТ, так і методи їх застосування та адаптувати їх до вирішення конкретної педагогічної задачі, самостійно освоїти нові засоби ІКТ; у педагога сформована спрямованість на використання ІКТ у професійній діяльності, на самоосвіту в області ІКТ. Творчий рівень характеризується наявністю умінь педагога самостійно здійснити постановку педагогічного завдання, вибрати методи і засоби для її вирішення, оцінювати результати застосування обраних методів, самостійно розробити методику використання засобів ІКТ; у педагога сформована спрямованість на творчу діяльність.</p> <p>Покликання [34] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Особый интерес представляют уровни сформированности ИКТ-компетентности, представленные в диссертационном исследовании Т.А. Лавиной [82]. Учёным выделены четыре уровня сформированности ИКТ-компетентности – репродуктивный, адаптивный, эвристический и творческий. Репродуктивный уровень характеризует: использование педагогом средств ИКТ в педагогической деятельности по заданному алгоритму или копирование действия других лиц; отсутствие или слабую выраженность мотивов использования средств ИКТ в обучении. На адаптивном уровне педагог способен самостоятельно переносить усвоенные алгоритмы педагогической деятельности в аспекте применения средств ИКТ в новые, но типичные ситуации. При достижении эвристического уровня педагог может выбрать как средства ИКТ, так и методы их применения и адаптировать их к решению конкретной педагогической задачи, самостоятельно освоить новые средства ИКТ; у педагога сформирована направленность на использование ИКТ в профессиональной деятельности, на самообразование в области ИКТ. Творческий уровень характеризуется наличием умений педагога самостоятельно осуществить постановку педагогической задачи, выбрать методы и средства для ее решения, оценивать результаты применения выбранных методов, самостоятельно разработать методику использования средств ИКТ; у педагога сформирована направленность на творческую деятельность.</p>	

<p>С. 43–44.</p> <p>Інтерес для нашого дослідження складають Рекомендації ЮНЕСКО «Структура цифрової компетентності вчителів» (версія 3) [112], де описані три послідовних рівні освоєння педагогами навичок використання ІКТ в педагогічних цілях (рівні формування цифрової компетентності). Першим рівнем є «отримання знань»: педагоги знаходять знання про використання технологій і отримують базові ІКТ-компетенції. Після завершення цього рівня педагоги повинні отримати уявлення про потенційні переваги використання ІКТ в освіті, а також про можливість планування інвестицій в ІКТ відповідно до політики і пріоритетних напрямків. На даному рівні вони опановують використання технологій для безперервного самостійного навчання і подальшого підвищення кваліфікації. Другим рівнем є «освоєння знань»: педагоги набувають ІКТ-компетенції, які дозволять їм у майбутньому створити сприятливе освітнє середовище, орієнтоване на учнів і розвиток навичок спільної роботи. Даний рівень дає можливість застосовувати «політичні директиви з урахуванням реальної ситуації в освітніх організаціях, розробляти плани в області інформаційних технологій для підтримки відповідних ресурсів освітньої організації і прогнозувати майбутні потреби» [65]. Педагоги можуть продовжити своє навчання, приєднавшись до національного і міжнародного співтовариства викладачів. Третім рівнем є «створення знань»: педагоги набувають ІКТ-компетенції, які допомагають їм моделювати передові практики та створювати таке середовище навчання, яке сприяло б формуванню в учнів принципово нових знань, необхідних для розвитку більш гармонійних, довершених і процвітаючих суспільств.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>С. 52–53.</p> <p>Інтерес для нашого дослідження представляють Рекомендації ЮНЕСКО «Структура ІКТ-компетентності учителів» (версія 3) [212], где описаны три последовательных уровня освоения педагогами навыков использования ИКТ в педагогических целях (т.е. формирования ИКТ-компетентности). Первым уровнем является «Получение знаний»: педагоги обретают знания об использовании технологий и получают базовые ИКТ-компетенции. По завершению этого уровня педагоги должны получить представления о потенциальных преимуществах использования ИКТ в образовании, а также о возможностях планирования инвестиций в ИКТ в соответствии с политикой и приоритетными направлениями. На данном уровне педагоги осваивают использование технологий для непрерывного самостоятельного обучения и дальнейшего повышения квалификации. Вторым уровнем является «Освоение знаний»: педагоги приобретают ИКТ-компетенции, которые позволят им в будущем создать благоприятную образовательную среду, ориентированную на обучающихся и развитие навыков совместной работы. Данный уровень дает возможность применять «политические директивы с учетом реальной ситуации в образовательных организациях, разрабатывать планы в области информационных технологий для поддержки соответствующих ресурсов образовательной организации и прогнозировать будущие потребности» [212, с. 5]. Педагоги могут продолжить свое обучение, присоединившись к национальному и международному сообществу преподавателей. Третьим уровнем является «Создание знаний»: педагоги приобретают ИКТ-компетенции, помогающие им моделировать передовые практики и создавать такую среду обучения, которая способствовала бы формированию у обучающихся принципиально новых знаний, необходимых для развития более гармоничных, совершенных и процветающих обществ.</p>												
<p>С. 44.</p> <p>Проведений вище аналіз дозволяє запропонувати такі рівні сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін: репродуктивний, продуктивний, творчий. Рівні співставлені з компонентами цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. У таблиці 1.2 розкрито критерії та показники рівня сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Таблицю 3 із російської дисертації Цзі Іпін не копіював.</p>	<p>С. 53, 55.</p> <p>С. 53. Проведённый выше анализ позволяет предложить уровни сформированности ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа (табл. 3): репродуктивный, продуктивный, творческий.</p> <p>С. 55. Уровни сопоставлены с компонентами ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа. В таблице 4 раскрыты критерии и показатели уровня сформированности ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>												
<p>С. 45–46.</p> <p>Таблиця 1.2 Критерії та показники рівнів сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p> <table border="1" data-bbox="279 1881 861 2105"> <thead> <tr> <th>Критерії</th> <th>Показники</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Мотиваційно-ціннісний компонент цифрової компетентності</td> </tr> <tr> <td>Активність і потреба майбутнього педагога у використанні інформаційно-комунікаційних (ІК) і цифрових</td> <td>Життєва позиція студента стосовно майбутньої професійної діяльності Навчальна мотивація</td> </tr> </tbody> </table>	Критерії	Показники	Мотиваційно-ціннісний компонент цифрової компетентності		Активність і потреба майбутнього педагога у використанні інформаційно-комунікаційних (ІК) і цифрових	Життєва позиція студента стосовно майбутньої професійної діяльності Навчальна мотивація	<p>С. 55–56.</p> <p>Таблиця 4 Критерии и показатели уровней сформированности ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа</p> <table border="1" data-bbox="893 1881 1484 2105"> <thead> <tr> <th>Критерии</th> <th>Показатели</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Мотивационно-ценностный компонент ИКТ-компетентности</td> </tr> <tr> <td>Активность и потребность будущего педагога в использовании информационно-коммуника-</td> <td>Жизненная позиция студента относительной будущей профессиональной деятельности Учебная мотивация сту-</td> </tr> </tbody> </table>	Критерии	Показатели	Мотивационно-ценностный компонент ИКТ-компетентности		Активность и потребность будущего педагога в использовании информационно-коммуника-	Жизненная позиция студента относительной будущей профессиональной деятельности Учебная мотивация сту-
Критерії	Показники												
Мотиваційно-ціннісний компонент цифрової компетентності													
Активність і потреба майбутнього педагога у використанні інформаційно-комунікаційних (ІК) і цифрових	Життєва позиція студента стосовно майбутньої професійної діяльності Навчальна мотивація												
Критерии	Показатели												
Мотивационно-ценностный компонент ИКТ-компетентности													
Активность и потребность будущего педагога в использовании информационно-коммуника-	Жизненная позиция студента относительной будущей профессиональной деятельности Учебная мотивация сту-												

технологій у навчальній і майбутній професійній діяльності	студентів у сфері ІКТ Ціннісні орієнтації студента в області інформатики та ІКТ	ционных (ИК) и цифровых технологий в учебной и будущей профессиональной деятельности	дентов в области ИКТ Ценностные ориентации студента в области информатики и ИКТ
Загальнопоширений компонент Цифрової компетентності		Общепользовательский компонент ИКТ-компетентности	
Рівень сформованості знань, умінь і досвіду діяльності: для роботи з сучасними ІК і цифровими технологіями; для користування цифровими ресурсами, базами даних, локальними і глобальними комп'ютерними мережами; для взаємодії в ІОС; для забезпечення кібербезпеки і дотримання медико-санітарних норм і правил; комп'ютерна грамотність	Знання, розуміння і застосування студентами основ інформатики та ІКТ у навчальній діяльності Самооцінка і експертна оцінка студентами знань у галузі інформатики та ІКТ і призначених для користувача умінь Розробка і реалізація проектів педагогічної спрямованості в навчальній та професійній діяльності Знання, розуміння і застосування студентами практичних загальнокористувальних навичок роботи з ІК і цифровими технологіями	Уровень сформированности знаний, умений и опыта деятельности: для работы с современными ИК и цифровыми технологиями; для использования цифровых ресурсов, баз данных, локальных и глобальных компьютерных сетей; для взаимодействия в ИОС; для обеспечения кибербезопасности и соблюдения медико-санитарных норм и правил; компьютерная грамотность	Знание, понимание и применение студентами основ информатики и ИКТ в учебной деятельности Самооценка и экспертная оценка студентами знаний в области информатики и ИКТ и пользовательских умений Разработка и реализация проектов педагогической направленности в учебной и профессиональной деятельности Знание, понимание и применение студентами практических общепользовательских навыков работы с ИК и цифровыми технологиями
Загальнопедагогічний компонент Цифрової компетентності		Общепедагогический компонент ИКТ-компетентности	
Рівень знань, умінь і досвіду діяльності вирішення професійних педагогічних завдань, пов'язаних з застосуванням засобів ІК і цифрових технологій; цифрова грамотність	Самооцінка і експертна оцінка студентами знань і вмінь в області застосування ІК і цифрових технологій для вирішення професійних педагогічних завдань Розробка і реалізація проектів педагогічної спрямованості в навчальній та професійній педагогічній діяльності Уміння оцінювати, робити відбір, планувати і застосовувати ІК та цифрові технології у педагогічній діяльності Знання, розуміння і застосування студентами ІК і цифрових технологій для вирішення професійних педагогічних задач	Уровень знаний, умений и опыта деятельности решения профессиональных педагогических задач, связанных с применением средств ИК и цифровых технологий; цифровая грамотность	Самооценка и экспертная оценка студентами знаний и умений в области применения ИК и цифровых технологий для решения профессиональных педагогических задач Разработка и реализация проектов педагогической направленности в учебной и профессиональной педагогической деятельности Умение оценивать, производить отбор, планировать и применять ИК и цифровые технологии для педагогической деятельности Знание, понимание и применение студентами ИК и цифровых технологий для решения профессиональных педагогических задач
Предметно-педагогический компонент Цифрової компетентності		Предметно-педагогический компонент ИКТ-компетентности	
Рівень сформованості знань і вмінь в області знань, умінь і досвіду діяльності майбутніх педагогів з урахуванням специфіки предмета професійної педагогічної діяльності з використанням ІК і цифрових технологій	Самооцінка студентами знань та умінь застосування ІК і цифрових технологій для вирішення професійних педагогічних завдань з урахуванням специфіки майбутньої професії Розробка і реалізація проектів педагогічної спрямованості в межах	Уровень сформированности знаний, умений и опыта деятельности будущих педагогов с учетом специфики предметной профессиональной педагогической деятельности с использова-	Самооценка студентами знаний и умений в области применения ИК и цифровых технологий для решения профессиональных педагогических задач с учетом специфики будущей профессии Разработка и реализация проектов педагогической направленности в рамках

	<p>роботи педагогічного кластера на базі ЗВО</p> <p>Знання, розуміння і застосування студентами ІК і цифрових технологій для вирішення професійних педагогічних завдань з урахуванням специфіки освітньої діяльності зі здобувачами освіти</p> <p>Розробка і проведення освітньої діяльності здобувачів освіти з використанням сучасних ІК і цифрових технологій</p> <p>Уміння оцінювати, робити відбір, планувати і застосовувати ІК і цифрові технології для організації освітнього процесу майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p>	<p>aniem средств ИК и цифровых технологий</p>	<p>работы педагогического кластера на базе колледжа</p> <p>Знание, понимание и применение студентами ИК и цифровых технологий для решения профессиональных педагогических задач с учётом специфики образовательной деятельности с детьми дошкольного возраста (в т.ч. в рамках инклюзивного образования)</p> <p>Разработка и проведение образовательной деятельности с детьми дошкольного возраста с использованием современных ИК и цифровых технологий</p> <p>Умение оценивать, производить отбор, планировать и применять ИК и цифровых технологий для образовательной работы с детьми раннего и дошкольного возраста</p>
С. 47.		С. 56.	
	<p>Таким чином, проведений вище аналіз дозволив уточнити поняття і структуру Цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, обґрунтувати введення мотиваційно-ціннісного компонента і запропонувати чотирьохкомпонентну структуру цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін (мотиваційно-ціннісний, загальнопоширений, загальнопедагогічний, предметно-педагогічний компоненти), визначити рівні (репродуктивний, продуктивний, творчий), критерії та показники рівнів сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p>		<p>Таким образом, проведённый выше анализ позволил уточнить понятие и структуру ИКТ-компетентности студента педагогического колледжа; обосновать введение мотивационно-ценностного компонента и предложить четырехкомпонентную структуру ИКТ-компетентности студента педагогического колледжа (мотивационно-ценностный, общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический компоненты); определить уровни (репродуктивный, продуктивный, творческий), критерии и показатели уровней сформированности ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>
С. 47.		С. 56–57.	
	<p>Сьогодні проблема міждисциплінарної інтеграції в професійній освіті досліджена вченими досить глибоко. Однак у межах реалізації компетентнісного підходу в навчанні, на який орієнтовані Федеральні державні освітні стандарти, проблема реалізації міждисциплінарної інтеграції набуває нового значення [16].</p> <p>Покликання [16] фальшиве. Плагіат.</p>		<p>Сегодня проблема междисциплинарной интеграции в профессиональном образовании исследована учеными достаточно глубоко. Однако, в рамках реализации компетентностного подхода в обучении, на который ориентированы Федеральные государственные образовательные стандарты, проблема реализации междисциплинарной интеграции приобретает новое значение [45].</p>
С. 47.		С. 57.	
	<p>Проблема педагогічної інтеграції в професійній освіті розглядалася багатьма вченими [12; 23; 45; 67; 78; 112; 116; 236; 239; 259;]. Необхідність міждисциплінарної інтеграції на основі інформаційно-комунікаційних технологій при підготовці майбутніх педагогів для формування їх цифрової компетентності обґрунтовується в роботах науковців [112; 134; 238; 246; 302] та інших.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>		<p>Проблема педагогической интеграции в профессиональном образовании рассмотрена многими учеными: М.Н. Берулава [14, 15] – интеграция естественнонаучных и <...> Необходимость междисциплинарной интеграции на основе информационно-коммуникационных технологий при подготовке будущих педагогов для формирования их ИКТ-компетентности обосновывается в работах С.А. Богатенкова [18, 19], Л.А. Десятириковой [46], Н.А. Ершовой [50], С.А. Зайцевой [52], М.С. Прокопьева [122], И.Н. Смирновой [153] и др.</p>
С. 47.		С. 57.	
	<p>Сьогодні в сучасній освіті існує тенденція до інтеграційних процесів, які охоплюють усі її рівні. Необхідність інтеграції в навчанні підкреслюється ба-</p>		<p>Сегодня в современном образовании существует тенденция интегративных процессов, затрагивающих все его уровни. Необходимость интегра-</p>

<p>гатьма ученими, при цьому справедливим є твердження, що взаємопроникнення інтеграції та диференціації в науці виступає об'єктивною основою модернізації навчального процесу [112].</p> <p>О. Наливайко зазначає, що під інтеграцією в педагогічному процесі слід розуміти одну зі сторін процесу розвитку, пов'язану з об'єднанням у ціле раніше розрізнених частин. Сутністю даного процесу є «якісні перетворення всередині кожного елемента, що входить у систему» [59].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>ции в обучении подчёркивается многими учёными, при этом является справедливым утверждение, что взаимопроникновение интеграции и дифференциации в науке представляет собой объективную основу модернизации учебного процесса [93].</p> <p>С.А. Богатенков отмечает, что под интеграцией в педагогическом процессе подразумевается одна из сторон процесса развития, связанная с объединением в целое ранее разрозненных частей. Сущностью данного процесса являются «качественные преобразования внутри каждого элемента, входящего в систему» [18, с. 22].</p>
<p>С. 48.</p>	<p>С. 58.</p>
<p>Погодимось з думкою Л. Панченко, який під інтеграцією в педагогіці розуміє «цілеспрямовані шляхи встановлення та реалізації структурно-органічних зв'язків елементів педагогічної системи навколо професійної спрямованості студента, які забезпечують ефективне функціонування системи». Учений вказує, що педагогічні системи є органічними (по суті) і штучними (за структурою). Для встановлення і реалізації в них інтеграційних зв'язків необхідні великі зусилля фахівців [63].</p> <p>Візьмемо до уваги думку Р. Горбатюк, який у своєму дослідженні зазначає, що «для організації інтеграційного навчання освітнім установам необхідно переходити до абсолютно нових форматів освіти: нових дисциплін, нових форм навчання, варіативності тижневої і річної кількості часу, відведеного на навчання» [24].</p> <p>О. Жерновникова розглядає педагогічну інтеграцію як вищу форму «вираження єдності цілей, принципів, змісту, форм організації процесу навчання і виховання, що здійснюються в декількох розділах освіти; вона спрямована на інтенсифікацію системи підготовки учнів, а також створення укрупнених педагогічних одиниць на основі взаємозв'язку різних компонентів навчально-виховного процесу» [34].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Согласимся с мнением А.Н. Нюдюрмагомедова, который под интеграцией в педагогике понимает «целенаправленные пути установления и реализации структурно-органических связей элементов педагогической системы вокруг профессиональной направленности студента, которые обеспечивают эффективное функционирование системы». Учёный указывает, что педагогические системы являются органическими (по сути) и искусственными (по структуре). Для установления и реализации в них интегративных связей необходимы большие усилия специалистов [100].</p> <p>Примем во внимание мнение М.С. Прокопьева, который в своем исследовании отмечает, что «для организации интегративного обучения образовательным учреждениям необходимо переходить к совершенно новым формациям образования: новые дисциплины, новые формы обучения, вариативность недельного и годового количества времени, отводимого на обучение» [122, с.26].</p> <p>Н.П. Коваленко рассматривает педагогическую интеграцию как высшую форму «выражения единства целей, принципов, содержания, форм организации процесса обучения и воспитания, осуществляемых в нескольких разделах образования; она направлена на интенсификацию системы подготовки учащихся, а также создание укрупненных педагогических единиц на основе взаимосвязи различных компонентов учебно-воспитательного процесса» [68, с.11].</p>
<p>С. 48–49.</p>	<p>С. 58.</p>
<p>У контексті нашого дослідження, погоджуючись із Т. Дейніченко, будемо розглядати педагогічну інтеграцію як методологічний принцип реалізації педагогічного процесу, «заснований на взаємодії різних форм осягнення дійсності і такий, що створює умови для становлення багатомірної картини світу і осягнення себе в цьому світі, ролі і місця людини в ньому» [24].</p> <p>Значний інтерес для даного дослідження складає принцип інтеграції, який, на думку Л. Панченко, повинен відобразитися як у відборі і структуруванні змісту, так і в організації різних форм навчальних занять [63]. Будемо враховувати даний принцип при розробці структурно-функціональної моделі формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В контексте нашего исследования, вслед за С.И. Десненко, будем рассматривать педагогическую интеграцию как методологический принцип реализации педагогического процесса, «основанного на взаимодействии разных форм постижения действительности и создающего условия для становления многомерной картины мира и постижения себя в этом мире, на роль и место человека в нём» [93, с. 18].</p> <p>Значительный интерес для данного исследования представляет принцип интеграции, который, по мнению Е.Б. Петровой, должен отражаться как в отборе и структурировании содержания, так и в организации различных форм учебных занятий [115]. Будем учитывать данный принцип при разработке структурно-функциональной модели формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>
<p>С. 49.</p>	<p>С. 59.</p>
<p>У контексті питання, що нами розглядається, особливої уваги заслуговують наукові напрацювання вчених, які під інтеграцією освіти розуміє «про-</p>	<p>В контексте проводимого исследования особый интерес представляют исследования М.Н. Берулавы. Учёный под интеграцией образования понима-</p>

<p>цес і результат взаємодії його структурних елементів, що супроводжується зростанням системності і ущільненості знань учнів» [16; 25; 38]. Зазначимо, в основі інтеграції освіти лежать інтегративні зв'язки, розгляд яких необхідно здійснювати на змістовому і процесуальному рівнях. На процесуальному рівні інтеграція здійснюється з урахуванням єдності змістової і процесуальної сторін навчання, на змістовому рівні – з урахуванням інтеграції методів, засобів і форм навчання. Учений виділяє наступні рівні педагогічної інтеграції: міжпредметні зв'язки, дидактичний синтез, цілісність освіти. В межах нашого дослідження викликає інтерес такий рівень інтеграції, як дидактичний синтез, який характеризується злиттям в одному курсі (темі, розділі, програмі) деяких елементів різних навчальних предметів, а також «злиттям наукових понять і методів різних дисциплін в загальнонаукові поняття і методи пізнання, комплексуванням і підсумовуванням основ наук у розкритті міжпредметних навчальних проблем» [8]. Будемо враховувати даний рівень при розробці міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>ет «процесс и результат взаимодействия его структурных элементов, сопровождающиеся ростом системности и уплотненности знаний учащихся» [14, с. 6]. По мнению М.Н. Берулавы, в основе интеграции образования лежат интегративные связи, рассмотрение которых необходимо осуществлять на содержательном и процессуальном уровнях. На процессуальном уровне интеграция осуществляется с учетом единства содержательной и процессуальной сторон обучения, на содержательном уровне - с учетом интеграции методов, средств и форм обучения. Учёный выделяет уровни педагогической интеграции: межпредметные связи, дидактический синтез, целостность образования. В рамках нашего исследования представляет интерес уровень дидактического синтеза, который характеризуется осуществлением слияния в одном курсе (теме, разделе, программе) некоторых элементов разных учебных предметов, а также «слияния научных понятий и методов различных дисциплин в общенаучные понятия и методы познания, комплексирования и суммирования основ наук в раскрытии межпредметных учебных проблем» [15, с. 8]. Будем учитывать данный уровень при разработке междисциплинарного курса, направленного на формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>
<p>С. 49–50.</p>	<p>С. 59.</p>
<p>В аспекті нашого дослідження заслугоує на увагу робота В.Орлової, яка стверджує, що сьогодні перед середньою професійною освітою стоїть принципово нове завдання, в основі якого лежить створення інтегративної моделі формування майбутніх фахівців, «що володіють вміннями та професійною мобільністю, оперативно реагують на постійно виникаючі зміни в практичній і науковій діяльності, які вміють затребувати і використовувати апарат кожної окремої дисципліни в інтегративному зв'язку з іншими як засіб вирішення завдань (проблем) у пізнавальній та професійній діяльності» [38]. Підсумки інтегрованого підходу до навчання, на думку дослідника, повинні виражатися в системності, розширенні і поглибленні області знання, узагальненості і комплексності умінь, створенні умов для всебічного розвитку особистості.</p> <p>Покликання [38] фальшиве, це не робота В. Орлової. Плагіат.</p>	<p>В аспекте нашего исследования интерес представляет работа В.Н. Орловой, которая акцентирует внимание на том, что сегодня перед средним профессиональным образованием стоит принципиально новая задача, в основе которой лежит создание интегративной модели формирования будущих специалистов, «обладающих умениями и профессиональной мобильностью, оперативно реагирующих на постоянно возникающие изменения в практической и научной деятельности, умеющих востребовать и использовать аппарат каждой отдельной дисциплины в интегративной связи с другими как средство решения задач (проблем) в познавательной и профессиональной деятельности» [102, с. 38]. Итоги интегрированного подхода к обучению, по мнению исследователя, должны выражаться в системности, расширении и углублении области знания; обобщенности и комплексности умений; создании условий для всестороннего развития личности.</p>
<p>С. 50.</p>	<p>С. 60.</p>
<p>Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що інтеграція в освіті – це явище, яке характеризується органічним взаємопроникненням, що забезпечує новий якісний результат, нове системне і цілісне утворення.</p> <p>В аспекті нашого дослідження варто акцентувати увагу на міждисциплінарній інтеграції, яка, є вищою формою інтеграції змісту освіти. Учений розглядає міждисциплінарну інтеграцію як «взаємовплив, взаємопроникнення і взаємозв'язок змісту різних навчальних дисциплін з метою спрямованого формування всебічної, комплексної, діалектично взаємозалежної цілісної системи наукових уявлень, що становлять предмет даної навчальної дисципліни, як чинник оптимізації знань, що в сукупності з іншими методами навчання служить основою для отримання міцних практично значущих знань, умінь і навичок» [216].</p>	<p>Изложенное выше позволяет сделать вывод о том, что интеграция в образовании представляет собой явление, характеризующееся органичным взаимопроникновением, предоставляющим новый качественный результат, новое системное и целостное образование.</p> <p>В контексте проводимого исследования особый интерес представляет междисциплинарная интеграция, являющаяся, по мнению В.Г. Иванова, высшей формой интеграции содержания образования. Учёный рассматривает междисциплинарную интеграцию как «взаимовлияние, взаимопроникновение и взаимосвязь содержания различных учебных дисциплин с целью направленного формирования всесторонней, комплексной, диалектически взаимосвязанной целостной системы научных представлений, составляющих предмет данной учебной дисциплины, как фактор оптимизации знаний и в совокупности с другими методами обучения</p>

	<p>служашей основой для получения прочных практически значимых знаний, умений и навыков» [58, с. 216].</p>
<p>С. 50–51.</p>	<p>С. 60–61.</p>
<p>Візьмемо також до уваги визначення міждисциплінарної інтеграції, яка є «процесом взаємовпливу і взаємопроникнення змістовно-процесуальних аспектів навчальних дисциплін інваріантного і варіативного компонентів з метою підготовки компетентних, мобільних фахівців шляхом спрямованого формування у студентів всебічної, комплексної, діалектично взаємозалежної цілісної системи знань у професійних сторонах і властивості матеріального світу» [213].</p> <p>Ґрунтуючись на аналізі досліджень, присвячених проблемі міждисциплінарної інтеграції в освіті, зазначає, що міждисциплінарна інтеграція є одним з основних принципів конструювання змісту освіти за окремими освітніми дисциплінами при підготовці фахівців середньої ланки [128; 302]. Так, основним дидактичним елементом у структурі програми підготовки є міждисциплінарний курс (далі – МДК). Як зазначалося вище, в межах варіативної частини є можливість розробки міждисциплінарних курсів освітньою організацією. Зміст МДК включає знання і вміння, що відображають специфіку професійної діяльності і забезпечують освоєння учнями професійних компетенцій.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Примем во внимание определение междисциплинарной интеграции, предложение Р.А. Яфизовой. Учёный определяет данное понятие как «процесс взаимовлияния и взаимопроникновения содержательно-процессуальных аспектов учебных дисциплин инвариантного и вариативного компонентов ФГОС с целью подготовки компетентных, мобильных специалистов путем направленного формирования у студентов всесторонней, комплексной, диалектически взаимосвязанной целостной системы знаний о профессиональных сторонах и свойствах материального мира» [195].</p> <p>Согласимся с мнением А.В. Роголёва, который, основываясь на анализе исследований, посвященных проблеме междисциплинарной интеграции в образовании, отмечает, что междисциплинарная интеграция является одним из основных принципов конструирования содержания образования по отдельным образовательным дисциплинам при подготовке специалистов среднего звена [126]. Так, согласно ФГОС СПО, основным дидактическим элементом в структуре программы подготовки является междисциплинарный курс (далее МДК). Как отмечалось в §1.1, в рамках вариативной части имеется возможность разработки междисциплинарных курсов образовательной организацией. Содержание МДК включает знания и умения, отражающие специфику профессиональной деятельности, обеспечивающие освоение обучающимися профессиональных компетенций.</p>
<p>С. 51.</p>	<p>С. 61.</p>
<p>Група вчених виділяє принцип міжпредметної інтеграції, що представляє інтерес для нашого дослідження. Вчений зазначає, що «одна навчальна дисципліна не володіє достатніми можливостями для дидактично організованого переходу свідомості учнів на рівень смислів, потрібен певний керований педагогічний процес, інтегральний освітній простір з декількох дисциплін, з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, педагога, спеціальних освітніх ситуацій тощо» [50; 126; 187; 198 та ін.]. Будемо враховувати дану думку при відборі змісту міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Візьмемо до уваги й думку дослідників, які зазначають, що основна мета інтегрованого міждисциплінарного змісту професійно-педагогічної підготовки полягає у розвитку здібностей студентів вирішувати педагогічні проблеми різної складності на основі узагальнених систем міждисциплінарних знань [187; 2124 259].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>А.Я. Данилюк выделяет принцип межпредметной интеграции, представляющий интерес для нашего исследования. Учёный отмечает, что «одна учебная дисциплина не обладает достаточными возможностями для дидактически организованного перехода сознания учащихся на уровень смыслов, нужен определенный управляемый педагогический процесс, интегральное образовательное пространство из нескольких дисциплин, с учетом индивидуальных особенностей учащихся, педагога, специальных образовательных ситуаций и т.д.» [40, с. 350]. Будем учитывать данное мнение при отборе содержания междисциплинарного курса, направленного на формирование ИКТ-компетентности студентов колледжа.</p> <p>Примем во внимание мнение Е.А. Перминова, который отмечает, что основная цель интегрированного междисциплинарного содержания профессионально-педагогической подготовки состоит в развитии способностей студентов решать педагогические проблемы различной сложности на основе обобщенных систем междисциплинарных знаний [114].</p>
<p>С. 51–52.</p>	<p>С. 61.</p>
<p>З позицій формування компетенцій міждисциплінарна інтеграція стає логічною підставою саморозвитку майбутнього фахівця. Спираючись на думку вчених [113; 167; 213], можемо стверджувати, що міждисциплінарна інтеграція має в своїй основі взаємопроникнення змісту різних навчальних дисциплін і створення єдиного освітнього про-</p>	<p>С позиций формирования компетенций междисциплинарная интеграция становится логическим основанием саморазвития будущего специалиста. Опираясь на мнение Л.А. Шестаковой [188], будем считать, что междисциплинарная интеграция имеет в своем основании «взаимопроникновение содержания разных учебных дисциплин и со-</p>

<p>сторю, який володіє цілісним потенціалом розвитку, основу якого становить використання інноваційних педагогічних і дидактичних методів та організаційних форм навчання і формування компетенцій.</p> <p>Сьогодні тенденція до міждисциплінарної інтеграції наукових знань всередині окремих компонентів інформаційно-освітнього середовища дозволяє майбутньому викладачу мистецьких дисциплін впевнено і компетентно вирішувати неординарні професійні завдання, які постійно виникають і змінюються що сприяє розвитку у нього професійної мобільності та стійкості [173].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>здание единого образовательного пространства, которое обладает целостным потенциалом развития, основу которого составляет использование инновационных педагогических и дидактических методов и организационных форм обучения и формирования компетенций» [188, с. 48].</p> <p>Сегодня тенденция междисциплинарной интеграции научных знаний внутри отдельных компонентов информационно-образовательной среды позволяет выпускнику колледжа уверенно и компетентно решать постоянно возникающие, изменяющиеся неординарные профессиональные задачи, что способствует развитию у него профессиональной мобильности и устойчивости [195].</p>
<p>С. 52.</p>	<p>С. 61–62.</p>
<p>У контексті нашого дослідження актуальними є основні напрями міждисциплінарної інтеграції в умовах середньої професійної освіти, а саме: «формування понять з опорою на наукові факти, закони, теорії, загальні для суміжних освітніх дисциплін і наукових областей; формування елементарних умінь, загальних для суміжних наукових областей, на яких базуються більш складні, в тому числі, професійні вміння; формування професійно-орієнтованих знань і вмінь, які вимагають комплексного використання на практиці» [80]. Погодилося з думкою про те, що міждисциплінарна інтеграція розширює освітній простір, надає можливість багаторазового застосування знань з кожної дисципліни в нових умовах і передбачає розвиток вміння застосовувати отримані знання в професійній діяльності.</p> <p>Покликання [80] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В контексте нашего исследования актуальными являются основные направления междисциплинарной интеграции в условиях среднего профессионального образования, выделенные А.В. Роголём: «формирование понятий с опорой на научные факты, законы, теории, общие для смежных образовательных дисциплин и научных областей; формирование элементарных умений, общих для смежных научных областей, на которых базируются более сложные, в том числе профессиональные умения; формирование профессионально ориентированных знаний и умений, требующих их комплексного использования на практике» [126, с.80]. Согласимся с мнением учёного о том, что междисциплинарная интеграция расширяет образовательное пространство, предоставляет возможность многократного применения знаний по каждой дисциплине в новых условиях и предполагает развитие умения применять полученные знания в профессиональной деятельности.</p>
<p>С. 52–53.</p>	<p>С. 62.</p>
<p>Таким чином, у визначення поняття «міждисциплінарна інтеграція» вченими вкладаються різні характеристики: взаємовплив і взаємозв'язок змісту різних навчальних дисциплін, процес взаємовпливу і взаємопроникнення змістовно-процесуальних аспектів навчальних дисциплін інваріантного і варіативного компонентів, один з основних принципів конструювання змісту освіти тощо. Підкреслимо, що, на думку учених, міждисциплінарна інтеграція сприяє вдосконаленню освітнього процесу і підвищенню якості навчання, а також є мотивуючим фактором для студентів.</p> <p>Багатьма ученими розглядаються особливості міждисциплінарних і міжпредметних зв'язків у навчанні [67; 98; 112; 114; 134]. Будемо розглядати міждисциплінарні та міжпредметні зв'язки як синоніми в тому сенсі, що поняття «навчальна дисципліна» і «навчальний предмет» також є синонімами.</p> <p>Під міжпредметними зв'язками розуміємо об'єктивні зв'язки між галузями наук, що забезпечують розвиток здібностей діалектичного мислення, формують повне уявлення щодо професійної діяльності, орієнтованої на постійне самонавчання, що розширює світогляд учнів.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Таким образом, в определение понятия «междисциплинарная интеграция» учёными вкладываются различные характеристики: взаимовлияние и взаимосвязь содержания различных учебных дисциплин (В.Г. Иванов, Л.А. Шестакова), процесс взаимовлияния и взаимопроникновения содержательно-процессуальных аспектов учебных дисциплин инвариантного и вариативного компонентов ФГОС (Р.А. Яфизова), один из основных принципов конструирования содержания образования (А.В. Роголёв) и др. Подчеркнём, что, по мнению учёных, междисциплинарная интеграция способствует совершенствованию образовательного процесса и повышению качества обучения, а также является мотивирующим фактором для студентов.</p> <p>Многими учёными рассматриваются особенности междисциплинарных и межпредметных связей в обучении (И.Б. Богатова [20], О.Н. Фёдорова [175], А.А. Хасанов [177] и др.). Вслед за А.А. Хасановым [177] будем рассматривать междисциплинарные и межпредметные связи как синонимы в том смысле, что «учебная дисциплина» и «учебный предмет» есть синонимы. Под межпредметными связями А.А. Хасанов понимает объективные связи между отраслями наук, обеспечивающих развитие способностей диалектического мышления, формирующего полное представление о профессиональной деятельности и ориентированного на постоянное самообучение, расширяющее мировоззрение учащихся.</p>
<p>С. 53.</p>	<p>С. 63.</p>

<p>I. Богатова між предметні зв'язки розглядає як «педагогічну категорію, для позначення синтезуючих, інтеграційних відносин між об'єктами, явищами і процесами реальної дійсності, які знаходять своє відображення в змісті, формах і методах навчально-виховного процесу та виконують освітню, розвиваючу і виховну функції в їх обмеженій єдності» [38].</p> <p>О. Фьодорова [43] в своєму дослідженні зазначає, що проблема міжпредметних зв'язків особливої актуальності набуває в середній професійній освіті, коли паралельно вивчаються два різнобічних цикли дисциплін: загальноосвітній і професійний. Погодимось з думкою вченої про те, що здійснення міжпредметних зв'язків є опорою для формування у студентів цілісного уявлення про явища навколишньої дійсності і взаємозв'язок між ними, це робить знання практично більш значущими і застосовними в майбутній професії, що, в свою чергу, розвиває і підвищує інтерес до обраної професії, підвищує мотивацію до навчання.</p> <p>Таким чином, міждисциплінарна інтеграція в підготовці фахівців середньої ланки має свої особливості: спрямована на розвиток компетенцій у студента, що передбачає процес формування і розвитку його професіоналізму і практичної сфери застосування знань; спрямована на всебічний особистісний розвиток майбутнього фахівця; спрямована на розвиток професійної мобільності і стійкості, що дозволяє вирішувати професійні завдання певної сфери діяльності.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>И.Б. Богатова межпредметные связи рассматривает как «педагогическую категорию для обозначения синтезирующих, интегративных отношений между объектами, явлениями и процессами реальной действительности, которые находят свое отражение в содержании, формах и методах учебно-воспитательного процесса и выполняют образовательную, развивающую и воспитывающую функции в их ограниченном единстве» [20, с. 38].</p> <p>О.Н. Фёдорова [175] в своём исследовании отмечает, что проблема межпредметных связей особую актуальность приобретает в среднем профессиональном образовании, когда параллельно изучаются два разносторонних цикла дисциплин: общеобразовательный и профессиональный. Соглашусь с мнением учёного о том, осуществление межпредметных связей является опорой для формирования у студентов целостного представления о явлениях окружающей действительности и взаимосвязи между ними, это делает знания практически более значимыми и применимыми в будущей профессии, что в свою очередь, развивает и повышает интерес к избранной профессии, повышает мотивацию к обучению.</p> <p>Таким образом, междисциплинарная интеграция в подготовке специалистов среднего звена имеет свои особенности: направленность на развитие компетенций у студента, представляющая собой процесс формирования и развития его профессионализма и практической сферы применения знаний; направленность на всестороннее личностное развитие будущего специалиста; направленность на развитие профессиональной мобильности и устойчивости, позволяющей решать профессиональные задачи определенной сферы деятельности.</p>
<p>С. 54.</p>	<p>С. 63–64.</p>
<p>Особливий інтерес для проведеного нами дослідження має думка В. Орлової [34], яка, аналізуючи процес підготовки фахівців середньої ланки, зазначає, що «традиційна практика підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін не створює умов для постійної необхідності застосування студентами раніше набутих знань, умінь і навичок» [34]. У зв'язку з цим особливого значення при навчанні студентів набуває їх інформаційна підготовка, що забезпечує цілісну систему знань, умінь і навичок у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, інтегрованих в професійну область. Під інформаційною підготовкою фахівців у системі середньої професійної освіти (СПО) дослідник розуміє системно-інформаційний підхід до аналізу навколишнього світу, вивчення загальних закономірностей будови і функціонування самоврядних систем на сучасному етапі освіти, оволодіння ІКТ з метою застосування їх у майбутній професійній діяльності. Таким чином, частиною даної підготовки є формування цифрової компетентності майбутніх фахівців.</p> <p>Погодимось з думкою Л. Панченко [63], яка у своєму дисертаційному дослідженні зазначає, що однією з організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх педагогів до використання ІКТ в освітній діяльності є міждисциплінарна інтеграція освітніх завдань, орієнтована на формування цифрової компетентності.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Покликання [34] – це не праця Орлової.</p>	<p>Особый интерес для проводимого нами исследования имеет мнение В.Н. Орловой [102], которая, говоря о подготовке специалистов среднего звена, отмечает, что «традиционная практика подготовки специалистов в колледже не создает условий для постоянной необходимости применения студентами ранее приобретенных знаний, умений и навыков» [102, с. 11]. В этой связи особое значение при обучении студентов приобретает их информационная подготовка, обеспечивающая целостную систему знаний, умений и навыков в сфере информационно-коммуникационных технологий, интегрированных в профессиональную область. Под информационной подготовкой специалистов в системе среднего профессионального образования (СПО) исследователь понимает системно-информационный подход к анализу окружающего мира, изучение общих закономерностей строения и функционирования самоуправляемых систем на современном этапе образования, овладение ИКТ с целью применения их в будущей профессиональной деятельности. Таким образом, частью данной подготовки является формирование ИКТ-компетентности будущих специалистов.</p> <p>Согласимся с мнением Л.А. Десятириковой [46], которая в своём диссертационном исследовании отмечает, что одним из организационно-педагогических условий формирования готовности будущих педагогов к использованию ИКТ в образовательной деятельности является междисциплинарная интеграция образовательных задач, ориентированная на формирование ИКТ-компетентности.</p>

<p>Покликання [63] – це не праця Панченко.</p>	
<p>С. 54–55.</p>	<p>С. 64.</p>
<p>Интерес для нашого дослідження складає думка С.Богатенкова [13], який вважає, що при формуванні цифрової компетентності фахівця доцільно використовувати інтегративний підхід. Це дозволить реалізувати вивчення можливостей застосування ІКТ у кожній дисципліні, на кожному рівні освіти і в межах кожного профілю галузі.</p> <p>Доцільно також у межах нашого дослідження звернути увагу на думку І. Смирнової [97], яка зазначає, що необхідне введення в існуючі професійні модулі нових міждисциплінарних курсів, які забезпечують додатковий зміст у межах конкретного виду професійної діяльності, це, в свою чергу, передбачає введення нових професійних компетенцій або розширення і конкретизацію вже наявних.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Интерес для нашего исследования представляет мнение С.А. Богатенкова [19], который считает, что при формировании ИКТ-компетентности специалиста целесообразно использовать интегративный подход, это позволит реализовать изучение возможностей применения ИКТ в каждой дисциплине, на каждом уровне образования и в рамках каждого профиля отрасли.</p> <p>Особый интерес в рамках нашего исследования представляет мнение И.В. Смирновой [153], которая отмечает, что необходимо введение в существующие профессиональные модули новых междисциплинарных курсов, обеспечивающих дополнительное содержание в рамках конкретного вида профессиональной деятельности, это, в свою очередь, предполагает введение новых профессиональных компетенций или расширение и конкретизацию уже имеющихся.</p>
<p>С. 55.</p>	<p>С. 64–65.</p>
<p>Візьмемо до уваги й думку вчених [11; 127; 217] про те, що для формування цифрової компетентності майбутніх педагогів може бути застосована міждисциплінарна інтеграція спеціальних дисциплін інформаційної підготовки та предметів професійного циклу.</p> <p>Формування цифрової компетентності фахівця середньої ланки починається з вивчення предмета «Інформатика» в освітньому закладі. У змісті інформатики закладена «інтеграція її з предметними областями інших наук як інструменту для вирішення навчальних та професійних завдань. Інтегративний підхід при вивченні інформаційно-комунікаційних технологій майбутніх викладачів мистецьких дисциплін може стати основою для успішного їх входження в професійну діяльність» [61]. Погодимось з думкою дослідника про те, що сучасне викладання повинно враховувати тенденції світового розвитку технологічного та програмного забезпечення. Учений також вказує на те, що сьогодні помітне відставання знань і умінь випускників СПО від пред'явлених до них вимог, що характеризується цілою низкою причин. Скорочення цього розриву можливе за рахунок використання міждисциплінарної інтеграції при формуванні цифрової компетентності майбутніх фахівців.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Примем во внимание мнение С.А. Зайцевой [52] о том, что для формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов может быть применена междисциплинарная интеграция специальных дисциплин информационной подготовки и предметов профессионального цикла.</p> <p>Формирование ИКТ-компетентности специалиста среднего звена имеет своим началом процесс изучения предмета «Информатика» в образовательном учреждении. В содержании информатики, как пишет В.Н. Орлова, заложена «интеграция ее с предметными областями других наук как инструмента для решения учебных и профессиональных задач. Интегративный подход при обучении информационно-коммуникационным технологиям студентов колледжа может стать основой для успешного их вхождения в профессиональную деятельность» [102, с. 61]. Согласимся с мнением исследователя о том, что современное преподавание должно учитывать тенденции мирового развития технологического и программного обеспечения. Учёный указывает на то, что сегодня заметно отставание знаний и умений выпускников СПО от предъявляемых к ним требований, что характеризуется целым рядом причин. Сокращение этого разрыва возможно за счет использования междисциплинарной интеграции при формировании ИКТ-компетентности будущих специалистов.</p>
<p>С. 55–56.</p>	<p>С. 65.</p>
<p>О. Наливайко зазначає, що ІКТ-компетентність визначається здатністю до багатьох видів діяльності, які мають метапредметний характер. Ці види діяльності формуються в інформатиці [53].</p> <p>Погодимось з думкою вчених, які визначають інформатику як науку «про закономірності протікання інформаційних процесів у системах різної природи, про методи, засоби і технології автоматизації інформаційних процесів, про закономірності створення і функціонування інформаційних систем» [26; 215; 219]. Інформатика, за словами вчених, закладає основу створення і використання ІКТ – одного з найбільш значущих технологічних досягнень сучасної цивілізації. Сьогодні ІКТ, темпи якого розвитку яких не мають прецедентів в історії, є необхідним інструментом практично для будь-якої</p>	<p>Н.Д. Угринович отмечает, что ИКТ-компетентность определяется способностью ко многим видам деятельности, имеющим метапредметный характер. Эти виды деятельности формируются в информатике [168].</p> <p>Согласимся с мнением С.А. Бешенкова, А.А. Кузнецова, Е.А. Ракитиной, которые определяют информатику как науку «о закономерностях протекания информационных процессов в системах различной природы, о методах, средствах и технологиях автоматизации информационных процессов, о закономерностях создания и функционирования информационных систем» [77, с.6]. Информатика, по словам ученого, закладывает основу создания и использования ИКТ – одного из наиболее значимых технологических достижений современной</p>

<p>діяльності [43; 45; 57].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>цивілізації. Сегодня ИКТ, темпы качественного развития которого не имеют прецедентов в истории, является необходимым инструментом практически любой деятельности [16]. <...></p>
<p>С. 56.</p>	<p>С. 65–66.</p>
<p>Ля Сін [199] зазначає, що загальноосвітній курс інформатики є дисципліною з виключно широкими міжпредметними зв'язками. Для здійснення міжпредметних зв'язків вчена пропонує ідею наскрізних змістових ліній. Система змістових ліній визначається зі структури даної освітньої області. Це дозволяє виявити спільність змістових ліній різних навчальних предметів і тим самим більш об'єктивно вибудувати між ними міжпредметні зв'язки. Багато вчених сходяться на думці (Ся Вей, Бао Мін, Тянь Я та ін.), що такими змістовими лініями (наскрізними напрямками, концентрами понятійного апарату інформатики) є поняття «інформаційні процеси», «інформаційні моделі», «застосування інформатики в різних областях».</p> <p>Візьмемо за основу три концентри понятійного апарату інформатики, запропоновані Тянь Я [219]. «Вчений поділяє понятійний апарат інформатики на наступні три концентри: поняття, пов'язані з описом інформаційного процесу (далі – інформаційні процеси); поняття, що розкривають суть інформаційного моделювання (далі – інформаційні моделі); поняття, що характеризують застосування інформатики в різних областях (технології, управління, соціально-економічна сфера) (далі – застосування інформатики в різних областях)» [162]. Будемо враховувати концентри понятійного апарату інформатики, виділені С. Бешенковим, при визначенні міждисциплінарних зв'язків інформатики із загальнонавчальними, природно-науковими, загальнопрофесійними дисциплінами та професійними модулями в межах структури основної професійної освітньої програми спеціальності «Мистецька освіта».</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>М.И. Шутикова [191] отмечает, что общеобразовательный курс информатики является дисциплиной с исключительно широкими межпредметными связями. Для осуществления межпредметных связей ученый предлагает идею сквозных содержательных линий. Система содержательных линий определяется из структуры данной образовательной области. Это позволяет выявить общность содержательных линий различных учебных предметов и, тем самым, более объективно выстраивать между ними межпредметные связи. Многие ученые сходятся во мнении (С.А. Бешенков, Е.А. Ракитина, М.И. Шутикова и др.), что такими содержательными линиями (сквозными направлениями, концентрими понятийного аппарата информатики) являются понятия «информационные процессы», «информационные модели», «применение информатики в различных областях».</p> <p>Возьмем за основу три концентри понятийного аппарата информатики, предложенные С.А. Бешенковым [16, 17]. «Ученый разделяет понятийный аппарат информатики на следующие три концентри: понятия, связанные с описанием информационного процесса (далее информационные процессы); понятия, раскрывающие суть информационного моделирования (далее информационные модели); понятия, характеризующие применение информатики в различных областях (технологии, управление, социально-экономическая сфера) (далее применение информатики в различных областях)» [43, с. 62]. Концентри содержат следующие понятия (табл. 5).</p> <p>Будем учитывать концентри понятийного аппарата информатики, выделенные С.А. Бешенковым для определения междисциплинарных связей информатики с общеучебными, естественно-научными, общепрофессиональными дисциплинами и профессиональными модулями в рамках структуры основной профессиональной образовательной программы специальности 44.02.01 Дошкольное образование.</p>
<p>С. 57.</p>	<p>С. 67–68.</p>
<p>Наразі інтеграція загальної та спеціальної освіти має значний вплив на цілі, завдання і зміст середньої професійної освіти і підготовку фахівців середньої ланки [158].</p> <p>В інтересах нашого дослідження розглянемо підготовку майбутніх педагогів у структурі основної професійної освітньої програми підготовки фахівців з рівнем середньої професійної освіти на прикладі спеціальності «Мистецька освіта» [187] (Лішуйський технічний коледж, КНР). Загальноосвітній цикл містить ряд дисциплін, зокрема інформатику та ИКТ (1 курс, 1 і 2 семестри). Загальний гуманітарний і соціально-економічний, математичний і загальний природничо-науковий навчальні цикли також складаються з багатьох дисциплін, зокрема з інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності (4 семестр, 2 курс), 5 семестр, 3 курс).</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В настоящее время интеграция общего и специального образования оказала существенное влияние на цели, задачи и содержание среднего профессионального образования и подготовку специалистов среднего звена [58].</p> <p>В интересах нашего исследования рассмотрим подготовку будущих педагогов в структуре основной профессиональной образовательной программы подготовки специалистов с уровнем среднего профессионального образования на примере специальности 44.02.01 Дошкольное образование [171]. Общеобразовательный цикл содержит ряд дисциплин, в том числе Информатика и ИКТ (1 и 2 семестры (1 курс)). Общий гуманитарный и социально-экономический, математический и общий естественнонаучный учебные циклы состоят из дисциплин, в том числе Информатика и информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности (4 семестр (2 курс), 5 семестр (3 курс)).</p>

<p>С. 57–58.</p> <p>Професійний навчальний цикл складається із загальнопрофесійних дисциплін, зокрема з теоретичних основ мистецької освіти, і професійних модулів відповідно до видів діяльності (організація заходів, спрямованих на формування цифрової компетентності; організація різних видів діяльності і спілкування майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; організація занять за основними загальноосвітніми програмами мистецької освіти; цифрове та методичне забезпечення освітнього процесу). До складу професійного модуля входить один або кілька міждисциплінарних курсів. При освоєнні майбутніми викладачами мистецьких дисциплін професійних модулів проводиться навчальна і (або) виробнича практика (за профілем спеціальності).</p> <p>Аналіз програми підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін показує, що формування їхньої цифрової компетентності може бути передбачено при вивченні наступних дисциплін: «Інформатика та ІКТ», «Інформатика та ІКТ у професійній діяльності». На підставі результатів пошукового експерименту можна зробити висновок про те, що для більш високого рівня сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін необхідна підготовка в межах міждисциплінарних курсів професійних модулів, під час якої може бути врахована наступність міждисциплінарних зв'язків різних дисциплін.</p>	<p>С. 68.</p> <p>Профессиональный учебный цикл состоит из общепрофессиональных дисциплин, в том числе Теоретические основы дошкольного образования, и профессиональных модулей в соответствии с видами деятельности (Организация мероприятий, направленных на укрепление здоровья ребенка и его физического развития; Организация различных видов деятельности и общения детей; Организация занятий по основным общеобразовательным программам дошкольного образования; Взаимодействие с родителями (лицами, их заменяющими) и сотрудниками образовательной организации; Методическое обеспечение образовательного процесса). В состав профессионального модуля входит один или несколько междисциплинарных курсов. При освоении обучающимися профессиональных модулей проводятся учебная и (или) производственная практика (по профилю специальности).</p> <p>Анализ программы подготовки воспитателей детей дошкольного возраста показывает, что формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа может быть предусмотрено при изучении следующих дисциплин: Информатика и ИКТ, Информатика и ИКТ в профессиональной деятельности. Анализ результатов поискового эксперимента позволил сделать вывод о том, что для более глубокого формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа необходимо подготовка в рамках междисциплинарных курсов профессиональных модулей, где может быть учтена преемственность междисциплинарных связей различных дисциплин и МДК.</p>
<p>С. 58.</p> <p>На основі вищесказаного можна зробити такі висновки:</p> <ul style="list-style-type: none"> • однією з тенденцій розвитку сучасної освіти є інтеграція, що являє собою явище, яке характеризується органічним взаємопроникненням і в результаті якого формується нове системне і цілісне утворення; • міждисциплінарна інтеграція як вища форма інтеграції змісту освіти в підготовці фахівців середньої ланки виражається в спрямованості: на розвиток компетенцій у студента; на різнобічний особистісний розвиток майбутнього фахівця; на розвиток професійної мобільності та стійкості, що дозволяє вирішувати професійні завдання певної сфери діяльності; • однією з умов формування цифрової компетентності майбутніх викладачів є міждисциплінарна інтеграція інформатики з дисциплінами професійної підготовки на основі концентратів понятійного апарату інформатики. <p>Російські «концентри» перетворилися у Цзі Іні-на в «концентрати».</p>	<p>С. 74–75.</p> <p>На основе вышесказанного можно сделать ряд выводов:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одной из тенденций развития современного образования является интеграция, представляющая собой явление, характеризующееся органичным взаимопроникновением, в результате которого формируется новое системное и целостное образование; • междисциплинарная интеграция как высшая форма интеграции содержания образования в подготовке специалистов среднего звена выражается в направленности: на развитие компетенций у студента; разностороннее личностное развитие будущего специалиста; на развитие профессиональной мобильности и устойчивости, позволяющей решать профессиональные задачи определенной сферы деятельности; • одним из условий формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа как будущих педагогов может являться междисциплинарная интеграция информатики с дисциплинами профессиональной подготовки на основе концентров понятійного апарату інформатики.
<p>С. 58–59.</p>	<p>С. 75.</p>
<p>Проблему проектування і реалізації професійних модулів і міждисциплінарних курсів, які входять до їх складу, що реалізуються в системі СПО, досліджували: Ля Сін [176] – зміст міждисциплінарних модулів; Цзі Вей [144] – модульна програма формування професійних компетенцій; Донг Вуй [147] – міждисциплінарний практикум в системі адаптації студентів до професійної діяльності; Тань</p>	<p>Проблему проектирования и реализации профессиональных модулей и входящих в их состав междисциплинарных курсов, реализуемых в системе СПО, исследовали: Н.В. Ентураева [49] – содержание междисциплинарных модулей; Е.А. Кольцова [72] – модульная программа формирования профессиональных компетенций; Н.А. Крель [76] – междисциплинарный практикум в системе</p>

<p>Лі [253] – модульно-компетентнісна технологія реалізації державного стандарту; Ма Бо [243] – педагогічні умови реалізації професійного модуля; Чень Цзі [244] – міждисциплінарний практикум як засіб розвитку технічного мислення студентів; Сяо Тань [176] – проектування понаддисциплінарного професійного модуля освітньої програми СПО; Ма Да [266] – конструювання навчально-методичного забезпечення професійного модуля.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>адаптации студентов к профессиональной деятельности; Н.А. Куторго [80] – модульно-компетентностная технология реализации федерального государственного стандарта; С.Ю. Мальгина [89] – педагогические условия реализации профессионального модуля; А.В. Роголев [126] – междисциплинарный практикум как средство развития технического мышления студентов; Н.П. Таюрская [164] – проектирование наддисциплинарного профессионального модуля образовательной программы СПО; О.А. Троцкая [166] – конструирование учебно-методического обеспечения профессионального модуля.</p>
<p>С. 59.</p>	<p>С. 75–76.</p>
<p>Сей Цзі [262] розглядає модуль в трьох аспектах: як одиницю ОПОП (при проектуванні освітньої програми), міждисциплінарну структуру (при проектуванні міждисциплінарного професійного модуля), структурну одиницю навчальної дисципліни – розділ (при розробці робочих програм дисциплін модуля).</p> <p>Лей Мі [133] описує модуль і як логічно завершений блок інформації, і як організаційно-методичну міждисциплінарну структуру навчального матеріалу, що являє собою набір тем із різних навчальних дисциплін, необхідних у межах вимог кваліфікаційної характеристики однієї спеціальності.</p> <p>Сін Я [245] визначає професійний модуль як відносно самостійну одиницю освітньої програми, спрямовану на формування певної професійної компетентності або групи компетенцій, що супроводжується контролем і оцінюванням учнів на виході. погодимося з думкою ученої про те, що професійний модуль спрямований на інтеграцію теоретичного і практичного компонентів у навчання, на ліквідацію розриву між замовленнями роботодавців та пропозиціями системи освіти.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Н.П. Таюрская [164] рассматривает модуль в трёх аспектах: как единицу ОПОП (при проектировании образовательной программы), междисциплинарную структуру (при проектировании наддисциплинарного профессионального модуля), структурную единицу учебной дисциплины – раздел (при разработке рабочих программ дисциплин модуля).</p> <p>Е.А. Кольцова [72] описывает модуль и как логически завершённый блок информации, и как организационно-методическую междисциплинарную структуру учебного материала, представляющую набор тем из разных учебных дисциплин, необходимых в рамках требований квалификационной характеристики одной специальности.</p> <p>С.Ю. Мальгина [89] определяет профессиональный модуль как относительно самостоятельную единицу образовательной программы, направленную на формирование определенной профессиональной компетенции или группы компетенций, сопровождаемую контролем и оценением обучаемых на выходе. Согласимся с мнением учёного о том, что профессиональный модуль направлен на интеграцию теоретического и практического компонентов в обучении, на ликвидацию разрыва между заказом работодателей и предложениями системы образования.</p>
<p>С. 59–60.</p>	<p>С. 76.</p>
<p>У словнику [1] дано таке визначення поняття «професійний модуль»: «Професійний модуль – це частина програми професійної освіти (навчання), що передбачає підготовку до здійснення певної сукупності трудових функцій, що мають самостійне значення для трудового процесу».</p> <p>Сі Вей [145] визначає міждисциплінарний курс як «сукупність змістовної інформації загальнокультурної і професійної спрямованості, основу якої складають пізнавальні та вікові особливості, логіка викладу, наукові переваги і вимоги до результатів навчання». Проектування міждисциплінарних курсів як структурної складової навчального плану певної спеціальності складається з набору розділів різних дисциплін, які об'єднуються базою за тематичною ознакою, або як структурної організаційно-методичної одиниці в межах навчальної дисципліни.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В словаре-справочнике современного российского профессионального образования [152] дано следующее определение понятия «профессиональный модуль»: профессиональный модуль – это часть программы профессионального образования (обучения), предусматривающая подготовку обучающихся к осуществлению определенной совокупности трудовых функций, имеющих самостоятельное значение для трудового процесса. Данный словарь-справочник рекомендован ФГБУ ФИРО, он содержит понятийно-терминологический аппарат, лежащий в основе нормативно-методического сопровождения введения ФГОС в систему СПО.</p> <p>Н.В. Ентураева [49] определяет междисциплинарный курс как «совокупность содержательной информации общекультурной и профессиональной направленности, основу которых составляют познавательные и возрастные особенности, логика изложения, научные предпочтения и требования к результатам обучения». Проектирование междисциплинарных курсов как структурной части учебного плана определенной специальности, по мнению Н.В. Ентураевой, состоит из набора разделов различных дисциплин, которые объединяются базой по тематическому признаку; либо как структурная организационно-методическая единица в пределах учебной дисциплины.</p>

<p>С. 60.</p> <p>У словнику-довіднику сучасної професійної освіти дано наступне визначення даного терміна: «Міждисциплінарний курс – це система знань і умінь, що відображає специфіку виду професійної діяльності та забезпечує освоєння компетенцій при проходженні учнями практики в межах професійного модуля» [125].</p> <p>Вчені [198; 212] вказують на те, що при розробці міждисциплінарних курсів завдання педагогів полягає в тому, що їм необхідно включити в МДК відповідні дидактичні одиниці, спрямовані на формування знань і вмінь.</p> <p>Да Мей [196] ззначає, що міждисциплінарний курс є основним дидактичним елементом у структурі програми підготовки фахівців, зміст якого включає знання і вміння, що відображають специфіку професійної діяльності і забезпечують освоєння студентами професійних компетенцій. Погодилося з думкою Да Мей, який наголошує на тому, що зміст міждисциплінарного курсу містить у своїй основі знання і вміння, що відображають специфіку професійної діяльності і забезпечують освоєння майбутніми фахівцями професійних компетенцій.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>С. 77.</p> <p>В словаре-справочнике современного российского профессионального образования дано следующее определение данному термину: междисциплинарный курс – это система знаний и умений, отражающая специфику вида профессиональной деятельности и обеспечивающая освоение компетенций при прохождении обучающимися практики в рамках профессионального модуля [152].</p> <p>О.А. Троцкая [166] указывает, что при разработке междисциплинарных курсов задачей педагогов является то, что им необходимо включить в МДК соответствующие дидактические единицы, направленные на формирование знаний и умений.</p> <p>А.В. Роголёв [126] отмечает, что междисциплинарный курс является основным дидактическим элементом в структуре программы подготовки специалистов, содержание которого включает знания и умения, отражающие специфику профессиональной деятельности, обеспечивающие освоение обучающимися профессиональных компетенций. Согласимся с мнением А.В. Роголёва, который отмечает, что содержание междисциплинарного курса имеет в своём основании знания и умения, отражающие специфику профессиональной деятельности, обеспечивающие освоение будущими специалистами профессиональных компетенций.</p>
<p>С. 60–61.</p> <p>На основі вищесказаного визначимо міждисциплінарний курс як частину програми професійного модуля, орієнтовану на формування системи знань, умінь і практичного досвіду, необхідних для освоєння професійного модуля і забезпечення освоєння студентами професійних компетенцій.</p> <p>Змістове наповнення МДК, а отже, і всього професійного модуля (ПМ), має сприяти формуванню таких компетенцій, які будуть задовольняти вимогам сучасних стандартів. Отже, зміст МДК повинен бути більш практико-орієнтованим, що вимагає від викладача глибшої деталізації навчального матеріалу при підготовці лекційних, практичних занять та лабораторних робіт [189].</p> <p>Покликання [189] фальшиве – це китайський текст. Плагіат.</p>	<p>С. 77.</p> <p>На основе вышесказанного определим междисциплинарный курс как часть программы профессионального модуля, ориентированная на формирование системы знаний, умений и практического опыта, необходимых для освоения профессионального модуля и обеспечивающих освоение обучающимися профессиональных компетенций.</p> <p>Содержательное наполнение МДК (следовательно, и всего профессионального модуля (ПМ)) должно способствовать формированию таких компетенций, которые будут удовлетворять требованиям современных стандартов. Следовательно, содержание МДК должно быть более практико-ориентированным, что требует от преподавателя более глубокой детализации учебного материала при подготовке лекционных, практических занятий и лабораторных работ [38].</p>
<p>С. 61.</p> <p>Таким чином, професійний модуль є частиною основної професійної освітньої програми середньої професійної освіти (ОПОП СПО), яка має певну логічну завершеність стосовно планованих результатів підготовки і призначена для освоєння загальних і професійних компетенцій у межах основних видів професійної діяльності. До складу ПМ входять міждисциплінарні курси, дисципліни, що включають теоретичну і практичну підготовку, що забезпечує оволодіння професійними компетенціями, освоєння кожного із запропонованих видів професійної діяльності.</p> <p>Варіативна частина дає можливість сформувати додаткові спеціальні компетенції, зокрема ІКТ-компетенції, необхідні для забезпечення професійної діяльності.</p> <p>Вище зазначалося, що необхідне врахування міждисциплінарних зв'язків, які складають основу наступності в галузі інформатики та мистецької освіти в аспекті цілісного формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких</p>	<p>С. 77–78.</p> <p>Таким образом, профессиональный модуль является частью основной профессиональной образовательной программы среднего профессионального образования (ОПОП СПО), которая имеет определённую логическую завершенность по отношению к планируемым результатам подготовки, и предназначена для освоения общих и профессиональных компетенций в рамках каждого из основных видов профессиональной деятельности. В состав ПМ входят междисциплинарные курсы, дисциплины, включающие теоретическую и практическую подготовку, обеспечивающую овладение профессиональными компетенциями, освоение каждого из предписанных видов профессиональной деятельности.</p> <p>Вариативная часть ФГОС СПО дает возможность сформировать дополнительные, специальные компетенции, в том числе ИКТ-компетенции, необходимые для обеспечения профессиональной деятельности. В параграфе 1.3 отмечалось, что необходим учет междисциплинарных связей, со-</p>

дисциплін у межах міждисциплінарного курсу одного з професійних модулів.	ставляючих основу преемственности в области информатики и дошкольного образования, в аспекте формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа как будущих педагогов. Целостное формирование ИКТ-компетентности будущих педагогов возможно в рамках междисциплинарного курса одного из профессиональных модулей, что отражено в модели междисциплинарного курса для студентов специальности «Дошкольное образование» педагогических колледжей (схема 1). Дадим некоторые пояснения к модели.
С. 61–62.	С. 78.
<p>З огляду на результати досліджень, розглядаємо зміст міждисциплінарного курсу для студентів спеціальності «Мистецька освіта», спрямованого на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, в сукупності фундаментальної і професійно-орієнтованої складових та міждисциплінарної інтеграції інформатики з дисциплінами професійної підготовки.</p> <p>В основі фундаментальної складової лежать три центри понятійного апарату інформатики [23]: інформаційний процес, інформаційне моделювання, застосування інформатики в різних областях (технології, управління, соціально-економічній сфері).</p> <p>Покликання [23] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Учитывая результаты исследований Т.А. Лавиной [81], А.В. Роголёва [126] и др. будем рассматривать содержание междисциплинарного курса для студентов специальности «Дошкольное образование» педагогического колледжа, направленного на формирование ИКТ-компетентности у будущих педагогов, в совокупности фундаментальной и профессионально ориентированной составляющих и междисциплинарной интеграции информатики с дисциплинами профессиональной подготовки.</p> <p>В основе фундаментальной составляющей лежат три центра понятийного аппарата информатики, предложенные С.А. Бешенковым [16]: информационный процесс, информационное моделирование, применение информатики в различных областях (технологии, управление, социально-экономическая сфера).</p>
С. 62.	С. 80.
<p>Професійно-орієнтована складова включає поняття, що відображають центри інформатики та специфіку професійної діяльності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін: автоматизацію інформаційних процесів у професійній діяльності педагога, сучасні засоби інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій різного призначення в професійній діяльності педагога, інформаційне моделювання при конструюванні електронно-освітніх ресурсів (далі – ЕОР), організацію освітньої діяльності з використанням цифрових технологій.</p> <p>Міждисциплінарна інтеграція інформатики з дисциплінами професійної підготовки забезпечує взаємодію і єдність фундаментальної та професійно-орієнтованої складових. При відборі змісту міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, мають бути враховані наступні критерії: відповідність змісту МДК змісту професійної діяльності майбутніх педагогів, відповідність змісту МДК вимогам роботодавців, відповідність змісту МДК світовим вимогам до освоєння компетенцій (стандартам WSR компетенції «Мистецька освіта»), відповідність змісту МДК навчально-методичному та технічному оснащенню навчального закладу.</p>	<p>Профессионально ориентированная составляющая включает понятия, отражающие центры информатики и специфику профессиональной деятельности педагога дошкольной образовательной организации: автоматизация информационных процессов в профессиональной деятельности педагога, современные средства информационно-коммуникационных и цифровых технологий различного назначения в профессиональной деятельности педагога, информационное моделирование при конструировании электронно-образовательных ресурсов (далее ЭОР) для дошкольников, организация образовательной деятельности с дошкольниками с использованием ИКТ.</p> <p>Междисциплинарная интеграция информатики с дисциплинами профессиональной подготовки обеспечивает взаимодействие и единство фундаментальной и профессионально ориентированной составляющих. При отборе содержания междисциплинарного курса, направленного на формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа как будущих педагогов ДОО, учтены следующие критерии: соответствие содержания МДК содержанию профессиональной деятельности будущих педагогов (ФГОС СПО по специальности «Дошкольное образование»), соответствие содержания МДК требованиям работодателей (ФГОС дошкольного образования, профессиональный стандарт педагога), соответствие содержания МДК мировым требованиям к освоению компетенций (стандарты WSR компетенции «Дошкольное воспитание»), соответствие содержания МДК учебно-методическому и техническому оснащению учебного заведения.</p>
С. 62.	С. 80.
При вивченні міждисциплінарного курсу, спря-	При изучении междисциплинарного курса,

<p>мованого на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, необхідне наявність його ресурсного забезпечення: навчально-методичного комплексу (НМК) з міждисциплінарного курсу, електронного НМК, навчально-методичного посібника з МДК; лабораторій інформатики та ІКТ, мультимедійної лекційної зали, інтегрованого інформаційно-освітнього середовища навчального закладу.</p>	<p>направленого на формування ІКТ-компетентності студентів педагогического колледжа, необхідним учет его ресурсного обеспечения: учебно-методический комплекс (УМК) по междисциплинарному курсу, электронный УМК, учебно-методическое пособие по МДК; лаборатории информатики и ИКТ, мультимедийный лекционный зал, интегрированная информационно-образовательная среда учебного заведения, предметно-развивающая среда дошкольной образовательной организации, оборудование специализированного центра компетенции «Дошкольное воспитание».</p>
<p>С. 63.</p>	<p>С. 81.</p>
<p>У межах даного міждисциплінарного курсу передбачається організація діяльності студентів на лекціях, семінарах, лабораторно-практичних заняттях, під час їх самостійної роботи. Особливістю побудови МДК є система лабораторно-практичних робіт (далі – ЛПР), що включає комплекси навчальних, навчально-методичних, навчально-професійних завдань (далі –НЗ, НМЗ, НПЗ) як спеціальних засобів, спрямованих на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Комплекс навчальних завдань</p> <p>Навчальна діяльність є однією з основних форм процесу навчання, спрямованого на набуття різних знань, умінь і навичок [44].</p> <p>Погодимось з думкою Сі Вея [188], яка зазначає, що процес навчання ґрунтується на теорії навчальної діяльності, згідно з якою засвоєння змісту навчання відбувається не шляхом передачі інформації, а в процесі його власної вмотивованої, усвідомленої, спеціальним чином організованої навчальної діяльності при вирішенні навчальних завдань.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>В рамках даного міждисциплінарного курсу передполагается організація діяльності студентів на лекціях, семінарах, лабораторно-практичних заняттях, в их самостійній роботі. Особенностью построения МДК является система лабораторно-практических работ (далее ЛПР), включающая комплексы учебных, учебно-методических, учебно-профессиональных заданий (далее УЗ, УМЗ, УПЗ) как специальных средств, направленных на формирование ІКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p> <p>Комплекс учебных заданий</p> <p>Учебная деятельность является одной из основных форм процесса учения, направленного на приобретение различных знаний, умений и навыков [61].</p> <p>Согласимся с мнением Г.В. Прозоровой [120], которая отмечает, что процесс обучения основывается на теории учебной деятельности (Л.С. Выготский, П.Я. Гальперин, В.В. Давыдов, Д.Б. Эльконин), согласно которой усвоение содержания обучения происходит не путем передачи обучающемуся некоторой информации, а в процессе его собственной мотивированной, осознанной, специальным образом организованной учебной деятельности в процессе решения учебных задач.</p>
<p>С. 63–64.</p>	<p>С. 81–82.</p>
<p>Чі Пі [122] акцентує увагу на тому, що «одиницею (кліткою) навчальної діяльності є навчальне завдання, вирішення якого спрямоване не на зміну предмета, а на зміну самого чинного суб'єкта – на заволодіння ним, перш за все, способами розумових дій» [122].</p> <p>У діяльній теорії навчання навчальна задача розглядається як складна система інформації про будь-яке явище, об'єкт, процес, в якій чітко визначена лише частина відомостей, а інша – невідома. Вона може бути знайдена тільки на основі рішення завдання або відомостей, сформульованих таким чином, що між окремими поняттями, положеннями є неузгодженість, протиріччя, що вимагають пошуку нових знань, доведень, перетворень, узгодження і т.д. [Зимня, 2003].</p> <p>Багато вчених сходяться на думці, що навчальна задача в навчальному процесі представлена в формі навчального завдання [33; 45; 67; 87; 99]. Будемо враховувати цю думку при побудові спеціальних дидактичних засобів для формування цифрової компетентності. Учені по-різному визначають поняття «навчальне завдання»: як засоби, основу яких складають навчальні завдання, які сприятимуть розвитку особистості того, хто навчається, підвищенню якості знань та ефективності педагогічної праці [33]; «як об'єкт, в якому в єдності представлені складові елементи (зміст і засоби вирі-</p>	<p>М.Б. Чижкова [185] акцентує увагу на тому, що «одиницею (клеткой) учебной деятельности является учебная задача, решение которой направлено не на изменение предмета, а на изменение самого действующего субъекта – на овладение им, прежде всего, способами мыслительных действий» [43, с. 63].</p> <p>В деятельностной теории учебной деятельности (П.К. Анохин, Г.А. Балл, М.Я. Басов, Н.А. Бернштейн, А.Н. Леонтьев, Е.И. Машбиц, С.Л. Рубинштейн, Л.М. Фридман, Д.Б. Эльконин и др.) учебная задача рассматривается как сложная система информации о каком-либо явлении, объекте, процессе, в которой четко определена лишь часть сведений, а остальная – неизвестна. Она может быть найдена только на основе решения задачи или сведений, сформулированных таким образом, что между отдельными понятиями, положениями имеются несогласованность, противоречие, требующие поиска новых знаний, доказательства, преобразования, согласования и т.д. [56].</p> <p>Многие ученые сходятся во мнении, что учебная задача в учебном процессе представлена в форме учебного задания [22, 169, 174 и др.]. Будем учитывать данное мнение при построении специальных дидактических средств для формирования ІКТ-компетентности. Ученые вкладывают различные понятия в определение термина «учебное за-</p>

<p>шення), і отримання деякого пізнавального результату можливо при розкритті відносин між відомими і невідомими елементами завдання» [113] і ін.</p> <p>Усі покликання, крім згадки Зимньої, – фальшиві. Плагіат.</p>	<p>даніе»: как средства, основу которых составляют учебные задачи, способствующие развитию личности обучающегося, повышению качества знаний и эффективности педагогического труда [22]; «объект, в котором в единстве представлены составные элементы (содержание и средства решения), и получение некоторого познавательного результата, возможно при раскрытии отношения между известными и неизвестными элементами задачи» [166, с.130] и др.</p>
<p>С. 64.</p>	<p>С. 82.</p>
<p>Як засіб формування загальнопоширеної цифрової компетентності нами розроблений комплекс навчальних завдань (НЗ), що являє собою спеціальний дидактичний засіб, спрямований на формування цифрової компетентності та сприяння розвитку особистості студента – громадянина сучасного цифрового суспільства.</p> <p>На думку Та Сін, зміст навчальної діяльності майбутнього фахівця визначається не тільки логікою науки, а й моделлю майбутньої професійної діяльності, що надає цілісність, системну організованість і особистісний смисл засвоєваним знанням. Зміст навчання визначається не як навчальний предмет, а як предмет навчальної діяльності, який послідовно трансформується в предмет діяльності професійної.</p> <p>Відбір змісту навчання проводиться в двох напрямках – з боку науки і з боку професійної діяльності [222]. Ґрунтуючись на даній думці, визначимо дві складові комплексу НЗ: фундаментальну, яка відобразить центри понятійного апарату інформатики (інформаційні процеси й інформаційні моделі), та професійно орієнтовану, представлену у вигляді інформації в галузі мистецької освіти, яка відобразить роботу в межах проектів педагогічного кластера.</p> <p>Покликання [222] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>В качестве средства формирования общепользовательской ИКТ-компетентности нами разработан комплекс учебных заданий (УЗ), представляющий собой специальное дидактическое средство, направленное на формирование ИКТ-компетентности и способствующее развитию личности обучающегося-гражданина современного цифрового общества. Особенности организации комплекса учебных заданий отражены в модели (схема 2). Дадим пояснения к модели.</p> <p>По мнению А.А. Вербицкого, содержание учебной деятельности будущего специалиста определяется не только логикой науки, но и моделью будущей профессиональной деятельности, что придает целостность, системную организованность и личностный смысл усваиваемым знаниям. Содержание обучения проектируется не как учебный предмет, а как предмет учебной деятельности, последовательно трансформируемый в предмет деятельности профессиональной.</p> <p>Отбор содержания обучения производится в двух направлениях – со стороны науки и со стороны профессиональной деятельности [27]. Основываясь на данном мнении, определим две составляющие комплекса УЗ: фундаментальную, отражающую центры понятийного аппарата информатики (преимущественно, информационные процессы и информационные модели) и профессионально ориентированную, представленную в виде информации в области дошкольного образования и отражающую работу в рамках проектов педагогического кластера.</p>
<p>С. 64–65.</p>	<p>С. 83–84.</p>
<p>Комплекс НЗ лежит в основе навчально-пізнавальної (навчальної) діяльності, спрямованої на засвоєння змісту навчання. Слід відзначити, що виконання комплексу навчальних завдань, спрямованого на формування загальнопоширеного компонента цифрової компетентності, можливе при наявності високоорганізованого інтегрованого інформаційно-освітнього середовища освітньої організації.</p> <p>Комплекс навчально-методичних завдань</p> <p>Навчально-методична діяльність є одним з основних видів діяльності студентів як майбутніх педагогів. Вчені [122; 129; 198] під навчально-методичною діяльністю розуміє оптимальну організацію навчально-виховного процесу в заданих умовах, оснащення його засобами навчання. Сі Ві [233] визначає навчально-методичну діяльність як процес вирішення навчально-методичних завдань. Дослідник відзначає, що необхідно розробити такі НМЗ, які змогли б актуалізувати необхідні знання з різних навчальних дисциплін, створити в процесі навчання позитивний досвід методичної діяльності, розвиваючи при цьому у студентів методичне мислення і методичні компетенції, особистісні профе-</p>	<p>Комплекс УЗ лежит в основе учебно-познавательной (или учебной) деятельности, направленной на усвоение содержания обучения. Следует отметить, что выполнение комплекса учебных заданий, направленного на формирование общепользовательского компонента ИКТ-компетентности, возможно при наличии высокоорганизованной интегрированной информационно-образовательной среды образовательной организации.</p> <p>Комплекс учебно-методических заданий</p> <p>Учебно-методическая деятельность является одним из основных видов деятельности студентов как будущих педагогов. О.Н. Игна [59] под учебно-методической деятельностью понимает оптимальную организацию учебно-воспитательного процесса в заданных условиях, оснащение его средствами обучения. Е.А. Таможняя [162] определяет учебно-методическую деятельность как процесс решения учебно-методических задач. Исследователь отмечает, что необходимо разработать такие УМЗ, которые смогли бы актуализировать необходимые знания из различных учебных дисциплин, создать в процессе обучения положительный опыт методической деятельности, развивая при этом у</p>

<p>сійні якості, тобто готовність майбутнього педагога до його професійної діяльності. Погодимось з думкою ученого про те, що в основі навчально-методичної діяльності лежать навчально-методичні завдання.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>обучающегося методическое мышление и методические компетенции, личностные профессиональные качества, то есть готовность будущего педагога к его профессиональной деятельности. Согласимся с мнением учёного о том, что в основе учебно-методической деятельности лежат учебно-методические задачи.</p>
<p>С. 65–66.</p>	<p>С. 84.</p>
<p>Чень Сі дає наступне визначення досліджуваного поняття: «Навчально-методичні завдання – це узагальнена мета навчально-методичної діяльності, поставлена перед студентами і сформульована у вигляді навчально-методичного завдання» [210]. Ма Да визначає навчально-методичне завдання як «завдання, яке використовується в методичній підготовці на рівні осмислення, проектування і реалізації практичних методичних, педагогічних професійних дій з метою розвитку методичної компетенції як інтегративної основи професійного педагогічного зростання» [219].</p> <p>За основу візьмемо визначення Ся Фея, який стверджує, що навчально-методичні завдання – це основний засіб, за допомогою якого студенти опановують узагальненими методичними вміннями в процесі навчально-методичної діяльності. Дослідник акцентує увагу на тому, що, вирішуючи навчально-методичне завдання, студент встановлює міждисциплінарні зв'язки, актуалізує, інтегрує знання, почерпнуті з цілого ряду наук – громадських, спеціальних, психолого-педагогічних [214].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Т.С. Мамонтова дає следующее определение понятию «учебно-методическая задача» – это «обобщенная цель учебно-методической деятельности, поставленная перед студентами и сформулированная в виде учебно-методического задания» [90, с. 10]. О.Н. Игна определяет учебно-методическое задание как «задание, используемое в методической подготовке на уровне осмысления, проектирования и реализации практических методических, педагогических профессиональных действий с целью развития методической компетенции как интегративной основы профессионального педагогического роста» [59, с. 179].</p> <p>За основу возьмем определение В.И. Земцовой, которая определяет учебно-методическую задачу как основное средство, при помощи которого студенты овладевают обобщенными методическими умениями в процессе учебно-методической деятельности. Исследователь акцентирует внимание на том, что решая учебно-методическое задание, обучающийся устанавливает междисциплинарные связи, актуализирует, интегрирует знания, почерпнутые из целого ряда наук – общественных, специальных, психолого-педагогических [55].</p>
<p>С. 66.</p>	<p>С. 84–85.</p>
<p>Для формування загальнопедагогічної цифрової компетентності нами розроблений комплекс навчально-методичних завдань (НМЗ), який лежить в основі навчально-методичної діяльності. Варто зазначити, що загальнопедагогічна ІКТ-компетентність може бути сформована в повній мірі в сукупності застосування НПЗ і НМЗ при навчанні студентів.</p> <p>«Комплекс НМЗ являє собою спеціальний дидактичний засіб, який спрямований на формування цифрової компетентності та забезпечує цілеспрямовану підготовку майбутніх викладачів мистецьких дисциплін до професійної діяльності в умовах цифрового суспільства через формування у них методичних умінь» [51]. Характеристикою навчально-методичного завдання, що входить до комплексу НМЗ, є рівень його складності: базовий (Б), підвищений (П), поглиблений (П) [51]. Фундаментальна складова містить у своїй основі концентри понятійного апарату інформатики (застосування інформатики в різних областях), а професійно-орієнтована складова представлена інформацією в галузі мистецької освіти і роботою в проектах педагогічного кластера.</p> <p>Комплекс НМЗ покладено в основу навчально-методичної діяльності студентів як майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, метою якої є оволодіння узагальненими цифровими вміннями. Важливою особливістю реалізації комплексу навчально-методичних завдань, спрямованого на формування загальнопедагогічного компонента цифрової компетентності, є наявність високоорганізованого інтегрованого інформаційно-освітнього та цифрового середовища освітньої організації.</p>	<p>Для формирования общепедагогической ИКТ-компетентности нами разработан комплекс учебно-методических заданий (УМЗ), который лежит в основе учебно-методической деятельности. Следует отметить, что общепедагогическая ИКТ-компетентность может быть сформирована в полной мере в совокупности применения УПЗ и УМЗ при обучении студентов.</p> <p>«Комплекс УМЗ представляет собой специальное дидактическое средство, направленное на формирование ИКТ-компетентности и обеспечение целенаправленную подготовку студента педагогического колледжа как будущего педагога ДОО к профессиональной деятельности в условиях цифрового общества через формирование у него методических умений» [44, с. 51]. Характеристикой учебно-методического задания, входящего в комплекс УМЗ, является уровень его сложности: базовый (Б), повышенный (П), углубленный (У) [42]. Особенности организации комплекса учебно-методических заданий представлены в модели (схема 3).</p> <p>Фундаментальная составляющая имеет в своей основе концентры понятийного аппарата информатики (преимущественно, применение информатики в различных областях), профессионально ориентированная составляющая представлена информацией в области дошкольного образования и работой в проектах педагогического кластера.</p> <p>Комплекс УМЗ лежит в основе учебно-методической деятельности студентов как будущих педагогов ДОО, целью которой является овладение обобщенными методическими умениями. Важной особенностью реализации комплекса учебно-методических заданий, направленного на формирова-</p>

	<p>Покликання [51] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ние общепедагогического компонента ИКТ-компетентности, является наличие высокоорганизованной интегрированной информационно-образовательной среды образовательной организации.</p>
С. 67.	С. 86.	С. 86.
	<p>Комплекс навчально-професійних завдань</p> <p>Пріоритетом при організації професійної підготовки студентів, на думку вчених, є моделювання в навчальному процесі предметно-технологічного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності. У навчальній діяльності повинні відтворюватися технологічні та соціальні форми майбутньої професійної діяльності (квазіпрофесійна і навчально-професійна діяльність), представлені у вигляді навчально-професійних завдань і ситуацій.</p> <p>Сі Вей в своєму дослідженні зазначає, що «навчально-професійна діяльність може розглядатися як специфічний вид діяльності, спрямований на самого учня (як її суб'єкта) з метою розвитку його особистості як професіонала» [22].</p> <p>Са Ван пише, що в ході навчально-професійної діяльності студент опановує «професійними компетенціями з метою досягнення необхідного професійного рівня, у нього розвиваються професійно-значущі якості, приходять у відповідність професійні наміри особистості і вимоги з боку професії, тобто відбувається адаптація до професійної діяльності» [245].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Комплекс учебно-профессиональных заданий</p> <p>Пріоритетом при організації професійної підготовки обучающихся, по мнению А.А. Вербицкого [28, 29], является моделирование в учебном процессе предметно-технологического и социального содержания будущей профессиональной деятельности. В учебной деятельности должны воспроизводиться технологические и социальные формы будущей профессиональной деятельности (квазіпрофесійна і навчально-професійна діяльність), представленнє в виде учебно-профессиональных задач и ситуаций.</p> <p>С.И. Десненко в своем исследовании отмечает, что «учебно-профессиональная деятельность может рассматриваться как специфический вид деятельности, направленный на самого обучаемого (как ее субъекта) с целью развития его личности как профессионала» [42, с.90].</p> <p>С.А. Дмитриенко пишет, что в ходе учебно-профессиональной деятельности обучающийся овладевает «профессиональными компетенциями с целью достижения необходимого профессионального уровня, у него развиваются профессионально значимые качества, приходят в соответствие профессиональные намерения личности и требования со стороны профессии, т. е. происходит адаптация к профессиональной деятельности» [48, с. 120].</p>
С. 67–68.	С. 86–87.	С. 86–87.
	<p>На основі вищесказаного можно зробити висновок про те, що метою навчально-професійної діяльності є становлення особистості як професіонала. В аспекті нашого дослідження будемо розглядати становлення особистості професіонала майбутньої педагогічної діяльності. Для досягнення даної мети можуть бути використані навчально-професійні завдання.</p> <p>А деякі вчені [178; 213; 219; 287] визначають навчально-професійне завдання як «засіб досягнення навчальної мети, орієнтований на оволодіння найбільш загальними відносинами предметної області», що дозволяє формувати в студентів професійні компетенції. Застосування системи навчально-професійних завдань при навчанні студентів призводить до більш глибоких спеціальних знань, засвоєння зв'язків між поняттями, законами, способами дії і вміннями. Вирішуючи НПЗ, студенти використовують професійні терміни і вчать аналізувати ситуації, характерні для майбутньої професійної діяльності.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>На основе вышесказанного можно сделать вывод о том, что целью учебно-профессиональной деятельности является становление личности как профессионала, в аспекте нашего исследования будем рассматривать становление личности профессионала будущей педагогической деятельности. Для достижения данной цели могут быть использованы учебно-профессиональные задания (задачи).</p> <p>О.В. Соболева и Э.Г. Скибицкий [149] определяют учебно-профессиональную задачу как «средство достижения учебной цели, ориентированное на овладение наиболее общими отношениями предметной области», позволяющее формировать у обучающихся профессиональные компетенции. Применение системы учебно-профессиональных задач при обучении студентов приводит к более глубоким специальным знаниям, происходит усвоение связей между понятиями, законами, способами действия и умениями. Решая УПЗ, обучающиеся используют профессиональные термины и учатся анализировать возникающие ситуации, характерные для будущей профессиональной деятельности.</p>
С. 68.	С. 87.	С. 87.
	<p>Сі Вей [233] зазначає, що при вирішенні комплексу навчально-професійних завдань реалізується суб'єктний досвід студента, використовується узагальнена орієнтовна основа професійної діяльності.</p> <p>І Цзі [228] називає навчально-професійне завдання змістовним «ядром» контекстно-компетентнісного підходу, формування вміння вирішувати яке</p>	<p>С.А. Дмитриенко [48] отмечает, что при решении комплекса учебно-профессиональных задач реализуется субъектный опыт студента, используется обобщенная ориентировочная основа профессиональной деятельности.</p> <p>И.В. Гладкая [35] называет учебно-профессиональную задачу содержательным «ядром» контекстно-компетентностного подхода, формирова-</p>

<p>характеризує процес становлення професійної компетентності студента. Вчена вибудовує наступну логіку побудови навчально-професійних завдань з урахуванням варіативності контекстів: 1. Узагальнене формулювання завдання – постановка питання. 2. Ключове завдання, в якому вказано «продукт» вирішення завдання. 3. Контекст вирішення завдання – наявні умови. 4. Завдання, які приведуть до вирішення (до «продукту»). 5. Критерії оцінки.</p> <p>Контекст – це відображена в свідомості людини система внутрішніх і зовнішніх чинників та умов її поведінки і діяльності в конкретній ситуації дії і вчинку, яка визначає зміст та значення для людини всієї ситуації і її компонентів. Внутрішній контекст – це сукупність індивідуальних особливостей, відносин, знань і досвіду людини; зовнішній – соціокультурні, предметні, просторово-часові (технологічні) та інші характеристики ситуації. Контекст майбутньої професійної діяльності, що задається в навчанні, наповнює пізнавальну діяльність учнів особистісним змістом, обумовлює високий рівень їх активності, пізнавальної і професійної мотивації [22].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>ние умения решать которую характеризует процесс становления профессиональной компетентности студента. Ученый выстраивает следующую логику построения учебно-профессиональных задач с учетом вариативности контекстов: 1. Обобщенная формулировка задачи – постановка вопроса; 2. Ключевое задание, в котором обозначен «продукт» решения задачи; 3. Контекст решения задачи – имеющиеся условия; 4. Задания, которые приведут к решению (к «продукту»); 5. Критерии оценки.</p> <p>Контекст – отраженная в сознании человека система внутренних и внешних факторов и условий его поведения и деятельности в конкретной ситуации действия и поступка, определяющая смысл и значение для человека всей ситуации и её компонентов. Внутренний контекст – это совокупность индивидуальных особенностей, отношений, знаний и опыта человека; внешний – социокультурные, предметные, пространственно-временные (технологические) и иные характеристики ситуации. Контекст будущей профессиональной деятельности, задаваемый в обучении, наполняет познавательную деятельность обучающихся личностным смыслом, обуславливает высокий уровень их активности, познавательной и профессиональной мотивации [27, 28, 29].</p>
<p>С. 68–69.</p>	<p>С. 87–88.</p>
<p>Для формування професійно-педагогічної цифрової компетентності нами розроблений комплекс навчально-професійних завдань (НПЗ) як спеціальний дидактичний засіб, формування вміння виконувати який характеризує процес становлення професійної компетентності студентів. Варто зазначити, що формування професійно-педагогічної цифрової компетентності є цілісним.</p> <p>В якості фундаментальної складової комплексу НПЗ нами виділені центри понятійного апарату інформатики (застосування інформатики в різних областях). Професійно-орієнтована складова представлена інформацією в галузі мистецької освіти, роботою в проєктах педагогічного кластера, участю в чемпіонатах WSR. Важливу роль при побудові комплексу НПЗ відіграє контекст майбутньої професійної діяльності.</p>	<p>Для формирования профессионально-педагогической ИКТ-компетентности нами разработан комплекс учебно-профессиональных заданий (УПЗ) как специальное дидактическое средство, формирование умения выполнять которое характеризует процесс становления профессиональной компетентности обучающихся. Следует отметить, что формирование профессионально-педагогической ИКТ-компетентности является целостным при использовании УПЗ и УМЗ в совокупности. Особенности организации комплекса УПЗ отражены в модели (схема 4).</p> <p>В качестве фундаментальной составляющей комплекса УПЗ нами выделены центры понятийного аппарата информатики (преимущественно применение информатики в различных областях). Профессионально ориентированная составляющая представлена информацией в области дошкольного образования; работой в проектах педагогического кластера; участием в чемпионатах WSR. Важную роль при построении комплекса УПЗ играет контекст будущей профессиональной деятельности.</p>
<p>С. 69.</p>	<p>С. 88–89.</p>
<p>Комплекс НПЗ покладено в основу навчально-професійної діяльності студентів, мета якої полягає в становленні особистості як професіонала. При реалізації комплексу навчально-професійних завдань необхідне врахування наявності високоорганізованого інтегрованого інформаційно-освітнього середовища освітньої організації.</p> <p>Таким чином, організація лабораторно-практичного заняття в межах МДК відображає специфіку організації та змісту діяльності студентів при виконанні ЛПР міждисциплінарного курсу. Моделі комплексів навчальних, навчально-методичних, навчально-професійних завдань включають змістову основу завдань, представлену єдністю фундаментальної та професійно-орієнтованої складових, що реалізується при виконанні завдань, видом діяльності студентів, результатом виконання завдання.</p> <p>Результати проведеного аналізу освітніх стан-</p>	<p>Комплекс УПЗ лежит в основе учебно-профессиональной деятельности студентов, цель которой состоит в становлении личности как профессионала. При реализации комплекса учебно-профессиональных заданий необходим учёт наличия высокоорганизованной интегрированной информационно-образовательной среды образовательной организации.</p> <p>Таким образом, организация лабораторно-практического занятия в рамках МДК отражает специфику организации и содержания деятельности студентов при выполнении ЛПР междисциплинарного курса. Модели комплексов учебных, учебно-методических, учебно-профессиональных заданий включают содержательную основу заданий, представленную единством фундаментальной и профессионально ориентированной составляющих, реализуемой при выполнении заданий, вид дея-</p>

<p>дартів, розглянуті вище особливості структури і змісту міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності, організації лабораторно-практичного заняття, були враховані нами при побудові структурно-функціональної моделі формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p>	<p>тельності обучающихся, результат выполнения задания, ИИОС как базу ресурсного обеспечения выполнения заданий.</p> <p>Результаты проведённого анализа образовательных стандартов, рассмотренные выше особенности структуры и содержания междисциплинарного курса, направленного на формирование ИКТ-компетентности, организации лабораторно-практического занятия, были учтены нами при построении структурно-функциональной модели формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа ДОО (схема 5).</p>
<p>С. 70.</p>	<p>С. 89.</p>
<p>Дана модель включає теоретичний, цільовий, змістовно-діяльнісний, організаційно-технологічний і оціночно-результативний блоки. Розглянемо структурно-функціональну модель більш детально.</p> <p>В основі теоретичного блоку лежать теоретичні основи формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін при формальній, неформальній та інформальній освіті в межах вивчення міждисциплінарного курсу: підходи і принципи. До основних підходів віднесемо системно-діяльнісний, особистісний, інтегративний підходи.</p> <p>Системно-діяльнісний підхід передбачає спрямованість навчання на організацію діяльності, що постійно ускладнюється з метою розширення і поглиблення знань і умінь у галузі інформатики та ІКТ з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності в процесі інтеграції формального, неформального та інформального видів освіти в межах вивчення міждисциплінарного курсу. В аспекті нашого дослідження даний підхід полягає: в організації різних видів діяльності (навчальної, навчально-методичної, навчально-професійної) студентів у межах міждисциплінарного курсу, спрямованих на формування компонентів цифрової компетентності (мотиваційно-ціннісного, загальнопоширеного, загальнопедагогічного, предметно-педагогічного); в роботі педагогічного кластера; в підготовці та участі в чемпіонатах WSR; в організації НДРС.</p>	<p>Данная модель включает теоретический, целевой, содержательно-деятельностный, организационно-технологический и оценочно-результативный блоки. Рассмотрим структурно-функциональную модель более подробно.</p> <p>В основе теоретического блока лежат теоретические основания формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа при формальном, неформальном и информальном образовании в рамках изучения междисциплинарного курса: подходы и принципы. К основным подходам отнесем системно-деятельностный, личностный, интегративный подходы.</p> <p>Системно-деятельностный подход предусматривает направленность обучения на организацию постоянно усложняющейся деятельности с целью расширения и углубления знаний и умений в области информатики и ИКТ с учётом специфики будущей профессиональной деятельности в процессе интеграции формального, неформального и информального видов образования в рамках изучения междисциплинарного курса. В аспекте нашего исследования данный подход заключается: в организации различных видов деятельности (учебная, учебно-методическая, учебно-профессиональная) обучающихся в рамках междисциплинарного курса, направленных на формирование компонентов ИКТ-компетентности (мотивационно-ценностный, общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический компоненты); в работе педагогического кластера; в подготовке и участии в чемпіонатах WSR; в организации УИРС и НИРС.</p>
<p>С. 70–71.</p>	<p>С. 91.</p>
<p>Особистісний підхід передбачає в якості основного змісту навчання формування особистісних якостей студентів. В аспекті проведеного дослідження особистісний підхід полягає у створенні умов для розвитку мотиваційної сфери майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, ціннісних орієнтацій у межах інтеграції формального, неформального та інформального видів освіти.</p> <p>Інтегративний підхід є підставою для збагачення змісту знань, умінь, досвіду діяльності, визначає цільову спрямованість всіх компонентів процесу навчання (завдань, змісту, форм, методів, засобів, результатів) на вирішення професійних задач. В нашому дослідженні на основі даного підходу обґрунтовуються міждисциплінарні зв'язки інформатики з професійними дисциплінами на основі центрів понятійного апарату інформатики, що вивчаються майбутніми викладачами мистецьких дисциплін; виявляються основи змісту лабораторно-практичних робіт міждисциплінарного курсу; обґрунтовується інтегруюча мета – формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p>	<p>Личностный подход предполагает в качестве основного содержания обучения формирование личностных качеств студентов. В аспекте проводимого исследования личностный подход предполагает создание условий для развития мотивационной сферы студента педагогического колледжа как будущего педагога, ценностных ориентаций в рамках интеграции формального, неформального и информального видов образования.</p> <p>Интегративный подход является основанием обогащения содержания знаний, умений, опыта деятельности, определяет целевую направленность всех компонентов процесса обучения (его задач, содержания, форм, методов, средств, результатов) на решение профессиональных задач. В нашем исследовании на основе данного подхода обосновываются междисциплинарные связи информатики с профессиональными дисциплинами на основе центров понятийного аппарата информатики, изучаемых студентами педагогических колледжей; выявляются основы содержания лабораторно-практических работ междисциплинарного</p>

	<p>цьких дисциплін; організовується і використовується інтегруюче інформаційно-освітнє середовище педагогічного коледжу; визначається поєднання формального, неформального та інформального видів освіти.</p>	<p>курса; обосновывается интегрированная цель – формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа; организуется и используется интегрированная информационно-образовательная среда педагогического колледжа; определяется сочетание формального, неформального и информального видов образования.</p>
С. 71–72.		С. 91–92.
	<p>До основних дидактичних принципів необхідно віднести наступні: фундаментальності, науковості, системності, міждисциплінарної інтеграції.</p> <p>Принцип фундаментальності визначає відображення теоретичної складової наукових знань, що сприяє формуванню у студентів цифрової компетентності в процесі оволодіння системою знань в області інформатики, використанню практичної складової даних знань.</p> <p>Принцип науковості відображає відповідність змісту міждисциплінарного курсу, проектної діяльності в межах педагогічного кластера рівню розвитку сучасної науки, умовам розвитку сучасної освіти.</p> <p>Принцип міждисциплінарної інтеграції передбачає застосування студентами знань і вмінь у галузі мистецької освіти: при виконанні лабораторно-практичних робіт міждисциплінарного курсу; при організації проектної діяльності в межах педагогічного кластера; при підготовці та участі в чемпіонатах WSR; при виконанні НДРС.</p> <p>Принцип системності визначає поетапне формування цифрової компетентності студентів педагогічного коледжу, передбачає розробку системи лабораторно-практичних робіт міждисциплінарного курсу, організацію проектної діяльності в межах педагогічного кластера.</p>	<p>К основным дидактическим принципам необходимо отнести следующие принципы: фундаментальности, научности, системности, междисциплинарной интеграции.</p> <p>Принцип фундаментальности определяет отражение теоретической составляющей научных знаний, способствующей формированию у студентов ИКТ-компетентности в процессе овладения системой знаний в области информатики, использование практической составляющей данных знаний. Принцип научности отражает: соответствие содержания междисциплинарного курса, проектной деятельности в рамках педагогического кластера уровню развития современной науки; учёт условий развития современного образования. Принцип междисциплинарной интеграции предполагает применение студентами знаний и умений в области информатики и дошкольного образования: при выполнении лабораторно-практических работ междисциплинарного курса; при организации проектной деятельности в рамках педагогического кластера; при подготовке и участии в чемпионатах WSR; при выполнении УИРС и НИРС. Принцип системности определяет поэтапное формирование ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа, разработку системы лабораторно-практических работ междисциплинарного курса, организацию проектной деятельности в рамках педагогического кластера.</p>
С. 72.		С. 92.
	<p>Основу цільового блоку становить інтегрована мета (формування Цифрової компетентності студента педагогічного коледжу), заснована на соціальному замовленні – надання освіти на основі сучасних стандартів (Професійного стандарту педагога, стандарту WSR).</p> <p>Змістовно-діяльнісний блок містить компоненти (мотиваційно-ціннісний, загальнопоширений, загальнопедагогічний, предметно-педагогічний) й етапи формування цифрової компетентності (I етап – мотиваційний, II етап – актуалізуючий, III етап – основний, IV етап – узагальнюючий). Розглянемо особливості даного блоку.</p> <p>Мотиваційно-ціннісний компонент цифрової компетентності визначає активність і потребу людини у використанні ІКТ, потребу в осмисленні знань і оволодінні вміннями в області застосування ІКТ у професійній діяльності. Загальнопоширений компонент цифрової компетентності характеризує знання, вміння для роботи з сучасними ІК і цифровими технологіями в інформаційно-освітньому середовищі (далі – ІОС) освітньої організації. Загальнопедагогічний компонент цифрової компетентності включає цифрову грамотність педагога і відображає підготовку до педагогічної діяльності в ІОС та постійне її відображення в даному середовищі відповідно до планування й організації освітньої діяльності. Предметно-педагогічний компонент цифрової компетентності визначає розширення і поглиблення сформованих знань, умінь майбутніх</p>	<p>Основу целевого блока составляет интегрированная цель (формирование ИКТ-компетентности студента педагогического колледжа), основанная на социальном заказе – образование на основе современных стандартов (ФГОС СОО, ФГОС СПО, Профессиональный стандарт педагога, стандарт WSR).</p> <p>Содержательно-деятельностный блок содержит компоненты (мотивационно-ценностный, общепользовательский, общепедагогический, предметно-педагогический) и этапы формирования ИКТ-компетентности (I этап - мотивационный, II этап - актуализирующий, III этап – основной, IV - обобщающий). Рассмотрим особенности данного блока.</p> <p>Мотивационно-ценностный компонент ИКТ-компетентности определяет активность и потребность человека к использованию ИКТ, потребность в осмыслении знаний и овладении умениями в области применения ИКТ в профессиональной деятельности. Общепользовательский компонент ИКТ-компетентности характеризует знания, умения для работы с современными ИК и цифровыми технологиями в информационно-образовательной среде (далее ИОС) образовательной организации. Общепедагогический компонент ИКТ-компетентности включает цифровую грамотность педагога и отражает подготовку к педагогической деятельности в ИОС и постоянное ее отображение в данной среде в соответствии с планированием и организацией образовательной деятельности. Предметно-педа-</p>

<p>педагогів з урахуванням специфіки професійної педагогічної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних та освітньо значущих цифрових технологій.</p>	<p>гогический компонент ИКТ-компетентности определяет расширение и углубление сформированных знаний, умений будущих педагогов с учетом специфики профессиональной педагогической деятельности с использованием информационно-коммуникационных и образовательно значимых цифровых технологий.</p>
<p>С. 73.</p>	<p>С. 93.</p>
<p>Перший етап – мотиваційний – передбачає переважне формування мотиваційно-ціннісного компонента цифрової компетентності. Другий етап – актуалізуючий – передбачає переважне формування загальнопоширеного компонента цифрової компетентності. На третьому етапі – основному – передбачено формування загально педагогічного та предметно-педагогічного компонентів цифрової компетентності. Четвертий етап – узагальнюючий – спрямований на узагальнення отриманих знань, умінь і навичок, діагностику сформованості всіх компонентів цифрової компетентності.</p>	<p>Первый этап – мотивационный, предусматривает преимущественное формирование мотивационно-ценностного компонента ИКТ-компетентности. Второй этап – актуализирующий предполагает преимущественное формирование общепользовательского компонента ИКТ-компетентности. На третьем этапе – основном предусмотрено формирование общепедагогического, предметно-педагогического компонентов ИКТ-компетентности. Четвёртый этап – обобщающий направлен на обобщение полученных знаний, умений и навыков, диагностику сформированности всех компонентов ИКТ-компетентности.</p>
<p>С. 73–74.</p>	<p>С. 93.</p>
<p>Організаційно-технологічний блок включає ряд умов, найбільш доцільних для формування цифрової компетентності студентів педагогічного коледжу. Перша умова – міждисциплінарна інтеграція як основа побудови міждисциплінарного курсу, зміст якого спрямовано на формування цифрової компетентності. Друга умова – використання інтегрованого інформаційно-освітнього середовища педагогічного коледжу. Під інтегрованим інформаційно-освітнім середовищем педагогічного коледжу будемо розуміти соціально-педагогічну систему, що об'єднує освітні організації і спеціалізовані центри, включає інформаційні, дидактичні, технологічні компоненти для спільної продуктивної взаємодії студентів, викладачів, вчителів, педагогів, дітей з метою безперервного професійного розвитку, освіти в умовах процесу цифровізації. Третя умова – інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти. Формальна освіта може здійснюватися при вивченні міждисциплінарного курсу. Неформальна освіта може бути здійснена у позааудиторній діяльності. Інформальна освіта може здійснюватися при реалізації різних освітніх проєктів у межах діяльності педагогічного кластера «ИКТ в освіті». Четверта умова – створення і використання комплексу завдань (НЗ, НМЗ, НПЗ) як спеціальних засобів формування цифрової компетентності студентів педагогічного коледжу. Кожен комплекс завдань повинен бути співвіднесений з певним компонентом цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p>	<p>Организационно-технологический блок включает ряд условий, наиболее целесообразных для формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа. Первое условие: междисциплинарная интеграция как основа построения междисциплинарного курса, содержание которого направлено на формирование ИКТ-компетентности. Второе условие: использование интегрированной информационно-образовательной среды педагогического колледжа. Под ИИОС педагогического колледжа будем понимать социально-педагогическую систему, объединяющую образовательные организации и специализированные центры, включающую информационные, дидактические, технологические компоненты для совместного продуктивного взаимодействия студентов, преподавателей, учителей, педагогов, детей с целью непрерывного профессионального развития, образования в условиях процесса цифровизации. Третье условие: интеграция формального, неформального и информального образования. Формальное образование может осуществляться при изучении междисциплинарного курса. Неформальное образование может быть осуществлено во внеаудиторной деятельности. Информальное образование может осуществляться при реализации различных образовательных проектов в рамках деятельности педагогического кластера «ИКТ в образовании». Четвёртое условие: создание и использование комплекса заданий (УЗ, УМЗ, УПЗ) как специальных средств формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа. Каждый комплекс заданий должен быть соотнесён с определённым компонентом ИКТ-компетентности будущего педагога ДОО.</p>
<p>С. 74.</p>	<p>С. 94.</p>
<p>При навчанні доцільно використовувати активні та інтерактивні форми й методи навчання; цифрові педагогічні, ІТ та освітньо значущі цифрові технології; дидактичні засоби навчання, зокрема цифрові.</p> <p>В оціночно-результативному блоці відображені рівні сформованості цифрової компетентності студента педагогічного коледжу: репродуктивний, про-</p>	<p>При обучении целесообразно использовать активные и интерактивные формы и методы обучения; цифровые педагогические, ИТ и образовательно значимые цифровые технологии; дидактические средства обучения, в т.ч. цифровые.</p> <p>В оценочно-результативном блоке отражены уровни сформированности ИКТ-компетентности студента педагогического колледжа: репродуктив-</p>

<p>дуктивний, творчий . Перевірка сформованості цифрової компетентності студента педагогічного коледжу відповідно до його інтересів і потреб можлива: в період виробничої практики (за профілем спеціальності та переддипломна); в межах роботи проєктів педагогічного кластера «ІКТ в освіті»; за результатами участі в чемпіонатах WorldSkills.</p> <p>Таким чином, у якості основи формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін запропонований міждисциплінарний курс, зміст якого розглянуто в сукупності фундаментальної та професійно-орієнтованої складових. Істотною особливістю побудови даного МДК є система лабораторно-практичних робіт, що включає комплекс навчальних, навчально-методичних та навчально-професійних завдань як спеціальних засобів, спрямованих на формування цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах цифровізації освіти. На основі аналізу освітніх стандартів й інших нормативних документів, особливостей структури та змісту міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності, організації лабораторно-практичних занять була побудована структурно-функціональна модель формування ІКТ-компетентності студентів педагогічного коледжу.</p>	<p>ный, продуктивный, творческий. Проверка сформированности ИКТ-компетентности студента педагогического колледжа, в соответствии с его интересами и потребностями, возможна: в период производственной практики (по профилю специальности и преддипломная); в рамках работы проектов педагогического кластера «ИКТ в образовании»; при участии в чемпионатах WorldSkills.</p> <p>Таким образом, в качестве основы формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов ДОО предложен междисциплинарный курс, содержание которого рассмотрено в совокупности фундаментальной и профессионально ориентированной составляющих. Значимой особенностью построения предложенного МДК является система лабораторно-практических работ, включающая комплекс учебных, учебно-методических и учебно-профессиональных заданий как специальных средств, направленных на формирование ИКТ-компетентности будущих педагогов в условиях цифровизации образования. На основе анализа образовательных стандартов и других нормативных документов, особенностей структуры и содержания междисциплинарного курса, направленного на формирование ИКТ-компетентности, организации лабораторно-практического занятия была построена структурно-функциональная модель формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>
<p>С. 75.</p>	<p>С. 37.</p>
<p>Висновки до розділу 1</p> <p>Нині підготовка майбутніх викладачів мистецьких дисциплін заснована на врахуванні вимог різних стандартів. Основою взаємодії і поєднання даних стандартів є професійна компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, однією зі складових якої виступає цифрова компетентність, що являє собою вміння, здатність і готовність вирішувати професійні завдання, використовуючи засоби ІКТ у професійній діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування компетенцій у сфері ІКТ при підготовці майбутніх викладачів мистецьких дисциплін передбачається в межах таких дисциплін: «Інформатика» й «Інформатика та інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності». Аналіз змісту даних дисциплін свідчить про фрагментарність формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; 	<ul style="list-style-type: none"> • сегодня подготовка будущих педагогов дошкольных образовательных организаций в системе СПО основана на учете требований различных стандартов: ФГОС СПО по специальности <...> Основой взаимодействия и сопряжения данных стандартов является профессиональная компетентность воспитателя детей дошкольного возраста, одной из составляющих которой является ИКТ-компетентность, представляющая собой умение, способность и готовность решать профессиональные задачи, используя средства ИКТ в профессиональной деятельности; • формирование компетенций в области ИКТ при подготовке будущих педагогов ДОО в системе СПО предполагается в рамках дисциплин: «информатика» и «информатика и информационно-коммуникационные технологии в профессиональной деятельности». Анализ содержание данных дисциплин свидетельствуют о фрагментарности формирования ИКТ-компетентности будущих педагогов ДОО;
<p>С. 75.</p>	<p>С. 37.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • системне формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін при їх підготовці в системі СПО можливе при використанні міждисциплінарної інтеграції на основі інформаційно-комунікаційних технологій, що підтверджує аналіз дисертаційних досліджень із даної проблеми; • варіативна частина програми підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін дає можливість забезпечити умови для формування актуальної сьогодні цифрової компетентності. 	<ul style="list-style-type: none"> • системное формирование ИКТ-компетентности будущих педагогов ДОО при их подготовке в системе СПО возможно при использовании междисциплинарной интеграции на основе информационно-коммуникационных технологий, что подтверждает анализ диссертационных исследований по данной проблеме; • вариативная часть программы подготовки специалистов среднего звена даёт возможность обеспечить условия для формирования актуальной сегодня ИКТ-компетентности.
<p>С. 75–76.</p>	<p>С. 4.</p>

<p>Під цифровою компетентністю майбутніх викладачів мистецьких дисциплін будемо розуміти їх інтегральну особистісно-діяльнісну якість, що виявляється: в здібностях, які формуються на базі знань, умінь і досвіду діяльності, набутих у процесі підготовки в ЗВО, щодо вирішення професійних завдань за допомогою цифрових технологій і на основі володіння цифровою грамотністю; в готовності мотивованого застосування ІКТ з урахуванням специфіки галузі професійної діяльності.</p>	<p>Под ІКТ-компетентністю студентів педагогічного коледжа будемо розуміти його інтегральне особистісно-діяльностне качество, проявляющееся: в способности, основанной на знаниях, умениях и опыте деятельности, приобретенных в процессе подготовки в педагогическом колледже, к решению профессиональных задач с помощью ІКТ и на основе владения цифровой грамотностью; в готовности мотивированного применения ІКТ с учётом специфики области профессиональной деятельности.</p>
<p>С. 76.</p>	<p>С. 94.</p>
<p>Проведений аналіз напрацювань китайських учених надає підстави стверджувати, що формуванню цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін сприяє міждисциплінарний курс, зміст якого розглянуто в сукупності фундаментальної та професійно-орієнтованої складових. Істотною особливістю побудови даного МДК є система лабораторно-практичних робіт, що включає комплекс навчальних, навчально-методичних та навчально-професійних завдань як спеціальних засобів, спрямованих на формування цифрової компетентності майбутніх викладачів в умовах цифровізації освіти. На основі аналізу китайських освітніх стандартів й інших нормативних документів, особливостей структури та змісту міждисциплінарного курсу, спрямованого на формування цифрової компетентності, організації лабораторно-практичних занять, доцільно побудувати структурно-функціональну модель формування ІКТ-компетентності викладачів мистецьких дисциплін.</p>	<p>Таким образом, в качестве основы формирования ІКТ-компетентности будущих педагогов ДОО предложен междисциплинарный курс, содержание которого рассмотрено в совокупности фундаментальной и профессионально ориентированной составляющих. Значимой особенностью построения предложенного МДК является система лабораторно-практических работ, включающая комплекс учебных, учебно-методических и учебно-профессиональных заданий как специальных средств, направленных на формирование ІКТ-компетентности будущих педагогов в условиях цифровизации образования. На основе анализа образовательных стандартов и других нормативных документов, особенностей структуры и содержания междисциплинарного курса, направленного на формирование ІКТ-компетентности, организации лабораторно-практического занятия была построена структурно-функциональная модель формирования ІКТ-компетентности студентов педагогического колледжа.</p>
<p>С. 166–167.</p>	<p>С. 37; 96; 74–75.</p>
<p style="text-align: center;">ВИСНОВКИ</p> <p>Узагальнення результатів порівняльно-педагогічного пошуку, аналізу джерельної бази надає підстави зробити такі висновки.</p> <p>1. Уточнено суть базових понять досліджуваної проблеми та доведено відсутність цілісного дослідження щодо формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. Уточнено суть ключових понять дослідження: «цифрова компетентність – це компетентність, що представляє собою вміння, здатність і готовність вирішувати професійні завдання, використовуючи цифрові засоби навчання у професійній діяльності» та «готовність до формування цифрової компетентності майбутніх викладачів – здатність упроваджувати в освітній процес цифрові засоби навчання». Під цифровою компетентністю майбутніх викладачів мистецьких дисциплін будемо розуміти їх інтегральну особистісно-діяльнісну якість, що виявляється: в здібностях, які формуються на базі знань, умінь і досвіду діяльності, набутих у процесі підготовки в ЗВО, щодо вирішення професійних завдань за допомогою цифрових технологій і на основі володіння цифровою грамотністю; в готовності мотивованого застосування ІКТ з урахуванням специфіки галузі професійної діяльності.</p> <p>Визначено тенденції формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. У роботі визначено, що однією з тенденцій розвитку сучасної освіти є інтеграція, що представляє собою явище, що характеризується органічним взаємопро-</p>	<p>С. 37. ІКТ-компетентність, представляющая собой умение, способность и готовность решать профессиональные задачи, используя средства ІКТ в профессиональной деятельности;</p> <p>С. 96.</p> <ul style="list-style-type: none"> Анализ определенных понятия «ІКТ-компетентность», предложенных исследователями, позволил уточнить понятие «ІКТ-компетентность студента педагогического колледжа» как его интегральное личностно-деятельностное качество, проявляющееся: в способности, основанной на знаниях, умениях и опыте деятельности, приобретенных в процессе подготовки в учебном заведении, к решению профессиональных задач с помощью ІКТ; в готовности мотивированного применения ІКТ с учётом специфики области профессиональной деятельности. <p>С. 74–75.</p> <ul style="list-style-type: none"> одной из тенденций развития современного образования является интеграция, представляющая собой явление, характеризующееся органичным взаимопроникновением, в результате которого

	<p>никненням, в результаті якого формується нове системне і цілісне утворення; міждисциплінарна інтеграція як вища форма інтеграції змісту освіти в підготовці майбутніх викладачів мистецьких дисциплін виражається в спрямованості: на розвиток компетенцій у студента; різнобічний особистісний розвиток майбутнього фахівця; однією з умов формування цифрової компетентності майбутніх викладачів є міждисциплінарна інтеграція інформатики з дисциплінами професійної підготовки на основі концентратів понятійного апарату інформатики.</p> <p>Російські «концентри» перетворилися у Цзі Іпіна в «концентрати».</p>	<p>формируется новое системное и целостное образование;</p> <ul style="list-style-type: none"> • междисциплинарная интеграция как высшая форма интеграции содержания образования в подготовке специалистов среднего звена выражается в направленности: на развитие компетенций у студента; разностороннее личностное развитие будущего специалиста; на развитие профессиональной мобильности и устойчивости, позволяющей решать профессиональные задачи определенной сферы деятельности; • одним из условий формирования ИКТ-компетентности студентов педагогического колледжа как будущих педагогов может являться междисциплинарная интеграция информатики с дисциплинами профессиональной подготовки на основе концентратов понятийного аппарата информатики.
2	<p>Цзі Іпіна. Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР. Дис. ... доктора філософії. – Харків, 2022. http://hnpu.edu.ua/uk/specializovana-vchena-rada-df-64053060-zahyst-dysertaciyi-czi-ipina-07022022-r</p>	<p>Цзюй Чжаочунь. Процесс обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая. Дисс. ... канд. пед. наук. – Волгоград, 2014. http://web.archive.org/web/20231105184937/https://v.spu.ru/sites/default/files/disfiles/dissertations/dissertaciya_czyuy_chzhaochun.pdf</p>
С. 77.		С. 24–25.
	<p>РОЗДІЛ 2 ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КНР</p> <p>2.1. Змістові та процесуальні характеристики навчання мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР</p> <p>Оскільки дане дослідження виконано в межах порівняльної педагогіки, важливо провести порівняльний аналіз процесу навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю за такими параметрами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • особливостями проявів процесу модернізації освіти в системах вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю; • основними напрямками в навчанні образотворчого мистецтва; • цілями навчання образотворчого мистецтва; • педагогічними засобами навчання образотворчого мистецтва; • принципами навчання; • особливостями взаємодії викладача та студентів; • концептуальними засадами навчання; • основними проблемами, що виникають у процесі навчання; • перспективами розвитку процесу навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю та співробітництва між двома країнами в цій сфері освіти. <p>Росія замінена на Україну.</p>	<p>1.1. Содержательные и процессуальные характеристики обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая на этапе модернизации образования</p> <p>Поскольку данное исследование выполнено в рамках сравнительной педагогики, важно провести сравнительный анализ процесса обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая по следующим параметрам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • особенности проявления процесса модернизации образования в системах высшего художественно-педагогического образования России и Китая; • основные направления в обучении изобразительному искусству; • цели обучения изобразительному искусству; • педагогические средства обучения изобразительному искусству; • принципы обучения; • особенности взаимодействия преподавателя и студентов; • концептуальные основы обучения; • основные проблемы, возникающие в процессе обучения; • перспективы развития процесса обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая и сотрудничества между двумя странами в данной сфере образования.
С. 77–78.		С. 25.
	Сучасний історичний період є періодом модернізації освітніх систем України і Китаю. При цьому в освітніх системах розглянутих у нашому дослідженні країн наочно проявляються основні тенден-	Современный исторический период является периодом модернизации для образовательных систем России и Китая. При этом в образовательных системах рассматриваемых в нашем исследо-

<p>ції, характерні для світового освітнього процесу. Українські дослідники виділяють наступні тенденції розвитку сучасного світового освітнього процесу, які свідчать про модернізацію освіти, тобто про реформування на основі передових ідей і підходів:</p> <p>– перегляд цілей освіти, освітнього ідеалу. В якості освітнього ідеалу виступає «людина з високим рівнем культурного, морального та духовного розвитку, здатна до діалогічної взаємодії в групі і суспільстві в цілому, відкрита до нового знання, зі стійкою життєвою і громадянською позицією» [12; 17; 38]. Безумовно, даному ідеалу повинен повною мірою відповідати вчитель образотворчого мистецтва як особистість і як професіонал, який володіє на високому рівні образотворчою діяльністю, способами передачі за допомогою образотворчих засобів високих моральних ідеалів і багатого внутрішнього світу людини та здатний використовувати ці способи для вирішення завдань навчання і виховання школярів;</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Росія замінена на Україну.</p>	<p>ваних стран отчётливо проявляются основные тенденции, характерные для мирового образовательного процесса. Российские исследователи Н.М. Борытко, И.А. Соловцова, А.М. Байбаков выделяют следующие тенденции развития современного мирового образовательного процесса, которые свидетельствуют о модернизации образования, т.е. о его реформировании на основе передовых идей и подходов:</p> <p>пересмотр целей образования, образовательного идеала. В качестве образовательного идеала выступает «человек с высоким уровнем культурного, нравственного и духовного развития, способный к диалогическому взаимодействию в группе и обществе в целом, открытый новому знанию, с устойчивой жизненной и гражданской позицией» [19, с. 285]. Безусловно, этому идеалу должен в полной мере отвечать учитель изобразительного искусства как личность и как профессионал, владеющий на высоком уровне изобразительной деятельностью, способами передачи с помощью изобразительных средств высоких нравственных идеалов и богатого внутреннего мира человека и способный использовать эти способы для решения задач обучения и воспитания школьников;</p>
<p>С. 78.</p>	<p>С. 25–26.</p>
<p>– перегляд змісту освіти, джерелом якого «стає національна і світова культура» [19; 28; 44; 67]. Даний напрямок модернізації освіти визначає і зміни в змісті вивчення образотворчого мистецтва в системах вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю: його збагачення за рахунок включення в теоретичний і практичний курс нових напрямків в образотворчому мистецтві, зокрема інноваційного, про який буде сказано нижче; зміна структури змісту дисциплін, пов'язаних з вивченням образотворчого мистецтва (більш глибоке вивчення національного образотворчого мистецтва); зміна підходів до освоєння змісту даних дисциплін, серед яких важливу роль починають відігравати культурологічний і герменевтичний підходи;</p> <p>– диференціація освіти в залежності від інтересів, потреб, здібностей, освітніх потреб учнів [11; 27; 39]. Даний напрямок модернізації освіти простежується як у змісті навчання образотворчого мистецтва, так і в особливостях його організації: у збільшенні кількості курсів за вибором, факультативних дисциплін і в збагаченні їх змісту;</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>пересмотр содержания образования, источником которого «становится национальная и мировая культура» [19, с. 285]. Это направление модернизации образования определяет и изменения в содержании изучения изобразительного искусства в системах высшего художественно-педагогического образования России и Китая: его обогащение за счёт включения в теоретический и практический курс новых направлений в изобразительном искусстве (например, инновационного, о котором будет сказано ниже), изменение структуры содержания дисциплин, связанных с изучением изобразительного искусства (к примеру, более глубокое изучение национального изобразительного искусства), изменение подходов к освоению содержания данных дисциплин, среди которых важную роль начинают играть культурологический и герменевтический подходы;</p> <p>дифференциация образования в зависимости от интересов, потребностей, способностей, образовательных запросов учащихся [19, с. 286-287]. Данное направление модернизации образования прослеживается как в содержании обучения изобразительному искусству, так и в особенностях его организации: в увеличении количества курсов по выбору, факультативных дисциплин и в обогащении их содержания;</p>
<p>С. 79.</p>	<p>С. 26–27.</p>
<p>– інтеграція змісту і форм організації освіти [19; 34; 53], яка обумовлена процесами глобалізації. Даний напрямок модернізації освіти відкриває широкі можливості для співпраці між Україною і Китаєм у сфері вивчення образотворчого мистецтва майбутніми учителями, дозволяє вибудовувати освітній процес на основі «точок дотику» в розумінні цілей, змісту і форм організації процесу навчання студентів образотворчого мистецтва, подібності між національними традиціями в образотворчому мистецтві і подібності світорозуміння китайського і українського народів.</p> <p>В Україні модернізація найбільш яскраво проявляється в прийнятті нових освітніх стандартів –</p>	<p>интеграция содержания и форм организации образования [19, с. 286], обусловленная процессами глобализации. Данное направление модернизации образования открывает широкие возможности для сотрудничества между Россией и Китаем в сфере изучения изобразительного искусства будущими учителями, позволяет выстраивать образовательный процесс на основе «точек соприкосновения» в понимании целей, содержания и форм организации процесса обучения студентов изобразительному искусству, сходства между национальными традициями в изобразительном искусстве и сходства миропонимания китайского и русского народов.</p>

<p>стандартів другого покоління для загальної освіти і стандартів третього покоління для професійної освіти. Вони змінюють уявлення про діяльність учителя образотворчого мистецтва.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат. Росія замінена на Україну.</p>	<p>В России модернизация наиболее ярко проявляется в принятии новых образовательных стандартов – стандартов второго поколения для общего образования и стандартов третьего поколения для профессионального образования. И те, и другие меняют представления о деятельности учителя изобразительного искусства.</p>
<p>С. 79.</p>	<p>С. 27.</p>
<p>Українські стандарти вищої професійної освіти остаточно затверджують систему багаторівневої педагогічної освіти в Україні і орієнтують на формування у майбутніх вчителів широкого спектру загальнокультурних, загальних і професійних компетенцій. Для художньо-педагогічної освіти це означає, що студенти повинні на високому рівні не тільки володіти образотворчою діяльністю, але й засвоїти педагогічно доцільні способи формування образотворчих умінь у школярів. Інакше кажучи, мова йде про глибшу інтеграцію спеціальних та психолого-педагогічних дисциплін. Це передбачає використання студентами художньо-педагогічних ЗВО нових форм взаємодії з учнями, в межах яких школярі могли б оволодівати способами і прийомами образотворчої діяльності.</p>	<p>Российские стандарты высшего профессионального образования окончательно утверждают систему многоуровневого педагогического образования в России и ориентируют на формирование у будущих учителей широкого спектра общекультурных, общепрофессиональных и профессиональных компетенций. Для художественно-педагогического образования это означает, что студенты не только должны на высоком уровне владеть изобразительной деятельностью, но и освоить педагогически целесообразные способы формирования изобразительных умений у школьников. Иначе говоря, речь идет о более глубокой, чем раньше, интеграции специальных и психолого-педагогических дисциплин. Это предполагает освоение студентами художественно-педагогических вузов новых форм взаимодействия с учащимися, в рамках которых школьники могли бы осваивать способы и приемы изобразительной деятельности.</p>
<p>С. 79–80.</p>	<p>С. 27–28.</p>
<p>У Китайській Народній Республіці питання розвитку освіти включені в систему основних пріоритетів соціальної політики китайського керівництва. При цьому мова йде про розвиток і оптимізацію роботи освітньої системи. Тому модернізація художньо-педагогічної освіти проявляється в перетворенні організаційних основ підготовки вчителів образотворчого мистецтва, в прагненні до уніфікації художньо-педагогічної освіти та підвищення якості підготовки вчителів образотворчого мистецтва, досягненні в цьому плані світових освітніх стандартів.</p> <p>Наразі в Китайській Народній Республіці естетична освіта і виховання розглядається в контексті спільної стратегічної мети шкільної освіти, що полягає у підготовці в системі загальної освіти високоморальних, культурних, всебічно розвинених людей. Отже, урокам образотворчого мистецтва відводиться важлива роль у розвитку і вихованні підростаючого покоління. Відповідно, існує соціальний запит на підготовку вчителів образотворчого мистецтва, здатних якісно вирішувати завдання естетичної освіти в загальному контексті розвитку особистості. Таким чином, у Китаї, як і в Україні, гостро стоїть проблема підготовки вчителів образотворчого мистецтва, які володіють на високому рівні не тільки педагогічною, а й образотворчою діяльністю.</p>	<p>В Китайской Народной Республике вопросы развития образования включены в систему основных приоритетов социальной политики китайского руководства. При этом речь идет о развитии и оптимизации работы образовательной системы. Поэтому модернизация художественно-педагогического образования проявляется в преобразовании организационных основ подготовки учителей изобразительного искусства, в стремлении к унификации художественно-педагогического образования и повышению качества подготовки учителей изобразительного искусства, достижение в этом плане мировых образовательных стандартов.</p> <p>В настоящее время в Китайской Народной Республике эстетическое образование и воспитание рассматривается в контексте общей стратегической цели школьного образования, заключающейся в подготовке в системе общего образования высокоморальных, культурных, всесторонне развитых людей. Следовательно, урокам изобразительного искусства отводится важная роль в образовании и воспитании подрастающего поколения. Существует, соответственно, социальный запрос на подготовку учителей изобразительного искусства, способных качественно решать задачи эстетического образования в общем контексте развития личности. Таким образом, в Китае, как и в России, остро стоит проблема подготовки учителей изобразительного искусства, владеющих на высоком уровне не только педагогической, но и изобразительной деятельностью.</p>
<p>С. 80–81.</p>	<p>С. 28–29.</p>
<p>Крім того, в Китайській Народній Республіці велика увага приділяється підготовці вчителів образотворчого мистецтва до культурно-просвітницької діяльності, зокрема формуванню у них вміння розуміти твори образотворчого мистецтва [167]. Це завдання також вирішується на заняттях з образо-</p>	<p>Кроме того, в Китайской Народной Республике большое внимание уделяется подготовке учителей изобразительного искусства к культурно-просветительской деятельности, в первую очередь формированию у них умения понимать произведения изобразительного искусства [167]. Эта задача так-</p>

<p>творчого мистецтва.</p> <p>У якості мети вищої художньо-педагогічної освіти Китаю на сучасному етапі його розвитку проголошена підготовка вчителів і викладачів образотворчого мистецтва, що володіють знаннями з теорії та історії образотворчого мистецтва і образотворчими техніками (як традиційними, так і сучасними), вміють компетентно вирішувати завдання мистецької освіти учнів, розвивати у них творчі здібності.</p> <p>Наразі у КНР підготовка вчителів образотворчого мистецтва здійснюється в педагогічних університетах, що знаходяться у віданні Міністерства освіти Китаю, в державних педагогічних університетах та педагогічних інститутах. Інститути та академії мистецтв також здійснюють підготовку вчителів образотворчого мистецтва.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [167], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [167] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>же решається на заняттях по образительному искусству.</p> <p>В качестве цели высшего художественно-педагогического образования Китая на современном этапе его развития провозглашена подготовка учителей и преподавателей образительного искусства, владеющих знаниями по теории и истории образительного искусства и образительными техниками (как традиционными, так и современными), умеющих компетентно решать задачи художественного образования учащихся, развивать у них творческие способности.</p> <p>В настоящее время в КНР подготовка учителей образительного искусства осуществляется в педагогических университетах, находящихся в ведении Министерства просвещения Китая, в государственных педагогических университетах и педагогических институтах. Институты и академии искусств (художеств) также осуществляют подготовку учителей образительного искусства.</p>
<p>С. 81.</p>	<p>С. 29–30.</p>
<p>Абітурієнти, які вступають на художньо-педагогічні спеціальності, складають вступні іспити із спільних для всіх ЗВО і спеціальних дисциплін та спеціальні додаткові іспити з двох або трьох дисциплін (найчастіше ними можуть бути малюнок і живопис). Найбільш поширені художньо-педагогічні спеціальності в педагогічних університетах – живопис олією і традиційний китайський живопис «гохуа».</p> <p>У даний час існують два провідних підходи до підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти. Перший підхід передбачає підготовку «фахівців у своїй галузі», другий – «практиків з багатосторонніми здібностями».</p> <p>В університетах, які здійснюють підготовку фахівців на основі першого підходу, студенти відразу починають навчання за обраною спеціальністю. Головна перевага даного підходу полягає в тому, що обрана студентом спеціальність служить основою для оволодіння різноманітними видами образотворчої діяльності, а також для вивчення закономірностей образотворчого мистецтва і образотворчої діяльності.</p> <p>У педагогічних університетах, які використовують другий підхід, студенти спочатку проходять елементарний курс з образотворчого мистецтва в межах загальної художньої освіти. Після одного або двох років навчання студент може обрати одну з дисциплін, що відповідає його інтересам і здібностям, найбільш відповідна його світосприйняттю і світорозумінням, та вивчати її як факультативну. Наразі в системі вищої художньо-педагогічної освіти КНР спостерігається тенденція до уніфікації, що знаходить втілення у поступовому переході до єдиної системи навчання, в рамках якої спочатку здійснюється загальна підготовка в галузі образотворчого мистецтва (як правило, перші два роки навчання), а потім студент обирає дисципліни спеціалізації.</p>	<p>Абитуриенты, поступающие на художественно-педагогические специальности, сдают вступительные экзамены по общим для всех вузов и специальностей дисциплинам и специальные дополнительные экзамены по двум или трем дисциплинам – чаще всего это рисунок и живопись. Наиболее распространённые художественно-педагогические специальности в педагогических университетах – живопись маслом и традиционная китайская живопись «гохуа».</p> <p>В настоящее время существуют два ведущих подхода к подготовке будущих учителей образительного искусства в системе высшего художественно-педагогического образования. Первый подход предполагает подготовку «специалистов в своей области», второй – готовить «практиков с многосторонними способностями».</p> <p>В вузах, осуществляющих подготовку специалистов на основе первого подхода, студенты сразу начинают обучение по избранной специальности. Главное преимущество данного подхода состоит в том, что избранная студентом специальность служит основой для овладения разнообразными видами образительной деятельности, а также для изучения закономерностей образительного искусства и образительной деятельности.</p> <p>В педагогических вузах, опирающихся на второй подход, студенты сначала проходят элементарный курс по образительному искусству в рамках общего художественного образования. После одного или двух лет обучения студент может выбрать одну из дисциплин, отвечающую его интересам и способностям, наиболее соответствующую его мировосприятию и миропониманию, и изучать её как факультативную. В настоящее время в системе высшего художественно-педагогического образования КНР наблюдается тенденция к унификации, что находит выражение в постепенном переходе к единой системе обучения, где сначала осуществляется общая подготовка в области образительного искусства (как правило, первые два года обучения), а затем студент избирает дисциплины специализации.</p>
<p>С. 82.</p>	<p>С. 30.</p>
<p>У системі вищої художньо-педагогічної освіти</p>	<p>В системе высшего художественно-педагогич-</p>

<p>Китаю виділяються наступні ступені (див. табл. 1): Таблиця 1</p> <p>Ступені неперервної освіти в системі вищої художньо-педагогічної освіти в КНР</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ступінь навчання</th> <th>Термін навчання</th> <th>Науковий ступінь</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Спеціальний курс</td> <td>3 роки</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Основний курс</td> <td>4 роки</td> <td>бакалавр</td> </tr> <tr> <td>Магістерська аспірантура</td> <td>3 роки + захист дисертації</td> <td>магістр</td> </tr> <tr> <td>Докторантура</td> <td>3 роки + захист дисертації</td> <td>доктор</td> </tr> </tbody> </table>	Ступінь навчання	Термін навчання	Науковий ступінь	Спеціальний курс	3 роки	—	Основний курс	4 роки	бакалавр	Магістерська аспірантура	3 роки + захист дисертації	магістр	Докторантура	3 роки + захист дисертації	доктор	<p>ческого образования Китая выделяются следующие ступени (см. табл. 1): Таблица 1</p> <p>Ступени непрерывного образования в системе высшего художественно-педагогического образования в КНР</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Степень обучения</th> <th>Срок обучения</th> <th>Учёная степень</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Специальный курс</td> <td>3 года</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Основной курс</td> <td>4 года</td> <td>бакалавр</td> </tr> <tr> <td>Магистерская аспірантура</td> <td>3 года + защита диссертации</td> <td>магистр</td> </tr> <tr> <td>Докторантура</td> <td>3 года + защита диссертации</td> <td>доктор</td> </tr> </tbody> </table>	Степень обучения	Срок обучения	Учёная степень	Специальный курс	3 года	—	Основной курс	4 года	бакалавр	Магистерская аспірантура	3 года + защита диссертации	магистр	Докторантура	3 года + защита диссертации	доктор
Ступінь навчання	Термін навчання	Науковий ступінь																													
Спеціальний курс	3 роки	—																													
Основний курс	4 роки	бакалавр																													
Магістерська аспірантура	3 роки + захист дисертації	магістр																													
Докторантура	3 роки + захист дисертації	доктор																													
Степень обучения	Срок обучения	Учёная степень																													
Специальный курс	3 года	—																													
Основной курс	4 года	бакалавр																													
Магистерская аспірантура	3 года + защита диссертации	магистр																													
Докторантура	3 года + защита диссертации	доктор																													
<p>С. 82–83.</p>	<p>С. 31.</p>																														
<p>у межах чотирирічного основного курсу студенти вивчають як загальноосвітні, так і спеціальні дисципліни. На вивчення спеціальних художніх дисциплін відводиться не менше 60% від загально-го об'єму навчального навантаження.</p> <p>У Китаї вже досить давно існує система багаторівневої підготовки вчителів образотворчого мистецтва, але у зв'язку з недостатнім фінансуванням вищої освіти до недавнього часу випускалися в основному бакалаври. В даний час у системі художньо-педагогічної освіти особлива увага приділяється підготовці магістрів, оскільки лише на рівні магістратури можливе повноцінне досягнення цілей вищої художньо-педагогічної освіти.</p> <p>Згідно з висновками Юй Аньдун особливістю художньої освіти в Китаї є яскраво виражені відмінності в рівнях підготовки бакалаврів і магістрів. Програми підготовки бакалаврів орієнтовані, в першу чергу, на вивчення реалістичного живопису в межах академічного напрямку, що передбачає опанування студентами образотворчою грамотою, їх знайомство з існуючими в даний час національними школами реалістичного живопису. Підготовка магістрів передбачає вироблення у студента власного стилю образотворчої діяльності, надання йому вибору з широкого діапазону образотворчих засобів, що не обмежуються реалістичним напрямком в образотворчому мистецтві.</p>	<p>В рамках чотирьохлітнього основного курсу студенти изучают как общеобразовательные, так и специальные дисциплины. На изучение специальных художественных дисциплин отводится не менее 60% от общего объема учебной нагрузки.</p> <p>В Китае уже достаточно давно существует система многоуровневой подготовки учителей изобразительного искусства, но в силу недостатка финансирования высшего образования до недавнего времени выпускались в основном бакалавры. В настоящее время в системе художественно-педагогического образования особое внимание уделяется подготовке магистров, поскольку лишь на уровне магистратуры возможно достижение в полной мере целей высшего художественно-педагогического образования.</p> <p>Особенностью художественного образования в Китае, согласно выводам Юй Аньдуна, являются ярко выраженные различия в уровнях подготовки бакалавров и магистров. Программы подготовки бакалавров ориентированы в первую очередь на изучение реалистического живописи в рамках академического направления (см. далее), что предполагает изучение студентами изобразительной грамоты, их знакомство с существующими в настоящее время национальными школами реалистической живописи. Подготовка магистров предполагает выработку у студента собственного стиля изобразительной деятельности, предоставление ему выбора из широкого диапазона изобразительных средств, не ограничивающихся реалистическим направлением в изобразительном искусстве.</p>																														
<p>С. 83.</p>	<p>С. 31–32.</p>																														
<p>Юй Аньдун виділяє наступні відмінності художньо-педагогічної освіти від мистецької освіти в спеціалізованих мистецьких ЗВО, характерні як для Китаю, так і для України:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовка майбутніх учителів образотворчого мистецтва, які вивчають різноманітні види образотворчої діяльності та художньої творчості, відрізняється від навчання майбутніх художників, які за своєю вузькою спеціалізацією вміють в межах одного з видів образотворчого мистецтва; • системі вищої художньо-педагогічної освіти, на відміну від системи художньої освіти, притаманна велика роль педагогічних, психологічних і методичних дисциплін у галузі теоретичної підготовки і в процесі навчально-практичної діяльності, властиве набуття не тільки художнього досвіду, а й профе- 	<p>Юй Аньдун выделяет следующие отличия художественно-педагогического образования от художественного образования в специализированных художественных вузах, характерные как для Китая, так и для России:</p> <ul style="list-style-type: none"> • освоение будущими учителями изобразительного искусства многообразных видов изобразительной деятельности и художественного творчества отличается от обучения будущих художников, осваивающих узко специализированные умения в рамках одного из видов изобразительного искусства; • для системы высшего художественно-педагогического образования, в отличие от системы художественного образования, характерна большая роль педагогических, психологических и методиче- 																														

<p>сійно-педагогічної творчості;</p> <ul style="list-style-type: none"> • для майбутніх вчителів образотворчого мистецтва необхідна активна навчально-дослідницька і науково-дослідницька діяльність, пов'язана з дослідженням проблем мистецької освіти школярів [205, с. 82]. <p>Текст переписаний разом із покликанням [205], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [205] фальшиве. Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>ских дисциплин в области теоретической подготовки и в процессе учебно-практической деятельности, приобретение опыта не только художественного, но и профессионально-педагогического творчества;</p> <ul style="list-style-type: none"> • для будущих учителей изобразительного искусства необходима активная учебно-исследовательская и научно-исследовательская деятельность, связанная с исследованием проблем художественного образования школьников [205, с. 82].
<p>С. 83.</p>	<p>С. 32.</p>
<p>Програма навчання в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю включає наступні дисципліни:</p> <p>теоретичні: історія вітчизняного та зарубіжного образотворчого мистецтва;</p> <p>теоретико-прикладні: малюнок, живопис олією, аквареллю, гуашшю, скульптура, графіка, кольорознавство і колористика, основи композиції, комп'ютерна графіка, основи музейної педагогіки.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Программа обучения в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая включает следующие дисциплины:</p> <p>теоретические: история отечественного и зарубежного изобразительного искусства;</p> <p>теоретико-прикладные: рисунок, живопись маслом, акварелью, гуашью, скульптура, графика, цветоведение и колористика, основы композиции, компьютерная графика, основы музейной педагогики.</p>
<p>С. 84.</p>	<p>С. 33–34.</p>
<p>Аналіз навчальних планів (рівень – бакалаврат) показав, що в українській системі вищої художньо-педагогічної освіти більш широко представлені:</p> <p>1) дисципліни, що забезпечують зв'язок підготовки вчителів до образотворчої і професійно-педагогічної діяльності. Так, у навчальних планах підготовки бакалаврів напряму «Педагогічна освіта» за профілем «Художня освіта» Лішуйського університету (КНР), крім методики навчання образотворчого мистецтва, представлені такі дисципліни, як «Педагогічна підтримка художньо обдарованих дітей», «Психологія художньої творчості», «Психологія кольору», «Проблеми художньо-естетичної освіти», «Видовищні мистецтва в школі», «Мистецтво графіки в школі»;</p> <p>2) дисципліни, що забезпечують підготовку студентів до реалістичного відображення дійсності. Так, дисципліна «Скульптура і пластична анатомія» дозволяє студентам зрозуміти будову людського тіла, вивчити його пропорції, щоб надалі застосувати ці знання на заняттях з малюнку, живопису, скульптури (слід зазначити, що в українській системі вищої художньо-педагогічної освіти взагалі особлива увага приділяється заняттям в анатомічному кабінеті і в анатомічному театрі);</p> <p>3) заняття в музеях, зміст яких полягає не тільки в копіюванні творів відомих майстрів, а й у поглибленому знайомстві з різними стилями і жанрами образотворчого мистецтва.</p> <p>«Російської» замінено на «українській», а «Волгоградського...» на «Лішуйського...». Плагіат.</p>	<p>Анализ учебных планов (уровень – бакалавриат) показал, что в российской системе высшего художественно-педагогического образования более широко представлены</p> <p>1) дисциплины, обеспечивающие связь подготовки учителей к изобразительной и профессионально-педагогической деятельности: так, в учебных планах подготовки бакалавров направления «Педагогическое образование» по профилю «Художественное образование» Волгоградского государственного социально-педагогического университета помимо методики обучения изобразительному искусству представлены такие дисциплины, как «Педагогическая поддержка художественно одарённых детей», «Психология художественного творчества», «Психология цвета», «Проблемы художественно-эстетического образования», «Зрелищные искусства в школе», «Искусство графики в школе»;</p> <p>2) дисциплины, обеспечивающие подготовку студентов к реалистическому отображению действительности: так, дисциплина «Скульптура и пластическая анатомия» позволяет студентам понять строение человеческого тела, изучить его пропорции, чтобы в дальнейшем применять эти знания на занятиях по рисунку, живописи, скульптуре (следует отметить, что в российской системе высшего художественно-педагогического образования вообще серьёзное внимание уделяется занятиям в анатомическом кабинете и в анатомическом театре; в вузах Санкт-Петербурга изучается также анатомическое строение животных);</p> <p>3) занятия в музеях, содержание которых заключается не только в копировании произведений известных мастеров, но и в углублённом знакомстве с различными стилями и жанрами изобразительного искусства.</p>
<p>С. 84–85.</p>	<p>С. 34.</p>
<p>У системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю більш широко представлені дисципліни, пов'язані із застосуванням комп'ютерних технологій,</p>	<p>В системе высшего художественно-педагогического образования Китая более широко представлены дисциплины, связанные с применением</p>

<p>більше часу відводиться на вивчення комп'ютерної графіки та комп'ютерного дизайну, більше уваги приділяється прикладним дисциплінам, таким як «Дизайн інтер'єрів», «Ландшафтний дизайн», «Рекламний дизайн».</p> <p>Якщо в системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю велика кількість часу відводиться для вивчення традиційного китайського живопису, то в українських ЗВО – для вивчення традиційного для України декоративно-прикладного мистецтва. Так, у більшості українських університетів вивчаються: основи декоративно-прикладного мистецтва, мистецтво декоративних розписів, емаль.</p> <p>Аналіз навчальних планів і програм, багаторічне вивчення практики підготовки вчителів образотворчого мистецтва в українських і китайських університетах дозволили виділити в навчанні образотворчого мистецтва в Україні і в Китаї три напрями, в межах яких процес навчання студентів істотно відрізняється за змістом.</p> <p>«Російських» замінено на «українських» Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>компьютерных технологий, больше времени отводится на изучение компьютерной графики и компьютерного дизайна. Больше внимания уделяется прикладным дисциплинам, таким как дизайн интерьеров, ландшафтный, рекламный дизайн.</p> <p>Если в системе высшего художественно-педагогического образования Китая большое внимание уделяется изучению традиционной китайской живописи, то в российских вузах довольно много времени посвящается изучению традиционного для России декоративно-прикладного искусства. Так, в Волгоградском государственном социально-педагогическом университете изучаются основы декоративно-прикладного искусства, искусство декоративных росписей, эмаль.</p> <p>Анализ учебных планов и программ, многолетнее изучение практики подготовки учителей изобразительного искусства в российских и китайских университетах позволили выделить в обучении изобразительному искусству в России и в Китае трёх направлений, в рамках которых процесс обучения студентов существенно различается в содержательном плане.</p>
<p>С. 85.</p>	<p>С. 34–35.</p>
<p>Перший напрямок можна умовно назвати академічним. Даний напрям спочатку сформувався і отримав свій повний і глибокий розвиток у системі художньо-педагогічної освіти України. Академічний напрям базується на такому понятті образотворчого мистецтва, як реалізм (див. 1.2), яке в даний час є домінуючим в українських художньо-педагогічних ЗВО. У межах академічного напрямку велика увага приділяється таким елементам зображення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • способам зображення простору, що дає можливість створити ілюзію глибини і віддаленості; • колірному вирішенню зображуваного об'єкта; • композиції, що дозволяє не тільки найкращим чином виразити художній задум твору, а й передати його головну ідею; • формі і об'єму зображуваного предмета, що дає можливість достовірно передати його особливості. <p>Академічний напрям в Україні став складатися на межі XVIII-XIX століть. Особливу роль у його становленні відіграла творчість художників-передвижників. У XX ст. даний напрямок модифікувався і розвивався в межах художньої школи соціалістичного реалізму [2; 27].</p> <p>Текст переписаний разом із покликаннями [2; 27], але це зовсім інші джерела, ніж у Цзюй. Усі покликання фальшиві. Росія замінена на Україну, російське – на українське. Вигадки про художників-передвижників в Україні. Плагіат.</p>	<p>Первое направление можно условно назвать академическим. Данное направление первоначально сформировалось и получило своё полное и глубокое развитие в системе художественно-педагогического образования России. Академическое направление базируется на таком течении в изобразительном искусстве, как реализм (см. 1.2) и является в настоящее время доминирующим в российских художественно-педагогических вузах. В рамках академического направления большое внимание уделяется следующим элементам изображения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • способам изображения пространства, позволяющим создать как иллюзию глубины и удаленности; • цветовому решению изображаемого объекта; • композиции, позволяющей не только наилучшим образом выразить художественный замысел произведения, но и передать его главную идею; • форме и объёму изображаемого предмета, позволяющим достоверно передать его особенности. <p>Академическое направление в России стало складываться в конце XVIII-XIX в.; особую роль в его становлении сыграло творчество художников-передвижников. В XX в. данное направление модифицировалось и развивалось в рамках художественной школы социалистического реализма [2; 27].</p>
<p>С. 86.</p>	<p>С. 35–36.</p>
<p>Щоб проілюструвати переважання академічного напрямку в навчанні студентів образотворчого мистецтва в українських ЗВО, наведемо нижче приблизну тематику практичних завдань для самостійної роботи студента з дисципліни «Малюнок».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нариси одягненої фігури людини в різних активних позах і при різному освітленні (матеріал: олівець, сепія, перо, туш, фломастер, маркер, білий і тонований папір). 2. Нариси голови людини в різних поворотах і 	<p>Чтобы проиллюстрировать преобладание академического направления в обучении студентов изобразительному искусству в российских вузах, приведём примерную тематику практических заданий для самостоятельной работы студента по дисциплине «Рисунок» в РГПУ им. А.И. Герцена.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наброски одетой фигуры человека в различных активных позах и при разном освещении. (Материал: карандаш, сепия, перо, тушь, фломастер, маркер, белая и тонированная бумага).

<p>ракурсах, при різному освітленні (матеріал: олівець, ретуш, сангіна, сепія).</p> <p>3. Нариси оголеної фігури людини (матеріал: сангіна, сепія).</p> <p>4. Нариси рухомої фігури (матеріал: пензель, вугілля).</p> <p>5. Нариси інтер'єрів з включенням сходів та інших складних архітектурних елементів (матеріал: туш, перо, гелієва ручка).</p> <p>6. Замальовки міських пейзажів (матеріал за вибором студента).</p> <p>7. Замальовки дерев і ландшафтних пейзажів. Передача з допомогою композиції і графічних матеріалів мінливих станів природи (матеріал за вибором студента).</p> <p>8. Нариси тварин і птахів (матеріал: пензель, вугілля) [205].</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [205], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [205] фальшиве. Російське замінено на українське. Плагіат.</p>	<p>2. Наброски головы человека в разных поворотах и ракурсах, при разном освещении. (Материал: карандаш, ретушь, сангина, сепия).</p> <p>3. Наброски обнаженной фигуры человека. (Материал: сангина, сепия).</p> <p>4. Наброски движущейся фигуры. (Материал: кисть, уголь).</p> <p>5. Наброски интерьеров с включением лестниц и других сложных архитектурных элементов. (Материал: тушь, перо, гелиевая ручка).</p> <p>6. Зарисовки городских пейзажей. (Материал по выбору учащегося).</p> <p>7. Зарисовки деревьев и ландшафтных пейзажей. Передача с помощью композиции и графических материалов изменчивых состояний природы. (Материал по выбору учащегося).</p> <p>8. Наброски животных и птиц. (Материал: кисть, уголь) [205].</p>
<p>С. 86–87.</p>	<p>С. 36–37.</p>
<p>Із вищенаведеного випливає очевидний висновок про те, що особлива увага приділяється саме достовірному зображенню реально існуючих об'єктів. Подібні завдання розроблені з живопису, скульптури та інших дисциплін.</p> <p>У системі художньо-педагогічної освіти України існує таке поняття, як «академічна навчальна робота». В межах академічної навчальної роботи здійснюється засвоєння студентами прийомів академічного малюнка, живопису, скульптури протягом усього терміну навчання в педагогічному університеті. Велике значення приділяється лекційним і семінарським заняттям з теорії та історії мистецтва, формуванню здатності розуміти твори образотворчого мистецтва, а також формуванню образотворчих навичок, що дозволяють вирішувати художні завдання на реалістичній основі. Значна увага зосереджується на демонстрації прийомів роботи мальовничими матеріалами, різних технік живопису, прийнятих в реалістичному мистецтві. Водночас проводиться глибокий аналіз індивідуальної манери малюнка і живопису різних художників.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Как видно, самое серьезное внимание уделяется достоверному изображению реально существующих объектов. Подобные задания разработаны по живописи, скульптуре и другим дисциплинам.</p> <p>В системе художественно-педагогического образования России существует такое понятие, как «академическая учебная работа». В рамках академической учебной работы осуществляется освоение студентами приемов академического рисунка, живописи, скульптуры на протяжении всего срока обучения в педагогическом вузе. Большое значение придается лекционным и семинарским занятиям по теории и истории искусства, формированию способности понимать произведения изобразительного искусства, а также формированию изобразительных навыков, позволяющих решать художественные задачи на реалистической основе. Большое внимание уделяется показу приемов работы живописными материалами, демонстрации различных техник живописи, принятых в реалистическом искусстве. Одновременно большое внимание уделяется анализу индивидуальной манеры рисунка и живописи разных художников.</p>
<p>С. 87.</p>	<p>С. 37–38.</p>
<p>Практичні заняття базуються на досконалому вивченні, по-перше, природи, по-друге, творів майстрів живопису. З цією метою студенти працюють в анатомічному театрі, вивчаючи будову людського тіла (тільки після цього приступають до його зображення), на пленері, працюючи над композиційним і колористичним вирішенням твору, в музеях, копіюючи картини відомих майстрів. Вивчення методів навчання українських вчених, зокрема Т. Паньок, дозволило зробити висновок, що до теперішнього часу методи навчання студентів образотворчого мистецтва співвідносяться з академічним напрямком. Процес навчання студентів образотворчого мистецтва базується на досягненні фундаментальних основ реалістичного мистецтва, пізнанні матеріалістичних законів відображення, що необхідно для реалістичного відображення навколишньої дійсності, яка оточує людину.</p>	<p>Практические занятия основаны на глубоком изучении, во-первых, природы, во-вторых, произведений мастеров живописи. С этой целью студенты работают в анатомическом театре, изучая строение человеческого тела (и только после этого приступают к его изображению), на пленэре, работая над композиционным и колористическим решением произведения, в музеях, копируя картины известных мастеров.</p> <p>Изучение методов обучения в Санкт-Петербургском государственном академическом институте живописи, скульптуры и архитектуры им. И.Е. Репина позволило увидеть, что до настоящего времени методы обучения студентов изобразительному искусству соотносятся с академическим направлением. Процесс обучения студентов изобразительному искусству базируется на постижении фундаментальных основ реалистического искус-</p>

<p>Говорячи про академічний напрям у навчанні образотворчого мистецтва в українській системі вищої художньо-педагогічної освіти, зазначимо, що він в образотворчому плані не є «автентичним» для українського образотворчого мистецтва.</p> <p>Художні форми, образотворчі прийоми, засоби художньої виразності, яким навчають українських студентів в межах академічного напрямку, мають західноєвропейське походження. Однак згодом вони були переосмислені і перетворені з позицій українського менталітету, української духовності, особливостей світогляду, що стало підставою для сприйняття академічного напрямку як українського, оригінального, традиційного для України.</p> <p>Росія замінена на Україну, російське – на українське. Плагіат.</p>	<p>ства, познаним матеріалістических законів отражения, что необходимо для реалистического отображения окружающей человека действительности.</p> <p>Говоря об академическом направлении в обучении изобразительному искусству в российской системе высшего художественно-педагогического образования, следует отметить, что данное направление в собственно изобразительном плане не является «аутентичным» для русского изобразительного искусства. Художественные формы, изобразительные приёмы, средства художественной выразительности, которым обучают российских студентов в рамках академического направления, имеют западноевропейское происхождение. Однако впоследствии они были переосмыслены и преобразованы с позиций русского менталитета, русской духовности, особенностей мировосприятия, что стало основанием для восприятия академического направления как «русского», оригинального, традиционного для России.</p>
<p>С. 88.</p>	<p>С. 38–39.</p>
<p>У Китаї академічний напрям, як зазначається в дисертаційних дослідженнях Лі Япін, Пань Яочан, Чень Чженьвей, Юй Аньдун та інших учених, базується на українському досвіді викладання спеціальних дисциплін. Контакти між Україною і Китаєм у 50-і рр. ХХ ст. призвели до утвердження в системі вищої художньо-педагогічної освіти КНР даного напрямку, який протягом тривалого часу був провідним у Китаї. Його вплив позначається і нині у зв'язку з досить широким поширенням в олійному живописі Китаю напрямків «Су» і «Синь сяньші чжуї» (Нова епоха реалізму). При цьому художній метод «Су», як зазначає Лі Япін, «має китайські національні особливості. Реалізм увібрав творчі методи олійного живопису, його гуманізм. Художники зображують реальне життя, керуючись науковими знаннями про малюнок, анатомію, перспективу, кольорознавство. Відмінними рисами цього методу є й глибокі кольори. Технікою мазка і використаням кольору цей метод близький до українського живопису, але водночас китайський художник вносить у твір східний філософський погляд, світогляд, цілісну єдність, гармонію, що є характерними рисами китайської культури» [106, с. 15].</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [106], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [106] фальшиве. Російське замінено на українське, Росія – на Україну. Плагіат.</p>	<p>В Китае академическое направление, как отмечается в диссертационных исследованиях Ли Япин, Пань Яочан, Чень Чженьвей, Юй Аньдун и других учёных, базируется на российском опыте преподавания специальных дисциплин. Контакты между Россией и Китаем в 50-е гг. XX в. привели к утверждению в системе высшего художественно-педагогического образования КНР данного направления, которое в течение длительного времени являлось ведущим в Китае, как и в России. Его влияние сказывается и в настоящее время в связи с достаточно широким распространением в масляной живописи Китая направлений «Су» (Советское направление) и «Синь сяньши чжуи» (Новая эпоха реализма). При этом художественный метод «Су», как отмечает Ли Япин, «обладает китайскими национальными особенностями. Реализм, сформировавшийся на советской основе, воплотил творческие методы русской масляной живописи, ее гуманизм. Художники изображают реальную жизнь, руководствуясь научными знаниями о рисунке, анатомии, перспективе, цветоведении. Отличительными чертами этого метода являются глубокие цвета. Техникой мазка и использованием цвета этот метод близок русской живописи, но в то же время китайский художник вносит в произведение восточный философский взгляд, мировоззрение, целостное единство, гармонию, являющиеся отличительными чертами китайской культуры» [106, с. 15].</p>
<p>С. 88–89.</p>	<p>С. 39–40.</p>
<p>Звернімо увагу на те, що змістом навчання образотворчого мистецтва в межах академічного напрямку в Китаї став напрям в українському образотворчому мистецтві, який одержав назву соціалістичного реалізму [1; 44]. Представники соціалістичного реалізму (філософи, які займаються проблемами естетики, художники) виходили з того, що в творах образотворчого мистецтва має розкриватися «суспільством народжений зміст» [27, с. 5]. Тому студентам для створення картин, графічних творів, скульптур пропонувалися, в першу чергу, сюжети, які відображають значущі для суспільства події і мають історичний характер (див. додаток 1). Створення творів на такі сюжети, які, як правило, включають безліч фігур, зображених у складних, дина-</p>	<p>Обратим внимание на то, что содержанием обучения изобразительному искусству в рамках академического направления в Китае стало направление в русском (советском) изобразительном искусстве, получившее название социалистического реализма [1; 44]. Представители социалистического реализма (как философы, занимающиеся проблемами эстетики, так и художники) исходили из того, что в произведениях изобразительного искусства должно раскрываться «обществом рождённое содержание» [27, с. 5]. Поэтому студентам для создания картин, графических произведений, скульптур предлагались в первую очередь сюжеты, отражающие значимые для общества события, имеющие исторический характер (см. при-</p>

<p>мічних позах, а також атрибутів, що дозволяють безпомилково ідентифікувати ту чи іншу історичну подію, вимагало наявності розвинених композиційних умінь. Затребуваними були і колористичні вміння, оскільки за допомогою кольору необхідно було передати характер події, її позитивну або негативну оцінку, напруженість боротьби або радість творіння. Менша увага приділялася способам передачі з допомогою образотворчих засобів внутрішнього світу людини, різноманітності і тонкощів її переживань, позаяк прояви внутрішнього світу повинні були бути яскравими, впізнаваними, типовими.</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>ложение 1). Создание произведений на такие сюжеты, как правило, включающие множество фигур, изображённых в сложных, динамичных позах, а также атрибутов, позволяющих безошибочно идентифицировать то или иное историческое событие, требовало в первую очередь развитых композиционных умений. Востребованными были и колористические умения, поскольку с помощью цвета необходимо было передать характер события, оценить его как позитивное или негативное, передать напряжённость борьбы или радость созидания. Меньшее внимание уделялось способам передачи с помощью изобразительных средств внутреннего мира человека, разнообразия и тонкости его переживаний – проявления внутреннего мира должны были быть яркими, узнаваемыми, типичными.</p>
<p>С. 89.</p>	<p>С. 40.</p>
<p>Однак зміст академічного напрямку в живопису, графіці, скульптурі, архітектурі не зводиться до реалістичного мистецтва. Він включає в себе такі течії, як романтизм, класицизм та інші [2; 62; 66; 208]. Враховуючи вищенаведене і ґрунтуючись на висновках досліджень Т. В. Безгодова, Гао Мана, Інъ Сюна, Лі Япін, Юй Аньдун, можемо стверджувати, що українські традиції навчання студентів образотворчого мистецтва значно багатші, ніж ті, які пов'язані з соціалістичним реалізмом, вони інтегрують у собі способи організації процесу навчання образотворчого мистецтва, характерні для академічного напрямку протягом всього його існування. Наразі у зв'язку з інтегративними глобалізаційними процесами в освіті відкриваються широкі можливості для включення в китайську систему вищої художньо-педагогічної освіти досягнень українського академічного напрямку у всьому його багатстві і повноті, без будь-яких ідеологічних обмежень, як це мало місце в середині ХХ ст.</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Російське замінено на українське. Плагіат.</p>	<p>Однако содержание академического направления в живописи, графике, скульптуре, архитектуре не сводится к реалистическому искусству. Оно включает в себя такие течения, как романтизм, классицизм и иные [2; 62; 66; 208]. В этой связи и основываясь на выводах исследований Т.В. Безгодовой, Гао Мана, Инъ Сюна, Ли Япина, Юй Аньдуна, можно утверждать, что российские традиции обучения студентов изобразительному искусству гораздо богаче, чем те, которые связаны с социалистическим реализмом, и интегрируют в себе способы организации процесса обучения изобразительному искусству, характерные для академического направления на всём протяжении его существования. В настоящее время в связи с интегративными, глобализационными процессами в образовании открываются широкие возможности для включения в китайскую систему высшего художественно-педагогического образования достижений российского академического направления во всём их богатстве и полноте, без каких-либо идеологических ограничений, как это имело место в середине ХХ в.</p>
<p>С. 89–90.</p>	<p>С. 40–41.</p>
<p>Наслідком багаторічної взаємодії Китаю з Україною в царині навчання образотворчого мистецтва в другій половині ХХ ст. стало засвоєння китайськими студентами академічних прийомів малюнка і живопису. Важливе значення надається систематичним заняттям з теорії та історії мистецтва, формуванню навичок, характерних для школи реалістичного мистецтва. Велика увага приділяється демонстрації прийомів роботи з мальовничими матеріалами, демонстрації різних технік живопису, прийнятих у реалістичному мистецтві. Водночас глибоко аналізується індивідуальна манера малюнка і живопису різних художників. Класична академічна система навчання образотворчого мистецтва (живопису, малюнку, скульптурі, декоративно-прикладному мистецтву) дозволяє студентам досягти високих результатів в оволодінні технічними художніми прийомами, виробити хороші образотворчі навички, навчитися правильно вибудувувати ком-</p>	<p>Следствием многолетнего взаимодействия Китая с Россией в области обучения изобразительному искусству во второй половине ХХ в. стало освоение китайскими студентами академических приёмов рисунка и живописи. Важное значение придаётся систематическим занятиям по теории и истории искусства, формированию навыков, характерных для школы реалистического искусства. Большое внимание уделяется показу приёмов работы с живописными материалами, демонстрации различных техник живописи, принятых в реалистическом искусстве. Одновременно много времени уделяется анализу индивидуальной манеры рисунка и живописи разных художников. Классическая академическая система обучения изобразительному искусству (живописи, рисунку, скульптуре, декоративно-прикладному искусству) позволяет студентам достичь высоких результатов в овладении техническими художественными приёмами, разрабо-</p>

<p>позицію твору, знаходить оптимальні колірні рішення в живописних роботах. Проте вона не зовсім прийнятна для вироблення у них власного стилю, власної манери письма.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>тять хорошие изобразительные навыки, научиться грамотно выстраивать композицию произведения, находить оптимальные цветовые решения в живописных работах, однако не является вполне благоприятной для выработки у них собственного стиля, собственной манеры письма.</p>
<p>С. 90.</p>	<p>С. 41–42.</p>
<p>Наприкінці ХХ ст. у Китаї широке визнання як з боку викладачів, так і з боку студентів отримав прийнятий в Україні підхід до викладання образотворчого мистецтва в межах академічного напрямку. В даний час уряд КНР направляє викладачів художньо-педагогічних ЗВО в Україну на стажування. Інтерес студентів до засвоєння образотворчої діяльності в межах академічного напрямку настільки високий, що багато хто з них навчається в українських ЗВО за власний рахунок [61].</p> <p>Прихильники другого (традиційного) напрямку акцентують увагу на необхідності навчання студентів педагогічних університетів прийомом традиційного національного образотворчого мистецтва.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [61], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [61] фальшиве. Росія замінена на Україну, російське – на українське. Плагіат.</p>	<p>К концу ХХ в. в Китае широкое признание как со стороны преподавателей, так и со стороны студентов получил принятый в России подход к преподаванию изобразительного искусства в рамках академического направления. В настоящее время правительство КНР направляет преподавателей художественно-педагогических вузов в Россию на стажировку в Санкт-Петербургский государственный академический институт живописи, скульптуры и архитектуры им. И.Е. Репина, в Российский государственный педагогический университет им. А.И. Герцена, Московский государственный академический художественный институт им. В.И. Сурикова и в Московский государственный педагогический университет. Интерес студентов к освоению изобразительной деятельности в рамках академического направления настолько высок, что многие из них обучаются в российских вузах за свой счет [61].</p> <p>Сторонники второго (традиционного) направления акцентируют внимание на необходимости обучения студентов педагогических вузов приемам традиционного национального изобразительного искусства.</p>
<p>С. 90–91.</p>	<p>С. 42–43.</p>
<p>Традиційне мистецтво Китаю має специфічний характер, який визначається традиційною філософією і національними особливостями. У системі вищої художньо-педагогічної освіти КНР цей напрям базується на традиційних для Китаю філософських напрямках (конфуціанстві, даосизмі) і має в своїй основі китайську традицію в розумінні прекрасного, у якій особлива роль відводиться поняттям «дивовижне» (виявляється в навколишньому світі людини) і «майстерне» (належить до здібностей самого художника в зображенні світу і людини). У цьому плані характерне звернення до традиційних прийомів китайського живопису. Такі прийоми найкращим чином відповідають завданням навчання китайському національному живопису «Гохуа», у якому особливий акцент робиться на навчанні зображенню навколишнього світу і людини як частини цього світу відповідно до духу традиційної китайської філософії. Студент освоює різноманітні можливості образотворчої мови, що дозволяють у повній мірі розкрити його творчий потенціал. У цьому плані характерним є звернення до традиційних прийомів китайського живопису, таких як використання так званого «безпензликowego» письма, коли для написання картини художник використовує бамбукові палички або інші інструменти, а найчастіше власні пальці, що дозволяє створювати різноманітні і незвичайні художні ефекти і в чому знаходить відображення поняття «майстерне» («цяо») [80].</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [80], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [80] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Традиционное искусство Китая имеет специфический характер, который определяется традиционной философией и национальными особенностями. Традиционное искусство Китая имеет специфический характер, который определяется традиционной философией (конфуцианство, даосизм), философский аспект даосизма) и национальными особенностями. В системе высшего художественно-педагогического образования КНР это направление базируется на традиционный для Китая философских направлениях (конфуцианство, даосизм) и имеет в своей основе китайскую традицию в понимании прекрасного, в которой особая роль отводится понятиям «удивительное» (обнаруживается в окружающем человека мире) и «искусное» (относится к способностям самого художника в изображении мира и человека). В этом плане характерно обращение к традиционным приемам китайской живописи. Такие приемы наилучшим образом отвечают задачам обучения китайской национальной живописи «гохуа». По специальности «гохуа» особый акцент делается на обучение изображению окружающего мира и человека как части этого мира в соответствии с духом традиционной китайской философии, студент осваивает многообразные возможности изобразительного языка, позволяющие в полной мере раскрыть его творческий потенциал. В этом плане характерно обращение к традиционным приемам китайской живописи, таким как использование так называемого «бескисточного» письма, когда для написания картины художник использует бамбуковые палочки, нож или другие инструменты, но чаще всего собственные пальцы, что позволяет создавать разнообразные и необычные художественные эффекты и в чём находит отражение понятие «искусное» («цяо») [80].</p>

С. 91–93.	С. 43–44.																								
<p>У табл. 2.1, складеній на основі навчального плану Ханчжоуського педагогічного університету (даний навчальний план є типовим для системи вищої художньо-педагогічної освіти сучасного Китаю), наведено приблизний зміст підготовки з образотворчого мистецтва та дисциплін професійно-педагогічної спрямованості, що дозволяє судити про роль традиційного напрямку в підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва до образотворчої діяльності.</p>	<p>В табл. 2, составленной на основе учебного плана Ханчжоуського педагогического университета (данный учебный план является типичным для системы высшего художественно-педагогического образования современного Китая), приведено примерное содержание подготовки по изобразительному искусству и дисциплинам профессионально-педагогической направленности, позволяющее судить о роли традиционного направления в подготовке будущего учителя изобразительного искусства к изобразительной деятельности.</p>																								
<p style="text-align: center;">Таблиця 2.1</p> <p>Приблизний зміст спеціальної підготовки в системі вищої художньо-педагогічної освіти КНР</p>	<p style="text-align: center;">Таблиця 2</p> <p>Примерное содержание специальной подготовки в системе высшего художественно-педагогического образования КНР</p>																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="280 640 475 689">Сфера вивчення</th> <th data-bbox="480 640 675 689">Обов'язковий курс</th> <th data-bbox="679 640 868 689">Факультативний курс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="280 696 475 1061">Елементарні знання з образотворчого мистецтва</td> <td data-bbox="480 696 675 1061">Елементарний курс з малювання і живопису Елементарний курс з дизайну Елементарний курс з декоративно-прикладного мистецтва</td> <td data-bbox="679 696 868 1061">Матеріалознавство Перспектива Композиція станкової картини Основи мови образотворчого мистецтва Пластична анатомія</td> </tr> <tr> <td data-bbox="280 1068 475 1671">Теорія та практика художнього освіти</td> <td data-bbox="480 1068 675 1671">Методика художньої освіти в школі Практика художньої освіти</td> <td data-bbox="679 1068 868 1671">Історія художньої освіти в Китаї Історія закордонної художньої освіти Проектування і виготовлення аудіовізуальних навчальних посібників Методи науково-дослідницької діяльності в художній освіті</td> </tr> <tr> <td data-bbox="280 1677 475 2114">Теорія та історія мистецтва, введення в мистецтвознавство</td> <td data-bbox="480 1677 675 2114">Історія китайського мистецтва Історія закордонного мистецтва Китайське народне мистецтво Художня критика</td> <td data-bbox="679 1677 868 2114">Естетика Теорія китайського національного живопису Гохуа Західні художні теорії Сучасні тенденції розвитку художніх ідей Історія закордонного ди-</td> </tr> </tbody> </table>	Сфера вивчення	Обов'язковий курс	Факультативний курс	Елементарні знання з образотворчого мистецтва	Елементарний курс з малювання і живопису Елементарний курс з дизайну Елементарний курс з декоративно-прикладного мистецтва	Матеріалознавство Перспектива Композиція станкової картини Основи мови образотворчого мистецтва Пластична анатомія	Теорія та практика художнього освіти	Методика художньої освіти в школі Практика художньої освіти	Історія художньої освіти в Китаї Історія закордонної художньої освіти Проектування і виготовлення аудіовізуальних навчальних посібників Методи науково-дослідницької діяльності в художній освіті	Теорія та історія мистецтва, введення в мистецтвознавство	Історія китайського мистецтва Історія закордонного мистецтва Китайське народне мистецтво Художня критика	Естетика Теорія китайського національного живопису Гохуа Західні художні теорії Сучасні тенденції розвитку художніх ідей Історія закордонного ди-	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="900 640 1094 689">Сфера изучения</th> <th data-bbox="1099 640 1294 689">Обязательный курс</th> <th data-bbox="1299 640 1487 689">Факультативный курс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="900 696 1094 1061">Элементарные знания по изобразительному искусству</td> <td data-bbox="1099 696 1294 1061">Элементарный курс по рисованию и живописи Элементарный курс по дизайну Элементарный курс по декоративно-прикладному искусству</td> <td data-bbox="1299 696 1487 1061">Материаловедение Перспектива Композиция станковой картины Основы языка изобразительного искусства Пластическая анатомия</td> </tr> <tr> <td data-bbox="900 1068 1094 1671">Теория и практика художественного образования</td> <td data-bbox="1099 1068 1294 1671">Методика художественного образования в школе Практика художественного образования</td> <td data-bbox="1299 1068 1487 1671">История художественного образования в Китае История зарубежного художественного образования Проектирование и изготовление аудиовизуальных учебных пособий Методы научно-исследовательской деятельности в художественном образовании</td> </tr> <tr> <td data-bbox="900 1677 1094 2114">Теория и история искусства</td> <td data-bbox="1099 1677 1294 2114">Введение в искусствоведение История китайского искусства История зарубежного искусства Китайское народное искусство Художественная критика</td> <td data-bbox="1299 1677 1487 2114">Эстетика Теория китайской национальной живописи Гохуа Западные художественные теории Современные тенденции развития художественных идей</td> </tr> </tbody> </table>	Сфера изучения	Обязательный курс	Факультативный курс	Элементарные знания по изобразительному искусству	Элементарный курс по рисованию и живописи Элементарный курс по дизайну Элементарный курс по декоративно-прикладному искусству	Материаловедение Перспектива Композиция станковой картины Основы языка изобразительного искусства Пластическая анатомия	Теория и практика художественного образования	Методика художественного образования в школе Практика художественного образования	История художественного образования в Китае История зарубежного художественного образования Проектирование и изготовление аудиовизуальных учебных пособий Методы научно-исследовательской деятельности в художественном образовании	Теория и история искусства	Введение в искусствоведение История китайского искусства История зарубежного искусства Китайское народное искусство Художественная критика	Эстетика Теория китайской национальной живописи Гохуа Западные художественные теории Современные тенденции развития художественных идей
Сфера вивчення	Обов'язковий курс	Факультативний курс																							
Елементарні знання з образотворчого мистецтва	Елементарний курс з малювання і живопису Елементарний курс з дизайну Елементарний курс з декоративно-прикладного мистецтва	Матеріалознавство Перспектива Композиція станкової картини Основи мови образотворчого мистецтва Пластична анатомія																							
Теорія та практика художнього освіти	Методика художньої освіти в школі Практика художньої освіти	Історія художньої освіти в Китаї Історія закордонної художньої освіти Проектування і виготовлення аудіовізуальних навчальних посібників Методи науково-дослідницької діяльності в художній освіті																							
Теорія та історія мистецтва, введення в мистецтвознавство	Історія китайського мистецтва Історія закордонного мистецтва Китайське народне мистецтво Художня критика	Естетика Теорія китайського національного живопису Гохуа Західні художні теорії Сучасні тенденції розвитку художніх ідей Історія закордонного ди-																							
Сфера изучения	Обязательный курс	Факультативный курс																							
Элементарные знания по изобразительному искусству	Элементарный курс по рисованию и живописи Элементарный курс по дизайну Элементарный курс по декоративно-прикладному искусству	Материаловедение Перспектива Композиция станковой картины Основы языка изобразительного искусства Пластическая анатомия																							
Теория и практика художественного образования	Методика художественного образования в школе Практика художественного образования	История художественного образования в Китае История зарубежного художественного образования Проектирование и изготовление аудиовизуальных учебных пособий Методы научно-исследовательской деятельности в художественном образовании																							
Теория и история искусства	Введение в искусствоведение История китайского искусства История зарубежного искусства Китайское народное искусство Художественная критика	Эстетика Теория китайской национальной живописи Гохуа Западные художественные теории Современные тенденции развития художественных идей																							

		зайну			История зарубежного дизайна
Художня творчість	Художній задум, виконання ескізу або проекту, виконання в матеріалі	Гохуа Станкова картина (масло, акварель, гуаш) Гравюра Скульптура Світлина Художня каліграфія Кераміка Мистецтво паперової пластики Плетіння	Художественное творчество	Художественный замысел, выполнение эскиза или проекта, выполнение в материале	Гохуа Станковая картина (масло, акварель, гуаш) Гравюра Скульптура Фотография Художественная каллиграфия Керамика Искусство бумажной пластики Плетение
Художня культура і мистецтво	Вивчення класиків художньої літератури і художньої спадщини	Соціологія мистецтва Антропологія мистецтва Музейна педагогіка Музєсзнавство Місцеві ресурси художньої освіти Культура зорового сприйняття і комунікація Світова художня культура Охорона культурних цінностей	Художественная культура и искусство	Изучение классиков художественной литературы и художественного наследия	Социология искусства Антропология искусства Музейная педагогика Музееведение Местные ресурсы художественного образования Культура зрительного восприятия и коммуникация Мировая художественная культура Охрана культурных ценностей
С. 93.			С. 45.		
	<p>Про типовість даного навчального плану свідчить той факт, що подібні відомості наведені в роботі Лі Япін [106]. Аналіз наведених у таблиці даних дозволяє зробити висновок, що у відборі змісту навчання реалізовується культурологічний підхід, який проявляється в яскраво вираженій національній і регіональній специфіці, а також у варіативності теоретичної і спеціальної підготовки, що дозволяє студенту познайомитися з особливостями образотворчого мистецтва різних країн. Велика питома вага в навчальному плані належить дисциплінам, що орієнтують студентів на вивчення традиційних для Китаю напрямків і жанрів образотворчого мистецтва (живопис «гохуа», художня каліграфія, мистецтво паперової пластики та ін.). У межах таких дисциплін, як «Гравюра», «Скульптура», «Станкова картина», акцент також робиться на національну специфіку.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [106], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [106] фальшиве.</p>		<p>О типичности данного учебного плана свидетельствует тот факт, что подобные сведения приведены в работе Ли Япин [106]. Анализ приведённых в таблице данных позволяет увидеть, что в отборе содержания обучения реализуется культурологический подход, что проявляется ярко выраженной национальной и региональной специфике, а также в вариативности теоретической и специальной подготовки, позволяющий студенту познакомиться с особенностями изобразительного искусства разных стран. Большой удельный вес в учебном плане принадлежит дисциплинам, ориентирующим студентов на изучение традиционных для Китая направлений и жанров изобразительного искусства (живопись «гохуа», художественная каллиграфия, искусство бумажной пластики и др.). В рамках таких дисциплин, как «Гравюра», «Скульптура», «Станковая картина» акцент также делается на национальной специфике.</p>		

	Плагіат.
С. 93–94.	С. 45–46.
<p>Аналіз навчальних планів і навчальних програм Ханчжоуського педагогічного університету, Шанхайського державного університету, планів підготовки вчителів образотворчого мистецтва в ЗВО Пекіна дозволяє стверджувати, що саме традиційний напрям відіграє сьогодні провідну роль у процесі вивчення образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю. Завдяки розвитку традиційного напрямку система вищої художньо-педагогічної освіти Китаю набула рис, які певним чином відрізняють її від підходів до організації художньо-педагогічної освіти, що отримали поширення в Америці і Європі.</p> <p>Інша картина спостерігається в Україні. Традиційний напрямок в українській системі художньо-педагогічної освіти реалізується головним чином при вивченні декоративно-прикладного мистецтва. Цей напрямок у мистецтві України включає найрізноманітніші види, а саме: іконопис, художній розпис, ліплення, художню ковку тощо.</p> <p>Але основу навчання студентів декоративно-прикладному мистецтву складає академічна навчальна робота. Лише оволодівши академічними прийомами малювання, живопису, ліплення, пластики, студент може переходити до засвоєння того чи іншого виду декоративно-прикладного мистецтва. Приклади робіт, виконаних студентами Волгоградського державного соціально-педагогічного університету в результаті звернення до традиційного напрямку та традицій українського декоративно-прикладного мистецтва, наведені в додатку 2. Крім того, в процесі занять декоративно-прикладною творчістю студенти продовжують паралельно працювати в межах академічного напрямку.</p> <p>Росія замінена на Україну, російське на українське. Але забули замінити Волгоградський університет на щось українське. Плагіат.</p>	<p>Анализ учебных планов и учебных программ Ханчжоуского педагогического университета, Шанхайского государственного университета, планов подготовки учителей изобразительного искусства в вузах Пекина позволяет сделать вывод о том, что именно традиционное направление играет сегодня ведущую роль в процессе изучения изобразительного искусства в системе высшего художественно-педагогического образования Китая. Именно благодаря развитию традиционного направления система высшего художественно-педагогического образования Китая приобрела черты, качественным образом отличающие её от подходов к организации художественно-педагогического образования, получивших распространение в Америке и Европе.</p> <p>Иная картина наблюдается в России. Традиционное направление в российской системе художественно-педагогического образования реализуется главным образом при изучении декоративно-прикладного искусства. Это направление в искусстве России включает самые разнообразные виды: иконопись, художественную роспись, лепку, народную лубочную картину, художественную ковку и многое другое. Но основу обучения студентов декоративно-прикладному искусству составляет академическая учебная работа: лишь овладев академическими приёмами рисования, живописи, лепки, пластики, студент может переходить к освоению того или иного вида декоративно-прикладного искусства. Примеры работ, выполненных студентами Волгоградского государственного социально-педагогического университета в результате обращения к традиционному направлению, к традициям русского декоративно-прикладного искусства, представлены в приложении 2. Кроме того, в процессе занятий декоративно-прикладным творчеством студенты продолжают параллельно работать в рамках академического направления.</p>
С. 94–95.	С. 46–47.
<p>Третій напрямок – інноваційний – пов'язаний з посиленням західного впливу в образотворчому мистецтві Китаю й України.</p> <p>Даний напрямок характеризується зверненням до західних традицій імпресіонізму, постімпресіонізму, кубізму, модернізму, а також багатьох інших течій, які притаманні європейській та американській культурі та іноді об'єднуються загальною назвою «авангард». Його прихильники виступають за реформування академічної та традиційної живописної техніки на основі впровадження елементів сучасного європейського і американського мистецтва [45; 176]. Зокрема у викладанні малюнка пропонується знайомити студентів педагогічних ЗВО з німецьким конструкційним малюнком, а у викладанні живопису – з інноваційними напрямками живопису Англії та Австралії, американської, японської та французької шкіл живопису олією. Згідно з висновками китайських дослідників «сучасне західноєвропейське та американське мистецтво безперервно проникає в Китай і впливає на концепцію творчості китайських молодих художників» [205, с. 18].</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань</p>	<p>Третье, инновационное, направление связано с усилением западного влияния в изобразительном искусстве Китая и России. Данное направление характеризуется обращением к западным традициям импрессионизма, постимпрессионизма, кубизма, модернизма, а также многих других течений, которые характерны для европейской и американской культуры и иногда объединяются общим названием «авангард». Его сторонники выступают за реформирование академической и традиционной живописной техники на основе внедрения элементов современного европейского и американского искусства [45; 176]. Например, в преподавании рисунка предлагается знакомить студентов педагогических вузов с немецким конструкционным рисунком, в преподавании живописи – с инновационными направлениями живописи в Англии и Австралии, американской, японской и французской школ живописи маслом. Согласно выводам китайских исследователей, «современное западноевропейское и американское искусство непрерывно проникает в Китай и оказывает влияние на концепцию творчества китайских молодых художников» [205, с. 18].</p>

<p>у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	
<p>С. 95.</p>	<p>С. 47–48.</p>
<p>Посилення впливу західного мистецтва спостерігається і в Україні. Проявляється це в таких особливостях образотворчої діяльності, як стилізація створюваних студентами зображень, звернення до нових навчання образотворчої діяльності (інсталяції, комп'ютерна графіка, комп'ютерний дизайн), створення синтетичних творів, які об'єднують в собі різні види образотворчого мистецтва. Особливо наочно вплив західного мистецтва проявляється в межах спеціальностей, пов'язаних з дизайном. Однак концептуальні засади, принципи, форми та методи навчання студентів педагогічних ЗВО прийомам сучасного західного образотворчого мистецтва недостатньо розроблені, що обмежує інноваційний напрямок досить вузькими рамками.</p> <p>Напрямки в навчанні студентів образотворчого мистецтва охарактеризовані в таких публікаціях [183; 186; 187].</p> <p>Наявність різних напрямків у викладанні образотворчого мистецтва забезпечує майбутнім учителям можливість вибору і тим самим сприяє їх самореалізації в сфері образотворчої діяльності. Однак для успішної самореалізації в процесі вивчення образотворчого мистецтва необхідне дотримання ряду педагогічних умов [184].</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Усиление влияния западного искусства наблюдается и в России. Проявляется это в таких особенностях изобразительной деятельности, как стилизация создаваемых студентами изображений, обращение к новым видам изобразительной деятельности (например, создание инсталляций, компьютерная графика, компьютерный дизайн), создание синтетических произведений, объединяющих в себе различные виды изобразительного искусства. Особенно наглядно влияние западного искусства проявляется в рамках специальностей, связанных с дизайном. Однако концептуальные основы, принципы, формы и методы обучения студентов педагогических вузов приемам современного западного изобразительного искусства недостаточно разработаны, что ограничивает инновационное направление довольно узкими рамками.</p> <p>Направления в обучении студентов изобразительному искусству охарактеризованы в наших публикациях [183; 186; 187].</p> <p>Наличие различных направлений в преподавании изобразительного искусства обеспечивает будущим учителям возможность выбора и тем самым способствует их самореализации в сфере изобразительной деятельности. Однако для успешной самореализации в процессе изучения изобразительного искусства необходимо соблюдение ряда педагогических условий [184].</p>
<p>С. 95–96.</p>	<p>С. 48–49.</p>
<p>Перша умова полягає в забезпеченні цілеспрямованої підготовки майбутніх вчителів до усвідомленого вибору власного стилю образотворчої діяльності. Вирішення даного вузького завдання може бути успішним лише в тому випадку, коли студенти здатні бачити декілька можливостей, що відкриваються перед ними, можуть визначити, яка з них найбільшою мірою відповідає їх особистісним якостям й індивідуальним особливостям, скласти обґрунтований план дій у межах обраного шляху, обрати найбільш підходящі для них способи діяльності. Тому реалізація цієї умови передбачає оволодіння студентами загальним алгоритмом вибору, що досягається завдяки застосуванню в процесі навчання ситуацій вибору [163, с. 186-198].</p> <p>Друга умова передбачає засвоєння майбутніми учителями образотворчого мистецтва способів діяльності, що забезпечують реалізацію діалогу культур. Під діалогом культур В. Библер розуміє ситуацію взаємодії принципово непокінаних одна до одної «культур мислення, різних форм розуміння» [14, с. 43]. Нині гостро відчувається потреба в організації діалогу з іншими культурами (української та західними), врахуванні в процесі вивчення образотворчого мистецтва сучасних тенденцій у світовому живописі та інших видах образотворчого мистецтва. Це дозволить збагатити наявне у майбутніх вчителів «віяло можливостей» при виборі власного стилю образотворчої діяльності, створити більш сприятливі можливості для індивідуалізації</p>	<p>Первое условие состоит в обеспечении целенаправленной подготовки будущих учителей к осознанному выбору собственного стиля изобразительной деятельности. Однако решение этой узкой задачи может быть успешным лишь в том случае, если студенты способны видеть несколько открывающихся перед ними возможностей, могут определить, какая из них в наибольшей степени соответствует их личностным качествам и индивидуальным особенностям, составить обоснованный план действий в рамках избранного пути, выбрать наиболее подходящие для них способы деятельности. Поэтому реализация данного условия предполагает овладение студентами общим «алгоритмом» выбора, что достигается благодаря применению в процессе обучения ситуаций выбора [163, с. 186-198].</p> <p>Второе условие заключается в освоении будущими учителями изобразительного искусства способов деятельности, обеспечивающих реализацию диалога культур. Под диалогом культур В.С. Библер понимает ситуацию взаимодействия принципиально несводимых друг к другу «культур мышления, различных форм разумения» [14, с. 43]. В настоящее время как никогда остро ощущается потребность в организации диалога с иными культурами (русской и западными), необходимость учета в процессе изучения изобразительного искусства современных тенденций в мировой живописи и других видов изобразительного искусства. Это</p>

<p>навчання.</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй.</p> <p>Усі покликання фальшиві.</p> <p>Російське замінене на українське.</p> <p>Плагіат.</p>	<p>дозволит обогатити існуючий у майбутніх учителів «вектор можливостей» при виборі власного стилю образотвірної діяльності, створить більш сприятливі умови для індивідуалізації навчання.</p>
<p>С. 96–97.</p>	<p>С. 49–50.</p>
<p>Реалізація перерахованих умов дасть можливість студентам обрати свій унікальний стиль образотвірної діяльності, забезпечить їх самореалізацію у професійній діяльності.</p> <p>Якщо говорити про процесуальні характеристики навчання студентів образотвірної мистецтва, то в системі художньо-педагогічної освіти як України, так і Китаю виділяються два етапи: етап учнівства та етап самостійної творчості студента.</p> <p>Етап учнівства. На даному етапі головне завдання студента – опанувати прийомами образотвірної діяльності, необхідними для роботи в межах обраного напрямку (живопис із використанням різних матеріалів і технік, графіка, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво, дизайн тощо). В Україні основою учнівства виступає академічний напрям, коли студенти засвоюють прийоми реалістичного образотвірної мистецтва. У Китаї етап учнівства може відбуватися безпосередньо на основі прийомів традиційного китайського живопису (при навчанні, наприклад, за спеціальністю «Гохуа»). Велику роль на цьому етапі відіграє вивчення законів сприйняття і відображення дійсності, копіювання картин відомих майстрів, малювання з натури. Діяльність студента має репродуктивний, виконавський характер. Як зазначає Юй Аньдун, процес навчання образотвірної мистецтва на даному етапі заснований на вивченні навколишнього світу шляхом малювання з натури, вивчення будови і пропорцій різних об'єктів, форми окремих частин і їх взаємозв'язку. При цьому вирішуються розвиваючі завдання. У цьому контексті науковець зазначає: «Уважне ставлення до натури під час малювання розвиває зорову пам'ять, спостережливість, просторове мислення, цілісне сприйняття форми шляхом відбору найбільш характерних і типових рис» [205, с. 47].</p> <p>Практичні заняття тісно пов'язані з вивченням теорії образотвірної мистецтва і передбачають практичне застосування знань про закони перспективи, розподілу світлотіні на об'ємній формі, колористики, знань з оптики, пластичної анатомії. Велике значення надається принципу свідомості в навчанні, який передбачає конструктивний аналіз форми, композиції і кольору.</p> <p>Росія замінена на Україну.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [205], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй.</p> <p>Покликання [205] фальшиве.</p> <p>Плагіат.</p>	<p>Реалізація перерахованих умов дасть можливість студентам обрати свій унікальний стиль образотвірної діяльності, забезпечить їх самореалізацію у професійній діяльності.</p> <p>Якщо говорити про процесуальні характеристики навчання студентів образотвірної мистецтва, то в системі художньо-педагогічної освіти як України, так і Китаю виділяються два етапи: етап учнівства та етап самостійної творчості студента.</p> <p>Етап учнівства. На даному етапі головне завдання студента – опанувати прийомами образотвірної діяльності, необхідними для роботи в межах обраного напрямку (живопис із використанням різних матеріалів і технік, графіка, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво, дизайн і т.п.). В Україні основою учнівства виступає академічний напрям, коли студенти засвоюють прийоми реалістичного образотвірної мистецтва. У Китаї етап учнівства може відбуватися безпосередньо на основі прийомів традиційного китайського живопису (наприклад, при навчанні по спеціальності «Гохуа»). Велику роль на цьому етапі відіграє вивчення законів сприйняття і відображення дійсності, копіювання картин відомих майстрів, малювання з натури. Діяльність студента має репродуктивний, виконавський характер. Як зазначає Юй Аньдун, процес навчання образотвірної мистецтва на даному етапі заснований на вивченні навколишнього світу шляхом малювання з натури, вивчення будови і пропорцій різних об'єктів, форми окремих частин і їх взаємозв'язку. При цьому вирішуються розвиваючі завдання. У цьому контексті науковець зазначає: «Уважне ставлення до натури під час малювання розвиває зорову пам'ять, спостережливість, просторове мислення, цілісне сприйняття форми шляхом відбору найбільш характерних і типових рис» [205, с. 47].</p> <p>Практичні заняття тісно пов'язані з вивченням теорії образотвірної мистецтва і передбачають практичне застосування знань про закони перспективи, розподілу світлотіні на об'ємній формі, колористики, знань з оптики, пластичної анатомії. Велике значення надається принципу свідомості в навчанні, який передбачає конструктивний аналіз форми, композиції і кольору.</p>
<p>С. 97–98.</p>	<p>С. 50–51.</p>
<p>Етап самостійної творчості студента. На цьому етапі студент обирає спеціалізацію відповідно до своїх інтересів і здібностей та застосовує отримані на попередньому етапі навички, по-перше, для засвоєння обраного напрямку образотвірної діяльності, по-друге, для творчого самовираження в межах обраного напрямку. Його образотвірна діяльність</p>	<p>Етап самостійного творчості студента. На цьому етапі студент вибирає спеціалізацію відповідно до своїх інтересів і здібностей та застосовує отримані на попередньому етапі навички, по-перше, для засвоєння обраного напрямку образотвірної діяльності, по-друге, для творчого самовираження в межах обраного напрямку. Його образотвірна діяльність</p>

<p>носить творчий характер, він отримує можливість експериментувати з кольором, формою, вибудовувати нестандартні композиції. Творчий характер образотворчої діяльності майбутнього вчителя служить необхідною умовою того, що він зможе згодом розпізнати і розвинути творчі здібності учнів. Творчий підхід у роботі студентів сприяє створенню цілісного образу, відображає світосприйняття студента, його уявлення про прекрасне; при цьому студент отримує можливість самостійно вибирати ті художні засоби, які відповідають його світогляду і естетичним уявленням та дозволяють втілити задуманий ним образ у межах того чи іншого напрямку, стилю, жанру.</p> <p>Для того щоб навчання студентів образотворчого мистецтва в межах того чи іншого напрямку було ефективним, необхідна концептуалізація цього процесу. Виявленню, систематизації та проектуванню концептуальних основ навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю присвячений наступний підрозділ дисертації.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>избранного направления. На данном этапе изобразительная деятельность студента носит творческий характер, он получает возможность экспериментировать с цветом, формой, выстраивать нестандартные композиции. Творческий характер изобразительной деятельности будущего учителя служит необходимым условием того, что он сможет впоследствии распознать и развить творческие способности учащихся. Творческий подход в работе студентов предполагает создание целостного образа, отражающего мировосприятие студента, его представления о прекрасном; при этом студент получает возможность самостоятельно выбирать те художественные средства, которые отвечают его миропониманию и эстетическим представлениям и позволяют воплотить задуманный им образ в рамках того или иного направления, стиля, жанра.</p> <p>Для того, чтобы обучение студентов изобразительному искусству в рамках того или иного направления было эффективным, необходима концептуализация процесса обучения. Виявленню, систематизации и проектированию концептуальных основ обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая посвящён следующий параграф диссертации.</p>
<p>С. 99.</p>	<p>С. 51–52.</p>
<p>2.2. Концептуальні засади формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР</p> <p>В останні десятиліття в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю виявляються дві протилежні тенденції: тенденція до глобалізації, включення в світовий освітній процес, з одного боку, і тенденція до збереження національних традицій у галузі освіти, з іншого боку.</p> <p>Вирішення даної суперечності можливе в результаті збагачення традиційних підходів до підготовки фахівців сучасними досягненнями в сфері організації освітнього процесу. Тому в сучасних соціокультурних умовах актуалізується проблема визначення концептуальних основ підготовки майбутніх фахівців, зокрема вчителів образотворчого мистецтва. У зв'язку з цим особливу увагу дослідника має привертати проблема визначення концептуальних основ навчання студентів педагогічних ЗВО образотворчого мистецтва. Оскільки процес навчання – феномен педагогічний, то мова повинна йти про педагогічні концепції.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>1.2. Концептуальні основи обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая</p> <p>В последние десятилетия в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая выявляются две противоположные тенденции: тенденция к глобализации, включению в мировой образовательный процесс, с одной стороны, и тенденция к сохранению национальных традиций в сфере образования – с другой. Разрешение возникшего противоречия возможно как результат обогащения традиционных подходов к подготовке специалистов современными достижениями в сфере организации образовательного процесса. Поэтому в современных социокультурных условиях актуализируется проблема определения концептуальных основ подготовки будущих специалистов, в том числе учителей изобразительного искусства. В этой связи особое внимание исследователя должна привлечь проблема определения концептуальных основ обучения студентов педагогических вузов изобразительному искусству. Поскольку процесс обучения – феномен педагогический, то речь должна идти о педагогической концепции.</p>
<p>С. 99.</p>	<p>С. 52.</p>
<p>Згідно з визначенням вчених педагогічна концепція – це складна, цілеспрямована, динамічна система фундаментальних знань про педагогічний феномен, що повно і всебічно розкриває його сутність, зміст, особливості, а також технологію оперування з ним в умовах сучасної освіти [207, с. 10]. Науковці, які досліджували сутність і структуру педагогічних концепцій, відзначають, що концепція має ієрархічну структуру. Аналіз досліджень названих вчених дає можливість дійти висновку про те, що в структурі педагогічної концепції можна виділити три рівні: філософсько-світоглядний, теоретико-педагогічний, інструментально-технологічний [181;</p>	<p>Согласно определению Е.В. Яковлева, педагогическая концепция – это сложная, целенаправленная, динамическая система фундаментальных знаний о педагогическом феномене, полно и всесторонне раскрывающих его сущность, содержание, особенности, а также технологию оперирования с ним в условиях современного образования [207, с. 10]. Ученые, исследовавшие сущность и структуру педагогических концепций (В.В. Краевский, Е.Н. Степанов, Е.В. Яковлев и др.), отмечают, что концепция обладает иерархической структурой. Анализ исследований названных ученых приводит к выводу о том, что в структуре педагогической</p>

<p>182; 188; 189].</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>концепции можно выделить три уровня [181; 182; 188; 189].</p>
<p>С. 100.</p>	<p>С. 52–54.</p>
<p>Філософсько-світоглядний рівень включає ціннісні орієнтири, світоглядні положення, ментальні установки, зокрема релігійні вірування, філософські напрямки, які визначають особливості фундаментальних положень, на яких базується концепція. В основі концептуальних положень навчання образотворчого мистецтва лежать, по-перше, уявлення про прекрасне, про ставлення мистецтва і дійсності, про особливості осягнення світу і людини за допомогою мистецтва. Так, процес навчання образотворчого мистецтва, в основі якого лежать уявлення про те, що «прекрасне – це життя», буде істотно відрізнитися від освітнього процесу, організатори якого виходять з уявлення про те, що мистецтво повинне виявляти і відобразити лише найбільш піднесені сторони дійсності, показувати краще в природі, суспільстві, людині, або з уявлення про те, що твори мистецтва мають відобразити внутрішній світ художника, який їх створює.</p> <p>По-друге, з позицій філософсько-світоглядного рівня надзвичайно важливі уявлення про те, яким чином людина вчиться відобразити навколишній світ засобами мистецтва. При одному підході важливою видається гармонізація внутрішнього світу художника, його ціннісне ставлення до світу і людини, філософське осмислення ним дійсності як гармонійного цілого, сприйняття в нерозривному зв'язку минулого і сьогодення. При іншому підході акцент робиться на освоєнні різних технік зображення природи і людини, на відточуванні майстерності художника; вважається, що в результаті цього він зможе висловити будь-яку думку, передати за допомогою образотворчих засобів будь-які емоційні стани. Так, для реалістичного мистецтва характерне розуміння образотворчого мистецтва як «ілюзії реальності»; в традиційному китайському живописі центром навчання образотворчого мистецтва вважається «осмислення реальності».</p>	<p>Философско-мировоззренческий уровень включает ценностные ориентиры, мировоззренческие положения, ментальные установки (в том числе религиозные верования), философские направления, которые определяют особенности фундаментальных положений, на которых базируется концепция. В основе концептуальных положений обучения изобразительному искусству лежат, во-первых, представления о прекрасном, об отношении искусства и действительности, об особенностях постижения мира и человека посредством искусства. Так, процесс обучения изобразительному искусству, в основе которого лежат представления о том, что «прекрасное – это жизнь», будет существенно отличаться от образовательного процесса, организаторы которого исходят из представления о том, что искусство должно выявлять и отображать лишь самые возвышенные стороны действительности, показывать лучшее, достойное подражания в природе, обществе, человеке, либо из представления о том, что произведения искусства должны отражать внутренний мир создающего их художника.</p> <p>Во-вторых, с позиций философско-мировоззренческого уровня чрезвычайно важны представления о том, каким образом человек учится отображать окружающий мир средствами искусства. При одном подходе важной признается гармонизация внутреннего мира художника, его ценностное отношение к миру и человеку, философское осмысление им действительности как гармоничного целого, восприятие в неразрывной связи прошлого и настоящего. При другом подходе акцент делается на освоении различных техник изображения природы и человека, на оттачивании мастерства художника; считается, что в результате он сможет выразить любую мысль, передать с помощью изобразительных средств любые эмоциональные состояния. Так, для реалистического искусства характерно понимание изобразительного искусства как «иллюзии реальности»; в традиционной китайской живописи центром обучения изобразительному искусству считается «осмысление реальности».</p>
<p>С. 101.</p>	<p>С. 54.</p>
<p>По-третє, надзвичайно важливими є уявлення про основи взаємодії вчителя й учня. Така взаємодія може або базуватися на безумовному авторитеті вчителя, або ґрунтуватися на визнанні за студентом права на вибір власного шляху в мистецтві, на самовираженні, на творчу самореалізацію.</p> <p>Теоретико-педагогічний рівень концепції навчання образотворчого мистецтва включає уявлення про логіку організації освітнього процесу, принципи, методи, організаційні форми навчання. Особливості теоретико-педагогічних поглядів авторів і прихильників тієї чи іншої концепції навчання образотворчого мистецтва обумовлюють особливості відбору змісту навчання, співвідношення теоретичних (філософії мистецтва, теорії та історії мистецтва) і практико-орієнтованих дисциплін, логі-</p>	<p>В-третьих, чрезвычайно важными являются представления об основах взаимодействия учителя и ученика. Такое взаимодействие может либо базироваться на безусловном авторитете учителя, либо быть основано на признании за учеником права на выбор собственного пути в искусстве, на самовыражение, на творческую самореализацию.</p> <p>Теоретико-педагогический уровень концепции обучения изобразительному искусству включает представления о логике организации образовательного процесса, принципах, методах, организационных формах обучения. Особенности теоретико-педагогических взглядов авторов и сторонников той или иной концепции обучения изобразительному искусству обуславливают особенности отбора содержания обучения, соотношение теоретиче-</p>

<p>ку побудови навчальних курсів, перевагу тих чи інших форм навчання, вибір методів навчання як способів організації взаємодії викладача і студентів, побудови міжпредметних зв'язків.</p> <p>Інструментально-технологічний рівень – це рівень різних технік виконання малюнка, технік живопису, виконання скульптурних творів, а також методик навчання малюнку, живопису, скульптурі, різним видам декоративно-прикладного мистецтва.</p>	<p>ских (например, философии искусства, теории и истории искусства) и практико-ориентированных дисциплин, логику построения учебных курсов, предпочтение тех или иных форм обучения, выбор методов обучения как способов организации взаимодействия преподавателя и студентов, построение межпредметных связей.</p> <p>Инструментально-технологический уровень – это уровень различных техник выполнения рисунка, техник живописи, выполнения скульптурных произведений, а также методики обучения рисунку, живописи, скульптуре, различным видам декоративно-прикладного искусства.</p>
<p>С. 101–102.</p>	<p>С. 55–56.</p>
<p>Порівнюючи три напрямки в навчанні образотворчого мистецтва студентів педагогічних ЗВО сучасних України та Китаю (академічного, традиційного, інноваційного), можемо дійти висновку, що в межах академічного напрямку з точки зору концептуальних основ навчання останні найбільш розроблені на теоретико-педагогічному й інструментально-технологічному рівнях; у межах традиційного напрямку найбільша увага приділяється філософсько-світоглядному й інструментально-технологічному рівням; у межах інноваційного напрямку найбільш значущими є філософсько-світоглядні ідеї.</p> <p>Отже, можна стверджувати, що філософсько-світоглядною основою даного напрямку є уявлення про те, що головне в образотворчому мистецтві – наявність у художника власного бачення світу і людини, оригінальних ідей і нестандартних задумів, а образотворчі техніки – це лише засіб для самовираження художника. Оскільки кожен художник-творець унікальний, то техніки можуть бути найрізноманітнішими, незвичними, нетрадиційними, навіть шокуючими. Це становище «підкріплюється» і розширенням арсеналу засобів, що знаходяться в розпорядженні сучасного художника, в який включаються комп'ютерні технології. Тому акцент у процесі навчання студентів педагогічних ЗВО образотворчого мистецтва переноситься з інструментально-технологічного рівня на філософсько-світоглядний. Важливу роль відіграють гуманістичні світоглядні положення про унікальність особистості, про освітній процес як поле для її самореалізації. На теоретико-педагогічному рівні мова йде про необхідність створення в процесі навчання сприятливих умов для найбільш повної самореалізації особистості, для прояву активності і творчості кожного студента. У зв'язку з цим актуалізуються ідеї розробки і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, педагогічного супроводу і педагогічної підтримки кожного студента в області образотворчої діяльності.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Сравнивая три направления в обучении изобразительному искусству студентов педагогических вузов современных России и Китая (академического, традиционного, инновационного), можно обнаружить, что в рамках академического направления с точки зрения концептуальных основ обучения последние наиболее разработаны на теоретико-педагогическом и инструментально-технологическом уровнях; в рамках традиционного направления наибольшее внимание уделяется философско-мировоззренческому и инструментально-технологическому уровням; в рамках инновационного направления наиболее значимыми являются философско-мировоззренческие идеи. Можно утверждать, что философско-мировоззренческой основой данного направления является представление о том, что главное в изобразительном искусстве – наличие у художника собственного видения мира и человека, оригинальных идей и нестандартных замыслов, а изобразительные техники – лишь средство для самовыражения художника. Поскольку каждый художник-творец уникален, то техники могут быть самыми разнообразными, непривычными, нетрадиционными, даже шокирующими. Это положение «подкрепляется» и расширением арсенала средств, находящихся в распоряжении современного художника, в который включаются компьютерные технологии. Соответственно акцент в процессе обучения студентов педагогических вузов изобразительному искусству переносится с инструментально-технологического уровня на философско-мировоззренческий. Важную роль играют гуманистические мировоззренческие положения об уникальности личности, об образовательном процессе как поле самореализации личности. На теоретико-педагогическом уровне речь идет о необходимости создания в процессе обучения благоприятных условий для наиболее полной самореализации личности, для проявления активности и творчества каждого студента. В этой связи актуализируются идеи разработки и реализации индивидуальной образовательной траектории, педагогического сопровождения и педагогической поддержки каждого студента в области изобразительной деятельности.</p>
<p>С. 102–103.</p>	<p>С. 56–57.</p>
<p>Тепер розглянемо філософсько-світоглядний рівень. Як уже зазначалося, на цьому рівні стосовно процесу навчання студентів образотворчого мистецтва особливо важливі три групи філософських уявлень: 1) уявлення про прекрасне, про зв'язок мистецтва і дійсності, про особливості осягнення світу і людини за допомогою мистецтва; 2) уявлення про те, яким чином людина вчиться ві-</p>	<p>Рассмотрим философско-мировоззренческий уровень. Как уже отмечалось, на этом уровне применительно к процессу обучения студентов изобразительному искусству особенно важны три группы философских представлений: 1) представления о прекрасном, об отношении искусства и действительности, об особенностях постижения мира и человека посредством искусства; 2) представления</p>

<p>дображати навколишній світ засобами мистецтва; 3) уявлення про основи взаємодії вчителя й учня.</p> <p>Філософська проблематика, що розглядається в межах першої групи, розкривається через систему загальних етичних положень і категорій. Говорячи про філософію мистецтва, характерну для Китаю, слід мати на увазі, що в Китаї образотворче мистецтво має синтетичний характер, позаяк поєднує в собі власне зображення, поезію, писемність, а в живопису використовуються елементи графіки. Широкого поширення набула в Китаї приказка «Почерк – картина душі», бо він відображає характер художника, висловлює його почуття і думки. Саме тому каліграфія прирівнювалася до таких видів мистецтва, як поезія і живопис.</p>	<p>о том, каким образом человек учится отображать окружающий мир средствами искусства; 3) представления об основах взаимодействия учителя и ученика.</p> <p>Философская проблематика, рассматриваемая в рамках первой группы, раскрывается через систему общих этических положений и категорий. Говоря о философии искусства, характерной для Китая, следует иметь в виду, что в Китае изобразительное искусство имеет синтетический характер, сочетая в себе собственно изображение, поэзию, письменность; в живописи используются элементы графика. Китай: изобразительное искусство имеет синтетический (синкретический) характер, сочетая в себе собственно изображение, поэзию, письменность; в живописи используются элементы графики. «Широкое распространение получила в Китае поговорка: «Почерк – картина души», ибо он отражает характер пишущего, выражает его чувства и мысли. Именно поэтому каллиграфия приравнивалась к таким видам искусства, как поэзия и живопись.</p>
<p>С. 103–104.</p>	<p>С. 57–58.</p>
<p>Китайська каліграфія являла собою специфічний вид образотворчого мистецтва. З давніх-давен китайці були шанувальниками цього виду мистецтва. Людина, що майстерно володіла китайським пензлем, викликала загальне захоплення. Каліграфи нарівні з живописцями та іншими художниками користувалися великою повагою. Існував тисний зв'язок між каліграфією, літературою і живописом. Знамениті каліграфи, як правило, були одночасно поетами і художниками. У будинках китайських чиновників і інтелігентів часто можна було побачити на стінах окантовані роботи відомих каліграфів поруч з творами майстрів живопису і графіки. У містах багато вивісок магазинів були написані художниками-каліграфами [160, с. 471-472].</p> <p>Оскільки процес оволодіння ієрогліфічним письмом був вельми тривалим і трудомістким та припускав глибоке вивчення філософської літератури, творів китайських мудреців (у першу чергу Конфуція), найважливішими якостями художника були: високий рівень освіченості, зокрема в сфері філософії та етики як галузі філософського знання, ерудиція, здатність до глибоких міркувань про людину та її місце в світі, про моральні засади відносин між людьми, добросовісну поведінку, обумовлену етичними нормами. Тому навчання студентів традиційному китайському живопису обов'язково повинно передбачати (поряд з вивченням естетики) глибоку загальну філософську і особливо етичну підготовку. Ще один момент, на який необхідно звернути увагу в світлі сказаного, – посилення виховного аспекту (виховної функції навчання) в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [160], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [160] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Китайская каллиграфия представляла специфический вид изобразительного искусства. С давних пор китайцы были поклонниками этого вида искусства. Человек, мастерски владевший китайской кистью, вызывал всеобщее восхищение. Каллиграфы наравне с живописцами и другими художниками пользовались большим уважением. Существовала тесная связь между каллиграфией, литературой и живописью. Знаменитые каллиграфы, как правило, были одновременно поэтами и живописцами. В домах китайских чиновников и интеллигентов часто можно было увидеть на стенах окантованные работы известных каллиграфов рядом с произведениями мастеров живописи и графики. В городах многие вывески магазинов были написаны художниками-каллиграфами» [160, с. 471-472]. Поскольку процесс овладения иероглифическим письмом был весьма продолжительным и трудоемким и предполагал глубокое изучение философской литературы, произведений китайских мудрецов (в первую очередь Конфуция), важнейшими качествами художника были высокий уровень образованности, в первую очередь в сфере философии и этики как отрасли философского знания, эрудиция, способность к глубоким суждениям о человеке и его месте в мире, о нравственных основах отношений между людьми, добродетельное поведение, обусловленное этическими нормами. Поэтому обучение студентов традиционной китайской живописи обязательно должно предполагать наряду с изучением эстетики глубокую общую философскую и в особенности этическую подготовку. Ещё один момент, на который необходимо обратить внимание в свете сказанного, – усиление воспитательного аспекта (воспитывающей функции обучения) в процессе обучения студентов изобразительному искусству.</p>
<p>С. 104.</p>	<p>С. 58–59.</p>
<p>Естетична думка Китаю розвивалася під впливом даосизму і конфуціанства. Конфуціанство розглядало мистецтво через призму етичних вимог, воно бачило в ньому найважливіший засіб виховання «благородної людини» і спосіб демонстрації її переваг. Прихильники конфуціанської естетичної</p>	<p>Эстетическая мысль Китая развивалась под влиянием даосизма и конфуцианства. Конфуцианство смотрело на искусство через призму этических требований, видя в искусстве важнейшее средство воспитания «благородного человека» и способ демонстрации его достоинств. Сторонники</p>

<p>традиції виступають за достовірність і барвистість мистецтва, позаяк моральні ідеали, які несе в собі образотворче мистецтво, повинні бути представлені людині в неспотвореному і привабливому вигляді [31; 67; 81].</p> <p>Для естетичного вчення даосизму найважливішим є відображення гармонії природи, тому увага акцентується на, власне, естетичному початку в образотворчому мистецтві. В центрі даосизму – поняття «дао», яке відображає вічно мінливий і одночасно незмінний шлях, сутність і першопричину світу, джерело його різноманіття. Це поняття розглядається також як мета існування світу і людини [31]. Однією з характеристик «дао», що має естетичний зміст, є поняття «цзижань» – природність, спонтанність. Даоська традиція в образотворчому мистецтві орієнтує художника на спонтанність в образотворчій творчості, на природність, що втілює творчий задум у художній формі і на її відповідність природі [3; 24].</p> <p>У даний час в образотворчому мистецтві Китаю конфуціанська і даоська традиції існують у синкретичній єдності. В образотворчому мистецтві сучасного Китаю (в його традиційному напрямку) знаходиться відображення принцип неподільності естетичного, етичного і природного.</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>конфуцианской эстетической традиции выступают за достоверность и красочность искусства, поскольку нравственные идеалы, которые несет в себе изобразительное искусство, должны быть представлены человеку в неискаженном и привлекательном виде [31; 67; 81].</p> <p>Для эстетического учения даосизма самым важным является отражение гармонии природы, поэтому внимание акцентируется на собственно эстетическом начале в изобразительном искусстве. В центре даосизма – понятие «дао», вечно меняющегося и одновременно неизменного пути, сущности и первопричины мира, источника его многообразия. Дао рассматривается также как цель существования мира и человека [31]. Одной из характеристик «дао», имеющей эстетический смысл, является понятие «цзыжань» – естественность, спонтанность. Даосская традиция в изобразительном искусстве ориентирует художника на спонтанность в изобразительном творчестве, на естественность воплощающей творческий замысел художественной формы и на её соответствие природе [3; 24].</p> <p>В настоящее время в изобразительном искусстве Китая конфуцианская и даосская традиции существуют в синкретическом единстве. В изобразительном искусстве современного Китая (а именно в его традиционном направлении) находит отражение принцип неразделимости собственно эстетического, этического и природного.</p>
<p>С. 104–105.</p>	<p>С. 59–60.</p>
<p>Процес навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти сучасної України базується на такому напрямку в естетиці, як реалізм. Саме поняття реалізму має у своїй основі категорію реальності – всього, що існує незалежно від пізнавальних можливостей людини. Однак у сучасній західній естетиці під реальністю фактично розуміється дійсність, що лежить поза свідомістю [175]. Створене художником зображення сприймається як особливого роду реальність, втілена людиною («ілюзорна дійсність»). В українському образотворчому мистецтві терміном «реалізм» позначають особливий художній напрям, у межах якого велике значення надається подібності, адекватності зображення об'єкта. При цьому засоби, що використовуються художниками для виразності, досить різноманітні. Вони потрібні для того, щоб передати і емоційні переживання героїв картини, і власне ставлення художника до зображеного на картині. Реалізм також передбачає пошук сюжетів у житті, яке оточує людину, виходячи з того, що представлене в творі образотворчого мистецтва має бути зрозумілим глядачу, близьким йому. Завдяки цьому воно має впливати на його емоційну сферу, викликати ті чи інші переживання. Гасло реалізму в українському образотворчому мистецтві – «прекрасним є життя». Прагнення передати життя в його різноманітних проявах, зробити зрозумілим і доступним для широкого глядача складає авторський задум і є основними завданнями художника-реаліста. Реалістичне мистецтво майже повністю відходить від таких естетичних категорій, як «символ» і «алегорія». Зовнішня схожість з об'єктом зображення є не самоціллю, а засобом спілкування художника з глядачем і засобом вираження внутрішньої сутності об'єкта.</p>	<p>Процесс обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования современной России базируется на таком течении в эстетике, как реализм. Само понятие реализма имеет в своей основе категорию реальности – всего, что существует независимо от познавательных возможностей человека. Однако в современной западной эстетике под реальностью фактически понимается действительность, лежащая вне сознания [175]. Созданное художником изображение воспринимается как особого рода действительность, созданная человеком («иллюзорная действительность»). В русском изобразительном искусстве термином «реализм» обозначают особое художественное направление, где большое значение придается сходству, адекватности изображения объекту. При этом используемые художниками средства выразительности достаточно разнообразны для того, чтобы передать и эмоциональные переживания героев картин, и собственное отношение художника к изображенному на картине. Реализм также предполагает поиск сюжетов в окружающей человека жизни, исходя из того, что представленное в произведении изобразительного искусства должно быть узнаваемо зрителем, близко ему, и благодаря этому воздействовать на его эмоциональную сферу, вызывать те или иные переживания. Лозунг реализма в русском изобразительном искусстве – «прекрасное есть жизнь». Стремление передать жизнь в ее многообразных проявлениях, сделать понятным и доступным для широкого зрителя авторский замысел являются основными задачами художника-реалиста. Реалистическое искусство почти полностью отходит от таких эстетических категорий, как символ и аллегория. Внешнее сходство с объектом изобра-</p>

<p>Текст переписаний разом із покликанням [175], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [175] фальшиве. Російське замінене на українське. Плагіат.</p>	<p>ження являється не самоцелью, а средством общения художника со зрителем и средством выражения внутренней сущности объекта.</p>
<p>С. 105–106.</p> <p>У реалістичних творах образотворчого мистецтва української школи незалежно від етапу її розвитку естетика твору образотворчого мистецтва і естетика представленого на картині вчинку, події, моральна краса людини тісно пов'язані [217; 226].</p> <p>У філософському плані реалізм базується також на матеріалістичній теорії відображення. У зв'язку з цим реалістичне мистецтво розглядається як засіб пізнання дійсності. Однак у процесі навчання в Україні та Китаї в даний час пізнавальний потенціал образотворчого мистецтва практично не використовується, що можна розглядати як одну із значущих проблем у навчанні студентів образотворчого мистецтва.</p> <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями ([217; 226] замість [17; 26]), але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Російське замінене на українське, а Росія – на Україну. Плагіат.</p>	<p>С. 60.</p> <p>В реалистических произведениях изобразительного искусства русской школы, независимо от этапа её развития, эстетика произведения изобразительного искусства и эстетика представленного на картине поступка, события, нравственная красота человека тесно связаны друг с другом [17; 26].</p> <p>В философском плане реализм базируется также на материалистической теории отражения. В этой связи реалистическое искусство рассматривается как средство познания действительности. Однако в процессе обучения в России и в Китае в настоящее время познавательный потенциал изобразительного искусства практически не используется, что можно рассматривать как одну из значимых проблем в обучении студентов изобразительному искусству.</p>
<p>С. 106.</p> <p>Подібність між естетичними традиціями України і Китаю вбачається в уявленні про єдність доброго і прекрасного.</p> <p>Так, у Конфуція поняття «прекрасне» і «добре» часто виступають як синоніми, а в якості естетичного ідеалу розглядається єдність прекрасного, доброго і корисного. Для українського реалістичного образотворчого мистецтва характерне наступне уявлення про прекрасне як естетичної категорії: «Явища можна вважати прекрасними, коли вони в своїй конкретно чуттєвій цілісності виступають як суспільно-людські цінності, що втілюють утвердження людини в світі, ... сприяють гармонійному розвитку особистості, виникненню і найбільш повного прояву людських сил і здібностей» [217, с. 271]. У цьому висловлюванні простежується зв'язок прекрасного з цінностями, підкреслюється етичний потенціал прекрасного. Як у Китаї, так і в Україні образотворче мистецтво розглядається в якості потужного засобу виховання.</p> <p>Другий прояв подібності між естетичними традиціями України і Китаю – уявлення про мистецтво як особливий спосіб осягнення дійсності, в якому провідну роль відіграють нелогічні форми, такі як емоції, інсайт, емпатія, переживання, підведення під цінність, інтерпретація в її онтологічному розумінні. Такий підхід орієнтує художника на пошук виразних засобів, за допомогою яких можна впливати на емоційну сферу людини, облагородити її почуття. Образотворче мистецтво виступає своєрідним діалогом між художником і глядачем, між різними культурами й епохами, розкриваючи глядачеві внутрішній світ художника як особливу культуру.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням ([217] замість [17]), але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [217] фальшиве.</p>	<p>С. 60–61.</p> <p>Сходство между эстетическими традициями России и Китая усматривается в представлении о единстве доброго и прекрасного. Так, у Конфуция понятия «прекрасное» и «доброе» часто выступают как синонимы, а в качестве эстетического идеала рассматривался единство прекрасного, доброго и полезного. Для русского реалистического изобразительного искусства характерно следующее представление о прекрасном как эстетической категории: «Явления можно считать прекрасными, когда они в своей конкретно-чувственной целостности выступают как общественно-человеческие ценности, воплощающие утверждение человека в мире, ... способствующие гармоническому развитию личности, возникновению и наиболее полному проявлению человеческих сил и способностей. [17, с. 271]. В данном высказывании прослеживается связь прекрасного с ценностями, подчеркивается этический потенциал прекрасного. Как в Китае, так и в России изобразительное искусство рассматривается как мощное средство воспитания.</p> <p>Второе проявление сходства между эстетическими традициями России и Китая – представление об искусстве как особом способе постижения действительности, в котором ведущую роль играют внелогические формы, такие как эмоции, инсайт, эмпатия, переживание, подведение под ценность, интерпретация в ее онтологическом понимании. Такой подход ориентирует художника на поиск выразительных средств, с помощью которых можно воздействовать на эмоциональную сферу человека, облагородить его чувства. Изобразительное искусство выступает контекстом диалога между художником и зрителем, между разными культурами и эпохами, раскрывая зрителю внутренний мир художника как особую культуру.</p>

<p>Росія замінена на Україну, російське – на українське. Плагіат.</p>	
<p>С. 106–107.</p>	<p>С. 61–62.</p>
<p>Уявлення про те, яким чином людина відображає навколишній світ засобами мистецтва, в українській і китайській естетиці також мають як відмінності, так і подібні риси. Творчість у даосизмі розглядається як результат одкровення і натхнення, а художник – як інструмент, який здійснює «самотворчість» мистецтва. У зв'язку з цим завдання художника – не самовираження, а правильне розуміння і передача проявів «дао» у всьому їх різноманітті і мінливості. В конфуціанській традиції творчість трактується як вершина професійної майстерності, а художник – як творець мистецтва, головне завдання якого полягає в передачі засобами мистецтва певної етичної ідеї. У будь-якому випадку місія художника визначається як особливий рід служіння, спрямований на вдосконалення людини через залучення її до прекрасного і доброго, що дозволить їй осягнути основи буття. Умовою успішного здійснення цієї місії визнається гармонізація внутрішнього світу художника, філософське осмислення ним природної і соціальної дійсності як гармонійного цілого, сприйняття в нерозривному зв'язку минулого і сьогодення. У системі вищої художньо-педагогічної освіти сучасного Китаю такі уявлення про відображення навколишнього світу засобами мистецтва лежать в основі навчання студентів традиційному китайському живопису «гохуа».</p> <p>Російське замінене на українське. Плагіат.</p>	<p>Представлення о том, каким образом человек отображает окружающий мир средствами искусства, в русской и китайской эстетике также имеют как различия, так и черты сходства. Творчество в даосизме рассматривается как результат откровения и наития, а художник – как инструмент, осуществляющий «самотворчество» искусства. В этой связи задача художника – не самовыражение, а верное понимание и передача проявлений «дао» во всем его многообразии и изменчивости. В конфуцианской традиции творчество рассматривается как вершина профессионального мастерства, а художник – как творец искусства, главная задача которого – передать средствами искусства определенную этическую идею. В любом случае миссия художника видится как особого рода служение, направленное на совершенствование человека через приобщение его к прекрасному и доброму, что позволит ему постичь основы бытия. Условием успешного осуществления этой миссии признается гармонизация внутреннего мира художника, философское осмысление им природной и социальной действительности как гармоничного целого, восприятие в неразрывной связи прошлого и настоящего. В системе высшего художественно-педагогического образования современного Китая такие представления об отображении окружающего мира средствами искусства лежат в основе обучения студентов традиционной китайской живописи «гохуа».</p>
<p>С. 107–108.</p>	<p>С. 62–63.</p>
<p>У реалістичній традиції акцент робиться на освоєнні різних технік зображення природи і людини, на відточуванні майстерності художника. Вважається, що в результаті цього він зможе висловити будь-яку думку, передати за допомогою образотворчих засобів будь-які емоційні стани. Тому найсерйозніша увага приділяється навчанню студентів художнім прийомам, що дозволяє не тільки максимально точно передати схожість з об'єктом, але й розставити акценти таким чином, щоб зробити явною для глядача певну ідею, авторський задум. На вирішення цього завдання спрямовані композиційні та колористичні прийоми, які повинні освоїти студенти.</p> <p>Як у китайській, так і в українській традиції художник розглядається як виразник певної ідеї, представленої в його творі у єдності етичного і естетичного (орієнтація на «чистий естетизм» для китайського і українського образотворчого мистецтва не характерна). Проте якщо в китайському образотворчому мистецтві ідея виражається за допомогою синтезу мистецтв (про що йшлося вище), то в українському мистецтві акцент робиться на максимальному використанні виразних засобів у межах якої-небудь однієї техніки, наприклад живопису олією або аквареллю.</p> <p>Російське замінене на українське. Плагіат.</p>	<p>В реалистической традиции акцент делается на освоении различных техник изображения природы и человека, на оттачивании мастерства художника; считается, что в результате он сможет выразить любую мысль, передать с помощью изобразительных средств любые эмоциональные состояния. Поэтому самое серьезное внимание уделяется обучению студентов художественным приемам, позволяющим не только возможно более точно передать сходство с объектом, но расставить акценты таким образом, чтобы сделать явной для зрителя определенную идею, авторский замысел. На решение этой задачи направлены композиционные и колористические приемы, которые должны освоить студенты.</p> <p>Как в китайской, так и в русской традиции художник рассматривается в первую очередь как выразитель определенной идеи, представленной в его произведении в единстве этического и эстетического (ориентация на «чистый эстетизм» для китайского и русского изобразительного искусства не характерна). Однако если в китайском изобразительном искусстве идея выражается с помощью синтеза искусств (о чем говорилось выше), то в русском искусстве акцент делается на максимальном использовании выразительных средств в рамках какой-либо одной техники (например, живописи маслом либо акварелью).</p>
<p>С. 108.</p>	<p>С. 63–64.</p>

<p>Помітно відрізняються в Україні і Китаї уявлення про взаємодію викладача і студента. У Китаї основою педагогічної взаємодії виступає ідея наставництва – учнівства. Взаємодія викладача і студента в процесі вивчення образотворчого мистецтва базується на безумовному авторитеті викладача як визнаного майстра. Важливою складовою взаємодії є поряд з рольовими етичні відносини – шанобливе ставлення до викладача з боку студента, беззаперечна слухняність. Водночас сама філософія китайського мистецтва передбачає визнання за студентом права на вибір власного шляху в мистецтві, на самовираження, на творчу самореалізацію, яка обмежується лише певними канонами, що дозволяють найкращим чином висловити ту чи іншу етичну або естетичну ідею. Діалектичне поєднання цих, на перший погляд, суперечливих тенденцій забезпечує можливість індивідуалізації в процесі вивчення майбутніми вчителями образотворчого мистецтва.</p> <p>В Україні в основі педагогічної взаємодії лежить ідея суб'єкт-суб'єктних відносин, з позицій якої студент розглядається як активний учасник освітнього процесу, має право на власну точку зору, на власний шлях у мистецтві. Однак можливості самовираження обмежуються необхідністю освоювати лише певні художні прийоми.</p> <p>Проаналізовані філософські ідеї обумовлюють особливості організації процесу навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю та України, впливають на принципи і методи навчання образотворчого мистецтва.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Заметно различаются в России и Китае представления о взаимодействии учителя и ученика. В Китае основой педагогического взаимодействия выступает идея наставничества – ученичества. Взаимодействие преподавателя и студента в процессе изучения изобразительного искусства базируется на безусловном авторитете преподавателя как признанного мастера. Важной составляющей взаимодействия являются наряду с рольевыми этические отношения – уважительное, почтительное отношение к преподавателю со стороны студента, беспрекословное послушание. Но в то же время сама философия китайского искусства предполагает признание за учеником права на выбор собственного пути в искусстве, на самовыражение, на творческую самореализацию, которая ограничивается лишь определенными канонами, позволяющими наилучшим образом выразить ту или иную этическую либо эстетическую идею. Диалектическое сочетание этих на первый взгляд противоречивых тенденций обеспечивает возможность индивидуализации в процессе изучения будущими учителями изобразительного искусства.</p> <p>В России в основе педагогического взаимодействия лежит идея субъект-субъектных отношений, с позиций которой студент рассматривается как активный участник образовательного процесса, имеющий право на собственную точку зрения, на собственный путь в искусстве. Однако возможности самовыражения ограничиваются необходимостью осваивать лишь строго определенные художественные приемы.</p> <p>Рассмотренные философские идеи обуславливают особенности организации процесса обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования Китая и России, оказывают влияние на принципы и методы обучения изобразительному искусству.</p>
<p>С. 109.</p>	<p>С. 64–65.</p>
<p>Теоретико-педагогічний рівень – це рівень підходів до організації та принципів навчання. Основу навчання студентів художньо-педагогічних ЗВО образотворчого мистецтва в межах академічного напрямку як в Україні, так і в Китаї становлять концептуальні положення і принципи класичної дидактики. Відбір і конструювання змісту навчання здійснюються на основі лінійного підходу, при якому кожна тема розглядається лише один раз і не передбачає повернення до неї згодом на більш високому рівні. При відборі і конструюванні змісту навчання організатори освітнього процесу орієнтуються на принцип систематичності і послідовності. Однак при цьому враховується лише логіка розвитку образотворчого мистецтва (при вивченні історії образотворчого мистецтва) та логіка викладу теоретичних знань (при вивченні теорії мистецтва), але не логіка сприйняття і розуміння матеріалу студентами. Класична логіка викладу матеріалу «від простого – до складного», «від легкого – до важкого» полегшує сприйняття студентами теоретичного матеріалу, але не дає можливості простежити розвиток тих чи інших естетичних ідей, жанрів, образотворчих технік, напрямків в образотворчому мистецтві. У змісті навчання недостатньо матеріалів, які розкривають філософські основи різних напрямів у живопису, графіці, скульптурі та інших видах образотворчого мистецтва.</p>	<p>Теоретико-педагогический уровень – это уровень подходов к организации обучения и принципов обучения. Основу обучения студентов художественно-педагогических вузов изобразительному искусству в рамках академического направления как в России, так и Китае составляют концептуальные положения и принципы классической дидактики. Отбор и конструирование содержания обучения осуществляются на основе линейного подхода, при котором каждая тема рассматривается лишь однажды и не предполагает возвращения к ней впоследствии на более высоком уровне. При отборе и конструировании содержания обучения организаторы образовательного процесса ориентируются на принцип систематичности и последовательности. Однако при этом учитывается лишь логика развития изобразительного искусства (при изучении истории изобразительного искусства) и логика изложения теоретических знаний (при изучении теории искусства), но не логика восприятия и понимания материала студентами. Классическая логика изложения материала «от простого – к сложному», «от легкого – к трудному» облегчает восприятие студентами теоретического материала, но не дает возможности проследить развитие тех или иных эстетических идей, жанров, изобразительных техник, направлений и течений в изобразительном искусстве. В содержании обучения недостаточно материалов, раскрывающих философские основы</p>

<p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>различных течений в живописи, графике, скульптуре и других видах изобразительного искусства.</p>
<p>С. 109–110.</p>	<p>С. 65–66.</p>
<p>Класичний дидактичний принцип наочності реалізується в тому, що на теоретичних заняттях розглядаються репродукції картин, графічних робіт, скульптурних зображень, а на практичних заняттях велика увага приділяється демонстрації прийомів роботи із мальовничими матеріалами, демонстрації різних технік живопису, прийнятих у реалістичному мистецтві. Значний часовий термін виділяється аналізу індивідуальної манери малюнка і живопису різних художників. Як уже зазначалося, в українських педагогічних ЗВО заняття проводяться в музеях, де майбутні вчителі мають можливість познайомитися з оригіналами творів відомих майстрів, в анатомічних кабінетах, де студенти вивчають будову людського тіла.</p> <p>Принцип свідомості в навчанні втілюється в процесі аналізу творів образотворчого мистецтва за визначеними алгоритмами і правилами, при цьому приділяється увага всім аспектам твору (загальному задуму, композиції, колориту тощо.). Звертається увага на типові ознаки того чи іншого жанру, напрямку в образотворчому мистецтві. Однак принципи класичної дидактики не дозволяють акцентувати увагу на розумінні творів образотворчого мистецтва як цілісності, феномена певної культури, що виражає менталітет народу, його філософію, особливості ставлення до навколишнього світу і до людини.</p> <p>Російське замінене на українське. Плагіат.</p>	<p>Классический дидактический принцип наглядности реализуется в том, что на теоретических занятиях предъявляются репродукции картин, графических работ, скульптурных изображений, а на практических занятиях большое внимание уделяется показу приемов работы с живописными материалами, демонстрации различных техник живописи, принятых в реалистическом искусстве. Много времени уделяется анализу индивидуальной манеры рисунка и живописи разных художников. Как уже отмечалось, в российских педагогических вузах поведятся занятия в музеях, где будущие учителя имеют возможность познакомиться с оригиналами произведений известных мастеров, в анатомических кабинетах, где студенты знакомятся со строением человеческого тела.</p> <p>Принцип сознательности в обучении реализуется в процессе анализа произведений изобразительного искусства по определённым алгоритмам и правилам, при этом уделяется внимание всем аспектам произведения (общему замыслу, композиции, колориту и т.п.). Обращается внимание на типичные признаки того или иного жанра, направления в изобразительном искусстве. Однако принципы классической дидактики не позволяют уделять внимание пониманию произведения изобразительного искусства как целостности, как феномена определённой культуры, выражающего менталитет народа, его философию, особенности отношения к окружающему миру и к человеку.</p>
<p>С. 110.</p>	<p>С. 66–67.</p>
<p>Принцип взаємозв'язку теорії і практики реалізується через організацію процесу навчання образотворчому мистецтву, який, з точки зору змісту, проектується і здійснюється як поєднання теоретичних і практичних занять. Велике значення надається систематичним заняттям з теорії та історії мистецтва. Слід відзначити, що в Україні даний принцип використовується більш послідовно, ніж у Китаї.</p> <p>Серед методів навчання переважають традиційні. На теоретичних заняттях застосовуються переважно словесні методи: лекція, бесіда, а на практичних заняттях багато часу відводиться на копіювання класичних творів живопису, на відпрацювання навичок реалістичної манери письма. Недостатньо використовуються інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні та герменевтичні методи навчання, що дозволяють виявити і розкрити культурні ідеї творів мистецтва, глибше зрозуміти їх зміст.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Принцип взаимосвязи теории и практики реализуется прежде всего через организацию процесса обучения изобразительному искусству. Процесс обучения изобразительному искусству с точки зрения содержания проектируется и реализуется как сочетание теоретических и практических занятий. Большое значение придается систематическим занятиям по теории и истории искусства. Следует отметить, что в России опора на данный принцип реализуется более последовательно, чем в Китае.</p> <p>Среди методов обучения преобладают традиционные. На теоретических занятиях это преимущественно словесные методы – лекция, беседа. На практических занятиях много времени отводится на копирование классических произведений живописи, на отработку навыков реалистической манеры письма. Недостаточно используются информационно-коммуникационные технологии, интерактивные и герменевтические методы обучения, позволяющие выявить и раскрыть культурные смыслы произведений искусства, глубже понять их содержание.</p>
<p>С. 110–111.</p>	<p>С. 67–68.</p>
<p>Для традиційного напрямку найбільш перспективними видаються методики проблемного навчання і смислової дидактики. Проблемне навчання дозволяє реалізувати в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва ідеї діалогу культур (М. М. Бахтін, В. С. Біблер), що сприяє кращому розумінню «іншої» культури, а також своєї власної на-</p>	<p>Для традиционного направления наиболее перспективными представляются идеи проблемного обучения и смысловой дидактики. Проблемное обучение позволит реализовать в процессе обучения студентов изобразительному искусству идеи диалога культур (М.М. Бахтин, В.С. Библер), позволяющие лучше понять «иную» культуру, а через</p>

<p>ціональної культури, гармонійному поєднанню «традиційного та інноваційного», «західного і східного» на основі художньої мови, дає можливість висловити сутність і специфіку національної культури, зрозумілу будь-якій людині. На думку М. М. Бахтіна, одна культура ставить питання до іншої культури. Ці питання повинні носити проблемний характер. Вирішення зазначених завдань може бути досягнуто шляхом пошуку студентами відповідей на проблемні питання, виконання ними проблемних завдань, зокрема у формі проєктів. Смилова дидактика, яка активно розробляється в даний час в Україні Є. Беляковою, А. Закіровою, дозволить звернути студентів до сенсів культури, що виражені в творах образотворчого мистецтва, «відкрити» значимість творінь художників і скульпторів для сучасної людини, забезпечить більш глибоке розуміння цих творів і соціокультурного контексту, в якому вони створювалися, допоможе студентам висловити свої ідеї, свій внутрішній світ засобами мистецтва.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>нее – свою собственную национальную культуру, добиться гармоничного сочетания «традиционное – инновационное», «западное – восточное» на основе художественного языка, позволяющего выразить сущность и специфику национальной культуры и в то же время понятного любому человеку. По М.М. Бахтину, одна культура ставит вопросы другой культуре. Эти вопросы должны носить проблемный характер. Решение этих задач может быть достигнуто путем поиска студентами ответов на проблемные вопросы, выполнения ими проблемных заданий, в том числе в форме проектов. Смысловая дидактика, активно разрабатываемая в настоящее время в России Е.Г. Беляковой, А.Ф. Закировой, позволит обратить студентов к смыслам культуры, выраженным в произведениях изобразительного искусства, «открыть» значимость творений художников и скульпторов для современного человека, обеспечит более глубокое понимание этих произведений и социокультурного контекста, в котором они создавались, и поможет студентам выразить свои идеи, свой внутренний мир средствами искусства.</p>
<p>С. 111.</p> <p>Ключовим у межах традиційного напрямку виступає принцип інтеграції знань із різних областей з метою досягнення глибокого розуміння суті образотворчого мистецтва як способу осягнення світу і людини і як способу перетворення внутрішнього світу людини.</p> <p>Реалізація інноваційного спрямування передбачає широке впровадження в процес навчання студентів образотворчого мистецтва досягнень сучасної дидактики. Найбільш перспективним при цьому видається звернення до ідей евристичного і проблемного навчання та смислової дидактики. Евристичне навчання, розробкою якого в Україні займається А. В. Хуторський, найбільше сприяє розвитку у студентів образного мислення, художнього бачення, вміння знаходити нестандартні вирішення традиційних художніх завдань і втілення їх творчого потенціалу, формування у них власного стилю образотворчої діяльності.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>С. 68.</p> <p>Ключевым в рамках традиционного направления выступает принцип интеграции знаний из разных областей с целью достижения глубокого понимания сущности изобразительного искусства как способа постижения мира и человека и как способа преобразования внутреннего мира человека.</p> <p>Реализация инновационного направления предполагает широкое внедрение в процесс обучения студентов изобразительному искусству достижений современной дидактики. Наиболее перспективным при этом представляется обращение к идеям эвристического и проблемного обучения и смысловой дидактики. Эвристическое обучение, разработкой которого в России занимается А.В. Хуторской, является наиболее перспективным в плане развития у студентов образного мышления, художественного видения, умения находить нестандартные решения традиционных художественных задач и как результат – реализации их творческого потенциала, формирования у них собственного стиля изобразительной деятельности.</p>
<p>С. 112.</p> <p>Для досягнення цілей навчання образотворчого мистецтва в межах інноваційного напрямку необхідна орієнтація на дидактичний принцип активності студентів у навчанні. Важливим є принцип індивідуалізації навчання, реалізація якого дозволить студенту виробити власний стиль образотворчої діяльності. Серед засобів навчання в межах інноваційного напрямку найбільш продуктивними є інтерактивні методи навчання, метод проєктів, герменевтичні методи. Широке використання інформаційно-комунікаційних технологій, які в даний час застосовуються головним чином у сфері художнього дизайну, дозволить студентам освоїти принципово нові образотворчі техніки, наприклад створення тривимірних зображень, і навіть створити свої власні.</p> <p>Слід зазначити, що розробка дидактичних основ навчання студентів в межах інноваційного напрямку в даний час становить одну з перспектив розвитку вищої художньо-педагогічної освіти України і Ки-</p>	<p>С. 68–69.</p> <p>Для достижения целей обучения изобразительному искусству в рамках инновационного направления необходима ориентация на дидактический принцип активности студентов в обучении. Важным является принцип индивидуализации обучения, реализация которого позволит студенту выработать собственный стиль изобразительной деятельности.</p> <p>Среди средств обучения в рамках инновационного направления наиболее продуктивными являются интерактивные методы обучения, метод проектов, герменевтические методы. Широкое использование информационно-коммуникационных технологий, которые в настоящее время применяются главным образом в сфере художественного дизайна, позволит студентам освоить принципиально новые изобразительные техники (например, создание трехмерных изображений), а возможно, и создать свои собственные.</p> <p>Следует отметить, что разработка дидактиче-</p>

<p>таю, оскільки наразі у всіх трьох напрямках обох країнах переважає підхід до організації навчання образотворчого мистецтва з позицій класичної дидактики.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>ских основ обучения студентов в рамках инновационного направления в настоящее время составляет одну из перспектив развития высшего художественно-педагогического образования России и Китая, поскольку в настоящее время в рамках всех трех направлений обеих странах преобладает подход к организации обучения изобразительному искусству с позиций классической дидактики.</p>
<p>С. 112–113.</p>	<p>С. 69–70.</p>
<p>Найкраще концептуальні засади навчання студентів образотворчого мистецтва розроблені на інструментально-технологічному рівні. Так, існують детальні методики навчання студентів малюнку та живопису, малюванню з натури, за уявою, по пам'яті, а також етапи роботи над художніми творами, описані такими науковцями, як Ван Цімін, Ван Ченьї, Гао Шенка, Цянь Чусі, Ян Фейюнь. Однак сучасний стан зазначених концепцій характеризується тим, що методики навчання є авторськими і мають яскраво виражений індивідуальний характер, позаяк їх носіями виступають художники-майстри, які навчають студентів. Наразі переважає індивідуальна форма навчання, що передбачає безпосередню взаємодію студента та викладача. Викладач, як правило, навчає студента власній манері виконання малюнка, живописного твору тощо, а не формує у нього власний стиль. Крім того, автори таких методик, маючи високий рівень підготовки в області образотворчої діяльності, спираються при їх розробці головним чином на закономірності образотворчого мистецтва, а не на психолого-педагогічні закономірності, що не дозволяє повністю реалізувати потенціал даних методик.</p>	<p>Лучше всего концептуальные основы обучения студентов изобразительному искусству разработаны на инструментально-технологическом уровне. Так, подробно разработаны методики обучения студентов рисунку и живописи, рисованию с натуры, по воображению, по памяти, выделены и подробно описаны этапы работы над художественными произведениями (Анчуков, Ван Цимин, Ван Чэньи, Вартанова, Н.Н. Волков, Гао Шэнкуй, Ж.С. Кенесарина, Г.Ю. Коробко, Н.Н. Лукин, А.И. Масленников, Л.Б. Михаленко, Н.Н. Ростовцев, А.В. Свешников, Цянь Чуси, Ян Фэйюнь). Однако современное состояние таких концепций характеризуется тем, что методики обучения являются авторскими и имеют ярко выраженный индивидуальный характер, поскольку их носителями являются художники-мастера, обучающие студентов. Преобладающей формой обучения является индивидуальная, предполагающая непосредственное взаимодействие студента и преподавателя. Преподаватель, как правило, обучает студента собственной манере выполнения рисунка, живописного произведения и т.п., а не формирует у него собственный стиль. Кроме того, авторы таких методик, имея высокий уровень подготовки в области изобразительной деятельности, опираются при их разработке главным образом на закономерности изобразительного искусства, а не на психолого-педагогические закономерности, что не позволяет полностью реализовать потенциал данных методик.</p>
<p>С. 113.</p>	<p>С. 70–71.</p>
<p>Модернізація концептуальних основ навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю передбачає розробку нижченаведеної проблематики.</p> <p>1. Визначення філософсько-світоглядних основ навчання образотворчого мистецтва в межах кожного з напрямків – академічного, традиційного, інноваційного. У цьому плані необхідне чітке визначення ціннісних орієнтирів, світоглядних положень, філософських напрямків, на основі яких буде вбудовуватись процес навчання образотворчого мистецтва в педагогічному ЗВО. У даний час у Китаї найбільш розробленими є філософсько-світоглядні основи навчання студентів образотворчого мистецтва в межах традиційного напрямку. А от в Україні концептуальні засади навчання образотворчого мистецтва на філософсько-світоглядному рівні в межах даного напрямку розроблені недостатньо. Тут необхідне звернення до особливостей українського менталітету, народного світосприйняття (при навчанні, наприклад, народному розпису, ліпленню тощо) і до особливостей релігійно-православного світосприйняття (при вивченні християнського іконопису і при підготовці студентів до реставраційної діяльності). Філософсько-світоглядні основи в межах академічного напрямку існують на імпліцитному рівні і потребують чіткого визначення та фіксу-</p>	<p>Модернизация концептуальных основ обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая предполагает разработку следующей проблематики.</p> <p>1. Определение философско-мировоззренческих основ обучения изобразительному искусству в рамках каждого из направлений - академического, традиционного, инновационного. В этом плане необходимо четкое определение ценностных ориентиров, мировоззренческих положений, философских направлений, на основе которых будет выстраивать процесс обучения изобразительному искусству в педагогическом вузе. В настоящее время наиболее разработанными являются философско-мировоззренческие основы обучения студентов изобразительному искусству в рамках традиционного направления в Китае. Слабо разработаны концептуальные основы обучения изобразительному искусству на философско-мировоззренческом уровне в рамках данного направления в России. Здесь необходимо обращение к особенностям русского менталитета, народного мировосприятия (при обучении, к примеру, народной росписи, лепке и т.п.) и к особенностям религиозно-православного мировосприятия (при изучении русской иконописи и при подготовке студентов к реставрационной деятельности). Философско-миро-</p>

<p>вання. В рамках інноваційного напрямку слід звернутися до гуманістичної філософії, до ідей педоцентризму і гуманізації відносин в освітньому процесі.</p> <p>Росія замінена на Україну, російське – на українське або християнське. Плагіат.</p>	<p>воззренческие основы в рамках академического направления существуют на имплицитном уровне и нуждаются в четком определении и фиксации. В рамках инновационного направления следует обратиться к гуманистической философии, к идеям педоцентризма и гуманизации отношений в образовательном процессе.</p>																				
<p>С. 113–114.</p>	<p>С. 71–72.</p>																				
<p>2. Визначення дидактичних ідей, які в повній мірі відповідають особливостям кожного з напрямків. Як уже зазначалося, для академічного напрямку ними виступають концептуальні положення і принципи класичної дидактики, для традиційного напрямку найбільш перспективними видаються ідеї проблемного навчання і смислової дидактики, для інноваційного напрямку – положення гуманістичних дидактичних концепцій.</p> <p>3. Визначення підходів до конструювання змісту навчання: в залежності від поставлених завдань навчання необхідне оптимальне поєднання лінійного, концентричного, блочно-модульного підходів.</p> <p>4. Пошук і обґрунтування таких методів, форм, прийомів навчання образотворчого мистецтва, які, по-перше, характеризувалися б відтворюваністю, тобто мали б загальну основу і у зв'язку з цим могли бути застосовані будь-яким викладачем, по-друге, були б спрямовані не на копіювання образотворчої манери майстра-викладача, а на формування у студента власного стилю в тому чи іншому виді образотворчого мистецтва.</p> <p>5. Вирішення задач розвитку творчих здібностей студентів у процесі навчання образотворчого мистецтва. В даний час дослідники дійшли висновку про те, що процес навчання і творчість необхідно розглядати в їх єдності. У цьому контексті вони, зокрема, зазначають: «Потрібно намагатися так будувати заняття, щоб у будь-якій роботі, починаючи з самої елементарної, перед учнями ставилися творчі завдання в тій мірі, в якій вони здатні їх розуміти і практично вирішувати на кожній стадії розвитку. Елементи академічної грамоти не повинні бути особливою передумовою для їх майбутньої творчої діяльності. Їх краще давати поступово в процесі роботи, у міру того, як ті чи інші професійні відомості стають необхідними для успішного вирішення основного художнього завдання» [76, с. 21].</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [76], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [76] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>2. Определение дидактических идей, в полной мере отвечающих особенностям каждого из направлений. Как уже отмечалось, для академического направления таковыми выступают концептуальные положения и принципы классической дидактики, для традиционного направления наиболее перспективными представляются идеи проблемного обучения и смысловой дидактики, для инновационного направления – положения гуманистических дидактических концепций.</p> <p>3. Определение подходов к конструированию содержания обучения: в зависимости от решаемых задач обучения необходимо оптимальное сочетание линейного, концентрического, блочно-модульного подходов.</p> <p>4. Поиск и обоснование таких методов, форм, приемов обучения изобразительному искусству, которые, во-первых, отличались бы воспроизводимостью, т.е. имели бы общую основу и в силу этого могли быть применены любым преподавателем, а во-вторых, были бы направлены не на копирование изобразительной манеры мастера-преподавателя, а на формирование у студента собственного стиля в том или ином виде изобразительного искусства.</p> <p>5. Решение задач развития творческих способностей студентов в процессе обучения изобразительному искусству. В настоящее время исследователи пришли к выводу о том, что процесс обучения и творчество необходимо рассматривать в их единстве: «Нужно стараться так строить занятия, чтобы в любой работе, начиная с самой элементарной, перед учащимся ставились творческие задачи в той мере, в какой он способен их понимать и практически решать на каждой стадии развития. Элементы академической грамоты не должны быть особенным предисловием к его будущей творческой деятельности. Их лучше давать постепенно, в процессе работы, по мере того, как те или иные профессиональные сведения становятся необходимыми для успешного решения основной художественной задачи» [76, с. 21].</p>																				
<p>С. 114–117.</p>	<p>С. 72–75.</p>																				
<p>Отже, на основі результатів проведеного дослідження можна визначити подібні та відмінні риси в процесі навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю (табл. 2.2).</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 2.2</p> <p>Особенности процесса навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю</p> <table border="1" data-bbox="279 1973 863 2103"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Параметри порівняння</th> <th rowspan="2">Загальні риси</th> <th colspan="2">Відмінності</th> </tr> <tr> <th>Україна</th> <th>Китай</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Мета навчання</td> <td>Досягнення високого рівня</td> <td>Переважає увага приді-</td> <td>Увага акцентується на</td> </tr> </tbody> </table>	Параметри порівняння	Загальні риси	Відмінності		Україна	Китай	Мета навчання	Досягнення високого рівня	Переважає увага приді-	Увага акцентується на	<p>Подводя итог сказанному, можно определить черты сходства и различия в процессе обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая (табл. 3).</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 3</p> <p>Особенности процесса обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая</p> <table border="1" data-bbox="895 1973 1479 2103"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Параметры сравнения</th> <th rowspan="2">Общие черты</th> <th colspan="2">Различия</th> </tr> <tr> <th>Россия</th> <th>Китай</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Цели</td> <td>Достижение</td> <td>Преимущества</td> <td>Внимание</td> </tr> </tbody> </table>	Параметры сравнения	Общие черты	Различия		Россия	Китай	Цели	Достижение	Преимущества	Внимание
Параметри порівняння			Загальні риси	Відмінності																	
	Україна	Китай																			
Мета навчання	Досягнення високого рівня	Переважає увага приді-	Увага акцентується на																		
Параметры сравнения	Общие черты	Различия																			
		Россия	Китай																		
Цели	Достижение	Преимущества	Внимание																		

	володіння образотворчою діяльністю; формування вміння виявляти і реалізувати в професійно-педагогічній діяльності розвиваючий і виховний потенціал образотворчого мистецтва; оволодіння різноманітними образотворчими вміннями (малюнка, живопису з використанням різних матеріалів і технік, графіки, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва)	ляється зв'язку дисциплін образотворчого мистецтва і психолого-педагогічних дисциплін для досягнення високих результатів у професійно-педагогічній діяльності	оволодінні студентами широким спектром образотворчих умінь, на їх майстерності в різних областях образотворчого мистецтва	обучения	высокого уровня владения изобразительной деятельностью; формирование умения выявлять и реализовывать в профессионально-педагогической деятельности развивающий и воспитывающий потенциал изобразительного искусства; овладение разнообразными изобразительными умениями (рисунка, живописи с использованием разных материалов и техник, графики, скульптуры, декоративно-прикладного искусства)	внимание уделяется связи дисциплин изобразительного искусства и психолого-педагогических дисциплин для достижения высоких результатов в профессионально-педагогической деятельности	акцентируется на овладении студентами широким спектром изобразительных умений, на их мастерстве в разных областях изобразительного искусства
Філософські основи навчання	Уявлення про образотворче мистецтво як спосіб вираження єдності етичного та естетичного, про художника як носія та виразника духовних цінностей	Філософська теорія діяльності, теорія відображення об'єктивного світу засобами художньої творчості	Традиційна китайська філософія – конфуціанство, даосизм	Філософські основи обучения	Представления об изобразительном искусстве как способе выражения единства этического и эстетического, о художнике как носителе и выразителе духовных ценностей	Філософська теорія діяльності, теорія відображення об'єктивного світу засобами художнього творчості	Традиційна китайська філософія – конфуціанство, даосизм
Зміст навчання	Опора на академічний напрямок у навчанні образотворчого мистецтва	Домінування академізму як самостійного напрямку в навчанні студентів образотворчого мистецтва Більш серйозна, ніж у Китаї теоретична і попередня підготовка студентів	Переважає традиційний напрямок; академічний напрямок виступає як загальна основа навчання студентів образотворчого мистецтва	Содержание обучения	Опора на академическое направление в обучении изобразительному искусству	Доминирование академизма как самостоятельного направления в обучении студентов изобразительному искусству Более серьезная, чем в Китае, теоретическая и предварительная подготовка студентов	Преобладающим является традиционное направление; академическое направление выступает как общая основа обучения студентов изобразительному искусству
Принципи навчання	Переважання класичних дидактичних принципів: систематичності і послідовності в навчанні, переходу від простого до складного, від легкого до важкого, наочності, міцності знань і умінь			Принципы обучения	Преобладание классических дидактических принципов: систематичности и последовательности в обучении, перехода от простого к сложному, от лёгкого к трудному, наглядности, прочности знаний и умения		
Методи навчання	Переважання методів навчання	Застосування методів навчання	Переважання методів навчання	Методы обучения	Преобладание методов обучения	Применение методов	Преобладающие методы

	<p>чання, характерних для класичної дидактики: словесних, наочних, практичних – при провідній ролі практичних методів</p> <p>Опора при розробці і реалізації методів головним чином на закономірності образотворчого мистецтва</p>	<p>навчання, що реалізують взаємозв'язок теоретичних занять і практичної діяльності в природному і соціокультурному середовищі</p>	<p>аудиторної роботи</p>		<p>ня, характерних для класичної дидактики – словесних, наглядних, практичних при ведущей ролі практичних методів</p> <p>Опора при розробці і реалізації методів головним образом на закономірності образотворчого мистецтва</p>	<p>обучения, реализующих взаимосвязь теоретических занятий и практической деятельности в природной и социокультурной среде</p>	<p>аудиторной работы</p>
Організація навчання	<p>Велика питома вага самостійної роботи студентів</p> <p>Наявність у процесі навчання двох етапів: 1) етапу учнівства; 2) етапу самостійної творчості студента</p>	<p>Виражений взаємозв'язок дисциплін образотворчого мистецтва і психолого-педагогічних дисциплін</p> <p>Творчість студентів часто обмежена рамками академічних канонів</p>	<p>На етапі самостійної творчості студента велику роль продовжує відігравати авторитет педагога</p>	Организація обучения	<p>Большой удельный вес самостоятельной работы студентов</p> <p>Наличие в процессе обучения двух этапов: 1) этапа ученичества и 2) этапа самостоятельного творчества студента</p>	<p>Выраженная взаимосвязь дисциплин изобразительного искусства и психолого-педагогических дисциплин</p> <p>Творчество студентов зачастую ограничено рамками академических канонов</p>	<p>На этапе самостоятельного творчества студента большую роль продолжает играть авторитет педагога</p>
Особливості взаємодії викладача і студентів	<p>Переважає індивідуальна взаємодія «викладач – студент» у процесі навчання</p> <p>Переважає відносин «наставник – учень» на початковому етапі навчання</p>	<p>Реалізація ідеї суб'єкт-суб'єктної взаємодії</p>	<p>Домінування ідеї наставництва-учнівства</p>	Особенности взаимодействия преподавателя и студентов	<p>Преобладание индивидуального взаимодействия «преподаватель – студент» в процессе обучения</p> <p>Преобладание отношений «наставник – ученик» на начальном этапе обучения</p>	<p>Реализация идеи субъект-субъектного взаимодействия</p>	<p>Доминирование идеи наставничества – ученичества</p>
<p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>							
<p>С. 118.</p>				<p>С. 81–82.</p>			
<p>Вирішення завдання розробки концептуальних основ навчання студентів педагогічних ЗВО образотворчого мистецтва неможливе без виявлення проблем у викладанні образотворчого мистецтва в педагогічних ЗВО України і Китаю і тенденцій розвитку досліджуваного процесу.</p> <p>Розкриваючи актуальні проблеми навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю, доцільно зупинитися на проблемах, загальних для обох країн, оскільки саме вони є найбільш суттєвими при характеристиці процесів, що протікають у досліджуваній системі.</p> <p>Після проведення реформ, в результаті яких Китай став відкритою державою, а також початку інтеграції України і Китаю в світову освітню систему художньо-педагогічна освіта в Китаї стала адаптуватися до вимог часу. У цьому аспекті були внесені деякі зміни в навчальні плани і програми вивчення малюнка, живопису, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва, але в цілому процес викладання образотворчого мистецтва (концептуаль-</p>				<p>Решение задачи разработки концептуальных основ обучения студентов педагогических вузов изобразительному искусству невозможно без выявления проблем в преподавании изобразительного искусства в педагогических вузах современных России и Китая тенденций и без выявления тенденций развития исследуемого процесса.</p> <p>Раскрывая актуальные проблемы обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая, целесообразно остановиться на проблемах, общих для двух стран, поскольку именно они являются наиболее существенными при характеристике протекающих в исследуемой системе процессов.</p> <p>После проведения реформ, в результате которых Китай стал открытым государством, после начала интеграции России и Китая в мировую образовательную систему художественно-педагогическое образование в Китае стало адаптироваться к требованиям времени, были внесены некоторые изменения в учебные планы и программы изучения</p>			

<p>ні засади, цілі, зміст, методи навчання) залишається консервативним, позаяк у педагогічних університетах викладачі як і раніше орієнтуються при організації процесу навчання на принципи і методи класичної дидактики, недостатньо уваги приділяється інноваційному напрямку у викладанні образотворчого мистецтва.</p> <p>Аналіз навчальних планів і програм, а також практики навчання образотворчого мистецтва в педагогічних ЗВО Китаю дозволив виявити ряд проблем, що перешкоджають повноцінному вирішенню завдань професійної підготовки вчителів образотворчого мистецтва.</p> <p>Ці проблеми можна розділити на три групи [187].</p> <p>Росія замінена на Україну. Текст переписаний разом із покликанням [187], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [187] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>рисунка, живописи, скульптури, декоративно-прикладного мистецтва, але в цілому процес преподавания изобразительного искусства (концептуальные основы, цели, содержание, методы обучения) остаётся консервативным: в педагогических университетах преподаватели по-прежнему ориентируются при организации процесса обучения на принципы и методы классической дидактики, недостаточно внимания уделяется инновационному направлению в преподавании изобразительного искусства.</p> <p>Анализ учебных планов и программ, а также практики обучения изобразительному искусству в педагогических вузах Китая позволил выявить ряд проблем, препятствующих решению в полной мере задач профессиональной подготовки учителей изобразительного искусства. Эти проблемы можно разделить на три группы [187].</p>
<p>С. 118–119.</p>	<p>С. 82–83.</p>
<p>Перша група – проблеми, пов'язані з організацією навчання. Одна з них полягає в недостатній увазі у навчанні студентів інноваційним технікам в образотворчому мистецтві. Система освіти в Китаї відчуває гостру потребу в свіжих, яскравих ідеях, що дозволяють так організувати навчальний процес, щоб студенти засвоїли сучасні образотворчі техніки, навчилися відображати свій внутрішній світ за допомогою різноманітних образотворчих засобів, найбільш повно розкривати свій творчий потенціал. У перші два роки навчання в педагогічному університеті реалістичний напрямок є основним в навчанні образотворчого мистецтва, що знаходить відображення в навчальних планах і навчальних програмах. Одночасно викладаються малюнок, композиція, живопис, дизайн, що дозволяє істотно розширити коло знань і образотворчих умінь студентів. Однак спектр образотворчих технік, з якими знайомляться студенти, залишається при цьому вкрай обмеженим. Після перших двох років провідне місце в навчанні займають спеціальні курси, які, як правило, діляться на традиційний китайський живопис і академічний живопис олією. Студенти можуть вибрати в залежності від їх власних інтересів і професійної компетентності один з цих напрямків. Лише в останньому семестрі вони отримують можливість для вільної творчої діяльності, тобто можуть творити в класичному стилі, вибрати будь-який напрямок сучасного живопису, абстракціонізм, комп'ютерну графіку, що дає їм можливість найбільш повно реалізувати свої творчі здібності. Недоліком такої організації навчання є відсутність чітких естетичних норм, на які повинні орієнтуватися студенти в своїй образотворчій діяльності. Що стосується педагогічних коледжів, то там переважають традиційні підходи до викладання образотворчого мистецтва в межах академічного напрямку, недостатньо впроваджуються комп'ютерні технології, що знижує якість навчання і не сприяє загальному розвитку студентів.</p>	<p>Первая группа – проблемы, связанные с организацией обучения. Одна из них заключается в недостаточном внимании к обучению студентов инновационным техникам в изобразительном искусстве. Система образования в Китае испытывает острую потребность в свежих, ярких идеях, позволяющих так организовать учебный процесс, чтобы студенты освоили современные изобразительные техники, научились выражать свой внутренний мир с помощью разнообразных изобразительных средств, наиболее полно раскрыть свой творческий потенциал. В первые два года обучения в педагогическом университете реалистическое направление является основным в обучении изобразительному искусству, что находит отражение в учебных планах и учебных программах. Одновременно преподаются рисунок, композиция, живопись, дизайн, что позволяет существенно расширить круг знаний и изобразительных умений студентов. Однако спектр изобразительных техник, с которыми знакомятся студенты, остается при этом крайне ограниченным. После первых двух лет ведущее место в обучении занимают специальные курсы, которые, как правило, делятся на традиционную китайскую живопись и академическую живопись маслом. Студенты могут выбрать в зависимости от их собственных интересов и профессиональной компетентности одно из этих направлений. Лишь в последнем семестре студенты получают возможность для свободной творческой деятельности. Они могут творить в классическом стиле, выбрать любое из направлений современной живописи, абстракционизм, компьютерную графику, что позволяет им наиболее полно реализовать свои творческие способности. Недостатком такой организации обучения является отсутствие четких эстетических норм, на которые должны ориентироваться студенты в своей изобразительной деятельности. Что касается педагогических колледжей, то там преобладают традиционные подходы к преподаванию изобразительного искусства в рамках академического направления, слабо внедряются компьютерные технологии, что снижает качество обучения и не способствует общему развитию студентов.</p>
<p>С. 119–120.</p>	<p>С. 83–84.</p>

<p>Ця ж проблема яскраво проявляється і в українських педагогічних університетах, у яких основою виступає академічний напрямок. Студентів практично не знайомлять спеціально зі способами образотворчої діяльності, які б дозволяли на основі сформованих у них образотворчих навичок створювати твори в стилі постмодернізму, імпресіонізму тощо. Студенти, котрі схильні до даних образотворчих стилів, змушені спиратися на інтуїцію, діяти методом проб і помилок.</p> <p>Ще одна проблема організаційного характеру – недостатній зв'язок спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін. У процесі підготовки вчителів образотворчого мистецтва провідна роль належить спеціальним дисциплінам, тобто підготовці студентів до образотворчої діяльності. Що стосується психолого-педагогічних дисциплін, то їм приділяється недостатньо уваги. Акцент робиться на теоретичних знаннях, які, як правило, носять невинуватно абстрактний характер, мають слабкий зв'язок з практичною діяльністю вчителя образотворчого мистецтва. Викладається головним чином класична дидактика, що позбавляє студентів можливості познайомитися з сучасними способами розвитку творчих здібностей дітей. Методика викладання образотворчого мистецтва, як правило, не співвідноситься з певним напрямком в образотворчому мистецтві, певною образотворчою технікою і має характер загальних рекомендацій; частіше за все мова йде про методику викладання в межах академічного напрямку. З боку студентів спостерігається переважно формальне ставлення до вивчення психолого-педагогічних дисциплін, нерозуміння їх значення в діяльності вчителя образотворчого мистецтва, що ускладнює їх включення в професійно-педагогічну діяльність, знижує якість цієї діяльності, призводить до невдач під час педагогічної практики і в підсумку перешкоджає професійній самореалізації.</p> <p>Російське замінено на українське. Плагіат.</p>	<p>Эта же проблема ярко проявляется и в российских педагогических университетах, где основой является академическое направление, а студентов не знакомят специально со способами изобразительной деятельности, позволяющими на основе сформировавшихся у них изобразительных навыков создавать произведения в стиле постмодернизма, импрессионизма и других. Студенты при склонности к данным изобразительным стилям вынуждены опираться на интуицию, действовать методом проб и ошибок.</p> <p>Еще одна проблема организационного характера – слабая связь специальных и психолого-педагогических дисциплин. В процессе подготовке учителей изобразительного искусства ведущая роль принадлежит специальным дисциплинам, т.е. подготовке студентов к изобразительной деятельности. Что касается психолого-педагогических дисциплин, то им уделяется недостаточно внимания. Акцент делается на теоретических знаниях, которые, как правило, носят неоправданно отвлеченный характер, имеют слабую связь с практической деятельностью учителя изобразительного искусства. Преподается главным образом классическая дидактика, что не позволяет познакомить студентов с современными способами развития творческих способностей детей. Методика преподавания изобразительного искусства, как правило, не соотносится с определенным направлением в изобразительном искусстве, с определенной изобразительной техникой и имеет характер общих рекомендаций; чаще всего речь идет о методике преподавания в рамках академического направления. Со стороны студентов часто наблюдается формальное отношение к изучению психолого-педагогических дисциплин, непонимание их значения в деятельности учителя изобразительного искусства, что затрудняет их включение в профессионально-педагогическую деятельность, снижает качество этой деятельности, приводит к неудачам во время педагогической практики и в итоге препятствует их профессиональной самореализации.</p>
<p>С. 120–121.</p>	<p>С. 84–85.</p>
<p>У якості значущої проблеми організаційного характеру, що істотно впливає на якість підготовки вчителів образотворчого мистецтва, можна відзначити недоліки в організації педагогічної практики студентів. Навчальна практика виступає важливою частиною педагогічної освіти, проте вона часто перетворюється на просту формальність, при її організації відсутній індивідуальний підхід, внаслідок чого практика не виконує своїх завдань. В останні роки органи управління освітою в Китаї, усвідомивши серйозність цієї проблеми, вживають заходів для її вирішення, проте недолік базових шкіл, стереотипний погляд на педагогічну практику як на щось другорядне порівняно з аудиторними заняттями ускладнюють цей процес. Досвід навчання автора в українському педагогічному ЗВО, дані опитувань студентів і викладачів згаданих ЗВО свідчать про те, що в Україні проблема полягає не в недоліках організації практики, а в недостатній вмотивованості студентів, які більше орієнтовані на образотворчу діяльність, ніж на педагогічну, вважаючи, що високий рівень образотворчої діяльності автоматично забезпечує успіх у професійно-педагогічній діяльності.</p> <p>Крім того, в Україні ця проблема загострюється у зв'язку із загальним скороченням академічних</p>	<p>В качестве значимой проблемы организационного характера, существенно влияющей на качество подготовки учителей изобразительного искусства, можно отметить недостатки в организации педагогической практики студентов. Учебная практика является важной частью педагогического образования, однако она часто превращается в простую формальность, при организации практики отсутствует индивидуальный подход, вследствие чего практика не выполняет своих задач. В последние годы органы управления образованием в Китае, осознав серьезность этой проблемы, принимают меры для ее решения, однако недостаток базовых школ, стереотипный взгляд на педагогическую практику как на нечто второстепенное по сравнению с аудиторными занятиями затрудняют ее решение. Опыт обучения автора в российском педагогическом вузе (РГПУ им. А.И. Герцена), анализ учебных планов Института художественного образования Волгоградского государственного социально-педагогического университета, данные опросов студентов и преподавателей упомянутых вузов свидетельствуют о том, что в России проблема состоит не в недостатках организации практики, а в недостаточной мотивированности студентов, которые более ориентированы на изобрази-</p>

<p>годин, що відводяться на педагогічну практику.</p> <p>Російське замінено на українське, Росія – на Україну. Плагіат.</p>	<p>тельную деятельность, нежели на педагогическую, полагая, что высокий уровень изобразительной деятельности автоматически обеспечивает успех в профессионально-педагогической деятельности. Кроме того, в России данная проблема обостряется в связи с общим сокращением академических часов, отводимых на педагогическую практику.</p>
<p>С. 121–122.</p>	<p>С. 85–87.</p>
<p>На дану проблему можна подивитися і більш широко – через призму зв'язку процесу викладання образотворчого мистецтва з культурним контекстом. Навчальний процес у сфері художньо-педагогічної освіти Китаю організований таким чином, що студенти рідко мають можливість в організованому порядку відвідати музей, побачити справжні твори мистецтва. Знайомство із шедеврами живопису, графіки, скульптури залежить від їх індивідуальних переваг, відповідальності, ступеня інтересу до мистецтва. Тут доцільно використовувати український досвід, де в процесі навчання образотворчого мистецтва серйозна увага приділяється взаємодії педагогічних університетів з музеями, демонстрації робіт студентів.</p> <p>Друга група проблем відображає недоліки в організації навчання образотворчого мистецтва. В університетах, де здійснюється підготовка вчителів образотворчого мистецтва, існують курси теорії образотворчого мистецтва, історії вітчизняного і зарубіжного мистецтва, але часу на них відводиться не виправдано мало. У зв'язку з цим студенти лише запам'ятовують імена деяких відомих художників, скульпторів і назви їх робіт, але відчують труднощі в розумінні естетичного сенсу і культурного контексту, в якому було створено той чи інший твір, у них відсутнє глибоке розуміння мистецтва. Ця проблема як у Китаї, так і в Україні загострюється внаслідок панування в навчанні ідей класичної дидактики, яка передбачає «знаннєвий» підхід до викладання теорії та історії образотворчого мистецтва. Така ситуація негативно впливає і на якість образотворчої діяльності майбутніх вчителів, оскільки веде до порушення єдності знань і умінь.</p> <p>Російське замінено на українське, Росія – на Україну. Плагіат.</p>	<p>На данную проблему можно посмотреть и более широко – через призму связи процесса преподавания изобразительного искусства с широким культурным контекстом. Учебный процесс в сфере художественно-педагогического образования Китая организован таким образом, что студенты редко имеют возможность в организованном порядке посетить музей, увидеть подлинные произведения искусства – знакомство с шедеврами живописи, графика, скульптуры зависит от их индивидуальных предпочтений, ответственности, степени интереса к искусству. Здесь целесообразно использовать российский опыт, где в процессе обучения изобразительному искусству серьезное внимание уделяется взаимодействию педагогических университетов с музеями, демонстрации работ студентов.</p> <p>Вторая группа проблем отражает недостатки в содержании обучения изобразительному искусству. В университетах, где осуществляется подготовка учителей изобразительного искусства, существуют курсы теории изобразительного искусства, истории отечественного и зарубежного искусства, но времени на них отводится неоправданно мало. В результате студенты лишь запоминают имена некоторых известных художников, скульпторов и их работ, испытывают затруднения в понимании эстетического смысла и культурного контекста, в котором было создано то или иное произведение, у них отсутствует глубокое понимание искусства. Эта проблема как в Китае, так и в России обостряется вследствие господства в обучении идей классической дидактики, предполагающей «знаниевый» подход к преподаванию теории и истории изобразительного искусства. Сложившаяся ситуация негативно влияет и на качество изобразительной деятельности будущих учителей, поскольку ведет к нарушению единства знаний и умений.</p>
<p>С. 122.</p>	<p>С. 87.</p>
<p>В основі художньо-педагогічної освіти має лежати вміння студента сприймати і розуміти мистецтво в різних його проявах, бачити все розмаїття мистецтва, відрізнити справжню красу творів мистецтва від уявної. При існуючій системі оцінювання погляд студентів на мистецтво є не виправдано вузьким. Дотримання строгих канонів у навчанні малюнку, живопису, скульптурі, декоративно-прикладному мистецтву, обмеження реалістичним напрямком у мистецтві не дозволяє студентам достатньо повноцінно зрозуміти складну і багатогранну мову мистецтва. Їм необхідно дати більш широке бачення мистецтва – від точного відтворення об'єктів дійсності до засвоєння різноманітних засобів вираження сучасного мистецтва, навчити їх за допомогою кольору і пластики передавати різні емоційні стани, настрої, забезпечити оволодіння ними різними засобами художньої виразності, навчити працювати з різними матеріалами, розвивати уяву, надавати свободу творчості.</p>	<p>В основе художественно-педагогического образования должно лежать умение студента воспринимать и понимать искусство в различных его проявлениях, видеть все разнообразие искусства отличать подлинную красоту произведений искусства от мнимой. При существующей системе оценивания взгляд студентов на искусство является неоправданно узким. Соблюдение строгих канонов в обучении рисунку, живописи, скульптуре, декоративно-прикладному искусству, ограничение реалистическим направлением в искусстве не позволяет студентам с достаточной степенью полноты понять сложный и многообразный язык искусства. Студенту необходимо дать более широкое видение искусства – от точного воспроизведения объектов действительности до освоения многообразных выразительных средств современного искусства, научить его с помощью цвета и пластики передавать различные эмоциональные состояния, настроения, обеспечить овладение им различными средствами художественной выразительности, научить его ра-</p>

		ботать с разными материалами, развить воображение, предоставит свободу творчества.
С. 122–123.	Третя група проблем, що виникають у процесі навчання майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, пов'язана з методами навчання. У викладанні теоретичних дисциплін переважають традиційні методи навчання, розроблені в межах класичної дидактики: лекція, розповідь, бесіда репродуктивного характеру, підготовка доповідей і рефератів. Вони орієнтують студентів на просте запам'ятовування і відтворення матеріалу, а не на виявлення ідей, закладених у різноманітних явищах культури, творах мистецтва. В процесі вивчення студентами теорії мистецтва практично не застосовуються проблемний підхід, інтерактивні освітні технології, елементи розвиваючого і евристичного навчання. Не набули поширення ідеї смислової дидактики, діалогу культур, герменевтичного підходу в навчанні, що дозволяють зрозуміти культурний контекст виникнення того чи іншого твору, напрямки в мистецтві, розкрити культурні смисли творів образотворчого мистецтва і є в силу цього особливо перспективними при вивченні теорії образотворчого мистецтва. Все це обмежує можливості творчого самовираження студентів, ускладнює пошуками власного стилю образотворчої діяльності, перешкоджає формуванню критичного мислення, необхідного для вибору власного творчого шляху.	С. 87–88. Третья группа проблем, возникающих в процессе обучения будущих учителей изобразительному искусству, связана с методами обучения. В преподавании теоретических дисциплин преобладают традиционные методы обучения, разработанные в рамках классической дидактики – лекция, рассказ, беседа репродуктивного характера, подготовка докладов и рефератов. Такие методы обучения ориентируют студентов на простое запоминание и воспроизведение материала, а не на выявление смыслов, заключенных в разнообразных явлениях культуры, в произведениях искусства. В процессе изучения студентами теории искусства практически не применяются проблемный подход, интерактивные образовательные технологии, элементы развивающего и эвристического обучения. Не получили распространения идеи смысловой дидактики, диалога культур, герменевтического подхода в обучении, позволяющие понять культурный контекст возникновения того или иного произведения, направления в искусстве, раскрыть культурные смыслы произведений изобразительного искусства и являющиеся в силу этого особенно перспективными при изучении теории изобразительного искусства. Все это ограничивает возможности творческого самовыражения студентов, затрудняет поиск ими собственного стиля изобразительной деятельности, препятствует формированию критичности мышления, необходимой для выбора собственного творческого пути.
С. 123.	Що стосується практичних занять, то методики навчання образотворчого мистецтва є авторськими і мають яскраво виражений індивідуальний характер, оскільки їх авторами-розробниками виступають художники-майстри, які навчають студентів. Переважає індивідуальна форма навчання, що передбачає безпосередню взаємодію студента та викладача. Викладач, як правило, навчає студента своїй манері виконання малюнка, живописного твору тощо, а не формує у нього власний стиль. Вирішення названих проблем можливе лише із врахуванням сучасних тенденцій розвитку процесу навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти. Аналіз освітньої практики, дослідних праць [50; 58; 139] дозволив виявити тенденції, загальні для Китаю і України. Коротко охарактеризуємо їх. Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Росія замінена на Україну. Плагіат.	С. 88–89. Что касается практических занятий, то методики обучения изобразительному искусству являются авторскими и имеют ярко выраженный индивидуальный характер, поскольку их авторами-разработчиками являются художники-мастера, обучающие студентов. Преобладающей формой обучения является индивидуальная, предполагающая непосредственное взаимодействие студента и преподавателя. Преподаватель, как правило, обучает студента собственной манере выполнения рисунка, живописного произведения и т.п., а не формирует у него собственный стиль. Решение названных проблем возможно лишь с учётом современных тенденций развития процесса обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования. Анализ образовательной практики, исследовательских трудов [50; 58; 139] позволил выявить тенденции, общие для Китая и России.
С. 124.	1. Орієнтація в процесі навчання на глибоке розуміння творів образотворчого мистецтва. Вчені зазначають, що розуміння передбачає осягнення глибинної суті художніх творів, їх цілісного задуму, ціннісного змісту, специфіки загального культурного контексту, в якому вони створювалися, а також значущості для буття конкретної людини [110, с.	С. 89–90. 1. Ориентация в процессе обучения на глубокое понимание произведений изобразительного искусства. Л.М. Лузина отмечает, что понимание предполагает постижение глубинной сущности художественных произведений, их целостного замысла, ценностного содержания, специфики общего культурного контекста, в котором они создавались, а

<p>93]. В Україні дана тенденція виявляється внаслідок аналізу нормативних документів, що визначають зміст загальної освіти.</p> <p>Молодші школярі повинні оволодіти практичними вміннями та навичками в сприйнятті, аналізі та оцінці творів мистецтва. Згідно зі згаданими документами перед учителем образотворчого мистецтва, який веде заняття в основній школі, стоять наступні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) розвиток естетичного, емоційно-ціннісного бачення навколишнього світу, художнього смаку і творчої уяви; 2) розвиток візуально-просторового мислення як форми емоційно-ціннісного освоєння світу, самовираження і орієнтації в художньому і моральному просторі культури; 3) освоєння художньої культури у всьому різноманітті її видів, жанрів і стилів як матеріального вираження духовних цінностей, втілених у просторових формах (фольклорна художня творчість різних народів, класичні твори вітчизняного і зарубіжного мистецтва, мистецтво сучасності); 4) виховання поваги до історії культури своєї Батьківщини, вираженої в архітектурі, образотворчому мистецтві, в національних образах предметно-матеріального і просторового середовища, в розумінні краси людини [174]. <p>Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>таке из значимости для бытия конкретного человека [110, с. 93]. Данная тенденция для России обнаруживается в результате анализа нормативных документов, определяющих содержание общего образования.</p> <p>Российские стандарты начального общего образования второго поколения по изобразительному искусству предполагают, что у школьников должны быть сформированы первоначальные представления о роли изобразительного искусства в жизни человека, его роли в духовно-нравственном развитии человека, эстетическое отношение к миру; понимание красоты как ценности; потребность в художественном творчестве и в общении с искусством. Младшие школьники должны овладеть практическими умениями и навыками в восприятии, анализе и оценке произведений искусства. Согласно упомянутому документу, перед учителем изобразительного искусства, ведущим занятия в основной школе, стоят следующие задачи: 1) развитие эстетического, эмоционально-ценностного видения окружающего мира, художественного вкуса и творческого воображения; 2) развитие визуально-пространственного мышления как формы эмоционально-ценностного освоения мира, самовыражения и ориентации в художественном и нравственном пространстве культуры; 3) освоение художественной культуры во всем многообразии ее видов, жанров и стилей как материального выражения духовных ценностей, воплощенных в пространственных формах (фольклорное художественное творчество разных народов, классические произведения отечественного и зарубежного искусства, искусство современности); 4) воспитание уважения к истории культуры своего Отечества, выраженной в архитектуре, изобразительном искусстве, в национальных образах предметно-материальной и пространственной среды, в понимании красоты человека [174].</p>
<p>С. 124–125.</p>	<p>С. 90–91.</p>
<p>У Китаї зазначена тенденція найбільш яскраво проявляється в межах традиційного напрямку. Навчання в його рамках, як зазначалося раніше, передбачає осмислення філософської основи творів традиційного китайського образотворчого мистецтва, вимагає від студента особливого світосприйняття, настрою на глибоке споглядання. Оскільки на протязі останніх років традиційний напрям у навчанні студентів образотворчого мистецтва завоював міцні позиції в системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю, зросла потреба в особливих методах навчання, що орієнтують студентів на глибоке розуміння творів образотворчого мистецтва.</p> <p>2. Модернізація методів навчання образотворчого мистецтва. Незважаючи на домінування традиційних методів у процесі навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю, впродовж останніх років у зв'язку з модернізацією освіти стала простежуватися тенденція до застосування в досліджуваному процесі сучасних методів навчання, зокрема інтерактивних і тих, які містять у своїй основі комп'ютеризацію навчання.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>В Китае обозначенная тенденция наиболее ярко проявляется в рамках традиционного направления. Обучение в рамках данного направления, как отмечалось ранее, предполагает постижение философской основы произведений традиционного китайского изобразительного искусства, требует от студента особого мировосприятия, настроения на глубокое созерцание. Поскольку в последние годы традиционное направление в обучении студентов изобразительному искусству в завоевало прочные позиции в системе высшего художественно-педагогического образования Китая, возросла и потребность в особых методах обучения, ориентирующих студентов на глубокое понимание произведений изобразительного искусства.</p> <p>2. Модернизация методов обучения изобразительному искусству. Несмотря на доминирование традиционных методов в процессе обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая, в последние годы в связи с модернизацией образования стала прослеживаться тенденция к применению в исследуемом процессе современных методов обучения – в первую очередь интерактивных и тех, которые имеют в своей основе компьютеризацию обучения.</p>
<p>С. 125–126.</p>	<p>С. 91–92.</p>

<p>Аналіз стандартів загальної освіти дозволяє зробити висновок про те, що в процесі вивчення образотворчого мистецтва студент, який навчається в системі вищої художньо-педагогічної освіти, повинен оволодіти знаннями з теорії та історії образотворчого мистецтва, вміння виявляти і використовувати виховний і розвиваючий потенціал різних видів образотворчого мистецтва, звертаючи при цьому особливу увагу на вітчизняну культуру. Це висуває нові вимоги до вивчення в системі вищої художньо-педагогічної освіти теоретичних дисциплін, пов'язаних з образотворчим мистецтвом різних видів і жанрів. Учитель також повинен бути готовим до розвитку в учнів потреби в спілкуванні з творами образотворчого мистецтва, до формування у них практичних умінь і навичок сприйняття, інтерпретації та оцінки творів мистецтва, активного ставлення до традицій художньої культури як смислової, естетичної та особистісно значущої цінності. Це вимагає від учителя образотворчого мистецтва не просто знань про той чи інший твір, історію його створення, стилі і жанри образотворчого мистецтва, а й уміння інтерпретувати твори образотворчого мистецтва з ціннісних позицій з врахуванням соціокультурного і духовного контексту їх створення, виявляти в них культурні смисли, розуміти їх значення і можливості для духовного розвитку людини [174]. У цьому плані перспективним видається використання в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва ідей смислової дидактики.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [174], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [174] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Анализ российских стандартов общего образования позволяет сделать вывод о том, что в процессе изучения изобразительного искусства студент, обучающийся в системе высшего художественно-педагогического образования, должен овладеть знаниями по теории и истории изобразительного искусства, уметь выявлять и использовать воспитывающий и развивающий потенциал разных видов изобразительного искусства, обращая при этом особое внимание на отечественную культуру. Это предъявляет новые требования к изучению в системе высшего художественно-педагогического образования теоретических дисциплин, связанных с изобразительным искусством разных видов и жанров.</p> <p>Учитель также должен быть готов к развитию у учащихся потребности в общении с произведениями изобразительного искусства, к формированию у них практических умений и навыков восприятия, интерпретации и оценки произведений искусства, активного отношения к традициям художественной культуры как смысловой, эстетической и личностно-значимой ценности. Это требует от учителя изобразительного искусства не просто знаний о том или ином произведении, истории его создания, стилях и жанрах изобразительного искусства, но и умения интерпретировать произведения изобразительного искусства с ценностных позиций с учётом социокультурного и духовного контекста их создания, выявлять заключённые в них культурные смыслы, понимать их значение и возможности для духовного развития человека [174]. В этом плане перспективным представляется использование в процессе обучения студентов изобразительному искусству идей смысловой дидактики (см. 2.2).</p>
<p>С. 126–127.</p>	<p>С. 92–93.</p>
<p>У сфері образотворчої діяльності українські стандарти загальної освіти другого покоління передбачають, що у молодших школярів будуть сформовані елементарні практичні вміння і навички в різних видах художньої діяльності (малюнку, живопису, скульптурі, художньому конструюванні), а учні основної школи набудуть досвіду створення художнього образу в різних видах і жанрах візуально-просторових мистецтв, зокрема образотворчих (живопису, графіки, скульптури), досвіду роботи з різними художніми матеріалами і в різних техніках, а також різних видах візуально-просторових мистецтв. Особливо підкреслюється, що школярі повинні отримати досвід роботи в специфічних формах художньої діяльності, що базуються на інформаційно-комунікаційних технологіях (цифровій фотографії, відеозапису, елементах мультиплікації й анімації) [174], що вимагає зміни змісту навчання образотворчого мистецтва і застосування принципів інших у порівнянні з традиційними методів навчання. Для досягнення таких результатів необхідно, щоб учитель образотворчого мистецтва на високому рівні володів образотворчою діяльністю, сам освоїв різні способи і форми оволодіння вміннями в області малюнка, живопису, пластичних мистецтв, декоративно-прикладного мистецтва. Тільки проживши і переживши ці способи, він буде в змозі навчити дітей окремим образотворчим вмінням і образотворчій діяльності в цілому. Для цього потрібна інтеграція дисциплін образотворчого мистецтва і педагогічних дисциплін, що дозволить включити форми і методи навчання школярів образотворчого мистецтва безпосередньо в процес</p>	<p>В области изобразительной деятельности российские стандарты общего образования второго поколения предполагают, что у младших школьников будут сформированы элементарные практические умения и навыки в различных видах художественной деятельности (рисунке, живописи, скульптуре, художественном конструировании), а учащиеся основной школы приобретут опыт создания художественного образа в разных видах и жанрах визуально-пространственных искусств, в том числе изобразительных (живопись, графика, скульптура), опыт работы различными художественными материалами и в разных техниках в различных видах визуально-пространственных искусств. Особо подчеркивается, что школьники должны приобрести опыт работы в специфических формах художественной деятельности, базирующихся на информационно-коммуникационных технологиях (цифровая фотография, видеозапись, элементы мультипликации и анимация) [174], что требует изменения содержания обучения изобразительному искусству и применения принципиально иных по сравнению с традиционными методов обучения. Для достижения таких результатов необходимо, чтобы учитель изобразительного искусства на высоком уровне владел изобразительной деятельностью, чтобы он сам освоил различные способы и формы овладения умениями в области рисунка, живописи, пластических искусств, декоративно-прикладного искусства. Только прожив и пережив эти способы, он будет в состоянии обучить детей отдельным изобразительным умениям и изобразительной деятельностью в целом. Для этого необходима интегра-</p>

<p>засвоєння студентами образотворчої діяльності.</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із покликанням [174], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [174] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ця дисциплін образотворчого мистецтва і педагогічних дисциплін, що дозволить включити форми і методи навчання школярів образотворчому мистецтву безпосередньо в процес освоєння студентами образотворчої діяльності.</p>
<p>С. 127.</p>	<p>С. 93–94.</p>
<p>Схожа ситуація спостерігається і в Китаї. Визначається вона як змінами в процесі навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі, так і збільшенням питомої ваги інноваційного спрямування в процесі навчання образотворчого мистецтва майбутніх вчителів одноіменного предмета. При навчанні студентів у межах інноваційного напрямку надзвичайно важливо, щоб не була втрачена основа навчання образотворчого мистецтва – розуміння закономірностей образотворчої діяльності, оволодіння основами образотворчої грамоти, вміннями вибудувувати композицію, перспективу, колірне вирішення картини, задум графічної роботи тощо. Для Китаю з його глибокими філософськими основами образотворчого мистецтва неприйнятний підхід, який застосовується в даний час у багатьох західних університетах і в основі якого лежить уявлення про те, що в образотворчому мистецтві головним є самовираження людини, а не професіоналізм в образотворчій діяльності, що дозволяє з найбільшою повнотою відображати філософські ідеї і внутрішній світ художника [139]. Водночас методи навчання в межах інноваційного напрямку повинні бути спрямовані на актуалізацію прагнення студента до творчого самовираження, стимулювати його фантазію, уяву. В цьому плані перспективною виглядає інтеграція в процес навчання образотворчого мистецтва методів психології, наприклад різного роду тренінгів.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [139], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [139] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Похожая ситуация наблюдается и в Китае. Определяется она как изменениями в процессе обучения образотворческому искусству в общеобразовательной школе, так и увеличением удельного веса инновационного направления в процессе обучения образотворческому искусству будущих учителей одноименного предмета. При обучении студентов в рамках инновационного направления чрезвычайно важно, чтобы не была утрачена основа обучения образотворческому искусству – понимание закономерностей образотворческой деятельности, овладение основами образотворческой грамоты, умениями выстраивать композицию, перспективу, цветовое решение картины, замысел графической работы и т.п. Для Китая с его глубокими философскими основами образотворческого искусства неприемлем подход, применяемый в настоящее время во многих западных университетах, в основе которого лежит представление о том, что в образотворческом искусстве главным является самовыражение человека, а не профессионализм в образотворческой деятельности, позволяющий с наибольшей полнотой выражать философские идеи и внутренний мир художника [139]. В то же время методы обучения в рамках инновационного направления должны быть направлены на актуализацию стремления студента к творческому самовыражению, стимулировать его фантазию, воображение. В этом плане перспективной представляется интеграция в процесс обучения образотворческому искусству методов психологии, например, разного рода тренингов.</p>
<p>С. 127–128.</p>	<p>С. 94–95.</p>
<p>Одним з найбільш яскравих проявів тенденції до модернізації методів навчання образотворчого мистецтва є застосування в процесі навчання комп'ютерних технологій. У числі сучасних форм і засобів образотворчого мистецтва дедалі більше місце займають комп'ютерні технології, які активно впроваджуються в процес підготовки вчителів образотворчого мистецтва. В останні роки в Україні зростає кількість досліджень, у яких розглядаються різні аспекти проблеми використання комп'ютерних технологій у процесі навчання студентів образотворчого мистецтва [48; 84; 91; 99]. Учені відзначають, що без оволодіння навичками використання образотворчих можливостей комп'ютерної графіки неможлива підготовка сучасного вчителя образотворчого мистецтва, вони обґрунтовують різноманітні варіанти використання комп'ютерних технологій при навчанні образотворчого мистецтва, маючи на увазі не тільки комп'ютерну графіку, досліджувану в даний час у рамках всіх трьох напрямів навчання образотворчого мистецтва, але й спеціальні дисципліни, безпосередньо не пов'язані з комп'ютерною графікою і комп'ютерним дизайном, оскільки в такій роботі «реалізується широкий комплекс компонентів образотворчої грамоти, що удоскона-</p>	<p>Одним из наиболее ярких проявлений тенденции к модернизации методов обучения образотворческому искусству является применение в процессе обучения компьютерных технологий. В числе современных форм и средств образотворческого искусства все более значительное место занимают компьютерные технологии, активно внедряемые в процесс подготовки учителей образотворческого искусства. В последние годы в России возросло количество исследований, в которых рассматриваются различные аспекты проблемы использования компьютерных технологий в процессе обучения студентов образотворческому искусству [48; 84; 91; 99]. Ученые отмечают, что без владения навыками использования образотворческих возможностей компьютерной графической подготовки современного учителя образотворческого искусства, и обосновывают разнообразные варианты использования компьютерных технологий при обучении образотворческому искусству, имея в виду не только компьютерную графическую, изучаемую в настоящее время в рамках всех трех направлений обучения образотворческому искусству, но также специальные дисциплины, непосредственно не связанные с компьютерной графикой и компьютерным</p>

<p>лює навички в композиції і малюнку» [91, с. 5].</p> <p>Росія замінена на Україну. Текст переписаний разом із готовими покликаннями, але вони відрізняються від покликань у дисертації Цзюю. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>дизайном, поскольку в такой работе «реализуется широкий комплекс компонентов изобразительной грамоты, совершенствует навыки в композиции и рисунке» [91, с. 5].</p>
<p>С. 128–129.</p>	<p>С. 95–96.</p>
<p>Оволодіння різноманітними образотворчими техніками в їх різних поєднаннях і співвідношеннях, використання різних матеріалів і технологій роботи з ними є відмінними рисами підготовки вчителів образотворчого мистецтва, що виключає їх надмірно вузьку спеціалізацію. Розширення діапазону образотворчих засобів передбачає і впровадження в процес навчання образотворчого мистецтва нових методів їх освоєння. У зв'язку з цим використання сучасних технологій образотворчої діяльності доповнює академічні та традиційні технології і сприяє педагогічно доцільній організації процесу освоєння інноваційного напрямку в навчанні студентів образотворчого мистецтва.</p> <p>Однак, впроваджуючи в процес навчання студентів комп'ютерні технології, слід враховувати ряд проблемних моментів. Зокрема Сі Вей звертає увагу на те, що при використанні комп'ютерних технологій вивчається не жива реальність, а її віртуальні образи, що може привести до викривленого світосприйняття. Крім того, ці образи заздалегідь задаються студенту, а не складаються у нього в результаті виділення з досліджуваного об'єкта того чи іншого аспекту. Звуження досвіду вивчення і відображення живої природи не дозволяє студенту в повній мірі реалізувати свій творчий потенціал [91]. Тому при включенні в процес навчання образотворчого мистецтва комп'ютерних, інформаційно-комунікаційних технологій слід мати на увазі закони сприйняття і відображення дійсності.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [91], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюю. Покликання [91] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Овладение разнообразными изобразительными техниками в их различных сочетаниях и соотношениях, использование различных материалов и технологий работы с ними являются отличительными чертами подготовки учителей изобразительного искусства, исключая их чрезмерно узкую специализацию. Расширение диапазона изобразительных средств предполагает и внедрение в процесс обучения изобразительному искусству новых методов их освоения. В этой связи использование современных технологий изобразительной деятельности дополняет академические и традиционные технологии и способствует педагогически целесообразной организации процесса освоения инновационного направления в обучении студентов изобразительному искусству.</p> <p>Однако, внедряя в процесс обучения студентов компьютерные технологии, следует учитывать ряд проблемных моментов. Например, Г.Ю. Коробко обращает внимание на то, что при обучении с помощью компьютерных технологий изучается не живая реальность, а её виртуальные образы, что может привести к искажённому мировосприятию. К тому же эти образы заранее задаются студенту, а не складываются у него в результате выделения из изучаемого объекта того или иного аспекта. Сужение опыта изучения и отображения живой природы не позволяет студенту в полной мере реализовать свой творческий потенциал [91]. Поэтому при включении в процесс обучения изобразительному искусству компьютерных, информационно-коммуникационных технологий следует учитывать законы восприятия и отражения действительности.</p>
<p>С. 129.</p>	<p>С. 96.</p>
<p>3. Виключення одноманітності з процесу навчання образотворчого мистецтва, розвиток здібностей, індивідуальності і творчої активності студентів . Дана тенденція проявляється в розширенні варіативності змісту спеціальних дисциплін, в можливості студента вибору факультативних курсів за інтересами його проблематики, напрямку в образотворчій діяльності, що дозволяє в найбільшій мірі реалізувати його здібності, розкрити творчий потенціал. У даний час студенти мають можливість засвоювати сучасні образотворчі техніки, знайомитися з різноманітними напрямками в образотворчому мистецтві, обирати художню школу, в межах якої вони будуть засвоювати спеціальні дисципліни.</p>	<p>3. Исключение однообразия из процесса обучения изобразительному искусству, развитие способностей, индивидуальности и творческой активности студентов. Данная тенденция проявляется в расширении вариативности содержания специальных дисциплин, в возможности для студента выбора факультативных курсов по интересующей его проблематике, возможность выбора направления в изобразительной деятельности, которое позволяет в наибольшей мере реализовать его способности, раскрыть творческий потенциал. В настоящее время студенты имеют возможность осваивать современные изобразительные техники, знакомиться с разнообразными направлениями и течениями в изобразительном искусстве, выбирать художественную школу, в рамках которой они будут осваивать специальные дисциплины.</p>
<p>С. 129–130.</p>	<p>С. 96–97.</p>
<p>4. Зростання ролі дослідницької роботи студентів у процесі їх навчання образотворчого мистецтва. Ця тенденція обумовлена, з одного боку,</p>	<p>4. Возрастание роли исследовательской работы студентов в процессе их обучения изобразительному искусству. Эта тенденция обусловлена, одной</p>

<p>збільшенням кількості студентів, які навчаються в магістратурі, де пред'являються високі вимоги до якості магістерської дисертації, а отже, і до рівня дослідницької культури студента, з іншого боку, зростанням рівня вимог до професійної діяльності вчителя образотворчого мистецтва. Так, в українських школах вчитель повинен як брати участь у дослідницькій роботі сам, так і керувати навчально-дослідницькою та проєктною роботою здобувачів освіти, що вимагає наявності у нього сформованих дослідницьких умінь: обрати і сформулювати проблему, сформулювати і перевірити гіпотезу, грамотно сформулювати методологічні характеристики дослідження, здійснити міні-експеримент тощо. Але наразі згідно з проведеним нами в 2011 році в Ханчжоуському педагогічному університеті опитуванням лише 34% китайських студентів вважають дослідницьку роботу необхідною, ставлячи на перше місце засвоєння образотворчої діяльності.</p> <p>Російське замінено на українське. Плагіат.</p>	<p>сторони, увеличением количества студентов, обучающихся в магистратуре (где предъявляются высокие требования к качеству магистерской диссертации, а следовательно, и к уровню исследовательской культуры студента), с другой – возрастанием уровня требований к профессиональной деятельности учителя изобразительного искусства. Так, в российских школах учитель должен как участвовать в исследовательской работе сам, так и руководить учебно-исследовательской и проектной работой учащихся, что требует наличия у него сформированных исследовательских умений: умений выбрать и сформулировать проблему, сформулировать и проверить гипотезу, грамотно сформулировать методологические характеристики исследования, осуществить мини-эксперимент и т.п. Однако в настоящее время, согласно проведенному нами в 2011 г. в Ханчжоуском педагогическом университете опросу, лишь 34% китайских студентов считают исследовательскую работу необходимой, ставя на первое место освоение изобразительной деятельностью.</p>
<p>С. 130.</p>	<p>С. 97.</p>
<p>Тенденції розвитку процесу навчання образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю відзначаються суперечливістю і полягають: у Китаї – у посиленні впливу інноваційного спрямування при одночасному зміцненні позицій традиційного напрямку; в Україні – в поглибленні творчого пошуку в межах академічного напрямку, в модернізації методів і технологій навчання студентів образотворчого мистецтва. Як в Україні, так і в Китаї відзначається поступове збільшення питомої ваги інформаційно-комунікаційних технологій та пов'язаних з ними навчальних дисциплін (комп'ютерної графіки, комп'ютерного дизайну), посилення варіативності навчання, орієнтація на розвиток творчих здібностей студентів.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Тенденции развития процесса обучения изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая отличаются противоречивостью и состоят в Китае – в усилении влияния инновационного направления при одновременном укреплении позиций традиционного направления; в России – в углублении творческого поиска в рамках академического направления, в модернизации методов и технологий обучения студентов изобразительному искусству. Как в России, так и в Китае отмечается постепенное увеличение удельного веса информационно-коммуникационных технологий и связанных с ними учебных дисциплин (компьютерная графика, компьютерный дизайн), усиление вариативности обучения, ориентация на развитие творческих способностей студентов.</p>
<p>С. 144.</p>	<p>С. 98.</p>
<p>Для вирішення перерахованих проблем необхідна розробка концептуальних (філософських і дидактичних) основ процесу навчання образотворчого мистецтва. Враховуючи структуру педагогічної концепції [207], можемо стверджувати про потребу чіткого визначення ціннісних орієнтирів, світоглядних положень, філософських напрямків, на основі яких буде вибудовуватись процес навчання образотворчого мистецтва в педагогічному ЗВО. Важливим є й пошук та обґрунтування таких методів, форм, прийомів навчання образотворчого мистецтва, які, по-перше, характеризувалися б відтворюваністю, тобто мали б загальну основу і через це могли бути застосовані будь-яким викладачем, по-друге, були б спрямовані не на копіювання образотворчої манери майстра-викладача, а на формування у студента власного стилю в тому чи іншому вигляді образотворчого мистецтва.</p> <p>Розробка концептуальних основ навчання образотворчого мистецтва повинна здійснюватися з урахуванням специфіки кожного з трьох напрямків: академічного, традиційного, інноваційного. Це викликано тим, що відмінності між ними носять якісний характер і не можуть бути здійснені на єдиній філософській, дидактичній і технологічній основі.</p>	<p>Для решения перечисленных проблем необходима в первую очередь разработка концептуальных (философских и дидактических) основ процесса обучения изобразительному искусству. Учитывая структуру педагогической концепции [207], необходимо четкое определение ценностных ориентиров, мировоззренческих положений, философских направлений, на основе которых будет выстраивать процесс обучения изобразительному искусству в педагогическом вузе. Необходимы также поиск и обоснование таких методов, форм, приемов обучения изобразительному искусству, которые, во-первых, отличались бы воспроизводимостью, т.е. имели бы общую основу и в силу этого могли быть применены любым преподавателем, а во-вторых, были бы направлены не на копирование изобразительной манеры мастера-преподавателя, а на формирование у студента собственного стиля в том или ином виде изобразительного искусства.</p> <p>Разработка концептуальных основ обучения изобразительному искусству должна осуществляться с учетом специфики каждого из трех направлений – академического, традиционного, инновационного, поскольку различия между ними носят качественный характер и не могут осуществ-</p>

<p>Текст переписаний разом із покликанням [207], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [207] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ляться на единой философской, дидактической и технологической основе.</p>
<p>С. 144–145.</p> <p>Наразі у педагогіці (мова йде про українську педагогіку, оскільки в Китаї глибоко розробляється методика навчання образотворчого мистецтва, а для теорії навчання як і раніше характерна орієнтація на ідеї класичної дидактики) розроблений ряд підходів, реалізація яких відкриває нові перспективи в навчанні студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти як України, так і Китаю в силу подібності менталітету, естетичних поглядів, підходів до організації освіти. До них слід віднести наступні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проблемний підхід у навчанні; – смислову дидактику; – евристичний підхід у навчанні; – культурологічний підхід у навчанні. <p>Російське замінено на українське, Росія – на Україну. Плагіат.</p>	<p>С. 99.</p> <p>В настоящее время в педагогике (речь идёт в первую очередь о российской педагогике, поскольку в Китае глубоко разрабатывается методика обучения изобразительному искусству, а для теории обучения по-прежнему характерна ориентация на идеи классической дидактики) разработан ряд подходов, реализация которых представляется весьма перспективной в обучении студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования как России, так и Китая в силу сходства менталитета, эстетических воззрений, подходов к организации образования. К ним следует в первую очередь отнести:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проблемный подход в обучении (И.Я. Лернер, А.М. Матюшкин, М.И. Махмутов); • смысловую дидактику (Е.Г. Белякова, В.И. Загвязинский, А.Ф. Закирова); • эвристический подход в обучении (А.В. Хуторской); • культурологический подход в обучении (В.С. Библер, Е.В. Бондаревская, Т.Г. Русакова).
<p>С. 145.</p> <p>Реалізація проблемного підходу в навчанні. Мета проблемного навчання – засвоєння учнями змісту освіти через вирішення спеціальних навчальних задач або виконання завдань, що містять «незаповнені місця» і не мають достатньо даних для отримання відповіді. Методика проблемного навчання побудована так, що учні «підводяться» педагогом до вирішення або напрямку вирішення завдання. Організація проблемного навчання будується на основі пропонування учням проблемних питань, проблемних завдань і створення проблемних ситуацій.</p> <p>Проблемне питання, на відміну від питання репродуктивного характеру, не передбачає простого відтворення знань, а вимагає від учня роздумів, міркувань, самостійного пошуку необхідної інформації. Даний прийом доцільно застосовувати на заняттях з теорії та історії образотворчого мистецтва. Проблемні питання стимулюють самостійність і активність студентів, змушують їх задуматися над закономірностями образотворчого мистецтва і осмислювати їх, дозволяють реалізувати принцип свідомості в навчанні.</p>	<p>С. 99–100.</p> <p>Реализация проблемного подхода в обучении. Проблемный подход в России был разработан советскими дидактами и психологами И.Я. Лернером, А.М. Матюшкиным, М.И. Махмутовым. Цель проблемного обучения – усвоение учащимися содержания образования через решение специальных учебных задач или выполнение заданий, содержащих «незаполненные места», не имеющих достаточных данных для получения ответа. Методика проблемного обучения построена так, что учащиеся «наводятся» педагогом на известное решение или направление решения задачи. Организация проблемного обучения строится на основе предъявления обучающимся проблемных вопросов, проблемных заданий и создания проблемных ситуаций.</p> <p>Проблемный вопрос в отличие от вопроса репродуктивного характера не предполагает простого воспроизведения знаний, а требует от учащегося размышлений, рассуждений, самостоятельного поиска необходимой информации. Данный приём целесообразно применять на занятиях по теории и истории изобразительному искусству. Проблемные вопросы стимулируют самостоятельность и активность студентов, заставляют их задуматься над закономерностями изобразительного искусства и осмыслить их, позволяют реализовать принцип сознательности в обучении.</p>
<p>С. 145–146.</p> <p>Проблемні завдання призначені для організації самостійної пізнавальної діяльності учнів. У процесі навчання образотворчого мистецтва їх доцільно застосовувати на практичних заняттях, коли необхідно знайти композиційне, просторове або колористичне рішення для зображення предмета в незвичному ракурсі, для передачі певної ідеї тощо.</p> <p>Виділяємо, на основі проведеного аналізу, такі</p>	<p>С. 100–101.</p> <p>Проблемные задания предназначены для организации самостоятельной познавательной деятельности учащихся. В процессе обучения изобразительному искусству их целесообразно применять на практических занятиях, когда необходимо найти композиционное, пространственное или колористическое решение для изображения предмета в необычном ракурсе, для передачи определённой</p>

<p>типи проблемних ситуацій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ситуацію, в якій учні не мають необхідних знань або не знають способу вирішення поставленого перед ними завдання; 2) ситуацію, в якій учні змушені вирішувати завдання в умовах, що змінилися, володіючи при цьому лише старими знаннями; 3) ситуацію, в якій в учнів виникає суперечність між теоретичними знаннями про те, як вирішити певне завдання, і неможливістю здійснити практичне вирішення завдання; 4) ситуацію, в якій учні успішно вирішують завдання на практиці, але не мають теоретичних знань про закономірності і способи отриманого вирішення [112; 180; 241]. <p>Текст переписаний разом із готовим покликанням [180], сторінка 241 теж перетворилася на покликання; джерело в покликанні [180] відрізняється від такого в дисертації Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>идеи и т.п.</p> <p>А.В. Хуторской различает следующие типы проблемных ситуаций:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ситуация, в которой обучающиеся не имеют необходимых знаний либо не знают способа решения поставленной перед ними задачи; 2) ситуация, в которой обучающиеся вынуждены решать задачу в изменившихся условиях, обладая при этом лишь старыми знаниями; 3) ситуация, в которой у обучающихся возникает противоречие между теоретическими знаниями о том, как решить определённую задачу, и невозможностью осуществить практическое решение задачи; 4) ситуация, в которой обучающиеся успешно решают задачу на практике, но не имеют теоретических знаний о закономерностях и способах полученного решения [180, с. 241].
<p>С. 146–147.</p>	<p>С. 101–102.</p>
<p>Різноманітні проблемні ситуації можна застосовувати в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва для встановлення більш глибоких і усвідомлених зв'язків між теоретичними дисциплінами і практичними заняттями, для успішного досягнення студентами загальних закономірностей образотворчої діяльності, а також її різноманітних способів, що застосовуються на основі певної закономірності.</p> <p>Реалізація ідей смислової дидактики в навчанні.</p> <p>В основі художньо-педагогічної освіти має лежати вміння студента сприймати і розуміти мистецтво в різних його проявах, бачити все розмаїття мистецтва, відрізнити справжню красу творів мистецтва від уявної. При існуючій системі оцінювання погляд студентів на мистецтво є невиправдано вузьким. Дотримання строгих канонів у навчанні малюнку, живопису, скульптурі, декоративно-прикладному мистецтву, обмеження реалістичним напрямком у мистецтві не дозволяє студентам з достатнім ступенем повноти зрозуміти складну і багатогранну мову мистецтва. Студенту необхідно дати більш широке бачення мистецтва – від точного відтворення об'єктів дійсності до освоєння різноманітних засобів вираження сучасного мистецтва, навчити його за допомогою кольору і пластики передавати різні емоційні стани, настрої, забезпечити оволодіння ним різними засобами художньої виразності, навчити його працювати з різними матеріалами, розвивати уяву, надати свободу творчості.</p>	<p>Разнотипные проблемные ситуации можно применять в процессе обучения студентов изобразительному искусству для установления более глубоких и осознанных связей между теоретическими дисциплинами и практическими занятиями, для успешного постижения студентами общих закономерностей изобразительной деятельности, а также разнообразных способов изобразительной деятельности, применяемых на основе определённой закономерности.</p> <p>Реализация идей смысловой дидактики в обучении.</p> <p>В основе художественно-педагогического образования должно лежать умение студента воспринимать и понимать искусство в различных его проявлениях, видеть все разнообразие искусства отличать подлинную красоту произведений искусства от мнимой. При существующей системе оценивания взгляд студентов на искусство является неоправданно узким. Соблюдение строгих канонов в обучении рисунку, живописи, скульптуре, декоративно-прикладному искусству, ограничение реалистическим направлением в искусстве не позволяет студентам с достаточной степенью полноты понять сложный и многообразный язык искусства. Студенту необходимо дать более широкое видение искусства – от точного воспроизведения объектов действительности до освоения многообразных выразительных средств современного искусства, научить его с помощью цвета и пластики передавать различные эмоциональные состояния, настроения, обеспечить овладение им различными средствами художественной выразительности, научить его работать с разными материалами, развить воображение, предоставить свободу творчества.</p>
<p>С. 147.</p>	<p>С. 102–103.</p>
<p>У даний час у Китаї одним з найважливіших освітніх завдань є виховання в учнів культури сприйняття творів образотворчого мистецтва різних видів і жанрів, що робить ідеї смислової дидактики актуальними і затребуваними.</p> <p>В останні роки в Україні інтенсивно розвивається напрямок, який отримав назву смислової дидактики. Ідеї і рекомендації, сформульовані в межах</p>	<p>В настоящее время в Китае одной из важнейших образовательных задач считается воспитание у обучающихся культуры восприятия произведений изобразительного искусства разных видов и жанров, что делает идеи смысловой дидактики актуальными и востребованными.</p> <p>В последние годы в России интенсивно развивается направление, получившее название смыс-</p>

<p>смысловой дидактики, є вельми перспективними з точки зору удосконалення процесу навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти як України, так і Китаю.</p> <p>Найбільш важливі для вирішення проблем, що існують у даний час в системі вищої художньо-педагогічної освіти, такі положення смысловой дидактики:</p> <p>– формування особистості передбачає, в першу чергу, засвоєння нею ціннісної складової культурного досвіду, становлення здатності до виявлення смислів, що заключаються в культурі [213, с. 43]. З цієї точки зору, при підготовці вчителів образотворчого мистецтва важливо поряд з навчанням їх процедурам логічного аналізу застосовувати такі методи навчання, які дозволять їм оволодіти процедурами смыслопошуку;</p> <p>Росія замінена на Україну. Текст переписаний разом із покликанням [13, с. 43], тільки додана цифра 2; це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [213] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ловой дидактики (Е.Г. Белякова, В.И. Загвязинский, А.Ф. Закирова). Идеи и рекомендации, сформулированные в рамках смысловой дидактики, являются весьма перспективными с точки зрения усовершенствования процесса обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования как России, так и Китая. Наиболее важны для решения проблем, существующих в настоящее время в системе высшего художественно-педагогического образования, следующие положения смысловой дидактики:</p> <p>формирование личности предполагает в первую очередь освоение ею ценностной составляющей культурного опыта, становление способности к выявлению смыслов, заключенных в культуре [13, с. 43]. С этой точки зрения при подготовке учителей изобразительного искусства важно наряду с обучением их процедурам логического анализа применять такие методы обучения, которые позволят им овладеть процедурами смыслопоиска;</p>
<p>С. 147–148.</p>	<p>С. 103–104.</p>
<p>– для ефективного навчання необхідне «ціннісно-розвиваюче освітнє середовище, що забезпечує залучення в зміст освіти широкого поля культурних смислів і потенційну можливість їх розвитку в колективній та індивідуальній творчій діяльності» [223, с. 44]. Отже, студентів необхідно знайомити з найрізноманітнішими творами образотворчого мистецтва, розширюючи «поле культурних смислів», які вони мали б можливість виявити, причому робити це необхідно не догматично, а шляхом їх залучення до різних видів і форм творчої діяльності, причому не тільки, власне, образотворчої (малювання, ліплення, колажування), але й до діяльності в межах виконання творчих завдань, безпосередньо не пов'язаних з образотворчою діяльністю, але таких, які передбачають «занурення» студента в культуру;</p> <p>– у процесі навчання необхідно застосовувати герменевтичні методи, методи «культурно-історичної рефлексії» (А. Ф. Закирова), звернення до символів культури, діалог [170]. Особливо важливі такі методи при навчанні студентів образотворчого мистецтва, оскільки вони дозволяють глибоко зрозуміти і «відчутти» твори мистецтва, співвіднести їх, з одного боку, з культурним контекстом, з іншого – з власними уявленнями про творчість, способи відображення матеріальної і духовної реальності.</p> <p>Текст переписаний разом із покликаннями, але [13, с. 44] замінено на [223, с. 44], а [70] – на [170]; це зовсім інші джерела, ніж у Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>для ефективного обучения необходима «ценностно развивающая образовательная среда, обеспечивающая вовлечение в содержание образования широкого поля культурных смыслов и потенциальную возможность их развития в коллективной и индивидуальной творческой деятельности» [13, с. 44]. Следовательно, студентов необходимо знакомить с возможно более разнообразными произведениями изобразительного искусства, расширяя «поле культурных смыслов», которые они имели бы возможность выявить, причём делать это необходимо не догматически, а включая студентов в различные виды и формы творческой деятельности – не только собственно изобразительной (рисование, лепка, коллажирование), но и в деятельность в рамках выполнения творческих заданий, непосредственно не связанных с изобразительной деятельностью, но предполагающих «погружение» студента в культуру;</p> <p>в процессе обучения необходимо применять герменевтические методы, методы «культурно-исторической рефлексии» (А.Ф. Закирова), обращение к символам культуры, диалог [70]. Особенно важны такие методы при обучении студентов изобразительному искусству, поскольку позволяют глубоко понять и «прочувствовать» произведения искусства, соотнести их, с одной стороны, с культурным контекстом, с другой – с собственными представлениями о творчестве, о способах отображения материальной и духовной реальности.</p>
<p>С. 148–149.</p>	<p>С. 104–105.</p>
<p>Необхідність використання в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва ідей смысловой дидактики обумовлена наступним. У даний час вивчення теорії та історії образотворчого мистецтва як у Китаї, так і в Україні здійснюється на основі логічного (раціонального) аналізу сюжету, композиції, колористичного вирішення того чи іншого твору образотворчого мистецтва, за допомогою</p>	<p>Необходимость использования в процессе обучения студентов изобразительному искусству идей смысловой дидактики обусловлена следующим. В настоящее время изучение теории и истории изобразительного искусства как в Китае, так и в России осуществляется на основе логического (рационального) анализа сюжета, композиции, колористического решения того или иного произведения</p>

<p>знайомства з історією його створення і технікою виконання, а також виділення ознак, що дозволяють віднести цей твір до того чи іншого жанру, напрямку в образотворчому мистецтві. При цьому не враховується специфіка напрямку, в межах якого здійснюється навчання образотворчого мистецтва (академічний, традиційний, інноваційний), і напрямку, в рамках якого виконано саме аналізований твір образотворчого мистецтва. Обмеження рамками раціонального аналізу збіднює сприйняття твору мистецтва і не дозволяє студенту в повній мірі проявити і реалізувати свої творчі здібності. Як зазначає В. Бранський, витоком і початком художньої творчості є переживання: «Істинно творчий художній задум ніколи не визначається раціональними міркуваннями, а завжди безпосереднім переживанням» [120, с. 6]. Особлива роль емоційного ставлення до зображуваного об'єкта спонукає звернутися до ідей смислової дидактики, що відіграє важливу роль у навчанні позалогічним, позараціональним способам осягнення дійсності, таким як переживання, емпатія, інсайт, підведення під цінність, витяг і надання смислів. Крім того, виключення з процесу навчання позалогічних, позараціональних методів осягнення творів мистецтва порушує цілісність у сприйнятті останніх, позаяк раціональний аналіз передбачає виокремлення в творі мистецтва окремих сторін, аспектів (колериту, композиції, окремих технічних прийомів тощо), на яких зосереджується увага студентів. З точки зору смислової дидактики твір образотворчого мистецтва можна зрозуміти лише тоді, коли виявлено весь перелік закладених у ньому смислів.</p> <p>Росія замінена на Україну. Текст переписаний разом із покликанням, але [20, с. 6] замінено на [120, с. 6]; це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [120] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>ізобразительного искусства, посредством знакомства с историей его создания и техникой исполнения, а также выделения признаков, позволяющих отнести данное произведение к тому или иному жанру, направлению в изобразительном искусстве. При этом не учитывается специфика направления, в рамках которого осуществляется обучение изобразительному искусству (академическое, традиционное, инновационное) и направления, в рамках которого выполнено само анализируемое произведение изобразительного искусства. Ограничение рамками рационального анализа обедняет восприятие произведения искусства и не позволяет студенту в полной мере проявить и реализовать свои творческие способности. Как отмечает В. Бранский, истоком и началом художественного творчества является переживание: «Подлинно творческий художественный замысел никогда не определяется рациональными соображениями, а всегда непосредственным переживанием» [20, с. 6]. Особая роль эмоционального отношения к изображаемому объекту побуждает обратиться к идеям смысловой дидактики, отводящей важную роль в обучении внелогическим, внерациональным способам постижения действительности, таким как переживание, эмпатия, инсайт, подведение под ценность, извлечение и придание смыслов. Кроме того, исключение из процесса обучения внелогических, внерациональных методов постижения произведений искусства нарушает целостность в восприятии последних: рациональный анализ предполагает вычленение в произведении искусства отдельных сторон, аспектов (например, колорита, композиции, отдельных технических приёмов), на которых сосредоточивается внимание студентов. С точки же зрения смысловой дидактики произведение изобразительного искусства может быть понято только тогда, когда выявлено всё множество заключённых в нём смыслов.</p>
<p>С. 149–150.</p>	<p>С. 105–106.</p>
<p>Організуючи роботу над твором образотворчого мистецтва з позицій смислової дидактики, необхідно враховувати, що художник, працюючи над його створенням, завжди має прагнути висловити певні почуття й ідеї. Однак філософи, психологи, педагоги, які досліджували проблеми розуміння, відзначають, що творчі роботи, зокрема й твори мистецтва, об'єктивно містять у собі набагато більше смислів, ніж мав намір вкласти в них автор [217]. Виражені в них переживання «піднімаються часто з глибин психіки, що не освітлені свідомістю, і дозволяють зрозуміти автора краще, ніж він сам розуміє себе» [210, с. 192]. Тому під час роботи студентів з творами образотворчого мистецтва слід шукати не те, «що хотів сказати глядачеві художник», а виявляти ті смисли, які значимі для «нинішнього» глядача, який є представником сучасної епохи і сучасної культури.</p> <p>З позицій смислової дидактики надзвичайно важливим є формування у студентів здатності до виявлення духовної складової мистецтва. Цьому можуть сприяти методи, розроблені в українській теорії духовного виховання, зокрема ситуації зустрічі з прекрасним. Логіка проектування і реалізації ситуації зустрічі з прекрасним докладно розроблена і обґрунтована Лі Мін [167]. У таких ситуаціях у студентів формується почуття прекрасного, вони також вчаться відрізнити справжню красу від уявної</p>	<p>Организуя работу над произведением изобразительного искусства с позиций смысловой дидактики, необходимо учитывать следующее. Работая над произведением искусства, художник всегда стремится выразить определённые чувства и идеи. Однако философы, психологи, педагоги, исследовавшие проблемы понимания, отмечают, что творческие работы, в том числе и произведения искусства, объективно заключают в себе гораздо больше смыслов, чем намеревался вложить в них автор [17], выраженные в них переживания «поднимаются часто из глубин психики, не освещённых сознанием, и позволяют понять автора лучше, чем он сам понимает себя» [110, с. 192]. Поэтому, организуя работу студентов с произведениями изобразительного искусства, следует искать не то, «что хотел сказать зрителю художник», а выявлять те смислы, которые значимы для «нынешнего» зрителя, представителя современной эпохи и современной культуры.</p> <p>С позиций смысловой дидактики чрезвычайно важным является формирование у студентов способности к выявлению духовной составляющей искусства. Этому могут способствовать методы, разработанные в российской теории духовного воспитания, в частности, ситуации встречи с прекрасным. Логика проектирования и реализации ситуаций встречи с прекрасным подробно разрабо-</p>

<p>(зовнішньої краси), розрізнати виявляти справжнє мистецтво, етичний потенціал прекрасного. Алгоритм діяльності викладача з конструювання і реалізації ситуацій зустрічі з прекрасним в процесі вивчення образотворчого мистецтва передбачає виділення і подальшу реалізацію ряду елементів (в даній роботі ми пропонуємо розглянути алгоритм, розроблений і модифікований нами з урахуванням особливостей навчання студентів образотворчого мистецтва).</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із покликаннями, але [17] замінено на [217], а [110, с. 192] – на [210, с. 192]; [163] замінено на [167]; це зовсім інші джерела, ніж у Цзюй. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>тана и обоснована И.А. Соловцовой [163, с. 169-173]. В таких ситуаціях у студентів не тільки формується почуття прекрасного, але вони також учаться отличать подлинную красоту от мнимой (внешней «красивости»), различать подлинное искусство и так называемый «кич», выявлять этический потенциал прекрасного.</p> <p>Алгоритм деятельности преподавателя по конструированию и реализации ситуаций встречи с прекрасным в процессе изучения изобразительного искусства предполагает выделение и последующую реализацию ряда элементов (в данной работе мы предлагаем алгоритм, разработанный И.А. Соловцовой и модифицированный нами с учётом особенностей обучения студентов изобразительному искусству).</p>
<p>С. 150–151.</p>	<p>С. 106–107.</p>
<p>1. Інтродукція, яка в ситуації зустрічі з прекрасним вирішує два завдання:</p> <p>а) створення атмосфери, сприятливої для зустрічі з прекрасним, її емоційного настрою, що дозволяє побачити, емоційно сприйняти і зрозуміти красу;</p> <p>б) створення можливостей для подальшого змістовного обговорення.</p> <p>У якості інтродукції можна обрати музичний твір, відеоряд, вірш, казку тощо. В цьому випадку синтез мистецтв створює передумови для більш глибокого сприйняття твору образотворчого мистецтва. Вирішення цього завдання може сприяти також створення предметно-просторового оточення за допомогою певних елементів (речей, предметів обстановки, особливостей освітлення), що відтворює культурний контекст епохи; правильне створення предметно-просторового оточення сприяє тому, що твір мистецтва сприймається студентами найбільш емоційно.</p>	<p>1. Интродукция. Интродукция в ситуации встречи с прекрасным решает две задачи: а) создание атмосферы, благоприятной для встречи с прекрасным, создание эмоционального настроения, позволяющего увидеть, эмоционально воспринять и понять Красоту; б) создание возможностей для последующего содержательного обсуждения. В качестве интродукции может быть выбрано музыкальное произведение, видеоряд, стихотворение, притча и т.д. В этом случае синтез искусств создаёт предпосылки для более глубокого восприятия произведения изобразительного искусства. Решению этой задачи может способствовать также создание предметно-пространственного окружения, с помощью определённых элементов (вещи, предметы обстановки, особенности освещения) воссоздающего культурный контекст эпохи; правильное создание предметно-пространственного окружения способствует тому, что произведение искусства воспринимается студентами наиболее эмоционально.</p>
<p>С. 151.</p>	<p>С. 107–108.</p>
<p>2. Демонстрація твору мистецтва. Для твору мистецтва має бути підібрано гідне обрамлення: красиве драпірування, елегантна рама, що підкреслює його гідність, освітлення. Однак обрамлення не повинно відволікати увагу студентів від самого твору. Для демонстрації твору образотворчого мистецтва можна використовувати мультимедіа. При цьому необхідно дати студентам достатньо часу для спокійного споглядання мистецького витвору.</p> <p>3. Діалог. Питання, які обираються викладачем для діалогу, повинні поступово підводити студента до головної думки, закладеної в ситуації: про співвідношення краси справжньої й уявної, зовнішньої і внутрішньої; про етичну ідею, виражену в творі мистецтва, і про засоби її вираження; про символ як невід'ємну частину твору образотворчого мистецтва; про вплив культурного контексту епохи на стиль художника тощо. Дані питання мають носити проблемний характер. Обговорення може поєднуватися з фрагментами, що розкривають історію створення шедевру, особливості біографії зображеної на портреті людини або самого художника, з характеристикою конкретного напрямку в образотворчому мистецтві, жанру образотворчого мистецтва тощо. Важливо, щоб викладач у цьому випадку виступав не в ролі наставника, а в ролі рів-</p>	<p>2. Предъявление произведения искусства. Для произведения искусства должно быть подобрано достойное обрамление: красивая драпировка, элегантная рама, подчёркивающее его достоинства освещение. Однако обрамление не должно отвлекать внимание студентов от самого произведения. Для предъявления произведения изобразительного искусства можно использовать мультимедиа-средства. При этом необходимо дать студентам достаточно времени для спокойного созерцания произведения искусства.</p> <p>3. Диалог. Вопросы, избираемые преподавателем для диалога, должны постепенно подводить подростка к главной мысли, заложенной в ситуации: о соотношении красоты подлинной и мнимой, внешней и внутренней; об этической идее, выраженной в произведении искусства, и о средствах её выражения; о символе как неотъемлемой части произведения изобразительного искусства; о влиянии культурного контекста эпохи на стиль художника и т.п. При этом вопросы должны носить проблемный характер. Обсуждение может перемежаться фрагментами, раскрывающими историю создания шедевра, особенности биографии изображённого на портрете человека или самого художника, характеристикой конкретного направления в изобразительном искусстве, жанра изобрази-</p>

<p>ноправного учасника діалогу, що сприяло б становленню суб'єкт-суб'єктних відносин у процесі навчання образотворчого мистецтва.</p>	<p>тельного искусства и т.п. Важно, что преподаватель в этом случае выступает не в роли наставника, а в роли равноправного участника диалога, что способствует становлению субъект-субъектных отношений в процессе обучения изобразительному искусству.</p>
<p>С. 151–152.</p>	<p>С. 108–109.</p>
<p>4. Повторне звернення до інтродукції. Студентам пропонується співвіднести зміст інтродукції з виявленими під час діалогу особливостями твору образотворчого мистецтва. Наприклад, якщо в якості інтродукції було вибрано вірш, а в якості об'єкта зустрічі – портрет, то учасникам ситуації пропонується виявити зв'язок між віршем і портретом, показати, як і в чому вірш і живопис доповнюють один одного. Це особливо важливо для студентів, які навчаються за спеціальністю «гохуа», оскільки традиційний китайський живопис фактично являє собою синтез мистецтв. Ситуації зустрічі з прекрасним у цьому випадку допоможуть студентам створювати гармонійні твори. Проте ! в межах традиційного та інноваційного напрямку таке обговорення дуже значуще, тому що дозволяє сприймати твір мистецтва не як щось ізольоване, а як явище певної культури, виявити в його змісті і формі нові грани.</p>	<p>4. Повторное обращение к интродукции. Студентам предлагается соотнести содержание интродукции с выявленными в ходе диалога особенностями произведения изобразительного искусства. Например, если в качестве интродукции было выбрано стихотворение, а в качестве объекта встречи – портрет, то участникам ситуации предлагается обнаружить связь между стихотворением и портретом, показать, как и в чём стихи и живопись дополняют друг друга. Это особенно важно для студентов, обучающихся по специальности «гохуа», поскольку традиционная китайская живопись представляет собой фактически синтез искусств. Ситуации встречи с прекрасным в этом случае могут студентам создавать гармоничные произведения. Однако в рамках традиционного и инновационного направления такое обсуждение тоже очень значимо, поскольку позволяет воспринимать произведение искусства не как нечто изолированное, а как явление определённой культуры, выявит в его содержании и форме новые грани.</p>
<p>С. 152.</p>	<p>С. 109.</p>
<p>5. Вибір культурних аналогів. Студентам пропонується завдання, орієнтовані:</p> <p>а) на знання і розуміння закономірностей образотворчого мистецтва, виконання яких сприяє підвищенню рівня теоретичної підготовки студентів, а результати виконання мають об'єктивний характер і можуть бути оцінені викладачем (підібрати самостійно або вибрати з числа запропонованих викладачем картини того ж жанру, напрямку, епохи, виконані з застосуванням тієї ж образотворчої техніки або тих же матеріалів, що і розглянутий твір мистецтва, мають подібне колористичне вирішення);</p> <p>б) на розуміння ідеї, філософської основи твору образотворчого мистецтва, вираженого в ньому переживання, виконання яких сприяє розвитку емоційної сфери майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, дозволяє глибше зрозуміти твір мистецтва, а результати виконання мають суб'єктивний характер і в силу цього не оцінюються викладачем (підібрати картину, графічне зображення, скульптуру, твір декоративно-прикладного мистецтва, музичний твір, вірш, уривок з літературного твору, що викликає у людини переживання, подібні до тих, які він відчував при знайомстві з твором мистецтва, що розглядається).</p>	<p>5. Выбор культурных аналогов. Студентам предлагаются задания, ориентированные</p> <p>а) на знание и понимание закономерностей изобразительного искусства, выполнение которых способствует повышению уровня теоретической подготовки студентов, а результаты выполнения имеют объективный характер и могут быть оценены преподавателем (подобрать самостоятельно или выбрать из числа предложенных преподавателем картины того же жанра, направления, эпохи, выполненных с применением той же изобразительной техники или тех же материалов, что и рассмотренное произведение искусства, имеющие сходное колористическое решение);</p> <p>б) на понимание идеи, философской основы произведения изобразительного искусства, выраженного в нём переживания, выполнение которых способствует развитию эмоциональной сферы будущего учителя изобразительного искусства, позволяет глубже понять произведение искусства, а результаты выполнения имеют субъективный характер и в силу этого не оцениваются преподавателем (подобрать картину, графическое изображение, скульптуру, произведение декоративно-прикладного искусства, музыкальное произведение, стихотворение, отрывок из литературного произведения, вызывающий у человека переживания, сходные с теми, которые он чувствовал при знакомстве с рассматриваемым произведением искусства).</p>
<p>С. 152–153.</p>	<p>С. 110.</p>
<p>6. Рефлексія. Рефлексія в ситуації зустрічі з прекрасним може бути вербальною і невербальною. Вербальна рефлексія, в свою чергу, може виступати в усній і письмовій формах. Усну рефлексію доцільно проводити у формі незакінченої композиції («Сьогодні я зробив маленьке відкриття</p>	<p>6. Рефлексия. Рефлексия в ситуации встречи с прекрасным может быть вербальной и невербальной. Вербальная рефлексия, в свою очередь, может выступать в устной и письменной формах. Устную рефлексию целесообразно проводить в форме неоконченного предложения («Сегодня я</p>

<p>...», «Сьогодні я зрозумів, що ...», «Виявляється .. », «Я думав, що ..., а насправді ...» тощо). Письмова рефлексія може бути проведена або в формі незакінченої композиції, або у формі есе. В процесі невербальної рефлексії студенти створюють власні твори (образотворчі, музичні, літературні), що відображають особливості розуміння ними творів образотворчого мистецтва і виражають їх ставлення до даного твору.</p>	<p>сделал маленькое открытие...», «Сегодня я понял, что...», «Оказывается...», «Я думал, что...», а на самом деле...» и т.п.). Письменная рефлексия может быть проведена либо в форме неоконченного предложения, либо в форме эссе. В процессе невербальной рефлексии студенты создают собственные произведения (изобразительные, музыкальные, литературные), отражающие особенности понимания ими произведения изобразительного искусства и выражающие их отношение к данному произведению.</p>
<p>С. 153–154.</p>	<p>С. 110–111.</p>
<p>З позицій смислової дидактики в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва можуть бути застосовані наступні прийоми :</p> <ul style="list-style-type: none"> – пошук смислового центру картини. Такий центр виділяється самим художником за допомогою кольору, композиційних чи інших прийомів. Однак обраний студентом смисловий центр картини може і не збігатися із задуманим її автором. Важливо, щоб студент міг обґрунтувати свою точку зору, звертаючись як до теоретичних знань, так і до власних емоційних переживань, задіюючи не тільки логіку, а й уяву. Подальше співвіднесення вибору студента з авторським задумом збагачує початкове сприйняття студента, дозволяє йому і його однокурсникам відкрити в картині нові смисли, а також розширити і поглибити знання про закономірності побудови живописних, графічних, скульптурних зображень; – придумування назви твору образотворчого мистецтва . Цей прийом застосовується в тому випадку, коли твір, що розглядається, студентам невідомий. Він дозволяє в короткій фразі або навіть в одному слові висловити головний сенс, який вкладає студент в те, що бачить перед собою, уявити не тільки власне розуміння сюжету, але й «позначити» ті переживання, які викликає у нього зображене на картині. Порівняння власної назви з назвами, запропонованими іншими студентами, дає можливість виявити «множинність смислів», що закладені в картині, скульптурі, графічному творі, творі декоративно-прикладного мистецтва, а подальше її співставлення з оригінальною назвою твору дозволяє краще зрозуміти творчий задум художника; 	<p>С позицій смысловой дидактики в процессе обучения студентов изобразительному искусству могут быть применены следующие приёмы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поиск смыслового центра картины. Такой центр выделяется самим художником с помощью цвета, композиционных или иных приёмов. Однако выбранный студентом смысловой центр картины может и не совпадать с задуманным её автором. Важно, чтобы студент мог обосновать свою точку зрения, обращаясь как к теоретическим знаниям, так и к собственным эмоциональным переживаниям, задействуя не только логику, но и воображение. Последующее соотнесение выбора студента с авторским замыслом обогащает первоначальное восприятие студента, позволяет студенту и его однокурсникам открыть в картине новые смыслы, одновременно расширяя и углубляя их знания о закономерностях построения живописных, графических, скульптурных изображений; • придумывание названия произведению изобразительного искусства. Этот приём применяется в том случае, если рассматриваемое произведение студентам неизвестно. Он позволяет в короткой фразе или даже в одном слове выразить главный смысл, который вкладывает студент в то, что видит перед собой, представить не только собственное понимание сюжета, но и «обозначить» те переживания, которые вызывает у него представленное на картине. Сравнение собственного названия с названиями, придуманными другими студентами, позволяет выявить «множественность смыслов», заключённых в картине, скульптуре, графическом произведении, произведении декоративно-прикладного искусства, а последующее сопоставление с оригинальным названием произведения даёт возможность лучше понять творческий замысел художника;
<p>С. 154.</p>	<p>С. 111–112.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – побудова асоціативного ряду . Студент називає асоціації, які виникають у нього при знайомстві з твором образотворчого мистецтва в результаті його «споглядання». Це можуть бути асоціації з різними предметами, явищами природи, будь-яким кольором або настроєм, з іншими творами образотворчого мистецтва, з музичними, літературними творами. Цей прийом спрямований на «витяг смислів», які закладені в творі мистецтва, на його глибоке розуміння, що дозволяє студенту висловити особливості свого емоційного переживання зустрічі з картиною або іншим твором образотворчого мистецтва. 	<ul style="list-style-type: none"> • построение ассоциативного ряда. Студент называет ассоциации, возникающие у него при знакомстве с произведением изобразительного искусства, в результате его «созерцания». Это могут быть ассоциации с различными предметами, явлениями природы, каким-либо цветом или настроением, с другими произведениями изобразительного искусства, с музыкальными, литературными произведениями. Этот приём направлен на «извлечение смыслов», заключённых в произведении искусства, на его углублённое понимание, позволяет особенности своего эмоционального переживания встречи с картиной или иным произведением изобразительного искусства.
<p>С. 154–155.</p>	<p>С. 112–113.</p>
<p>Реалізація евристичного підходу в навчанні</p>	<p>Реализация эвристического подхода в обу-</p>

<p>студентів образотворчого мистецтва.</p> <p>Ідеї евристичного навчання в сучасній українській дидактиці розробляються. Основною в системі ідей евристичного підходу виступає ідея навчання учнів нестереотипним способам вирішення творчих завдань. При цьому в учнів формується особливий тип активності, який полягає в тому, що вони, аналізуючи, порівнюючи, синтезуючи, узагальнюючи, конкретизуючи фактичний матеріал, самі отримують з нього нову інформацію. Головною метою евристичного навчання є розкриття індивідуальних творчих можливостей учнів. У процесі евристичного навчання учні створюють продукти (так звані культурні аналоги), що дозволяє їм засвоїти зміст навчання безпосередньо в процесі діяльності, в тому числі творчого характеру. Осільки і самі продукти діяльності, і особливості її виконання відрізняються у різних учнів, то виходить, що в процесі навчання учні конструюють і реалізують власну освітню траєкторію. Таким чином, завдяки цьому створюється зовнішній освітній продукт, який забезпечує отримання учнями внутрішнього продукту – зміну знань, досвіду, здібностей, способів діяльності, інших особистісних якостей.</p> <p>Інакше кажучи, в процесі навчання змінюються дві складові процесу навчання: матеріальна і особистісна [179, с. 18]. Якщо застосувати цю ідею до процесу навчання студентів образотворчого мистецтва, то можна стверджувати, що її реалізація забезпечить творчий розвиток студента, оскільки дозволить йому створювати твори образотворчого мистецтва (зовнішній продукт, матеріальна складова), які будуть, з одного боку, виражати його індивідуальність, з іншого – дозволять йому удосконалити особистісні якості (внутрішній продукт, особистісна складова). Прихильники евристичного підходу не заперечують і значимість діяльності репродуктивного характеру для творчого розвитку особистості, проте відзначають, що така діяльність може сприяти творчості тільки в тому випадку, коли вона дозволяє учням засвоїти разом із змістом освіти також і способи діяльності. Тому, організовуючи діяльність студентів зі створення копій відомих творів образотворчого мистецтва, слід звертати особливу увагу на те, як організовується і виконується студентом образотворча діяльність, чи правильно він відтворює порядок роботи над картиною, скульптурою, ту чи іншу живописну техніку. Згодом він зможе на основі вироблених образотворчих навичок сформувати власний образотворчий стиль, що відображає його бачення навколишнього світу і внутрішнього світу людини.</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із покликанням [179], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [179] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>чених студентів образотворчого мистецтва.</p> <p>Ідеї евристичного навчання в сучасній українській дидактиці розробляються. Основною в системі ідей евристичного підходу виступає ідея навчання учнів нестереотипним способам вирішення творчих завдань. При цьому в учнів формується особливий тип активності, який полягає в тому, що вони, аналізуючи, порівнюючи, синтезуючи, узагальнюючи, конкретизуючи фактичний матеріал, самі отримують з нього нову інформацію. Головною метою евристичного навчання є розкриття індивідуальних творчих можливостей учнів. У процесі евристичного навчання учні створюють продукти (так звані культурні аналоги), що дозволяє їм засвоїти зміст навчання безпосередньо в процесі діяльності, в тому числі творчого характеру. Осільки і самі продукти діяльності, і особливості її виконання відрізняються у різних учнів, то виходить, що в процесі навчання учні конструюють і реалізують власну освітню траєкторію. Таким чином, завдяки цьому створюється зовнішній освітній продукт, який забезпечує отримання учнями внутрішнього продукту – зміну знань, досвіду, здібностей, способів діяльності, інших особистісних якостей.</p> <p>Інакше кажучи, в процесі навчання змінюються дві складові процесу навчання: матеріальна і особистісна [179, с. 18]. Якщо застосувати цю ідею до процесу навчання студентів образотворчого мистецтва, то можна стверджувати, що її реалізація забезпечить творчий розвиток студента, оскільки дозволить йому створювати твори образотворчого мистецтва (зовнішній продукт, матеріальна складова), які будуть, з одного боку, виражати його індивідуальність, з іншого – дозволять йому удосконалити особистісні якості (внутрішній продукт, особистісна складова). Прихильники евристичного підходу не заперечують і значимість діяльності репродуктивного характеру для творчого розвитку особистості, проте відзначають, що така діяльність може сприяти творчості тільки в тому випадку, коли вона дозволяє учням засвоїти разом із змістом освіти також і способи діяльності. Тому, організовуючи діяльність студентів зі створення копій відомих творів образотворчого мистецтва, слід звертати особливу увагу на те, як організовується і виконується студентом образотворча діяльність, чи правильно він відтворює порядок роботи над картиною, скульптурою, ту чи іншу живописну техніку. Згодом він зможе на основі вироблених образотворчих навичок сформувати власний образотворчий стиль, що відображає його бачення навколишнього світу і внутрішнього світу людини.</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із покликанням [179], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [179] фальшиве. Плагіат.</p>
С. 155–156.	С. 113–114.
<p>Важливою з точки зору навчання образотворчого мистецтва видається ідея порівняння створених учнями матеріальних продуктів з відомими культурно-історичними аналогами. Реалізуючи цю ідею, слід організовувати процес навчання образотворчого мистецтва таким чином, щоб студенти вчилися порівнювати власні твори з творами відомих майстрів. При цьому першою ланкою навчання</p>	<p>Важною з точки зору навчання образотворчого мистецтва видається ідея порівняння створених учнями матеріальних продуктів з відомими культурно-історичними аналогами. Реалізуючи цю ідею, слід організовувати процес навчання образотворчого мистецтва таким чином, щоб студенти вчилися порівнювати власні твори з творами відомих майстрів. При цьому першою ланкою навчання</p>

<p>виступає створення студентом власного творчого продукту, а не копіювання творів відомих художників або скульпторів; другою ланкою є порівняння з уже існуючими культурними аналогами. Це особливо підкреслюється у сформульованому принципі первинності освітньої продукції учня. У цьому контексті науковець, зокрема, підкреслює, що створення учнем особистісного змісту освіти випереджає вивчення ним загальнонавчальних досягнень і освітніх стандартів в області, що вивчається. Слід зазначити, що ідея евристичного підходу наразі частково реалізовується в межах інноваційного напрямку в навчанні образотворчого мистецтва. Однак при цьому не передбачається порівняння з культурно-історичними аналогами.</p> <p>Значущою також є ідея евристичного підходу щодо необхідності освітньої рефлексії в процесі навчання студентів образотворчого мистецтва. Об'єктом такої рефлексії повинні бути як створені студентом твори, так і сам процес їх створення. Це дозволить закріпити ті прийоми образотворчої діяльності, які найкращим чином дозволяють висловити ту чи іншу ідею, ті чи інші переживання, створити той чи інший образ, відмовитися від тих прийомів, які визначаються відповідно до задуму твору але суперечать індивідуальним особливостям студента.</p>	<p>известных мастеров. При этом первым звеном обучения выступает создание студентом собственного творческого продукта, а не копирование произведений известных художников либо скульпторов; вторым же звеном является сравнение с уже существующими культурными аналогами. Это особенно подчёркивается в сформулированном А.В. Хуторским принципе первичности образовательной продукции учащегося, в формулировке которого подчёркивается, что создание учащимся личностного содержания образования опережает изучение им общепризнанных достижений и образовательных стандартов в изучаемой области. Следует отметить, что данная идея эвристического подхода в настоящее время частично реализуется в рамках инновационного направления в обучении изобразительному искусству. Однако при этом не предполагается сравнения с культурно-историческими аналогами.</p> <p>Значимой является идея эвристического подхода о необходимости образовательной рефлексии в процессе обучения. В процессе обучения студентов изобразительному искусству объектом такой рефлексии должны быть как созданные студентом произведения, так и сам процесс их создания. Это позволит закрепить те приёмы изобразительной деятельности, которые наилучшим образом позволяют выразить ту или иную идею, то или иное переживание, создать тот или иной образ, и отказаться от тех приёмов, которые рассогласуются с замыслом произведения либо противоречат индивидуальным особенностям студента.</p>
<p>С. 156–157.</p>	<p>С. 115.</p>
<p>Ідея індивідуалізації навчання, обґрунтована в межах евристичного підходу до навчання, відповідає як тенденціям розвитку сучасної вищої освіти, так і особливостям процесу навчання образотворчого мистецтва, однією з найважливіших задач якого вважається вироблення у студента власного стилю образотворчої діяльності. Наскільки повно студент створює власні творчі продукти, самостійно відкриває знання (закони перспективи в живопису тощо), ставить власні цілі при навчанні образотворчого мистецтва і розробляє способи їх досягнення, настільки він поряд з викладачем стає організатором процесу навчання образотворчого мистецтва, разом із ним вибудовує індивідуальну освітню траєкторію: «Процес навчання насичується особистісними знаннями і досвідом учнів. У результаті учні вибудовують індивідуальні траєкторії в досліджуваних освітніх областях. Одночасно вони знайомляться з класичними досягненнями фахівців у досліджуваних областях, але не обмежуються лише засвоєнням зовнішнього матеріалу» [180, с. 31]. Таким чином, евристичний підхід дозволяє реалізувати в процесі навчання образотворчого мистецтва тенденцію до індивідуалізації навчання, причому така індивідуалізація здійснюється на творчому рівні.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [180], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання [180] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Идея индивидуализации обучения, обоснованная в рамках эвристического подхода к обучению, отвечает как тенденциям развития современного высшего образования, так и особенностям процесса обучения изобразительному искусству, одной из важнейших задач которого считается выработка у студента собственного стиля изобразительной деятельности. Поскольку студент создаёт собственные творческие продукты, самостоятельно открывает знания (например, законы перспективы в живописи), ставит собственные цели при обучении изобразительному искусству и разрабатывает способы их достижения, постольку он наряду с преподавателем становится организатором процесса обучения изобразительному искусству, вместе с преподавателем выстраивает индивидуальную образовательную траекторию: «Процесс обучения насыщается личностными знаниями и опытом учащихся. В результате ученики выстраивают индивидуальные траектории в изучаемых образовательных областях. Одновременно они знакомятся с классическими достижениями специалистов в изучаемых областях, но не ограничиваются лишь усвоением внешнего материала» [180, с. 31]. Таким образом, эвристический подход позволяет реализовать в процессе обучения изобразительному искусству тенденцию к индивидуализации обучения, причём такая индивидуализация осуществляется на творческом уровне.</p>
<p>С. 157.</p>	<p>С. 116–117.</p>
<p>Евристичне навчання висуває на перший план завдання реалізації і розвитку творчих здібностей учнів. Для цього пропонуються особливі креативні</p>	<p>Эвристическое обучение выдвигает на первый план задачу реализации и развития творческих способностей обучающихся. Для этого предлага-</p>

<p>методи навчання. З них, на думку вчених [112; 134; 180], найбільш можливими в навчанні студентів образотворчого мистецтва можуть бути наступні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – метод придумування, який найбільше застосовується в межах інноваційного спрямування, оскільки дозволяє студентам «розробити» і втілити в життя оригінальний артоб'єкт. Цьому передують різні варіанти роботи: а) окремі якості одного об'єкта заміщуються якостями іншого; б) об'єкт «поміщається» в нове середовище; в) змінюються окремі складові об'єкта; – метод образної картини: студенти можуть створювати образи подій, настроїв, переживань, відносин тощо; – метод «якби ...», при використанні якого викладач пропонує студентам намалювати картину (скласти опис), зобразити світ, у якому щось змінилося (зменшився діаметр Землі і, відповідно, змінилися закони перспективи). Застосування даного методу не тільки розвиває уяву майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, а й дозволяє їм краще зрозуміти будову реального світу. <p>Питання про питому вагу креативних методів у процесі навчання студентів образотворчого мистецтва, про їх можливості в рамках кожного його напрямку і про співвідношення їх із традиційними й іншими методами потребує спеціального глибокого дослідження.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>ются особые креативные методы обучения. Из обоснованных А.В. Хуторским креативных методов обучения [180] наибольшими возможностями в обучении студентов изобразительному искусству обладают следующие методы:</p> <ul style="list-style-type: none"> метод придумывания наиболее применим в рамках инновационного направления, поскольку позволяет студентам «разработать» и воплотить в жизнь оригинальный арт-объект. Этому предшествуют разные варианты работы: а) отдельные качества одного объекта замещаются качествами другого; б) объект «помещается» в новую среду; в) изменяются отдельные составляющие объекта; метод образной картины: студенты могут создавать образы событий, настроений, переживаний, отношений и т.п.; метод «Если бы...», при котором преподаватель предлагает студентам нарисовать картину (или составить описание), изображающую мир, в котором что-то изменилось (например, уменьшился диаметр земного шара и, соответственно, изменились законы перспективы). Применение данного метода не только развивает воображение будущих учителей изобразительного искусства, но и позволяет им лучше понять устройство реального мира. <p>Вопрос об удельном весе креативных методов в процессе обучения студентов изобразительному искусству, об их возможностях в рамках каждого из направлений в обучении изобразительному искусству и о соотношении их с традиционными и иными методами нуждается в специальном глубоком исследовании.</p>
<p>С. 158.</p>	<p>С. 117–118.</p>
<p>У процесі вивчення теорії та історії образотворчого мистецтва доцільно застосовувати евристичні лекції та семінари. Під час евристичної лекції викладач допомагає студентам сформулювати значиму для вивчення образотворчого мистецтва проблему, самостійно «відкрити», тобто виявити і сформулювати, закономірності, важливі для образотворчої діяльності, знайти схожість і відмінності між різними напрямками образотворчого мистецтва, осмислити процес і результат створення студентами «культурних аналогів».</p> <p>Евристичний семінар спрямований на створення студентами особистих освітніх продуктів у межах проблематики заняття, наприклад на вироблення алгоритму розробки композиційних основ твору.</p> <p>Реалізація культурологічного підходу в навчанні образотворчого мистецтва.</p> <p>Культурологічний підхід, ідеї діалогу культур, концепція створення в ЗВО культурно-динамічного середовища дозволяє включити студентів у контекст вітчизняної і світової художньої культури, вибудувати і забезпечити зв'язок між філософсько-світоглядним, теоретико-педагогічним та інструментально-технологічним рівнями, зрозуміти культурний контекст виникнення того чи іншого твору. Вельми значущими для досягнення названих результатів є висновки концептуального характеру, що представлені в роботах вчених [151; 192; 218]. Для набуття людиною духовного досвіду, однією зі складових якого є досвід розуміння творів мистецтва, на думку дослідника, необхідно створити особливого роду освітнє середовище – динамічне середовище, під яким слід розуміти «спеціально організоване розвиваюче особистість середовище, інтегруюче провідні види культури і забезпечуюче</p>	<p>В процессе изучения теории и истории изобразительного искусства целесообразно применять эвристические лекции и семинары. Во время эвристической лекции преподаватель помогает студентам сформулировать значимую для изучения изобразительного искусства проблему, самостоятельно «открыть», т.е. выявить и сформулировать, закономерности, важные для изобразительной деятельности, найти сходство и различия между разными направлениями изобразительного искусства, осмыслить процесс и результат создания студентами «культурных аналогов» и т.д. Эвристический семинар направлен на создание студентами личных образовательных продуктов в рамках проблематики занятия, например, на выработку алгоритма разработки композиционных основ произведения.</p> <p>Реализация культурологического подхода в обучении изобразительному искусству. Культурологический подход (Е.В. Бондаревская), идеи диалога культур (В.С. Библер), концепция создания в вузе культурно-динамической среды (Т.Г. Русакова) позволит включить студентов в контекст отечественной и мировой художественной культуры, позволит выстроить и обеспечить связь между философско-мировоззренческим, теоретико-педагогическим и инструментально-технологическим уровнями, позволит понять культурный контекст возникновения того или иного произведения.</p> <p>Весьма значимыми для достижения названных результатов являются выводы концептуального характера, представленные в работах Т.Г. Русаковой [151; 152]. Для приобретения человеком духовного опыта, одной из составляющих которого является опыт понимания произведений искусства, исследователь считает необходимым создание</p>

	<p>динаміку розвитку духовного досвіду» [151, с. 30].</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>особого рода образовательной среды — динамической, под которой понимается «специально организованная развивающая личность среда, интегрирующая ведущие виды культуры и обеспечивающая динамику развития духовного опыта» [151, с. 30].</p>
С. 158–159.	С. 118–119.	С. 118–119.
	<p>Перспективним напрямком застосування ідей культурологічного підходу видається освоєння майбутніми вчителями способів діяльності, що забезпечують реалізацію ідей і концептуальних положень теорії діалогу культур. Під діалогом культур розуміємо ситуацію взаємодії принципово непеєднаних «культур мислення, різних форм розуміння» [214]. Наразі гостро відчувається потреба в організації діалогу з іншими культурами, необхідність врахування в процесі вивчення образотворчого мистецтва сучасних тенденцій у світовому живопису та інших видах образотворчого мистецтва. Це дозволить збагатити наявне у майбутніх вчителів «віяло можливостей» при виборі власного стилю образотворчої діяльності, створить більш сприятливі можливості для індивідуалізації навчання.</p> <p>Крім того, активні і давні традиції взаємодії України і Китаю в галузі навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти вимагають розуміння творів мистецтва не на рівні знань, констатації фактів, логічного аналізу, а на рівні смислів. Студенти повинні навчитися ставити запитання іншої культури і знаходити відповіді на них. Згідно з висновками науковця діалог може здійснюватися між рідною та іншою культурами на різних стадіях їх розвитку [214]. Це дозволить студентам краще зрозуміти витоки реалістичного, традиційного і авангардного напрямків у живопису, графіці, скульптурі, відчути різницю між творами образотворчого мистецтва, створеними на різних етапах становлення і розвитку кожного з напрямків, оцінити духовну значущість того чи іншого твору, навчитися бачити прояви взаємовпливу культур, приймати з «іншої» культури те, що не суперечить образотворчим і освітнім традиціям рідної культури.</p> <p>Текст переписаний разом із покликаннями, але [14] замінено на [214]; це зовсім інші джерела, ніж у Цзюй. Покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Перспективным направлением применения идей культурологического подхода представляется освоение будущими учителями способов деятельности, обеспечивающих реализацию идей и концептуальных положений теории диалога культур. Под диалогом культур В.С. Библер понимает ситуацию взаимодействия принципиально несводимых друг к другу «культур мышления, различных форм разума» [14]. В настоящее время как никогда остро ощущается потребность в организации диалога с иными культурами, необходимость учета в процессе изучения изобразительного искусства современных тенденций в мировой живописи и других видов изобразительного искусства. Это позволит обогатить имеющийся у будущих учителей «веер возможностей» при выборе собственного стиля изобразительной деятельности, создаст более благоприятные возможности для индивидуализации обучения.</p> <p>Кроме того, активное, имеющее глубокие корни и давние традиции взаимодействие России и Китая в области обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования требует понимания произведений искусства не на уровне знаний, констатации фактов, логического анализа, а на уровне смыслов. Студенты должны научиться задавать вопросы иной культуры (В.С. Библер) и находить ответы на них. Согласно выводам А.С. Библера, диалог может осуществляться между родной и иной культурами на разных стадиях их развития [14]. Это позволит студентам лучше понять истоки реалистического, традиционного и авангардистского направлений в живописи, графике, скульптуре, почувствовать различия между произведениями изобразительного искусства, созданных на разных этапах становления и развития каждого из направлений, оценить духовную значимость того или иного произведения, научиться видеть проявления взаимовлияния культур, принять из «иной» культуры то, что не противоречит изобразительным и образовательным традициям родной культуры.</p>
С. 159–160.	С. 119–120.	С. 119–120.
	<p>Культурологічний підхід передбачає розробку і реалізацію «гуманітарних технологій, що відтворюють контекст художньої діяльності і забезпечують художнє освоєння світу» та емоційно-ціннісне сприйняття мистецтва [153, с. 15]. Такі технології, які стосуються сфери мистецької освіти, обґрунтовані в працях українських дослідників [23; 34; 56; 78]. Як в Україні, так і в Китаї спостерігається тенденція до збільшення питомої ваги інтерактивних технологій у процесі навчання студентів образотворчого мистецтва. Інтерактивні технології, методи що входять до їх складу, передбачають активну взаємодію не тільки за лініями «викладач – студент», «викладач – група», але і взаємодію студентів один з одним у процесі освоєння ними образотворчої діяльності і теоретичних аспектів змісту навчання образотворчого мистецтва.</p>	<p>Культурологический подход предполагает разработку и реализацию «гуманитарных технологий, воссоздающих контекст художественной деятельности и обеспечивающих художественное освоение мира» и эмоционально-ценностное восприятие искусства [153, с. 15]. Такие технологии применительно к сфере художественного образования обоснованы в трудах российских исследователей Т.Г. Ру사ковой, О.В. Сальдаевой и др.</p> <p>Как в России, так и в Китае наблюдается тенденция к увеличению удельного веса интерактивных технологий в процессе обучения студентов изобразительному искусству. Интерактивные технологии, входящие в их состав методы предполагают активное взаимодействие не только по линиям «преподаватель – студент», «преподаватель – группа», но и взаимодействие студентов друг с другом, в данном случае в процессе освоения ими</p>

<p>Російське замінено на українське, а Росію – на Україну. Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>изобразительной деятельности и теоретических аспектов содержания обучения изобразительному искусству.</p>
<p>С. 160.</p>	<p>С. 120.</p>
<p>Китайськими та українськими дослідниками визнається той факт, що включення студентів у ділові, рольові (імітаційні) ігри, застосування в якості методу дискусії в її класичному і в модифікованих варіантах істотно підвищує результативність навчання, створює необхідні умови для формування у студентів мотивації навчання, забезпечує професійну спрямованість занять, актуалізує творчий потенціал студентів, забезпечує успішне становлення суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем і студентами.</p> <p>Інтерактивні технології як засіб удосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів образотворчого мистецтва детально розглянуті в дослідженні Сунь Ісюе. Науковець особливо підкреслює, що зміст, який пропонується студентам у межах інтерактивних методів навчання, має бути наочно-образним і емоційно насиченим [167].</p> <p>Інтерактивні технології як засіб удосконалення професійно-педагогічної підготовки вчителів образотворчого мистецтва детально розглянуті в дослідженні Сунь Ісюе. Науковець особливо підкреслює, що зміст, який пропонується студентам у межах інтерактивних методів навчання, має бути наочно-образним і емоційно насиченим [167].</p> <p>У системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю під час навчання студентів образотворчого мистецтва наразі практикуються наступні інтерактивні технології: інтелектуальні та творчі ігри, розробка мініпроектів, виконання проблемних завдань у малих групах, класична і регламентована дискусія.</p> <p>Російське замінено на українське. Текст переписаний разом із покликанням [167], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй. Покликання фальшиве. Плагіат.</p>	<p>Китайськими дослідниками, як і російськими, визнається той факт, що включення студентів деловые, ролевые (имитационные) игры, применение в качестве метода дискуссии в её классическом и в модифицированных вариантах существенно повышает результативность обучения, создаёт необходимые условия для формирования у студентов мотивации обучения, обеспечивает профессиональную направленность занятий, актуализирует творческий потенциал студентов, обеспечивает успешное становление субъект-субъектных отношений между преподавателем и студентами. Интерактивные технологии как средство совершенствования профессионально-педагогической подготовки учителей изобразительного искусства подробно рассмотрены в исследовании Сунь Исюэ. Исследователь особо подчёркивает, что содержание, которое предъявляется студентам в рамках интерактивных методов обучения, должно быть наглядно-образным и эмоционально насыщенным [167]. В системе высшего художественно-педагогического образования Китая в процессе обучения студентов изобразительному искусству в настоящее время практикуются следующие интерактивные технологии: интеллектуальные и творческие игры, разработка мини-проектов, выполнение проблемных заданий в малых группах, классическая и регламентированная дискуссия.</p>
<p>С. 160–161.</p>	<p>С. 121.</p>
<p>Проведений нами аналіз практики навчання образотворчого мистецтва в художньо-педагогічних ЗВО сучасного Китаю свідчить про те, що інтерактивні технології, як правило, застосовуються на заняттях з теорії та історії мистецтва, де для цього об'єктивно існують більш широкі можливості. На заняттях, на яких студенти безпосередньо освоюють образотворчу діяльність, їх робота носить індивідуальний характер. Однак і на таких заняттях, як демонстрація дослідження, існують можливості, хоча й більш обмежені, ніж на теоретичних дисциплінах, для застосування інтерактивних методів навчання. Так, Сунь Ісюе описує такий вид роботи, як створення колективних шаржів у малих групах (дисципліна «Малюнок»), відзначаючи, що при цьому у студентів формуються не тільки образотворчі навички, оскільки вони освоюють новий для них жанр образотворчого мистецтва, а й комунікативні навички, позаяк у них розвивається здатність бачити в частині ціле, дотримуватися певних образотворчих канонів, загальних для групи, розуміти творчий задум своїх колег [167, с. 14].</p> <p>Вважаємо, що практичні заняття з образотворчого мистецтва мають великий потенціал у плані застосування інтерактивних технологій і методів навчання. Зокрема взаємодія в малих групах може бути організована при виконанні робіт у техніці колажування, мозаїки тощо.</p> <p>Текст переписаний разом із покликанням [167], але це зовсім інше джерело, ніж у Цзюй.</p>	<p>Проведённый нами анализ практики обучения изобразительному искусству в художественно-педагогических вузах современного Китая свидетельствует о том, что интерактивные технологии, как правило, применяются на занятиях по теории и истории искусства, где для этого объективно существуют более широкие возможности. На занятиях, где студенты непосредственно осваивают изобразительную деятельность, их работа носит индивидуальный характер. Однако и на таких занятиях, как показывают исследования, существуют возможности (хотя и более ограниченные, чем на теоретических дисциплинах) для применения интерактивных методов обучения. Так, Сунь Исюэ описывает такой вид работы, как создание коллективных шаржей в малых группах (дисциплина «Рисунок»), отмечая, что при этом у студентов формируются не только изобразительные навыки, они осваивают новый для них жанр изобразительного искусства, но и коммуникативные навыки, развивается способность видеть в части целое, соблюдать определённые изобразительные каноны, общие для групп, понимать творческий замысел своих коллег [167, с. 14]. Полагаем, что практические занятия по изобразительному искусству обладают большим потенциалом в плане применения интерактивных технологий и методов обучения. Например, взаимодействие в малых группах может быть организовано при выполнении работ в технике коллажирования, мозаики и т.п.</p>

<p>Покликання фальшиве. Плагіат.</p>	
<p>С. 161–162.</p> <p>Вирішенню перерахованих вище проблем сприятиме і цілеспрямована підготовка майбутніх вчителів до усвідомленого вибору власного стилю образотворчої діяльності. Однак реалізація цієї вузької задачі може бути успішною лише тоді, коли студенти будуть здатні бачити кілька можливостей, що відкриваються перед ними, визначити, яка з них найбільшою мірою відповідає їх особистісним якостям та індивідуальним особливостям, скласти обґрунтований план дій у межах обраного шляху, вибрати найбільш підходящі для них способи втілення. Отже, для вирішення вищезазначеної задачі студентам потрібно оволодіти загальним «алгоритмом» вибору, що досягається завдяки застосуванню в процесі навчання ситуацій вибору.</p> <p>Важливим способом вирішення існуючих у даний час проблем є розширення і поглиблення змісту теоретичних дисциплін: філософії, історії культури, особливо історії китайської думки, історії китайської культури. Це дозволить студентам мати повне уявлення про культуру людства, про мову мистецтва, а не просто згадати ім'я художника і його роботи, забезпечить глибоке розуміння соціокультурного контексту творчості художників і скульпторів, формування здатності аналізувати твори мистецтва.</p> <p>Слід заохочувати студентів до вивчення філософії, літератури, музики, розширювати їх кругозір. Образотворче мистецтво – це не система навчальних дисциплін, а феномен духовної культури, тому важливо мати повне і глибоке уявлення про складний шлях його розвитку в різні епохи в контексті культурних досягнень людства.</p>	<p>С. 121–122.</p> <p>Решению перечисленных выше проблем будут способствовать и целенаправленная подготовка будущих учителей к осознанному выбору собственного стиля изобразительной деятельности. Однако решение этой узкой задачи может быть успешным лишь в том случае, если студенты способны видеть несколько открывающихся перед ними возможностей, могут определить, какая из них в наибольшей степени соответствует их личностным качествам и индивидуальным особенностям, составит обоснованный план действий в рамках избранного пути, выбрать наиболее подходящие для них способы деятельности. Поэтому реализация данного условия предполагает овладение студентами общим «алгоритмом» выбора, что достигается благодаря применению в процессе обучения ситуаций выбора.</p> <p>Важным способом решения существующих в настоящее время проблем является расширение и углубление содержания теоретических дисциплин – философии, истории культуры, особенно истории китайской мысли, изучение истории китайской культуры. Это позволит студентам иметь полное представление о культуре человечества, о языке искусства, а не просто вспомнить имя художника и его работы, обеспечит глубокое понимание социокультурного контекста творчества художников и скульпторов, формирование способности анализировать произведения искусства. Следует поощрять студентов в изучении философии, литературы, музыки, расширять их кругозор. Изобразительное искусство – это не система учебных дисциплин, а феномен духовной культуры, поэтому важно иметь полное и глубокое представление о сложном пути его развития в различные эпохи в контексте культурных достижений человечества.</p>
<p>С. 162.</p> <p>Одним із перспективних напрямків розвитку української системи художньо-педагогічної освіти є посилення традиційного напрямку, звернення до національної мови образотворчого мистецтва (мови іконопису, лубкового мистецтва тощо), до відповідних засобів художньої виразності і розробка дидактичних основ, що дозволяють реалізувати даний напрямок.</p> <p>Вивчення робіт українських і китайських дослідників, аналіз освітньої практики свідчить також про те, що важливими перспективами вдосконалення процесу навчання образотворчого мистецтва в Україні та Китаї є модернізація процесу навчання в межах традиційного напрямку за допомогою застосування інтерактивних, інформаційно-комунікаційних, гуманітарних художньо-творчих технологій, виявлення та поглиблення національних традицій класичного реалістичного живопису, скульптури, графіки. Крім того, перспективи розвитку процесу навчання майбутніх вчителів образотворчого мистецтва пов'язані не тільки з навчанням «мови» різних видів образотворчого мистецтва, а й із усвідомленням ролі мистецтва в житті людини. Найгострішою професійною проблемою вважається проблема специфіки художнього мислення, зв'язку сучасного мистецтва з минулим і майбутнім.</p>	<p>С. 122–123.</p> <p>Одним из перспективных направлений развития российской системы художественно-педагогического образования представляется усиление традиционного направления, обращение к национальной мові мистецтва (языку иконописи, лубочного искусства и др.), к соответствующим средствам художественной выразительности и разработка дидактических основ, позволяющих реализовать данное направление.</p> <p>Изучение работ российских и китайских исследователей (С.В. Анчуков, Ф.Ф. Бандуристый, Г.П. Блуднов, А.М. Герасько, Ван Дагэнь, Гу Пин и др.), анализ образовательной практики свидетельствует также о том, что важными перспективами совершенствования процесса обучения изобразительному искусству в России и Китае является модернизация процесса обучения в рамках традиционного направления посредством применения интерактивных, информационно-коммуникационных, гуманитарных художественно-творческих технологий, выявления и углубления национальных традиций классической реалистической живописи, скульптуры, графика.</p> <p>Кроме того, перспективы развития процесса обучения будущих учителей изобразительному искусству связаны не только с обучением «языку» разных видов изобразительного искусства, но и с осознанием роли искусства в жизни человека. Ост-</p>

<p>Росія замінена на Україну, а російське – на українське. Плагіат.</p>	<p>рейшей профессиональной проблемой он считает проблему специфики художественного мышления, связи современного искусства с прошлым и будущим.</p>
<p>С. 163.</p>	<p>С. 123–124.</p>
<p>Орієнтація на перераховані напрями в процесі модернізації навчання студентів образотворчого мистецтва буде сприяти, на наш погляд, успішному досягненню загальних цілей підготовки вчителів образотворчого мистецтва як у Китаї, так і в Україні.</p> <p>Відзначимо, що наше дослідження, виконане в межах порівняльної педагогіки, не претендує на виявлення потенціалу вищезазначених підходів, технологій, методів у навчанні образотворчого мистецтва майбутніх учителів відповідного предмета, а також умов ефективності їх реалізації в даній сфері. Особливості реалізації кожного з розглянутих нами підходів вимагають окремого дослідження з обов'язковою організацією діагностичного та формуючого експерименту. Нашим завданням було лише показати в найзагальнішому вигляді, якими можливостями володіє кожен підхід у теоретичному навчанні образотворчого мистецтва або в навчанні студентів образотворчої діяльності. У перевірці наших припущень ми бачимо перспективи подальших досліджень.</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Ориентация на перечисленные направления в процессе модернизации обучения студентов изобразительному искусству будет способствовать, на наш взгляд, успешному достижению общих целей подготовки учителей изобразительного искусства как в Китае, так и в России.</p> <p>Отметим, что наше исследование, выполненное в рамках сравнительной педагогики, не претендует на выявление потенциала перечисленных подходов, технологий, методов в обучении изобразительному искусству будущих учителей соответствующего предмета, а также условий эффективности их реализации в рассматриваемой сфере. Особенности реализации каждого из рассмотренных нами подходов требуют отдельного исследования с обязательной организацией диагностического и формирующего эксперимента. Нашей задачей было лишь показать в самом общем виде, какими возможностями обладает каждый подход в теоретическом обучении изобразительному искусству либо в обучении студентов изобразительной деятельности. В проверке наших предположений мы видим перспективы дальнейших исследований.</p>
<p>С. 163–164.</p>	<p>С. 49–50.</p>
<p>Висновки до розділу 2</p> <p>Характеризуючи процес навчання викладачів мистецьких дисциплін, то в системі художньо-педагогічної освіти як України, так і Китаю виділяються два його етапи: етап учнівства та етап самостійної творчості студента.</p> <p>Етап учнівства. На даному етапі головне завдання студента – опанувати прийомами образотворчої діяльності, необхідними для роботи в межах обраного напрямку (живопис із використанням різних матеріалів і технік, графіка, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво, дизайн тощо). В Україні основою учнівства виступає академічний напрям, коли студенти засвоюють прийоми реалістичного образотворчого мистецтва. У Китаї етап учнівства може будуватися безпосередньо на основі прийомів традиційного китайського живопису (при навчанні, наприклад, за спеціальністю «Го-хуа»). Велику роль на цьому етапі відіграє вивчення законів сприйняття і відображення дійсності, копіювання картин відомих майстрів, малювання з натури. Діяльність студента має репродуктивний, виконавський характер. Як зазначає Юй Аньдун, процес навчання образотворчого мистецтва на даному етапі заснований на вивченні навколишнього світу шляхом малювання з натури, вивчення будови і пропорцій різних об'єктів, форми окремих частин і їх взаємозв'язку. При цьому вирішуються розвиваючі завдання. У цьому контексті науковець зазначає: «Уважне ставлення до натури під час малювання розвиває зорову пам'ять, спостережливість, просторове мислення, цілісне сприйняття форми шляхом відбору найбільш характерних і типових рис».</p> <p>Росія замінена на Україну. Плагіат.</p>	<p>Если говорить о процессуальных характеристиках обучения студентов изобразительному искусству, то в системе художественно-педагогического образования как России, так и Китая выделяются два этапа.</p> <p>Этап ученичества. На данном этапе главная задача студента – овладеть приёмами изобразительной деятельности, необходимыми для работы в рамках избранного направления (живопись с использованием разных материалов и техник, графика, скульптура, декоративно-прикладное искусство, дизайн и т.п.). В России основой ученичества выступает академическое направление, когда студенты овладевают приёмами реалистического изобразительного искусства. В Китае этап ученичества может строиться непосредственно на основе приёмов традиционной китайской живописи (например, при обучении по специальности «гохуа»). Большую роль на этом этапе играет изучение законов восприятия и отображения действительности, копирование картин известных мастеров, рисование с натуры. Деятельность студента имеет репродуктивный, исполнительский характер. Как отмечает Юй Аньдун, процесс обучения изобразительному искусству на данном этапе основан на изучении окружающего мира путем рисования с натуры, изучения строения и пропорций различных объектов, формы отдельных частей и их взаимосвязи. При этом решаются развивающие задачи: «Внимательное отношение к природе во время рисования развивает зрительную память, наблюдательность, пространственное мышление, целостное восприятие формы, путем отбора наиболее характерных и типических черт» [205, с. 47].</p>

	<p>С. 164–165.</p> <p>Етап самостійної творчості студента. На цьому етапі студент обирає спеціалізацію відповідно до своїх інтересів і здібностей та застосовує отримані на попередньому етапі навички, по-перше, для засвоєння обраного напрямку образотворчої діяльності, по-друге, для творчого самовираження в межах обраного напрямку. Його образотворча діяльність носить творчий характер, він отримує можливість експериментувати з кольором, формою, вибудувати нестандартні композиції. Творчий характер образотворчої діяльності майбутнього вчителя служить необхідною умовою того, що він зможе згодом розпізнати і розвинути творчі здібності учнів. Творчий підхід у роботі студентів сприяє створенню цілісного образу, відображає світосприйняття студента, його уявлення про прекрасне; при цьому студент отримує можливість самостійно вибирати ті художні засоби, які відповідають його світогляду і естетичним уявленням та дозволяють втілити задуманий ним образ у межах того чи іншого напрямку, стилю, жанру.</p> <p>Для того щоб навчання студентів образотворчого мистецтва в межах того чи іншого напрямку було ефективним, необхідна концептуалізація цього процесу. Виявленню, систематизації та проектуванню концептуальних основ навчання студентів образотворчого мистецтва в системі вищої художньо-педагогічної освіти України і Китаю присвячений наступний підрозділ дисертації.</p> <p>Росія замінена на Україну. У висновках переписана частина російської дисертації разом з об'явкою розглянути певне питання в наступному параграфі дисертації, якого немає. Плагіат.</p>	<p>С. 50–51.</p> <p>Етап самостійного творчості студента. На цьому етапі студент вибирає спеціалізацію в соответствии со своими интересами и способностями и применяет полученные на предыдущем этапе навыки, во-первых, для освоения избранного направления изобразительной деятельности, во-вторых, для творческого самовыражения в рамках избранного направления. На данном этапе изобразительная деятельность студента носит творческий характер, он получает возможность экспериментировать с цветом, формой, выстраивать нестандартные композиции. Творческий характер изобразительной деятельности будущего учителя служит необходимым условием того, что он сможет впоследствии распознать и развить творческие способности учащихся. Творческий подход в работе студентов предполагает создание целостного образа, отражающего мировосприятие студента, его представления о прекрасном; при этом студент получает возможность самостоятельно выбирать те художественные средства, которые отвечают его миропониманию и эстетическим представлениям и позволяют воплотить задуманный им образ в рамках того или иного направления, стиля, жанра.</p> <p>Для того, чтобы обучение студентов изобразительному искусству в рамках того или иного направления было эффективным, необходима концептуализация процесса обучения. В выявлению, систематизации и проектированию концептуальных основ обучения студентов изобразительному искусству в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая посвящён следующий параграф дисертации.</p>
	<p>С. 167–168.</p> <p>(ВИСНОВКИ)</p> <p>3. Охарактеризовано досвід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР. Програма навчання в системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю зі спеціальності Образотворче мистецтво включає такі дисципліни: теоретичні (історія китайського та зарубіжного образотворчого мистецтва); теоретико-прикладні (малюнок, живопис олією, аквареллю, гуашшю, скульптура, графіка, кольорознавство і колористика, основи композиції, комп'ютерна графіка, основи музейної педагогіки). У порівнянні з українською системою освіти, у системі вищої художньо-педагогічної освіти Китаю більш широко представлені дисципліни, пов'язані із застосуванням цифрових технологій, більше часу відводиться на вивчення комп'ютерної графіки та комп'ютерного дизайну. Більше уваги приділяється прикладним дисциплінам, таким як дизайн інтер'єрів, ландшафтний, рекламний дизайн, які вивчаються із використанням цифрових засобів навчання</p>	<p>С. 32; 34.</p> <p>С. 32.</p> <p>Программа обучения в системе высшего художественно-педагогического образования России и Китая включает следующие дисциплины:</p> <p>теоретические: история отечественного и зарубежного изобразительного искусства;</p> <p>теоретико-прикладные: рисунок, живопись маслом, акварелью, гуашью, скульптура, графика, цветоведение и колористика, основы композиции, компьютерная графика, основы музейной педагогики.</p> <p>С. 34.</p> <p>В системе высшего художественно-педагогического образования Китая более широко представлены дисциплины, связанные с применением компьютерных технологий, больше времени отводится на изучение компьютерной графики и компьютерного дизайна. Больше внимания уделяется прикладным дисциплинам, таким как дизайн интерьеров, ландшафтный, рекламный дизайн.</p>
3	<p>Цзі Іпін.</p> <p>Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.</p> <p>Дис. ... доктора філософії. – Харків, 2022. (http://hnpu.edu.ua/uk/specializovana-vchena-rada-df-64053060-zahyst-dysertaciyi-czi-ipina-07022022-r)</p>	<p>Соловьева Р. А.</p> <p>Педагогическое сопровождение формирования ИКТ-компетентности студентов в условиях регионального вуза.</p> <p>Дисс. ... канд. пед. наук. – Улан-Удэ, 2019. (https://www.bsu.ru/content/dissert/790/dissertaciya.pdf)</p>

С. 130–131.	С. 52–53.
<p>Теоретичний аналіз проблеми формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в електронному інформаційно-освітньому середовищі ЗВО дозволив нам приступити до обґрунтування нашої моделі досліджуваного процесу.</p> <p>Враховуючи те, що цифрова компетентність вимагає спеціально організованої діяльності, ми висунули завдання щодо необхідності побудови моделі даного процесу, яка дає можливість спрогнозувати розвиток тих характеристик формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, на основі яких можна зробити висновок про сформованість ІКТ-компетентності.</p> <p>Модель традиційно включає наступні блоки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) визначення меж моделі проєкту; 2) формулювання мети і завдань моделі; 3) обґрунтування принципів учасників при розробці моделі; 4) обґрунтування блоків моделі і розробка їх змісту; 5) визначення навчальної діяльності та умов функціонування моделі; 6) визначення результату впровадження моделі, обґрунтування оціночно-результативної технології та інструментарію її діагностики; 7) експериментальна апробація моделі у відповідних умовах. 	<p>Теоретическое исследование проблемы формирования ИКТ- компетентности будущих специалистов в электронной информационно-образовательной среде вуза (1.1. и 1.2.) позволил нам приступить к обоснованию нашей модели исследуемого процесса.</p> <p>Учитывая, что информационно-коммуникационная компетентность требует специально организованной деятельности, мы выдвинули задачу о необходимости построения модели данного процесса, которая позволяет спрогнозировать развитие тех характеристик будущего специалиста, на основе которых можно сделать вывод о сформированности ИКТ-компетентности, в контексте исследования.</p> <p>Модель традиционно включает следующие блоки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) определение границ модели проекта; 2) формулировка цели и задач модели; 3) обоснование принципов участвующих при разработке модели; 4) обоснование блоков модели и разработка их содержания; 5) определение учебной деятельности и условий функционирования модели; 6) определение результата внедрения модели, обоснование оценочно-результативной технологии и инструментария его диагностики; 7) экспериментальная апробация модели в соответствующих условиях.
С. 131.	С. 53.
<p>Зазначимо, що загальна модель у принципі не може бути однозначною, позаяк компетентності, що формуються в майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, – це багатопланові, багатоструктурні характеристики учня, які піддаються впливу величезного числа зовнішніх і внутрішніх чинників, багато з яких важко проаналізувати. Їх не можна трактувати як набір предметних знань і умінь, скільки спектр властивостей і функцій цього поняття досить широкий.</p> <p>Вчені визначають модель як педагогічну систему, яка є цілісним, але дещо самостійним елементом у загальній системі професійної підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін. Вона розкриває методологічні, змістові й організаційно-діяльнісні засоби формування цифрової компетентності та реалізовується в освітньому середовищі ЗВО [243; 289].</p> <p>Таким чином, модель виступає як педагогічна система, що розкриває методологічні, змістові, організаційно-діяльнісні і оціночно-діагностичні засоби формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>А.В. Хуторской отмечает, что общая модель в принципе не может быть однозначной, так как компетентности, формируемые у обучаемых, - это многоплановые, многоструктурные характеристики обучаемого, подверженные влиянию огромного числа внешних и внутренних факторов, многие из которых трудно анализируемы. Их нельзя трактовать как набор предметных знаний и умений. Поскольку спектр свойств и функций этого понятия достаточно широк [160-167].</p> <p>Ученые (А.А. Абдукадыров, Б.З. Тураев) определяют модель как педагогическую систему, являющуюся целостным, но относительно самостоятельным элементом во всеобщей системе профессиональной подготовки будущих инженеров. Она раскрывает методологические, содержательные, и организационно-деятельностные средства формирования ИКТ-компетентности и реализуется в образовательной среде регионального вуза [1].</p> <p>Таким образом, модель выступает как педагогическая система, раскрывающая методологические, содержательные, организационно-деятельностные и оценочно-диагностические средства формирования ИКТ- компетентности будущих специалистов.</p>
С. 131–132.	С. 53–54.
<p>У рамках дослідження ми виділяємо нижченаведені позиції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні освітні організації здійснюють свою діяльність відповідно до прийнятих нормативних документів щодо реалізації електронної освіти і розвитку електронного інформаційно-освітнього середовища. 2. Об'єднання освітніх, методичних і кадрових 	<p>В рамках исследования мы выделяем следующие позиции:</p> <ul style="list-style-type: none"> – во-первых, современные образовательные организации осуществляют свою деятельность в соответствии с принятыми в Российской Федерации нормативными документами по реализации электронного образования и развития электронной информационно-образовательной среды;

<p>ресурсів дозволяє реалізовувати ефективний педагогічний супровід освітнього процесу.</p> <p>3. Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін можливе на основі розробленої нами моделі.</p> <p>Цільовий блок визначає мету і призначення моделі – підвищення ефективності формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін на основі педагогічного супроводу в освітньому середовищі регіонального ЗВО.</p> <p>Методологічний блок передбачає, що процес формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін спирається на такі підходи: системно-діяльнісний, компетентнісний, особистісно-орієнтований, регіональний.</p> <p>Організаційно-змістовний блок характеризує структурні компоненти формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін: мотиваційно-ціннісний, технологічний, когнітивний, що обумовлюють єдність інформаційно-теоретичних і технологічних знань щодо використання цифрових технологій при вирішенні професійних завдань.</p>	<p>– во-вторых, объединение образовательных, методических и кадровых ресурсов позволяет реализовывать эффективное педагогическое сопровождение образовательного процесса;</p> <p>– в-третьих, формирование ИКТ-компетентности реализуется на основе разработанной нами модели.</p> <p>Модель формирования ИКТ-компетентности студентов на основе педагогического сопровождения в условиях регионального вуза представлена далее (схема 1).</p> <p>Целевой блок определяет цель и назначение модели – повышение эффективности формирования ИКТ-компетентности будущих специалистов на основе педагогического сопровождения в образовательной среде регионального вуза.</p> <p>Методологический блок. Процесс формирования ИКТ-компетентности студентов опирается на следующие подходы: системно-деятельностный, компетентностный, личностно-ориентированный региональный.</p> <p>Организационно-содержательный блок характеризует структурные компоненты ИКТ: мотивационно-ценностный, технологический, когнитивный, обуславливающие единство информационно-теоретических и технологических знаний по использованию ИКТ при решении профессиональных задач;</p>
<p>С. 132–133.</p>	<p>С. 54–55.</p>
<p>Всі компоненти формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін взаємопов'язані один з одним.</p> <p>У теоретичному плані значущим для нас стало положення про те, що формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, будучи інтегративною властивістю, являє собою єдність статичної та динамічної сторін. Кожен компонент формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін забезпечує, з одного боку, стабілізуючий ефект, з іншого боку – динамічні можливості особистості в освоєнні нових інформаційних технологій.</p> <p>Динамічна сторона характеризує готовність як стан, який формується механізмом установки на різних рівнях усвідомленості, емоційно переживається, закріплюється і, приймаючи смыслову або соціальну форму, забезпечує домінування певної системи ціннісних орієнтацій особистості.</p>	<p>Все компоненты ИКТ-компетентности будущих специалистов взаимосвязаны друг с другом.</p> <p>В теоретическом плане значимым для нас явилось положение о том, что ИКТ-компетентность, являясь интегративным свойством, представляет единство статистической и динамической сторон. Каждый компонент ИКТ-компетентности соответственно обеспечивает, с одной стороны, стабилизирующий эффект, а с другой - динамические возможности личности в освоении новых информационных технологий.</p> <p>Динамическая сторона характеризует готовность как состояние, которое формируется механизмом установки на разных уровнях осознанности, эмоционально переживается, закрепляется и, принимая форму смысловой или социальной установки, обеспечивает доминирование определенной системы ценностных ориентаций личности.</p>
<p>С. 133.</p>	<p>С. 55.</p>
<p>Впровадження цифрових компетентностей в освітній процес змінює цілі і зміст, сприяє появі нових методів і організаційних форм навчання. Удосконалення змісту навчання пов'язане з формуванням у студентів послідовного сталого уявлення про майбутню професійну діяльність.</p> <p>Використання сучасних технологій в освітньому процесі буде ефективним тільки в тому випадку, коли буде сформоване правильне уявлення про місце і роль даних технологій у навчальному процесі, що вимагає вирішення цілого комплексу навчально-методичних, психолого-педагогічних та інших завдань.</p> <p>Педагогічний супровід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін здійснюється на основі наступних принципів: системності, пріоритету індивідуальності і самоцінності учня, суб'єкт-суб'єктних відносин педагога і студента, що сприяє досягненню запланованих результатів.</p>	<p>Внедрение ИКТ в образовательный процесс меняет цели и содержание, появляются новые методы и организационные формы обучения. Совершенствование содержания обучения связано с формированием у студентов последовательного устойчивого представления о будущей профессиональной деятельности.</p> <p>Использование современных технологий в образовательном процессе будет эффективным только в том случае, если будет сформулировано правильное представление о месте и роли данных технологий в учебном процессе, что требует решения целого комплекса учебно-методических, психолого-педагогических и других задач.</p> <p>Педагогическое сопровождение формирования ИКТ-компетентности будущих специалистов осуществляется на основе следующих принципов: системности, пріоритету індивідуальності і самоцінності обучаемого, субъект-субъектных от-</p>

<p>ваних результатів освоєння освітньої програми вищої освіти і створює основу для самостійного успішного засвоєння студентами нових компетенцій.</p>	<p>ношений педагога и студента, что способствует достижению планируемых результатов освоения образовательной программы высшего образования и создает основу для самостоятельного успешного усвоения студентами новых компетенций.</p>
<p>С. 133–134.</p>	<p>С. 55, 57.</p>
<p>Досліджуваний процес характеризується послідовністю етапів, на кожному з яких у студентів відбуваються особистісні та професійні зміни. У зв'язку з цим педагогічний супровід цього процесу включає три етапи:</p> <ol style="list-style-type: none"> навчально-пізнавальний (1 курс); практико-орієнтований (2-3 курси); науково-професійний (4 курс). <p>На кожному етапі в залежності від поставлених завдань застосовується певний набір форм, методів, способів і засобів педагогічної роботи зі студентами (інтерактивні методи і технології: проектні методи, тренінги, ділові та експертні гри, лабораторні практикуми, групові дискусії, презентації, міждисциплінарні семінари та технології дослідницької діяльності).</p>	<p>Исследуемый процесс характеризуется последовательностью этапов, на каждом из которых происходят личностные и профессиональные изменения студентов. В связи с этим, педагогическое сопровождение данного процесса включает три этапа:</p> <ol style="list-style-type: none"> учебно-познавательный (1 курс); практико-ориентированный (2-3 курсы); научно-профессиональный (4 курс). <p>На каждом этапе в зависимости от поставленных задач применяется определенный набор форм, методов, способов и средств педагогической работы со студентами (интерактивные методы и технологии: проектные методы, тренинги, деловые и экспертные игры, лабораторные практикумы, групповые дискуссии, презентации, междисциплинарные семинары и технологии исследовательской деятельности). Содержание этапов данного процесса отражено в таблице 1.</p>
<p>С. 134.</p>	<p>С. 57–58.</p>
<p>На навчально-пізнавальному етапі здійснюється постановка цілей і завдань навчальної діяльності студентів, аналізуються існуючі зміни, новоутворення в інтелектуальному, особистісному розвитку студентів першого курсу, проводиться аналіз результатів і внесення коректив у процес навчання.</p> <p>Другим етапом педагогічного супроводу формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін є практико-орієнтований етап, на якому, на нашу думку, набуті ІКТ-компетенції і якості особистості знаходять практичне застосування в майбутній професійній діяльності.</p> <p>Третім етапом педагогічного супроводу формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін є науково-професійний, який характеризується тим, що в процесі всього часу навчання у майбутніх фахівців активізується мотивація до набуття ІКТ-компетенцій за допомогою залучення їх до наступних форм студентської науково-професійної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> Навчально-дослідницька робота (огляди науково-технічної літератури, аналіз, теоретично обґрунтоване вирішення). Науково-дослідна робота (теоретичне вирішення, комп'ютерне моделювання, планування та постановка експерименту, проєктування, обробка результатів). Планова науково-дослідна робота (постановка завдання, теоретичне вирішення, моделювання, виконання стандартних експериментальних досліджень, обробка результатів, вирішення задач). 	<p>На первом, учебно-познавательном этапе, проводится постановка целей и задач учебной деятельности студентов, анализируются существующие изменения, новообразования в интеллектуальном, личностном развитии студентов первого курса, проводится анализ результатов и внесение корректив в процесс обучения.</p> <p>Вторым этапом педагогического сопровождения формирования ИКТ-компетентности является практико-ориентированный этап, на котором, по нашему мнению, приобретенные ИКТ-компетенции и качества личности находят практическое применение в будущей профессиональной деятельности.</p> <p>Третьим этапом педагогического сопровождения формирования ИКТ-компетентности мы рассматриваем научно-профессиональный, который характеризуется тем, что в процессе всего времени обучения у будущих специалистов активизируется мотивация приобретения ИКТ-компетенций посредством привлечения их к следующим формам студенческой научно-профессиональной деятельности:</p> <ul style="list-style-type: none"> учебно-исследовательская работа (обзоры научно-технической литературы, анализ, теоретически обоснованное решение); научно-исследовательская работа (теоретическое решение, компьютерное моделирование, планирование и постановка эксперимента, проектирование, обработка результатов); плановая научно-исследовательская работа (постановка задачи, теоретическое решение, моделирование, выполнение стандартных экспериментальных исследований, обработка результатов, решение задач).
<p>С. 134–135.</p>	<p>С. 59.</p>
<p>У процесі педагогічного супроводу використовуються такі технології, як застосування інтерактивних методів на навчальних заняттях (метод інформаційного ресурсу, дидактичні ігри, метод проєктів тощо), авторський спецкурс «Інформаційно-</p>	<p>В процессе педагогического сопровождения используются такие технологии, как применение интерактивных методов на учебных занятиях (метод информационного ресурса, дидактические игры, метод проектов и др.), авторский спецкурс «Ин-</p>

<p>комунікаційні технології», науково-практичні веб-конференції, захист проєктів.</p> <p>Отже, поєднання навчально-пізнавальної діяльності студентів з їх практико-орієнтованою та науково-професійною роботою є основою формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, що володіють не тільки необхідним обсягом знань, а й навичками самостійного вирішення нових науково-технічних завдань, підготовлені до роботи над проєктом у команді, здатні за короткий час адаптуватися до майбутньої професійної діяльності.</p> <p>Всі три етапи взаємопов'язані і взаємодоповнюючі, оскільки формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін – це безперервний процес, ефективність педагогічного супроводу якого визначається наступними педагогічними умовами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) актуалізацією мотиваційно-ціннісної основи формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; 2) використанням інноваційних цифрових технологій у викладанні фахових дисциплін; 3) особистісно-орієнтованою спрямованістю освітнього процесу. 	<p>формационно-коммуникационные технологии», научно-практические веб-конференции, защита инженерных проектов.</p> <p>Итак, сочетание учебно-познавательной с практико-ориентированной и научно-профессиональной работой студентов является основой формирования ИКТ-компетентности студентов, обладающих не только необходимым объемом знаний, но и навыками самостоятельного решения новых научно-технических задач, сопровождаемых к работе над проектом в команде, способных в короткое время адаптироваться к будущей профессиональной деятельности.</p> <p>Все эти три этапа взаимосвязаны и взаимодополняемы, поскольку формирование ИКТ-компетентности – это непрерывный процесс, эффективность педагогического сопровождения которого определяется следующими педагогическими условиями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – актуализация мотивационно-ценностной основы формирования ИКТ – компетентности будущих инженеров; – использование инновационных ИКТ в преподавании профессиональных дисциплин; – личностно-ориентированная направленность образовательного процесса.
<p>С. 135–136.</p>	<p>С. 59–60.</p>
<p>Актуалізація професійного інтересу студентів передбачає забезпечення тісного зв'язку освітнього процесу ЗВО з підприємствами даного напрямку з метою реалізації практико-орієнтованого навчання, розуміння майбутніми викладачами мистецьких дисциплін змісту і значення інформаційно-технологічної діяльності, усвідомлення можливостей цифрових технологій для майбутньої успішної професійної роботи.</p> <p>Формування рефлексивних умінь у процесі навчання можна розглядати як мету і стратегію навчання, позаяк підсумком рефлексивного пошуку є «активно сконструйовані знання». Вони пов'язані з власними інтересами студентів і раніше засвоєним досвідом, які ведуть до самозміни, самоаналізу і самопізнання своїх можливостей. При цьому рефлексивне управління навчальною діяльністю являє собою поєднання певних засобів і методів досягнення цілей, поставлених викладачем і студентами в ході активного конструювання ними навчальної діяльності, заснованого на осмисленні значущих для них інформаційно-комунікаційних технологій.</p>	<p>Актуализация профессионального интереса студентов предусматривает обеспечение тесной связи образовательного процесса регионального вуза с предприятиями данного направления в целях реализации практико-ориентированного обучения; понимание будущими инженерами смысла и значения информационно-технологической деятельности, осознание возможностей ИКТ для будущей успешной профессиональной работы.</p> <p>Формирование рефлексивных умений в процессе обучения можно рассматривать как цель и стратегию обучения, поскольку итогом рефлексивного поиска является «активно сконструированное знание». Оно связано с собственными интересами студентов и ранее освоенным опытом, которые ведут к самоизменению, самоанализу и самопознанию своих возможностей. При этом рефлексивное управление учебной деятельностью представляет собой сочетание определенных средств и методов достижения целей, поставленных преподавателем и студентами в ходе активного конструирования ими учебной деятельности, основанного на осмыслении значимых для них информационно-коммуникационных технологий.</p>
<p>С. 136.</p>	<p>С. 60–61.</p>
<p>Особистісно-орієнтована спрямованість освітнього процесу, на нашу думку, передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – врахування етнокультурних особливостей студентів у системі регіональної освіти, пов'язаних із традиційною економікою і системою життєзабезпечення, матеріальною і духовною культурою, що впливають на етнічну самосвідомість, менталітет, етнічний стереотип; – врахування стримуєчих факторів у процесі формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін; – недостатність професійного словникового запасу у носіїв російської та інших мов, відмінності в культурі, мисленні, нормах спілкування, реакціях на отриману інформацію випускниками сільських шкіл; – врахування етнопсихологічних особливостей 	<p>Личностно-ориентированная направленность образовательного процесса, по нашему мнению, предусматривает:</p> <ul style="list-style-type: none"> – учет этнокультурных особенностей студентов в системе регионального образования, связанных с традиционной экономикой и системой жизнеобеспечения, материальной и духовной культурой, влияющими на этническое самосознание, менталитет, этнический стереотип; – учет сдерживающих факторов в процессе формирования ИКТ-компетентности будущих специалистов - недостаточность профессионального словарного запаса на русском и якутском языках, различия в культуре, мышлении, нормах общения, реакциях на полученную информацию выпускниками сельских школ;

<p>студентів: спокою, мовчазності, самотності, замкнутості, невпевненості в собі;</p> <p>– врахування етносоціокультурних особливостей студентів: компактного проживання, прагнення не виділятися, залежності від думки оточуючих.</p> <p>Дані умови, на наш погляд, забезпечують стійкий і цілеспрямований характер процесу формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p> <p>Рефлексивний блок характеризує критерії та показники рівня оцінки формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін.</p>	<p>- учет этнопсихологических особенностей студентов: спокойствие, молчаливость, уединение, замкнутость, неуверенность в себе;</p> <p>- учет этносоциокультурных особенностей студентов: компактное проживание, стремление не выделяться, зависимость от мнения окружающих.</p> <p>Данные условия, на наш взгляд, обеспечивают устойчивый и целенаправленный характер процесса формирования ИКТ-компетентности студентов.</p> <p>Рефлексивный блок характеризует критерии и показатели уровня оценки сформированности ИКТ-компетентности будущих инженеров.</p>
<p>С. 137.</p>	<p>С. 61.</p>
<p>До критеріїв і показників оцінки рівня сформованості формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін відносимо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) професійну спрямованість особистості, яка відображатиме мотивацію до успішного оволодіння обраною професією, прагнення до самоорганізації і самоосвіти, саморефлексію; 2) готовність до професійної цифрової діяльності, що включає відповідні вміння та навички, необхідні для створення мистецького продукту (ресурсу) в професійній галузі за допомогою цифрових технологій; 3) готовність до реалізації професійних знань і вмінь у процесі цифрової діяльності. <p>Розглядаючи професійну спрямованість особистості студента як пріоритетну складову професійної компетентності загалом і формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін зокрема, ми підтверджуємо відому тезу про те, що сучасна освіта повинна бути спрямована на особистість майбутнього фахівця.</p>	<p>К критериям и показателям оценки уровня сформированности профессиональной ИКТ-компетентности мы относим:</p> <ul style="list-style-type: none"> – профессиональную направленность личности, отражающую мотивацию к успешному овладению избранной профессией, стремление к самоорганизации и самообразованию, саморефлексию; – готовность к профессиональной ИКТ-деятельности, включающую соответствующие умения и навыки, прежде всего, для создания инженерного продукта (ресурса) в профессиональной области с помощью ИКТ; – готовность к реализации профессиональных знаний и умений в ИКТ-деятельности. <p>Рассматривая профессиональную направленность личности студента в качестве приоритетной составляющей профессиональной компетентности в целом и ИКТ-компетентности в частности, мы подтверждаем известный тезис о том, что современное образование должно быть ориентировано, прежде всего, на личность будущего специалиста.</p>
<p>С. 137–138.</p>	<p>С. 61–62.</p>
<p>Загальноновизнано, що кожній професії відповідає набір психологічних та фізичних якостей індивіда, а успішність оволодіння професією знаходиться в прямій залежності від ступеня відповідності індивідуальних якостей і вимог до професії [145].</p> <p>Таким чином, існує проблема, яка полягає в суб'єктивних труднощах індивіда стосовно вирішення питання поєднання своїх особистісних психологічних характеристик спрямованості з громадською значимістю професії. Тому зміст професійної освіти має задовольняти зацікавленість особистості в обраній професії і формування на цій основі дедалі більше усвідомлюваних мотивів майбутньої професійної діяльності.</p> <p>При розгляді рівнів формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін вчені [78; 112; 167; 198; 233] використовують різні критерії оцінювання. При цьому розробляються критерії співставлення із запропонованими рівнями розвитку компетентності (у найпростішому випадку – низький, середній, високий).</p> <p>Такий підхід називається критеріально-рівневим. Саме він і буде використаний у даному дослідженні.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>Общепризнано, что каждой профессии соответствует набор психологических к физическим качества индивида, а успешность овладения профессией находится в прямой зависимости от степени соответствия индивидуальных качеств и требований к профессии [138].</p> <p>Соответственно, существует проблема, заключающаяся в субъективной трудности индивида в решении вопроса соединения своих личностных психологических характеристик направленности с общественной значимостью профессии. Поэтому содержание профессионального образования должно удовлетворять заинтересованность личности в избранной профессии и формирования на этой основе все более осознаваемых мотивов будущей профессиональной деятельности.</p> <p>При рассмотрении уровней сформированности ИКТ-компетенций ученые (Э. Ф. Морковина [89], Е.В. Панюкова [99], О.М. Самохвалова [124], О.М. Толстых [146] и др.) используют различные критерии оценивания. При этом разрабатываемые критерии сопоставлялись с предложенными уровнями развития компетентности (в простейшем случае – низкий, средний, высокий). Такой подход называется критеріально-уровневым. Именно такой подход будет использован в данном исследовании.</p>
<p>С. 138.</p>	<p>С. 62–63.</p>
<p>Спираючись на класифікацію Сі Піна [218], а також враховуючи досвід роботи у вищій школі, ми</p>	<p>Опираясь на классификацию В.А. Сластенина [130], С.А. Кашина [69], а также учитывая опыт ра-</p>

<p>виділяємо три рівні формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін, які є результатом функціонування системи педагогічного супроводу: ознайомчо-репродуктивний, пошуково-пізнавальний і інформаційно-технологічний. Дамо загальну характеристику зазначених рівнів сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в умовах мультимедійного і мережевого навчання.</p> <p>1. Ознайомчо-репродуктивний рівень. Для цього рівня характерне володіння студентами лише окремими знаннями і вміннями, складовими початкової комп'ютерної грамотності. До них можна віднести спілкування з однопілками з інших ЗВО за допомогою локальної та телекомунікаційної мережі, робота на освітніх сайтах, пошук спеціальної інформації тощо.</p> <p>2. Пошуково-пізнавальний рівень. Цей рівень підготовки студентів характеризується достатнім ступенем їх комп'ютерної грамотності, що дозволяє успішно опанувати інформаційними технологіями майбутньої професійної діяльності. Мова йде про володіння необхідними вміннями роботи з комп'ютерними програмами, інформаційними інфраструктурами і ресурсами мережі Інтернет, розвиток наявних і набутих специфічних для майбутніх викладачів мистецьких дисциплін особистісних якостей та інформаційної культури спілкування в умовах цифровізації простору.</p> <p>Покликання [218] фальшиве. Плагіат.</p>	<p>боты в высшей школе, мы выделяем три уровня формирования ИКТ-компетентности, которые являются результатом функционирования системы педагогического сопровождения: ознакомительно-репродуктивный, поисково-познавательный и информационно-технологический. Дадим общую характеристику указанных уровней сформированности ИКТ-компетентности будущих инженеров в профессиональной деятельности в условиях мультимедийного и сетевого обучения.</p> <p>Первый уровень - ознакомительно-репродуктивный. Для этого уровня характерно владение студентами лишь отдельными знаниями и умениями, составляющими их начальную компьютерную грамотность. К ним можно отнести общение со сверстниками из других регионов и вузов посредством локальной и телекоммуникационной сети, работа на образовательных сайтах, поиск специальной информации т.п.</p> <p>Второй уровень - поисково-познавательный. Этот уровень подготовки студентов характеризуется их достаточной степенью компьютерной грамотности, позволяющей успешно овладевать информационными технологиями будущей профессиональной деятельности. Это - владение необходимыми умениями работы с компьютерными инженерными программами, информационными инфраструктурами и ресурсами сети «Интернет», развитие имеющихся и приобретение специфических для будущих инженеров личностных качеств и информационной культуры общения в условиях цифровизации пространства.</p>																						
С. 138–139.	С. 63.																						
<p>3. Професійно-творчий рівень. Йому притаманна здатність студентів здійснювати ефективно застосування інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності: створення майбутніми викладачами мистецьких дисциплін продукту (ресурсу) в певній професійній області за допомогою комп'ютерних засобів, розробка індивідуального маршруту по освітніх вебсерверах, здатність генерувати нову, оригінальну ідею, співвідносити її з наявними аналогами, представленими в інфокомунікаційних технологіях а також наявність рефлексії з приводу досягнутих навчальних результатів.</p> <p>Всі три рівні сформованості цифрової компетентності студентів взаємопов'язані один з одним, кожен попередній обумовлює наступний, включаючись у його склад. Таким чином, студент переходить від ознайомчо-репродуктивного через пошуково-пізнавальний до професійно-творчого рівня сформованості цифрової компетентності в професійній діяльності.</p>	<p>Третий уровень – професійно-творчий, характеризуючийся здатністю студентів здійснювати ефективне застосування інформаційних технологій у майбутній професійній діяльності: створення майбутніми інженерами продукту (ресурса) в певній професійній області з допомогою комп'ютерних засобів розробка індивідуального маршруту по освітнім веб-серверам здатність студентів генерувати нову, оригінальну ідею, співвідносити її з наявними аналогами, представленими в інфокомунікаційних технологіях а також рефлексія студентами по поводу достигнутых учебных результатов.</p> <p>Все три уровня сформированности ИКТ-компетентности студентов взаимосвязаны друг с другом, каждый предыдущий обуславливает последующий, включаясь в его состав. Таким образом, студент переходит от ознакомительно-репродуктивного через поисково-познавательный к профессионально-творческому уровню сформированности ИКТ-компетентности в профессиональной деятельности.</p>																						
С. 139–140.	С. 63–64.																						
<p>Для кожного компонента цифрової компетентності сформульовані вимоги, що визначають рівні її сформованості (табл. 2.3).</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 2.4</p> <p>Вимоги до сформованості цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін</p> <table border="1" data-bbox="279 1975 865 2096"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Рівні</th> <th colspan="3">Компоненти ІКТ</th> </tr> <tr> <th>Мотиваційно-ціннісний</th> <th>Технологічний</th> <th>Когнітивний</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ознайомчо-</td> <td>має непоміт-</td> <td>має певні</td> <td>слабо вира-</td> </tr> </tbody> </table>	Рівні	Компоненти ІКТ			Мотиваційно-ціннісний	Технологічний	Когнітивний	Ознайомчо-	має непоміт-	має певні	слабо вира-	<p>Для кожного компонента ИКТ-компетентности сформулированы требования, определяющие уровни ее сформированности (Таблица 2).</p> <p style="text-align: right;">Таблица 2</p> <p>Требования сформированности ИКТ-компетентности будущих инженеров</p> <table border="1" data-bbox="896 1975 1476 2096"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Уровни</th> <th colspan="3">Компоненты ИКТ</th> </tr> <tr> <th>Мотивационно-ценностный</th> <th>Технологический</th> <th>Когнитивный</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ознакоми-</td> <td>Имеет неза-</td> <td>Имеет опре-</td> <td>Слабо выра-</td> </tr> </tbody> </table>	Уровни	Компоненты ИКТ			Мотивационно-ценностный	Технологический	Когнитивный	Ознакоми-	Имеет неза-	Имеет опре-	Слабо выра-
Рівні		Компоненти ІКТ																					
	Мотиваційно-ціннісний	Технологічний	Когнітивний																				
Ознайомчо-	має непоміт-	має певні	слабо вира-																				
Уровни	Компоненты ИКТ																						
	Мотивационно-ценностный	Технологический	Когнитивный																				
Ознакоми-	Имеет неза-	Имеет опре-	Слабо выра-																				

репродуктивний	ні комплексні спонукальні якості досягнення поставленої мети, мотивованості до результату професійної діяльності	знання про способи і методи ІКТ	жене уявлення про можливості використання ІКТ-технології, рідко застосовує ІКТ-технології в професійній діяльності	тельно-репродуктивний	метные комплексные побудительные качества достижения поставленной цели, мотивированности к результату профессиональной деятельности	деленные знания о способах и методах ИКТ	женное представление о возможностях использования ИКТ-технологии, редко применяет ИКТ-технологии в профессиональной деятельности
Пошуково-пізнавальний	має помірні спонукальні якості досягнення поставленої мети, мотивованості до результату професійної діяльності	має комплексні знання про способи і метод ІКТ	Вміє використовувати ІКТ-ехнології на рівні користувача, раціонально застосовує ІКТ-технології в професійній діяльності	Средний-поисково-познавательный	Имеет умеренные побудительные качества достижения поставленной цели, мотивированности к результату профессиональной деятельности	Имеет комплексные знания о способах и методах ИКТ	Умеет использовать ИКТ-технологии на уровне пользователя, рационально применяет ИКТ-технологии в профессиональной деятельности
Професійно-творчий	має стійкі спонукальні якості досягнення поставленої мети, мотивованості до результату професійної діяльності	має комплексні знання про способи і методи ІКТ, прагне до вдосконалення свого професійного рівня, готовий освоювати сторонній досвід і застосовувати його в своїй професійній практиці	має стійкі вміння та навички роботи з ІКТ-технологіями, успішно застосовує ІКТ-технології в професійній діяльності	Высокий-профессионально-творческий	Имеет устойчивые побудительные качества достижения поставленной цели, мотивированности к результату профессиональной деятельности	Имеет комплексные знания о способах и методах ИКТ, стремится к совершенствованию своего профессионального уровня, готов осваивать сторонний опыт и применять его в своей профессиональной практике	Имеет устойчивые умения и навыки работы с ИКТ-технологиями, успешно применяет ИКТ-технологии в профессиональной деятельности
С. 140–141.				С. 64–65.			
<p>Слід зазначити, що розроблена нами модель формування ІКТ-компетентності студентів на основі педагогічного супроводу спирається на електронне інформаційно-освітнє середовище ЗВО, в якому здійснюється весь освітній процес.</p> <p>При її створенні ми брали за основу досвід педагогічних систем, які використовували китайські вчені [234; 245; 267; 289]. Адаптований до завдань освітнього процесу даного профілю досвід роботи включає в себе сукупність знань і практично засвоєних вмінь і навичок цифрової компетентності, мистецькі, а також загальнопрофесійні якості особистості, які характеризують студента як суб'єкта, який володіє різними професійними компетенціями.</p> <p>Необхідно відзначити, що цифрова компетентність, як і будь-яка інша компетентність є динамічною, тобто властивістю особистості, яка постійно розвивається і змінюється за допомогою:</p> <ol style="list-style-type: none"> самооновлення, появи нових форм і способів задоволення інформаційних потреб суб'єктів, які адаптують цифрову компетентність до змінних умов, що породжуються творчою ініціативою особистості, логікою розвитку ІКТ у тій чи іншій сфері діяльності; саморозвитку, ускладнення самої цифрової компетентності майбутніми викладачами мистецьких дисциплін; 				<p>Следует отметить, что разработанная нами модель формирования ИКТ-компетентности студентов на основе педагогического сопровождения опирается на электронную информационно-образовательную среду вуза, в которой осуществляется весь образовательный процесс.</p> <p>При ее создании мы опирались на опыт педагогических систем В.И. Андреева [7], В.П. Беспалько [24-26], Э. Ф Зеера [56-59], Н.В. Кузьминой [78,79], В.С. Леднева [82]. И.Я. Лернера [83]. Адаптированный к задачам образовательного процесса данного профиля опыт работы включает в себя совокупность знаний и практически усвоенные умения и навыки ИКТ-компетентности, инженерные, а также общепрофессиональные качества личности, которые характеризуют студентов как субъекта, обладающего различными профессиональными компетенциями.</p> <p>Необходимо отметить, что, как и любая компетентность, ИКТ-компетентность является динамической, т.е. постоянно развивающимся и изменяющимся свойством личности посредством:</p> <ul style="list-style-type: none"> самообновления, появления новых форм и способов удовлетворения информационных потребностей субъектов, адаптирующих ИКТ-компетентность к меняющимся условиям, порождаемым творческой инициативой личности, логикой разви- 			

<p>3) поглиблення спеціалізації окремих елементів і рівня їх взаємозв'язку та взаємодії між собою.</p> <p>Усі покликання фальшиві. Плагіат.</p>	<p>тия ІКТ в той или иной сфере деятельности;</p> <ul style="list-style-type: none"> – саморазвития, усложнения самой ІКТ-компетентности; – углубления специализации отдельных элементов и уровня их взаимосвязанности и взаимодействия между собой.
<p>С. 141–142.</p>	<p>С. 65–66.</p>
<p>Виходячи з вищевикладеного, зробимо наступні висновки:</p> <p>1) розвиток інформаційного суспільства, яке якісно змінює умови життя і професійної діяльності людини, актуалізував проблему підготовки майбутніх фахівців до нових умов на основі сформованості у них самої цифрової компетентності;</p> <p>2) цифрова компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін розглядається нами як найважливіша характеристика професійної компетентності, що включає сукупність наступних компонентів: мотиваційно-ціннісного (спрямованості особистості студента на розвиток своєї цифрової компетентності в майбутній професійній діяльності); технологічного (комплексу умінь і навичок ІКТ-діяльності); когнітивного (системи знань сучасних технологій мистецької діяльності);</p> <p>3) основою сучасної університетської освітньої системи є ЕІОС, яка об'єднує в собі інформаційні освітні ресурси, засоби навчання і засоби управління освітнім процесом. До її завдань належить формування якісно нового рівня забезпечення навчального процесу на основі інтерактивності і дистанційності;</p>	<p>Исходя из вышеизложенного, сделаем выводы:</p> <ul style="list-style-type: none"> – развитие информационного общества, качественно изменяющего условия жизни и профессиональной деятельности человека, актуализировало проблему подготовки будущих специалистов к новым условиям на основе сформированности у них информационно-коммуникационной компетентности; – ІКТ-компетентность будущего инженера рассматривается нами как важнейшая характеристика профессиональной компетентности, включающая совокупность следующих компонентов: мотивационно-ценностный (направленность личности студента на развитие своей ІКТ-компетентности в будущей профессиональной деятельности); технологический (комплекс умений и навыков ІКТ-деятельности); когнитивный (система знаний современных технологий инженерной деятельности); – основой современной вузовской образовательной системы является ЭИОС, которая объединяет в себе информационные образовательные ресурсы, средства обучения и средства управления образовательным процессом. В ее задачи входит формирование качественно нового уровня обеспечения учебного процесса на основе интерактивности и дистанционности;
<p>С. 142.</p>	<p>С. 66.</p>
<p>4) особливостями процесу формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін є наступні: актуалізація потенційних можливостей освітнього процесу за допомогою впровадження інтерактивних методів навчання, зумовлених вимогами професійної діяльності; активізація практико-орієнтованого проектного навчання, зокрема проектно-дослідницької діяльності, пов'язаної з функціонування об'єктів професійної діяльності; індивідуальний підхід, обумовлений специфікою ЗВО (низький рівень комп'ютерної грамотності першокурсників, двомовність процесу навчання);</p> <p>5) педагогічний супровід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін виступає як цілеспрямована педагогічна діяльність, що включає відповідний зміст, комплекс методів і форм навчання і виховання, результатом реалізації яких є досягнення певного рівня професійних компетенцій і особистісного саморозвитку;</p> <p>6) складною педагогічною системою, сконструйованою на основі компетентнісного підходу з урахуванням регіональних особливостей учнів, виступає модель формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін на основі педагогічного супроводу, що включає:</p> <p>а) цільовий блок (мета і призначення моделі – підвищення ефективності формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін);</p> <p>б) методологічний блок (системно-діяльнісний, компетентнісний, особистісно-орієнтований та регіональний підходи);</p>	<ul style="list-style-type: none"> – особенности процесса формирования ІКТ-компетентности будущих инженеров: актуализация потенциальных возможностей образовательного процесса посредством внедрения интерактивных методов обучения, обусловленных требованиями профессиональной деятельности; активизация практико-ориентированного проектного обучения, в частности проектно-исследовательской деятельности, связанной с функционированием объектов профессиональной деятельности; индивидуальный подход, обусловленный спецификой регионального вуза (низкий уровень компьютерной грамотности первокурсников, двуязычие процесса обучения); – педагогическое сопровождение формирования ІКТ-компетентности будущих специалистов выступает как целенаправленная педагогическая деятельность, включающая соответствующее содержание, комплекс методов и форм обучения и воспитания, результатом реализации которых является достижение определенного уровня профессиональных компетенций и личностного саморазвития; – модель формирования ІКТ-компетентности будущих инженеров на основе педагогического сопровождения, являющаяся сложной педагогической системой, сконструированной на основе компетентностного подхода с учетом региональных особенностей обучающихся, включает целевой блок (цель и назначение модели – повышение эффективности формирования ІКТ-компетентности студентов в образовательной среде регионального вуза); – методологический блок (системно-деятельностный, компетентностный, личностно-ориенти-

		рованный и региональный подходы);
	С. 142–143.	С. 66–67.
	<p>в) організаційно-змістовий блок, який характеризує структурні компоненти ІКТ-компетентності (мотиваційно-ціннісний, технологічний, когнітивний) та зміст педагогічного супроводу (принципи, етапи, технології та умови, що відображають послідовність досліджуваного процесу в умовах ЗВО);</p> <p>г) рефлексивний блок (критерії оцінки рівня формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін: професійна спрямованість особистості, прагнення до успішного оволодіння обраною професією, до самоорганізації і самоосвіти, саморефлексія; готовність до реалізації професійних знань і вмінь в ІКТ-діяльності; готовність до професійної ІКТ-діяльності (відповідні вміння і навички, необхідні для створення мистецького продукту (ресурсу) в професійній області за допомогою ІКТ); рівні формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін (ознайомчо-репродуктивний, пошуково-пізнавальний, професійно-творчий).</p> <p>Таким чином, педагогічний супровід формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін передбачає індивідуалізацію навчання студентів, обумовлену їх особистісними і професійними потребами та інтересами, і забезпечення необхідних умов та засобів для реалізації цього процесу.</p>	<p>– организационно-содержательный блок, характеризующий структурные компоненты ИКТ-компетентности (мотивационно-ценностный, технологический, когнитивный); содержание педагогического сопровождения (принципы, этапы, технологии и условия, отражающие последовательность исследуемого процесса в условиях регионального вуза);</p> <p>– рефлексивный блок (критерии оценки уровня сформированности профессиональной ИКТ-компетентности: профессиональная направленность личности, стремление к успешному овладению избранной профессией, к самоорганизации и самообразованию, саморефлексия; готовность к реализации профессиональных знаний и умений в ИКТ-деятельности; готовность к профессиональной ИКТ-деятельности (соответствующие умения и навыки, прежде всего, для создания инженерного продукта (ресурса) в профессиональной области с помощью ИКТ), и уровни сформированности ИКТ-компетентности будущих инженеров (ознакомительно-репродуктивный, поисково-познавательный, профессионально-творческий).</p> <p>Таким образом, педагогическое сопровождение формирования ИКТ-компетентности будущих инженеров предполагает индивидуализацию обучения студентов, обусловленную их личностными и профессиональными потребностями и интересами, и обеспечение необходимых условий и средств для реализации этого процесса.</p>
	С. 167.	С. 65.
	<p style="text-align: center;">(ВИСНОВКИ)</p> <p>2. Визначено структуру формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР. У процесі дослідження доведено, що розвиток цифровізації в освіті, що якісно змінює умови життя і професійної діяльності людини, актуалізували проблему підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в умовах пандемії на основі сформованості у них цифрової компетентності;</p> <p>Цифрова компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін розглядається нами як найважливіша характеристика професійної компетентності, що включає сукупність наступних компонентів: мотиваційно-особистісного (внутрішні та зовнішні мотиви до своєї майбутньої професійної діяльності), когнітивного (сукупність теоретичних знань, умінь та навичок майбутнього викладача для ефективно організації освітнього процесу із застосуванням цифрових засобів навчання), діяльнісного (практичне втілення професійно-педагогічних знань майбутнього викладача, його інтелектуальних, пізнавальних, технічних, конструкторських та технологічних умінь, необхідних навичок для ефективного впровадження цифрових технологій в освітній процес) та рефлексійно-оцінного (здатність до аналізу та самоаналізу власної діяльності, узгодження цілей, способів та отриманих результатів, усвідомлення свого стилю діяльності, готовність до їх творчої зміни).</p>	<p>Исходя из вышеизложенного, сделаем выводы:</p> <p>– развитие информационного общества, качественно изменяющего условия жизни и профессиональной деятельности человека, актуализировало проблему подготовки будущих специалистов к новым условиям на основе сформированности у них информационно-коммуникационной компетентности;</p> <p>– ИКТ-компетентность будущего инженера рассматривается нами как важнейшая характеристика профессиональной компетентности, включающая совокупность следующих компонентов: мотивационно-ценностный (направленность личности студента на развитие <...></p>
4	<p style="text-align: center;">Цзі Іпін.</p> <p>Формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в закладах вищої освіти КНР.</p> <p>Дис. ... доктора філософії. – Харків, 2022.</p>	<p style="text-align: center;">Яковлева Е. В.</p> <p>Цифровая компетентность будущего педагога: компонентный состав</p> <p>// Концепт, 2021, №4, с. 46–57. (https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovaya-</p>

http://hnpu.edu.ua/uk/specializovana-vchena-rada-df-64053060-zahyst-dysertacivi-czi-ipina-07022022-r)	kompetentnost-buduschego-pedagoga-komponentnyy-sostav/pdf)
<p>С. 167.</p> <p style="text-align: center;">(ВИСНОВКИ)</p> <p>2. Визначено структуру формування цифрової компетентності майбутніх викладачів мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти КНР. У процесі дослідження доведено, що розвиток цифровізації в освіті, що якісно змінює умови життя і професійної діяльності людини, актуалізували проблему підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін в умовах пандемії на основі сформованості у них цифрової компетентності;</p> <p>Цифрова компетентність майбутніх викладачів мистецьких дисциплін розглядається нами як найважливіша характеристика професійної компетентності, що включає сукупність наступних компонентів: мотиваційно-особистісного (внутрішні та зовнішні мотиви до своєї майбутньої професійної діяльності), когнітивного (сукупність теоретичних знань, умінь та навичок майбутнього викладача для ефективної організації освітнього процесу із застосуванням цифрових засобів навчання), діяльнісного (практичне втілення професійно-педагогічних знань майбутнього викладача, його інтелектуальних, пізнавальних, технічних, конструкторських та технологічних умінь, необхідних навичок для ефективного впровадження цифрових технологій в освітній процес) та рефлексійно-оцінного (здатність до аналізу та самоаналізу власної діяльності, узгодження цілей, способів та отриманих результатів, усвідомлення свого стилю діяльності, готовність до їх творчої зміни).</p>	<p>С. 46.</p> <p>Результаты исследования показывают, что рассматриваемая компетентность состоит из четырех компонентов: мотивационно-личностного (сумма внутренних и внешних мотивов к своей будущей профессиональной деятельности), когнитивного (совокупность теоретических знаний, умений и навыков будущего учителя для эффективного построения педагогического процесса с применением цифровых средств обучения), деятельностного (практическое воплощение профессионально-педагогических знаний будущего учителя, его интеллектуальных, познавательных, технических, конструкторских и технологических умений, необходимых навыков для эффективного внедрения цифровых технологий в образовательный процесс) и рефлексивно-оценочного (способность к анализу и самоанализу выполняемой деятельности, согласованию целей, способов и полученных результатов, осознание своего стиля деятельности, готовность к их творческому изменению).</p>